

ఆంధ్ర సచిత్రవారపత్రిక

ANDHRA PATRIKA
ILLUSTRATED WEEKLY

25 నయపైసలు
2-7-1959

క డి వి ల్ల లు
ఫోటో : పి. వి. నారాయణ, రాజమండ్రి

యూ నా దు అం

చిత్రకావచం : శివ మహర్షి రామ - శక్తి ప్రాణం

సంవత్సర చందా
రూ. 13-0-0
విడివత్రిక 25న.పై

ఆంధ్రపత్రిక

సంచిత్ర వారపత్రిక

సంపుటము 52
సంచిక 45
2-7-58

Founder : K. NAGESWARA RAO

విలంబ ఆపాధ బహుళ ప్రథమ బుధవారం

విషయానుక్రమణిక

ముఖచిత్రం :	ఆరువునామ్మ	— 18	నేనూ చదివాను బి. ఏ;	— 38
హిందీనటి మాలాసిన్హా	పతనం	— 17	రకరకాల బాధలు	... 39
★	పక్షాభరితం	— 20	వనితావాణి	— 41
శే నాథానిన కత్తులు	మహాభారతం	— 24	మన సమాజంలో	} — 42
న్యూఢిల్లీ లేఖ	ఔరంగజేబ్	— 28	ధర్మవిహీనులనుండి	
కూచిపూడి నాట్యం	దగాపడిన తమ్ముడు	— 30	బాలనాహితీ	— 44
	నక్షత్రఫలితాలు	— 32	దుర్గమ్మ మొగుడు	— 45
	చనితాలోకం	— 35	నీనూ	— 50

ఫిలిప్స్ ఆర్జెంటా బల్బు

కండ్లు చెదరగొట్టని ప్రకౌశవంతమైన వెలుతురు నిచ్చును

PHILIPS

వాణ్యమైన ఫిరిప్స్ బల్బులను పరిమిత ధరకే కొనండి

అభివృద్ధి డిలెక్టు
మోడరన్ ఆటోప్టోర్యు
కొన్వెంటు బిడి—విజయవాడ-1.

తెల్ల వెంట్రుక లుండవు

(GOVT REGD).

రంగులనుచూచి మోసపోవద్దు, అది తాత్కాలికము. మా సువాసన "విక్రయకర్తాన్ తెలం" అనేక వనమూలికలతో ఆయుర్వేద వర్ణాలతో కలపబడినది. 50 సం॥ వయస్సువరకు వెంట్రుకలను పల్లగా వుంచును. ఇదిగాక మొదలుకు చల్లదనమునిచ్చును ఉన్మాదము, కలనాన్ని వగైరా జబ్బుల రానియ్యదు. 'క్లాపకక్తి'ని శుభ్రపరుపును వృద్ధి చేయును. కొద్దిగా నెరసివుంటే ఒక పీసా రూ. 5/- 3 పీసాలు రూ. 12, నగము నెరసివుంటే ఒక పీసా రూ. 6/- 3 పీసాలు రూ. 15/- పూర్తిగా నెరసివుంటే ఒక పీసా రూ. 7/- 3 పీసాలు రూ. 18/- అ పని చేయలేదని ఋణానుభవర్తిన పూర్తి సొమ్ము వాపసు చేయబడును. కోరినవారికి పూర్తి.

MODERN DRUGS CORPN
(106) P. O. Pakribardwan (Gaya)

★ ఆంధ్రనాటక కళా పరిషత్తు ★

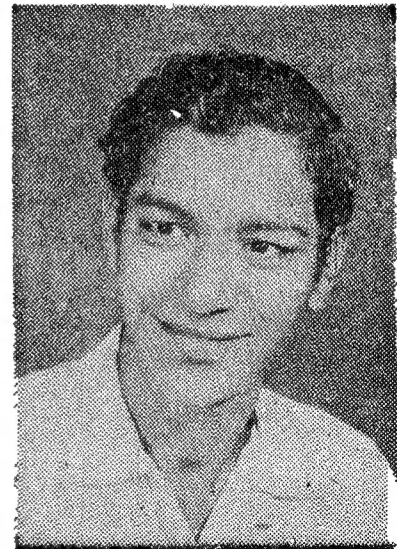

ఎం. ఎల్. శివరాంతుల

పోటీలలో కర్నూలు అభ్యుదయ కళా సమితివారు ప్రదర్శించిన నాటకం “జన్మ మా తల్లు” లో నటించి ఉత్తమ నటిగా బహుమతి పొందారు.

గుడివాడ
సభల
సమీక్ష

కే. ప్రసాదరావు

“దొంగవీరడు”లో నటించి ఉత్తమ హాస్యనటుడుగా ఎన్నికైనాడు. పేరు ఢిల్లీలోని ఏషియన్ థియేటర్ లో (యునైటెడ్ యాజమాన్యాన) శిక్షణ పొందుతున్నాడు.

త్రైటల పోటీలు, నాటకాల పోటీలు జరిగిన తర్వాత జరిగే బహుమతి ప్రదానోత్సవాలు కూడా నాటకాల కోసం చెందినవే. రంగస్థల వేదిక, మైక్ ఫోను, ఫ్లోర్ లైట్లు, ప్రక్కకు తొలగించిన తెరలు ఈ కార్యక్రమంలో విశవజ్ఞ ‘డైలాగుస్’ ఎక్కడ వినుపడకుండా పోతాయో అని అత్యంత తీవ్రంగా ఆలోచించే ప్రేక్షకులు. ఆ ఇచ్చే బహుమతులన్నీ తానే ఇనూన్నట్లుగా తాత్రాత్రాగా పంపించే రాజకీయవేత్త, లేదా అధికార ప్రముఖుడు; కేవలం కృతజ్ఞత ఇలివిరిసే పోతున్నట్లుగా ముఖం పెట్టి, వివ్రమంతో తంకి తంకి నమస్తారంచేసే బహుమానగ్రహీత! ఈ నాటకంలో నూత్రధారి ప్రాతధరించే కార్యదర్శి, ఈ దృశ్యమంతా గమనిస్తే, బహుమతి ప్రదానోత్సవంకూడా ఒక నాటకప్రదర్శన రంటిదే వనిపిస్తుంది.

ఈ బహుమతి ప్రదానోత్సవ మహా నాటకానికి ఇద్దరో, ముగ్గురో ప్రవీణులు కలిసి ‘స్క్రిప్టు’ అందచేస్తారు. రాత్రిం బనశ్శుకు పోని కన్ను మూయకుండా పదిపదిపాను

“ప్రవీణ్”

నాటకాలలో, నాటికలో, ఆటలో, పాటలో చూసి, విని, వీరి ‘స్క్రిప్టు’ తయారు చేస్తారు ఈ స్క్రిప్టు సిదంచేసే ముందు ప్రేక్షకజనానికి దూరంగాపోయి సమాధి నిష్కరింపజేస్తారు.

ప్రేక్షక జనానికి దూరంగాపోయి, సమాధి నిష్కరింపజేయిన తరుపరి ఈ ఇద్దరు ముగ్గురు ప్రవీణులు సమీపంగా తయారుచేసే స్క్రిప్టు బాగుంటే, ఆ నాటకం బాగుంటుంది. పోటీలు బాగా జరిగాయంటారు ప్రజలు. పోటీలవల్ల సత్పరితాలేకలిగాయని సంతోషిస్తారు విమర్శకులు.

పోటీలు సక్రమంగా నిర్వహించడానికి వ్యాయాధిపతులు ఎంత కృషి చేసినా, ఒకటో రెండో లోపాలు ఉండకమానవు లోపాలున్నా లేకపోయినా, ఎంతో కొంత వరకు వ్యాయాధిపతుల నెతివీడ అక్షిం

తలు రాలకమానవు. జూన్ మొదటివారంలా ఆంధ్ర నాటక కళాపరిషత్తు పోటీలు గుడివాడలో జరిగినప్పుడు ఇటువంటి సంఘటనే ఒకటి జరిగింది. ఒకపూట భోజనవాదగ్గర ఒక నాటకబృందానికి చెందిన పెద్దమనిషి ఉచ్చస్వరంలో డైలాగు ప్రారంభించాడు: “మీరు పరిచయకు నా నాటకం ఎందుకు ఎన్నుకోలేదు. ఫలానా నాటకం చూడండి ఎంత ఘోరంగా ఉందో! మాకు పదిరోజుల వ్యవధి ఇవ్వండి ఇంతకంటే వదిలేయమంచి ప్రదర్శన ఇవ్వమ” అంటూ, ఆపై మనిషి కోపం కరిగించే సరికి తాతలు దిగొచ్చారు. నిత్యాచాతుల తాతలు!

ప్రతి సంవత్సరం పరిషత్తు కార్యక్రమాలలో పాల్గొనడానికి యావదాంధ్రంమంచి అనేక నాటక సంస్థలు ఉత్సాహపడుతూంటాయి కేవలం నాలుగురోజులు మాత్రమే జరిగే పరిషత్తు కార్యక్రమాలలో ఈ సూక్ష్మలన్నింటికీ ప్రాతినిధ్యం ఇవ్వడం సాధ్యం కాదు. అందువల పరిషత్తు పరిశీలకులూ ఇద్దరో ముగ్గురో ఆంధ్రదేశ మంతటా పర్య

★ ఆంధ్ర నాటకకళాపరిపత్తు ★

జించి, నాటక ప్రదర్శనను నిర్వహిస్తాడు. ఈ సంవత్సరం పరిపత్తు పక్షాన శ్రీయశోజీ మూడవవాడయ్యలు, శ్రీ వడ్డేమూడి సీతారామా చావు పరిశీలకులుగా వ్యవహరించారు. ముందు చేపంగిలో జేతమంతా పర్యటించి, వీరు ఎనిమిది నాటకాలు, పన్నెండు నాటి కలు, దుశ్శృంగ పాత్రాభివ్యయ పోటీలను ఎనిమిదిమంది అభ్యర్థులను ఎన్నుకున్నారు. వీరు చేసిన ఎన్నిక చాలా ప్రశంసలనుగానే ఉందని చెప్పాలి కాని ఎన్నిక కాని నాటక బృందాలకు ఎన్నిక అసంతృప్తికరంగా ఉండడం, వారు తమ శ్రద్ధా అన్యాయం జరిగిందని భావించడం సహజమే! సంస్కారులు, కళాప్రియులైన వ్యక్తులు సాధారణంగా తమ అసంతృప్తిని వ్యక్తంచేయరు.

అంతమాత్రం చేత పోటీలలో న్యాయాధి పతుల నిర్ణయాలు సమంజసంగానే ఉంటాయని భావించలేము. న్యాయాధిపతులు కూడా మానవమాత్రులే కావడంవల్ల వారి నిర్ణయాలలో లోపాలుండక తప్పదు. లోపాలు చిన్నవైనప్పడు, వాటిని విస్మరించడమే మంచిది. లోపాలు పెద్దవై, పోటీల నిర్వహణను హాస్యాస్పదం చేసినప్పడు, న్యాయాధిపతుల నిర్ణయాలను విమర్శించడం సమీక్షకుల విధి కాదు.

శ్రీ. కెంక శేషైరరావు

నాటకపోటీలలో విజయవాడ ర. స. స. శుభాఖ్యప్రదర్శించిన "దొంగవీరడు" నాటకంలో నటించి ఉత్తమ నటుడుగా ఎన్నికైనాడు.

ముంగు పరిపత్తుహాసభల సమీక్ష నాటికించండి!

కాన్ రెండవ లేదీ ఉదయం గుడివాడ శరత్ టాకీస్ హాలులో ప్రారంభమయ్యాయి పరిపత్తుహాసభలు. ఒకటవ లేదీ రాత్రికి, రెండవ లేదీ ఉదయానికి ఆంధ్రదేశ మంతటి నుంచి గుడివాడ చేరుకున్నా రు యాత్రికులు, యాత్రికు లందరికీ గుడివాడ కళాకాలావరణలో భోజనాది సౌకర్యాలు ఏర్పాటు చేశారు నిర్వాహకులు.

పరిపత్తుహాసభలను ప్రారంభించవలసిన శ్రీ వి. ఎస్. రెడ్డి కారణాంతరాలవల్ల రాత్రే పోయినందువల్ల శ్రీ మేకారంగయ్య పూర్తిగా ప్రశంసలను ప్రారంభించారు. ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక అకాడమీ అభ్యర్థులు శ్రీ ఆర్. వి. రామకృష్ణం రాజు అగ్రతర తహించారు. పరిపత్తు ఈ మూడు దశాబాలలో ప్రత్యక్షం గాను, పరోక్షంగాను సాధించిన విషయాలను గురించి శ్రీ అప్పారావు తమ ఉపన్యాసంలో ప్రస్తావించారు.

మూడవ లేదీ ఉదయం జరిగిన నాట్య గోష్టిలో శ్రీ పి. రాజారాంధాస్; ప్రొ. వి. చంద్రశేఖరం; శ్రీ యండమూరి సత్య నారాయణరావు (శ్రీ వాత్సవ) పాల్గొన్నారు. శ్రీ శ్రీవాత్సవ ఉపన్యాసం ఒక చిన్న గాలిగుమరం లేవదీసింది. ఈ నాట్య గోష్టిలో పాల్గొనమని పరిపత్తు నిర్వాహకులు ఆహ్వానించారు. వారు తమ ఉపన్యాసంలో దుశ్శృంగ పాత్రాభివ్యయ పోటీలలో పాల్గొంటున్న ఒకరిని గురించి ప్రస్తావించి, వారి ప్రతిభను ప్రశంసించారు. రెండవ లేదీ నాటకంలో ఒకటి రెండు సంభాషణలను పేర్కొని, సహృదయులు కనుక, ఆ సంభాషణలు పలుకవలసిన తీరు ఏదో తెలిపారు. ఈ రెండు ప్రసావనలు పోటీలు జరుగుతున్న కాలంలో చేయడం సమంజసం కాదని వారికి తెలియక పోవడం, వారి విధంగా ప్రస్తావిస్తారని పరిపత్తు నిర్వాహకులకు తెలియకపోవడం, కార్యక్రమాలలో పాల్గొంటున్న కొందరు కళాకారులకి అసంతృప్తి కలిగించింది. శ్రీ శ్రీ వాత్సవ ప్రస్తావన ప్రభావం న్యాయాధిపతుల నిర్ణయాలపై పడినట్లు కనపడక పోవడంవల్ల, ఈ అసంతృప్తికి తీర్మానాల దూకుంలోకి అనువాదం కావడానే హరించుకుపోయింది.

నాల్గవ లేదీ ఉదయం నాట్యగోష్టిలో శ్రీయతులు పోంగి శ్రీరామ అప్పారావు, శ్రీనివాస చక్రవర్తి, పైడిపాటి సుబ్బరామ శాస్త్రి పాల్గొన్నారు. వివరలేదీ నాట్య గోష్టిలో శ్రీయతులు వి. ఎల్. నుండరెడ్డి, రామచారి, డా॥ జి. రాజారావు

జి. వి. సుబ్బారావు

"దొంగవీరడు" నాటకంలో "దొంగ వీరడు" పాత్ర ధరించి ప్రత్యేక బహుమతి పొందిన విజయవాడ వాసవయ్యలు.

పాల్గొన్నారు. అదే ఉదయం శ్రీ జమ్మల మడక మాధవ రామశర్మ సంస్కృతం నుంచి అనువదించిన 'నాట్యచేదం' అభివృద్ధింపబడి, శ్రీ బండారకవలం శేషైరరావుకి అంకితమియ్యబడింది.

మూడు నాటకాలేదీ శ్రీయతులు సోమంచియజ్జన్మ శాస్త్రి, పి. నూరిబాబు, ఎన్. టి. రామారావు, పి. పులయ్య, వెంపటి శత్యనారాయణమూరి, శ్రీమతులు సురభి కమలాబాయి, సావిత్రి శేషేన్, చిత్తజల్లు వై. జే. పి. సోదరిమణులు సన్మానించబడారు. పరిపత్తు ప్రధాన కార్యదర్శి శ్రీ పసల నూర్యదండరావు సన్మానపత్రాలు చదివారు. అభ్యర్థులు శ్రీ అప్పారావు సన్మానితులకు కాలవలుకప్పి, చందన తొరమూలాలు సమర్పించి, సత్కరించారు.

పరిపత్తు ఉత్సవాలలో మొత్తం ఎనిమిది నాటకాలు ప్రదర్శించబడ్డాయి. ఈ ఎనిమిది నాటకాలకి పరిపత్తు పన్నెండు బహుమతుల నిచ్చింది ప్రదర్శనకి ప్రథమ బహుమతం ర. స. స. శుభాఖ్యవారి "దొంగవీరడు" పోయింది. ద్వితీయ బహుమతం 'పంజరం' ప్రదర్శించిన శ్రీకృతుకేం బృందంవారికి లభించింది. 'రంగాలంకరణ' బహుమతి కూడా వారికే లభించింది. నాటకాలలో నటుడిగా ప్రథమ బహుమతి 'దొంగవీరడు' లో రామబ్రహ్మంగా ఉరిమస్థాయిలో నటించిన శ్రీవేంక శేషైరరావుకి లభించింది. నాటకాలలో నటిగా ప్రథమ బహుమతి 'జన్మహమ్మ' నాటకంలో శ్రీనియనవారి జనవింతకుశ్రీ పాత్రధారిణి శ్రీమతి ఎం. ఎస్.

సి. హెచ్. పుష్పకుమారి

గూడూరు సంస్కృతి సమేళనం అధ్యక్షాధ్యక్షుల జరిగిన వారోత్సవాలలో విజయవాడ వాణీ ఆర్. ధీయేటర్నవారి 'పునరన్వయ'లో నటించి ఉత్తమ నటిగా బహుమతి సందుకున్నారు.

శకుంతల (కర్నూలు)కి వచ్చింది. నాటికలలో ఉత్తమ నటుడుగా శ్రీ సింగరాజు నాగభూషణరావు, ఉత్తమ నటిగా శ్రీమతి తులసీదేవి (గుడివాడ) ఎన్నికైనారు.

ఎనిమిది నాటకాలలో పరిచయం చేసిన పన్నెండు బహుమతులు నాలుగు నాటకాలవారు పంచుకున్నారు. ఇందులో 'దొంగవీరడు' బృందానికి నాలుగు బహుమతులు, 'పంజరం' బృందానికి ఐదు, 'జన్మవాక్కు'కి రెండు, 'సమితి'కి ఒకటి లభించాయి. అసలు బహుమతికి నోచుకొని నాటకాలు నాలుగు. 'ఒకే కుటుంబం'; 'తెరలో తెర'; 'అధికారి'; 'కొంగజపం'.

ప్రఖ్యాతి రవ్యన్ రచయిత గొగోల్ రచించిన 'ఇన్స్పెక్టర్ - జనరల్' నాటకానికి తెలుగులో చాలా అనుసరణలు వచ్చాయి. 'అధికారి' నాటకం గొగోల్ నాటకానికి ప్రేక్షకులూ రూర్యం అనుసరణ. ఈ నాటకంలో ప్రేక్షకుల సలహాపై దోపాయి రెండు మూడు ఉన్నాయి. మూలంలో 'సకిలీ అధికారి' ఒక అమాయకుడు. 'అధికారి' నాటకంలో అతిదొక నవగీతం. తెలిసి లంబ గొండి అధికారిలను మోసంచేస్తాడు. అనుసరణకూడా సమకాలీన ఆంధ్రజాతి పరిస్థితులకు అనుగుణంగా జరిగిందనడానికి వీలులేదు. దీన్ని గొగోల్ రచనకు అనుసరణగా కాక స్వతంత్ర రచనగా నిర్వాహకులు ప్రదర్శించగలసింది ఆ విధంగా చేయడం గంభీర చార్యం క్రిందికివస్తుందని ప్రదర్శకులు భయపడినట్లున్నాడు. పరిచయ పోటీలలో అనుసరణలో రచనలకి రచనాబహుమతి అందుకొనడానికి ఆర్. తిలక్. ఈ విషయం తెలిసికూడా ప్రదర్శకులు 'అధికారి'ని అనుసరణగా ప్రకటించుకున్నారు.

ఇండియన్ సేవెస్ థియేటర్, హైదరాబాదులో, పరిచయలో ప్రదర్శించిన 'అధికారి' నాటకం ఒక 'ఫాల్సు' 'ఫాల్సు'ను ప్రదర్శించడానికి, తదితర స్వాభావిక ప్రధానమైన నాటకాల ప్రదర్శనకి భేదం ఉంటుంది. సంభాషణలలో అతిశయోక్తి నటనలోకి ప్రదర్శనలోకి అనువాదం కావాలి. ప్రదర్శకులు స్వయం సంతోషాన్ని ప్రేక్షకులకు అందిస్తారనే ఉద్దేశ్యంతో నాటక ప్రదర్శనలో మార్పులు చేసి, ఆ మార్పులు హాస్యాస్పదంగా పరిణమించేవి పరిచయ పరిచయ మొదటిసారిగా ఒక హాస్యప్రధానమైన నాటకం ప్రదర్శించబడింది. 'ఫాల్సు' వివిధంగా ప్రదర్శించాలి. తెలిసి ప్రదర్శించారు ఐ. ఎన్. టి. (హైదరాబాదు) వారు. ఒకటి రెండు పాత్రల నటనలో ఆకర్షకతలో పాలు కలిపించినా, ప్రదర్శనలో పరిమితంగా ఉంది. పాత్రధారులనటన ఉత్తమస్థాయిలో ఉంది. ఒకటి రెండు పాత్రలు ఉన్నతస్థాయి నటన ప్రతిభను వ్యక్తం చేశారు. 'అధికారి' నాటకానికి పరిచయలో ఏ బహుమానమూ చాలేదు.

రచయిత ఒక నాటకం రాయడానికి పూనుకొంటాడు. ఒక సన్నివేశం సృష్టిస్తాడు. ఆ పాత్రధారుల మనస్తాపాలను సరిచి సన్నివేశం అతడు అనుకొన్న విధంగా కాక మరోవిధంగా పరిణామాల నిస్తుంది. అతడు చేసిన రెండవ ప్రయత్నం కూడా విఫలమౌతుంది. అనుకొన్న ఫలితాలకు దారి తీసేటటు పాత్రలు నడుచుకొనేటటు ప్రయత్నించి మూడోసారి రచయిత విజయం సాధిస్తాడు. కథారచనకుగాని నాటకరచనకుగాని ఉత్పాదించిన రచయిత ఎవరైనా. ఉత్తమ రచయిత ఎవరైనా. ఈ అనుభవాలను ఇతివృత్తంగా చేసుకొని డా. గంగాధరం 'తెరలో తెర' అనే నాటకం రచించారు. నాటకంలో రచయిత సుధాకరంగా రచయిత డా. గంగాధరం చక్కగా నటించారు. మిగిలిన పాత్రధారులకూడా తమ తమ పాత్రలను అర్థంచేసుకొని నటించారు. ముఖ్యంగా మూడవ రంగంలో నాదాపు అన్ని పాత్రలను రంగస్థలంపై నిలిపి 'గూపింగు'లో మరో విజయాన్ని సాధించారు ప్రదర్శకులు ఇటువంటి విజయం 'దొంగవీరడు'లో కాని, 'పంజరం'లో కాని, 'అధికారి'లో కాని కనబడలేదు. 'తెరలో తెర' మానవ తర్వాత, ఆ నాటకం రచన

బహుమతికి అర్హమేమో అనిపించింది. నకు నకు ఒక రిద్దరు పాత్రధారులు ప్రత్యేక బహుమతి సంపాదించుకొగలరేమో అనిపించింది. నటనకు గాని, రచనకు గాని, ప్రదర్శకుల గాని 'తెరలో తెర' ఏ బహుమానానికి నోచుకొలేదు. "పంజరం" నాటకం మధ్యలో ప్రదర్శకులు రంగస్థలంపైగల దీపాలన్నీ ఆర్పివేస్తారు. రంగస్థలంపై ప్రేక్షకులకు దగ్గరగా ఉన్న "ఉత్పాద" పాత్రధారి రంగస్థలం వెనుకనున్న గవార్లందర్లను చేరుకుంటాడు. గవార్లం వెనుకనుంచి వెలుతురు పడుతూంటుంది. 'వింగు'లోనుండి స్పృహలైటులో నుండి మొదల కంగారుగా అలూ ఇలూ కదిలి చివరకు ఉత్పాదమై మొహంపై పడుతుంది. ఇది ప్రదర్శనలో తునించరాని లోపం. 'తెలిఫోన్' మోగితే, మూడు పాత్రధారి రిసీవరు ఎ తి మూలాది మర్రి రిసీవరును 'ప్లాస్'పై పెట్టేస్తాడు. ఇంతలో నాయకుడు పగులకుతున్నట్లు, రిసీవర్ ఎ తి 'తెలిఫోన్'లో ప్రసంగిస్తాడు! ఆ నాయక పాత్రధారికి ప్రత్యేక బహుమతి లభించింది. నాటకానికి ప్రదర్శనకి ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. దొంగవీరడు నాటకంలో ఇంటికాంపాండు గోడకున్న తలుపుకి తెరలు కట్టేరు. గురవయ్యతెట్టి మొహం మీద ఉప్పేసి, అతన్ని రెండు మూడు పాల్ల క్రిందపడేసి, ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బ నవ్వించారు ప్రదర్శకులు. ధన్యం గురవయ్యతెట్టి బహుమతి సందుకొన్నాడు. 'దొంగ

బహుమతికి అర్హమేమో అనిపించింది. నకు నకు ఒక రిద్దరు పాత్రధారులు ప్రత్యేక బహుమతి సంపాదించుకొగలరేమో అనిపించింది. నటనకు గాని, రచనకు గాని, ప్రదర్శకుల గాని 'తెరలో తెర' ఏ బహుమానానికి నోచుకొలేదు.

"పంజరం" నాటకం మధ్యలో ప్రదర్శకులు రంగస్థలంపైగల దీపాలన్నీ ఆర్పివేస్తారు. రంగస్థలంపై ప్రేక్షకులకు దగ్గరగా ఉన్న "ఉత్పాద" పాత్రధారి రంగస్థలం వెనుకనున్న గవార్లందర్లను చేరుకుంటాడు. గవార్లం వెనుకనుంచి వెలుతురు పడుతూంటుంది. 'వింగు'లోనుండి స్పృహలైటులో నుండి మొదల కంగారుగా అలూ ఇలూ కదిలి చివరకు ఉత్పాదమై మొహంపై పడుతుంది. ఇది ప్రదర్శనలో తునించరాని లోపం. 'తెలిఫోన్' మోగితే, మూడు పాత్రధారి రిసీవరు ఎ తి మూలాది మర్రి రిసీవరును 'ప్లాస్'పై పెట్టేస్తాడు. ఇంతలో నాయకుడు పగులకుతున్నట్లు, రిసీవర్ ఎ తి 'తెలిఫోన్'లో ప్రసంగిస్తాడు! ఆ నాయక పాత్రధారికి ప్రత్యేక బహుమతి లభించింది. నాటకానికి ప్రదర్శనకి ద్వితీయ బహుమతి లభించింది. దొంగవీరడు నాటకంలో ఇంటికాంపాండు గోడకున్న తలుపుకి తెరలు కట్టేరు. గురవయ్యతెట్టి మొహం మీద ఉప్పేసి, అతన్ని రెండు మూడు పాల్ల క్రిందపడేసి, ప్రేక్షకులను కడుపుబ్బ నవ్వించారు ప్రదర్శకులు. ధన్యం గురవయ్యతెట్టి బహుమతి సందుకొన్నాడు. 'దొంగ

(12-వ పేజీ చూడండి)

జి. మహేశ్వరి

గూడూరు నాటకోత్సవాలలో (పునరన్వయ) ప్రథమ బహుమతి పొందిన బాలనటి.

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక
 జూలై 1958 జూలై 1-వ
 తేదీనుంచి 'బాలలసంఘం' ఒక
 కార్మి పాఠశాలను ప్రారంభించింది.
 జూలై 1-వ తేదీనాటికి 15 సం
 వత్సరాల వయస్సు నిండని,
 విద్యార్థుల వయస్సు కు కనీసముగా ని
 మ్నది 10 సంవత్సరాలుగా, బాలికా పథ్యత్వం
 పొందిన వయస్సు. పథ్యత్వ నిర్దేశాలు
 ప్రకారము చెల్లించవలసిన పనిలేదు. తెలుగు
 బాలబాలికల సంఘం బాలికల పథ్యత్వంగా
 చేరి సచిత్ర వారపత్రిక ఆవిష్కరణకు
 నిర్వహించే చిన్న చిన్న పాటిలలో పాఠాని
 'సంఘం' ఆధ్వర్యమున జరిగినది చెయ
 వాలికి సహాయపడతారని ఆశిస్తున్నాము.

X మునిక

వరదల మొదలు 15 సంవత్సరాలవరకు
 ఉన్నవారిని 'A' వర్గంగానూ, ఆరు
 మొదలు 10 సంవత్సరాల వయస్సువరకు గల
 వారిని 'B' వర్గంగానూ విభజించడం జరుగు
 న్నది.

ముఖ్య విషయాలు

పథ్యత్వంగా చేరదలచిన బాలబాలికలు
 చేయవలసిన దాకా. దీనితోపాటు ఒక
 పథ్యత్వపు దరఖాస్తును ముద్రిస్తున్నాము.
 అందులోని ఖాళీస్థలాలను మీ వివరాలతో
 భర్తీ చేసి (కొత్త పేరు, కుటుంబం
 వంటివి) ఆ అచ్చు దరఖాస్తును

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం

లిస్టుగా కలిపించి కఠనలో

సంపాదకుడు,

ఆంధ్ర పత్రిక సచిత్ర వారపత్రిక,
 తంబుచెట్టిపేటి, మద్రాసు-1.

అనే చిరునామాకు పంపాలి. కఠనమీద
 వెనుకవైపు "సచిత్ర వారపత్రిక బాలల
 సంఘం" అని స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
 మామూలు కౌగిలాలమీద వ్రాసిన పేజీ దర
 ఖాస్తులను స్వీకరించము.

ఒక్కొక్క దరఖాస్తుమీద ఒక్కొక్క
 పథ్యని, లేదా, పథ్యరాలి పేరుమాత్రమే
 వ్రాసాలి. పథ్యత్వపు దరఖాస్తును సచిత్ర
 వారపత్రికలో పాఠ్యమైకరించిన పాఠం
 వారం ప్రచురిస్తుంటాము.

ఈ ప్రచురించిన దరఖాస్తుతోపాటు ఒక్కొక్క
 పథ్యనికీ నయా పేసల తపాలా విల్లులు
 పంపిస్తే, పథ్యత్వంగా చేరుకున్నట్లు ఒక్కొక్కరి
 పేరా విడివిడిగా ఒక్కొక్క పథ్యత్వపు
 కార్డును పంపుతాము. ఆ కార్డుమీద పథ్యత్వ
 క్రమాన్ని నమోదు చేసి ఒక సంఖ్య వ్రాస్తుంది.
 ముందు ముందు పథ్యత్వంగాని, సంఘంగాని
 అరికే ఉత్తర ప్రభుత్వ కారాలలో ఆ సంఖ్యను
 ఉదహరిస్తూండడం జరుగుతుంది.

వడిచేతన వయస్సు పూ
 ర్తికాగానే, ఆలేటిలో బాలల
 సంఘంలో పథ్యత్వం దాగం
 తలచే రద్దుచేయాలి.

లక్ష్యాలు

(1) సమగ్రంగా చేరి బాలబాలి

కలను అనుమోదలు పడేవరకు ఒక తీర్మా
 గానూ. (B), వరదల మొదలు వదిలేనేక
 వరకుమరొకవర్గంగానూ (A), విభజించిఉరియ
 వరకు విడివిడిగా అప్పడప్పుడు రెండుకాల
 పాటిని నిర్వహించి ప్రభుత్వ కేటలో నేగేవారికి
 మాకుతోచిన సహాయముల వివరాలు (ఈ వివ
 రులలో పోషించువారు రైదే తదివివరాలు)

(2) పథ్యత్వంలో వారివయస్సుకు ఉచితంగా
 రక్షణన క్షేపి, వరదల క్షేపి, కళావిమానాన్ని
 యధాక్షేపించిపెండ్లయడం.

(3) విద్యార్థులను, వ్యక్తులను, అభినయం,
 గాత్రం, విజ్ఞ, వయోలిన్ మొదలయిన అరిక
 కళలలోనూ, వ్యాయామక్రీడలలోనూ ప్రత్యేక
 అభిరుచి, ప్రవేశం కనబరిచే బాలబాలికలను
 విహుమకులద్వారానూ, తదితర విధంగానూ
 ప్రోత్సహించడం.

(4) ఏ ప్రాంతంలో నివసిస్తున్నారై నవ్వు
 టికి తెలుగు బాలబాలికలందరిమధ్యా స్నేహ
 సమైక్యతావాతను పెంపొందించడం.

(5) ఉన్నత పాఠశాలలలో చదివే విద్యార్థు
 లకు ఉచిత విద్యార్థిపేకనాలను విహుకరించడం.
 (దీనికి సంబంధించిన వివరాలను ముందుముందు
 ప్రకటిస్తాము) ★

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక బాలల సంఘం [సభ్యత్వపు దరఖాస్తు]

నామ (నామాల) వ్రాస్తే (విడివిడి అక్షరాలలో)

పుట్టినతేదీ, నెల, సంవత్సరం : జూలై 1 నాటికి వయస్సు

తండ్రి, తేక, వంశపేరు వ్రాస్తే ;

పేరుపేరు, పిల్లా, కాటాకా, పోస్ట్ [పేరు: నంబు]

* చదువుతున్న తరగతి, తేక, పాఠము ;

పాఠశాల పేరు ;

ప్రధానోపాధ్యాయునిపేరు (తెలిస్తే) ;

అధ్యక్షుడు ;

ఆంధ్ర సచిత్ర వారపత్రిక కార్యకర్తల సంఘంలో నన్ను పథ్యనిగా/పథ్యరాలగా చేర్చుకోవ ప్రార్థన. వైస
 [వాసిక వివరాలన్నీ అనుబంధములు.]

[తేదీ : -1958]

* దయా! ఏ పాఠశాలలోనూగాక ఇంటిపక్కనే ట్యూషన్ చేయించుకోనే బాలబాలికలు మాదా పథ్యత్వంగా చేరవచ్చు.
 'చదువుతున్న తరగతి' అనే విషయానికి ఎదురుగా 'వై' పేజీ పేజీ అని వ్రాయాలి.

సంచిక: 2-7-58 | ఈ దరఖాస్తు 5-7-58 నాటికి మాకు చేరాలి |

GROUP
 A లేక B

సింధు: నెలలు:

....

(సంతకము)

తన పూసిన కత్తులు

క్రమమూరికి, రాఘవయ్యకు ఇద్దరు పుత్రులు గోడగర తగాదా వచ్చింది. మాటలు ముదిరి చేతులు కలిసేదాకా వస్తే అక్కడ చేరిన నలుగురూ ఇద్దరినీ విడదీశారు. ఆ మర్నాడు ఉదయం కృష్ణమూరి ఇంటి కనారాలో కూర్చుని, నిన్న రాఘవయ్యకు తనకూ జరిగిన తగాదాను గురించి తలపోసుకుంటూ వుండగా రంగయ్య వచ్చాడు. కృష్ణమూరి రంగయ్యను చూసి ఆశ్చర్యపడ్డాడు. రంగయ్య తన ఇంటికి రావడం తన కళ్ళను తాను నమ్మలేక పోయాడు. రంగయ్యకు, తనకూ విరోధం. ఒక విషయంలో రంగయ్య తన మీద కత్తులైన వూరి, రంగు మూతలైనవని తనతో మాటాడటం మానివేశాడు. రంగయ్య మీద తనకేమీ విరోధంలేదు. ఆ మధ్య రంగయ్య బజారునుంచి వస్తుంటే కృష్ణమూరి పలకరించినా ఆతడు పలకకుండా వెళ్ళిపోయాడు అదివరకు ఇద్దరూ ఎంతో సన్నిహితులు; చాలా స్నేహంగా వుండే వాళ్ళు. అసలు ఈ విరోధానికి కారణం యేమిటంటే కృష్ణమూరి ఒక కేసులో రంగయ్యమీద వ్యతిరేకంగా సాక్షుని వచ్చాడు. కృష్ణమూరి రంగయ్య మీద ద్వేషంచేత అట్లా చెప్పలేదు; ఆతడు కొద్దులో నిజం చెప్పాడు. అది అతిజటి వెదకి కొట్టింది. అదే రంగయ్య విరోధానికి కారణం. అప్పటినుంచి రంగయ్య కృష్ణమూరితో మాటాడటం మానివేశాడు. తర్వాత కృష్ణమూరి రంగయ్యతో విరోధం తెచ్చిపెట్టుకున్నందుకు పశ్చాత్తాపపడ్డాడు. నిజం నిలకడమీదగాని తెలియదు. రంగయ్య నిజాన్ని గ్రహించి తన తప్పు తాను సవరించుకొని, ఇప్పుడు తన ఇంటికి వచ్చాడు అని కృష్ణమూరి మనసులో అనుకుని వచ్చిన రంగయ్యను ఆప్యాయంగా పలకరించి కుర్చీలో కూర్చుండేసిన మీదట “మీదకెళ్ళి అత్తవారింటికి పంపావా కృష్ణమూరి?” అని అడిగాడు రంగయ్య.

“పంపేకా రంగయ్యన్నా! అదో ముడ నవం సంబంధం దొరికింది కుర్రవాడుమంచి వాడు కాదు. అక్కయగోత్రంగా తిరిగే తం. మొన్న మానునచ్చి అమ్మాయిని తీసుకెళ్ళాడు” అని చెప్పాడు కృష్ణమూరి.

“ఇంతకీ రాసిపెట్టి వున్నదాన్ని ఎవరు తప్పించగలరులే! మేమూ ఒక సంబంధంచేసి

అభూరిస్తున్నాం. యొక్కత కట్నాలు పెట్టలేక ఏదో సంబంధం దొరికిందిగా అని మారండోపిలని ఇచ్చిచేసే వాళ్ళతో నానా అవస్తూ పడుతున్నాం యెందుకులే చెప్పకోవడం?” తీగం అగి “అయితే నువ్వు, రాఘవయ్య హోరాహోరీ పోట్లాడుకున్నారటగా?” అని అడిగాడు రంగయ్య.

“అవును రంగయ్యన్నా వాడికేంపాయ్యే కాలం వచ్చిందో. వాళ్ళకు, మాకు మధ్య గోడ కట్టిస్తూ ముచ్చటపడకు పెంచుకు స్థలం కలుపుకుని వున్నామట తీగడు అదే మంటే పోట్లాడుకున్నామట” అని చెప్పాడు కృష్ణమూరి.

“అంత విన్నాను కలిసేస్థలం వానెడు కానీ, చెల్లెడు కానీ మళ్ళా రమ్మంటేనవుంటే వాళ్ళ స్థలం యెంత విలువైంది? వెయ్యి వర హాలు పెట్టినా పోయినస్థలం మళ్ళా దొరుకుతుందా? నామ్మా పోయి కనీ పట్టినట్లు అతి

అందెనారాయణస్వామి

గాడునిన్ను నానామాటలా అన్నాడటగా?” అని అడిగాడు రంగయ్య.

నిజానికి కృష్ణమూరి, రాఘవయ్య ఇద్దరూ సమంగా అనుకున్నా రంగయ్య అడిగిన ప్రశ్నకు కృష్ణమూరి రచ్చిపోయి “వాడి నోటికి చాద్దాపద్దా రంగయ్యన్నా వాడి యివ్వం వచ్చినట్లల్లా కూడాదు” అన్నాడు ఉద్దేశంతో.

“వాడికి కళ్ళు నెలమీద కొచ్చిన ఏమి చూచుకునో ఈ అనాంకారం” అన్నాడు రంగయ్య.

“తిలకమేమిటి రంగయ్యన్నా, కొటటానికి మీదమీదికి వచ్చాడు” అన్నాడు కృష్ణమూరి.

“నువ్వు మంచివాడివి కావట్టి సరిపా యింది నువ్వు తిలుచుకుంటే నీకింద వాడు యెంతమనిషి!” అన్నాడు రంగయ్య.

“వాడంటే ఓరెళ్ళా నాకు గుఱుం గాడిదా ఒకటవుతుంది వూరుకున్నాగానీ” అన్నాడు కృష్ణమూరి.

“వాడు నిన్ను మాటలా, అని నిని వుండెట్లాతే పోయ్యానంటే నమ్మక కృష్ణమూరి! కాలు ఇంటివద్ద నిలవలేదు” అన్నాడు రంగయ్య.

“నామీద మీకుగలదయకు నిదర్శనంఅదే! అన్నాడు కృష్ణమూరి.

“ఏమి నిదర్శనం ఏమిటో! వట్టివట్టిమాటల వల్ల ఏంలాభం? మళ్ళా నీస్థలం నీకు కలిగిన రోజున సంపాదించాం” అన్నాడు రంగయ్య.

“వువాడులేమో లేసున్నది ఇప్పుడేమిటి దాని రంగయ్యన్నా?” అని అడిగాడు కృష్ణమూరి.

“దానికిం మంచిదాకే వున్నది. నీవిల్, క్రిమినల్ రెండు చర్యలూ తీసుకోవడా వాలోటివాడెనటయితే ఇప్పుటికే స్థలం ఆక్రమణచేసినందుకు చావాడే! నీ సండుకు ఛార్జీగిరించి వాడిరోగం. నీదే వాడే. స్థలం పోగావుంటే యెవరు మామూలువుంటాడు?” అన్నాడు రంగయ్య.

“చేనుమాత్రం వూరుకుంటాననా రంగయ్యన్నా! వాడి యెముకల యేరన? స్థలం కలుపుకుందిగాకుండా పెగా తిడతాడా! నీదే వదిలివెడతానని అనుకోవదు” అని ఉద్దేశంతో అన్నాడు కృష్ణమూరి.

పురియొక్కించి చక్కెర వెళ్ళిపోయాడు రంగయ్య. కృష్ణమూరికి, రాఘవయ్య స్థలం కలుపుకున్నాడన్న విచారంకంటే అందు మూలకంగా మళ్ళీ రంగయ్య ప్రాపకం కలిగి నందుకు యెన్నోరెట్లు సంతోషపడతాడు కంగా వుంది. రంగయ్య ఆకాశ గోకాయ మిషి కాదు. గ్రామంలోని పెద్దమనుషుల్లో ఒకడు. మాట పొడుదలవున్నవాడు. అతను పూనుకున్నాడంటే ఏ సహాయమీకా చేసి పెట్టగలడు. ఇద్దాళ్ళ తలవని తలంపుగా రంగయ్య ప్రాపకం కలగడం ఎంత అద్భుతం అని పొంగిపోయింది కృష్ణమూరివద్దయం.

తర్వాత నాల్గవ రోజులకు రంగయ్య ఉదయానే తనయింటి కనారాలో కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. ఇంటిముందు ఖాళీస్థలంలో కట్టివేసిన గోడ పడుకుని నిశ్చింతగా నెదురు వేసున్నది. నూర్యగిరెళ్ళాలు తేవతేట్లు సందుల్లోనించి కనారాలో వడుక్కని రంగయ్య కుర్చీలో కూర్చుని ఒక విషయమిచ్చి గురించి దీర్ఘంగా ఆలోచిస్తున్నాడు.

రాఘవయ్యకు, రంగయ్య అల్లుడికావా జరుగుతున్నది. రాఘవయ్యకు రంగయ్య అల్లుడు కాకే. చాదావు మూతల్లే క్రితం ఇద్దరూ కలిసి జాయంటుగాచేసిన వ్యాపారం తాలూకు పకాయపడిన నాల్గవ వందలకు రాఘవయ్యకు రంగయ్య అల్లుడే ప్రాసోటు ప్రాసీయిచ్చాడు. అసోటుకు

★ తేనెపూసి న క త్తు లు ★

బాయిదా లేకపోవడంవల్ల రాఘవయ్య కట్టితో సహా దావా వేళాడు. దావా నోటి నులు వచ్చినతరవాత రంగయ్య రాఘవయ్య దగ్గరకువెళ్లి నోటుబాకీ పరిష్కారం చెసుకోమని అడగా రంగయ్య అల్లుడు ఆసిపరుడు కొవడంవల్ల, తన బాకీ దమ్మిడిలతో వచ్చే అవకాశం వున్నందున రాఘవయ్య బాకీ తగించి తీసుకోవడానికి ఒప్పుకోలేదు. అందులో రాఘవయ్య ధనవంతుడేమీకాదు వేళేమింటూ మర్యాదగా బతుకుతున్నవాడు. రంగయ్య తన మేనల్లుడికే కూతురిని ఇచ్చాడు. మేనల్లుడిది ఆ గ్రామమే. మేనల్లుడికి కోర్కె వ్యవహారాలేమీ తెలియవని ఆ భారమంతా తానే వహించి దావాలో అలుడి తరపున తానే పనిచేస్తున్నాడు. బాకీ రొక్కలూర్యకంగా ఇచ్చిందికాదని రంగయ్య అలుడిచేత కోర్టులో ఆస్తిని పెట్టించాడుగానీ చేతులారా వాసియిచ్చిన ప్రాకోటు చెల్లక యొక్కడికిపోతుంది? తను ఆస్తిని నిలవదని రంగయ్యకు తెలుసు. డిక్రీ అయిందంటే అమలు జరిపి కోర్టు ద్వారా దమ్మిడిలతో సహా రాబట్టుకోగలడు. డిక్రీ కాకముందే బాకీ పరిష్కారం అయ్యేమార్గం యేమిటా అని అతని ఆలోచన.

అట్లా ఆలోచిస్తున్న రంగయ్యకు బిద్ది తే వెళ్ళుతున్న వోవ్ల గుమ్మంనుండా కనిపించగా రంగయ్య చివాలునలేచి "తిరపతయ్యా! తిరపతయ్యా!" అని లేకవేళాడు. తిరపతయ్య లోనికివచ్చి రంగయ్య వరసమ కుర్చీలో కూర్చున్నాడు. తిరపతయ్య రాఘవయ్య తమ్ముడు.

రంగయ్య "ఎండాకా బయలుజేరావు తిరపతయ్యా?" అని లాంఛనంగా అడగా అతడు "ఇక్కడికే నండి" అని ముక్త సరిగా జవాబు చెప్పాడు.

రంగయ్య ఇక ఆపక్రమించాడు, మొన్న మీవాడికి, కృష్ణమూర్తికి గొడవ దగ్గర తగాదా జరిగిందటా?" అని అడిగాడు రంగయ్య.

"అవునండీ జరిగిందట నేను వూళ్ళోలేను"

అన్నాడు తిరపతయ్య.

"ఇద్దరికీ బాగా ముడిందట! హోరా హోరి పోట్లాడుకున్నారట! చేతులుకూడా కలిపినయ్యట!" అన్నాడు రంగయ్య.

"అట్లాగా!" అన్నాడు తిరపతయ్య.

"చెప్పాడూ! కృష్ణమూర్తి మీ అన్న మీద దండెత్తాడు. అతన్నీ తిట్టి కొట్టి నందుకు ఛార్జీ, ఫలం ఆక్రమణ చేసినందుకు దావా రెండూ వేళాడు. అతనికి బలమైన పాత్ర్యం వున్నది. ఇదంతా నాకేం తెలుసు? మొన్న కృష్ణమూర్తి నన్ను పిలపించుకుని ఈ కథంతా చెప్పి నా రెండు చేతులు పట్టుకుని ఈ విషయంలో తనకు సహాయం చెయ్యమని కోరాడు. అతని ఉద్దేశం, అతని పట్టుదల మానే చాలావరకు పొయ్యిటలు కనిపించాడు. అతనికి దిబ్బమైన చేతులు కమ్మక్క గూడావున్నది. ఇంకే ఇదంతా నీతోయేందుకు చెపుతున్నానంటే! ఒక వ్యక్తికి అపకారం జరుగుతుందంటే చూసి సహించే ఘటం కాదు నాది! ఇద్దరిమధ్యా చేరి అటు నాలుగు ఇటు నాలుగు పుల్లలువేసి తగాదా పెంచబాపకు కాదు మనది! మీ అన్నయ్యతో జాగ్రత్తిగా మనులుకోమని నేను చెప్పినట్లుగా చెప్పి, ఒక్కడిబాగేం బాగు? అంతా బాగుందాలి" అని రంగయ్య చెప్పగా "సరే మా అన్నయ్యతో చెపుతారేండి" అంటూ తిరపతయ్య వెళ్ళిపోయాడు.

ఆ సాయంత్రం రంగయ్య ఇంటి వసారాలో కూర్చుని యేదో కాగితాలు చూసుకుంటూవుండగా రాఘవయ్య వచ్చాడు. రాఘవయ్య రాకడంమాచి రంగయ్య తన పాచిక పారినందుకు లోలోన ఉప్పొంగి పోయాడు. ఇద్దరూ ఆదివరకు మాట్లాడుకునేవాళ్ళేగానీ దావా జరుగుతున్నప్పటి నుంచి మాట్లాడడం కూనివేళాదు. వచ్చిన రాఘవయ్యను రంగయ్య సగౌరవంగా ఆహ్వానించి కూర్చోమన్నాడు. రాఘవయ్య కుర్చీలో కూర్చుని "మాకారా రంగయ్య గారు! కృష్ణమూర్తిగాడి దుర్మార్గం? మేము గొడవ కట్టుకుంటావుంటే తన ఫలం కలుపుకున్నామని నానామాటలూ అని పైగా కోరక్కెడట! మా తిరపతయ్య చెప్పింది కామండా ఈ సంగతి అదివరకే విన్నాను. ఎందుకు పుట్టిందో ఈ బుద్ధి! తాను దగ్గర వుండి కట్టనగొడ పగలకొట్టిస్తాడట. గొడవ పగలకొట్టడం వాడితర మవుతుందా? నా గొంతులో వూపిరి వుండగా ఆపని చెయ్యలేదు. వాడికి పొయ్యి కా అం వచ్చింది. అందుకే ఈ బుద్ధుల! ఈ విషయంలో

స్కూలుకు ఇన్ స్పెక్టరుగారవచ్చారు. టీచరు ప్రశ్నలతో సహా జవాబు చెపుతూ పిల్లల్ని ప్రశ్నిస్తున్నాడు. పిల్లలు వెంటనే సమాధానం చెబుతున్నారు.

"మన పూరి పెద్ద ఎవరు? మునసబుగారి అబ్బాయి! నువ్వు చెప్ప?"

"మా అమ్మ"

"మీ అమ్మ ఏమిటి?"

ప్రశ్నించారు ఇన్ స్పెక్టరుగారు

"పూరు అంతటాకి మానాన్న పేరు చెబితే మాడలు. కాని మానాన్నకు మా అమ్మ పేరు చెబితే!!!"

★
—బోసుబాబు

మీరు నాకు కాస్త సహాయంగా నిలవదాలి" అని చెప్పాడు రాఘవయ్య.

"మొన్న కృష్ణమూర్తి నన్ను తన ఇంటికి పిలిపించుకుని కథంతా చెప్పి తనకు సహాయం చెయ్యవలసిందని నా రెండుచేతులు పట్టుకొన్నాడు. అతడు ముందుగానే అన్ని ప్రయత్నాలు చెప్పాడు!" అన్నాడు రంగయ్య.

"తగాదాకు కూర్చున్నవాడు ఎందుకు చెయ్యడూ? అట్లా కాదు మీరు న్యాయం విచారించాలి. ఆక్రమానికి యెవరు కూర్చున్నారో నిజం తెలుసుకోవాలి. మీ అలుడి బాకీగూడా మనం యేదో విధంగా పరిష్కారం చేసుకుందాం. మీరు నాతెలు నిలబడాలి. మీరు దేవుడంటివారు. లేకపోతే మా తమ్ముడిచేత నాకేందుకు కబురుచేస్తారు? అన్నాడు రాఘవయ్య.

రంగయ్య నవ్వి ఇదిగో రాఘవయ్యా! అట్లా ఇటు చేరి అటు నాలుగు పుల్లలు ఇటు నాలుగు పుల్లలు వేసి, తగాదా పెంచే బాపకుకాదు మనది. కోర్కెక్కెవ్వోను మానే నాకు తగని రోత. అందుకేనే మీ తమ్ముడిచేత నీకు కబురుచేశాను. పట్టుదలలు పెట్టుకుంటే మీరిద్దరూ చెడిపోతారు. నేను చెప్పేదేమిటంటే ఇద్దరూ రాజీ చేసుకోండి. నా సర్వశక్తులూ వినియోగించి మీ ఇద్దరికీ రాజీ చెయ్యడానికి ప్రయత్నిస్తాను. నేను చెప్పే ఈ వూళ్ళో కాదనేవారేవరకు! కృష్ణమూర్తి ఇంత భీంకారాలు తీస్తున్నా

శ్రీకాంత్

దర్శు, ఉబ్బసములకు
దివ్యాశ్శిధిము

శ్రీవల్మీకీమిశ్రాద్వైతగ్రంథం
అమితాద్వైత, మనవిను-30

నేను చెప్పితే యెందుకు వివక్ష? మా ప్రాణం అయితే కోరక్కవాళ్ళనుమాస్తే, తోతవి ముందే చెప్పాకదు. మా అల్లుడూ సువ్వా ఇద్దిరూ కలిసి కోర్కువాళ్ళను బాగుచేయడం చేసి? అదికూడా పరిష్కారం చేసుకోండి. మన కంటబడ యెటువంటి తగాదా అయినా ఇక్కడే పరిష్కారం కావలసిందే! చేస్తామా మా అల్లుడి గురించే వాకు విచారం. అతగాడి సరిపాఠం ఈ సుధ్య లోటుకుపడ్డది. 'సే! దంబాచారంగావున్నా లోగుట్టు యెవరికి తెలుసుంది?' అన్నాడు రంగయ్య. అలాడి పరిస్థితులు బాగున్నా రంగయ్య తన తాళిక జ్ఞానాన్ని వుయోగించి గాఢవయ్య యెడట అలా చెప్పాడు.

రాఘవయ్య రంగయ్యను పొగుడుతూ సంతోషంగా వెళ్ళిపోయాడు.

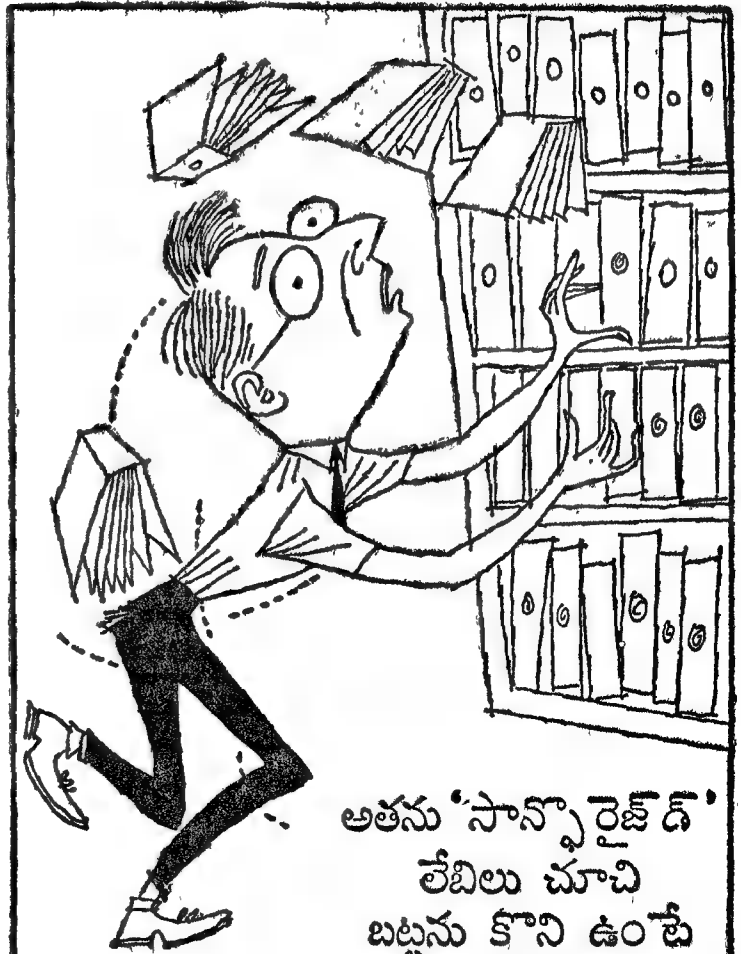
ఆ మూడవరోజున రంగయ్య అలాడి బా! పరిష్కారంతోపాటు, కృష్ణమూర్తి రాఘవయ్యల కృతచరణంకూడా రాజీ అయి పోయింది. దీనితో ఎటువంటి కృతచరణాల యినా అంతలో పరిష్కారంచేస్తాడనీ, ధర్మ రాజనీ (గామంలో రంగయ్య వాకి పెరిగింది.

తర్వాత చాచావు రెండు మాసాలకు ఒక వాటి ఉదయానే రంగయ్య పొలం వెళ్ళి వచ్చి అతివృష్టికల్ల పొలాలో నీరు నిలిచి పెరు మునిగిపోవడంకల్ల ఈ సంతకృతం పంట యెల్లానా అన్న విచారంతో వసారాలో కుప్పీలో కూర్చుని వుండగా అల్లుడు వచ్చి "విన్నావా మామయ్యా కృష్ణమూర్తి చెబెల్ల ఇంట్లో ఉరి చేసుకుని వచ్చి పోయిందట! వాళ్ళ యింటిముందు జనం మూగారు" అని చెప్పాడు.

అమాట వినేసరికి విచారంతో వున్న రంగయ్య ముఖం వికాసవంతమైంది. "అట్లాగా! చిక్కాడు! ఈ దెబ్బతో వాడి అంతు కనుక్కోవాలి" తనలో తాను అనుకున్నట్టు అన్నాడు.

ఈవార వివగానే రంగయ్య యెంతో విచారపడి కృష్ణమూర్తిని ఓ చార్చ దానికి వెళ్ళాడని తెలిచిన అల్లుడు రంగయ్య అన్న మాటలకు వినుపోయి ఒక చేత యెంతరని భావించాడో అనుకుని "రాఘవయ్య ఇంటి సరసన వున్న మన కృష్ణమూర్తి మామయ్యా" అని మళ్ళా చెప్పాడు.

"అవును వాడేరా! దుర్మార్గుడు! లోగడ మనకు కృతిలేకంగా సాక్ష్యమిచ్చి యెటువంటి దెబ్బ కొట్టాడు! మొన్న వాణ్ణి కలుపుకున్నామంటే ఒక కార్యం సాధించడానికి కలుపుకోవలసి కలుపుకున్నాం. వాడు మనకు చేసిన అపకారం యెక్కడికి పోయింది? దుర్మార్గుడికి సమయం వచ్చి నప్పుడే తగిన కాస్తీ ఇయ్యాలి!" అంటూ రంగయ్య లోనికి వెళ్ళి చిక్కా, ఉత్తరీయం చేసుకుని వడివడిగా బిధిలోకి వెళ్ళి పోయాడు.

అతను 'సాన్ఫోర్జిడ్' లేబిలు చూచి బట్టను కొని ఉంటే బాగుండేది!

దుస్తులు క్రంగిపోయే భారను తప్పించుకోండి! మీరు నూలు నిట్టలు లేక కుట్టి తయారుగా ఉన్న దుస్తులను కొనుగోతుకు వాటి మీద 'సాన్ఫోర్జిడ్' ('Sanforized') లేబిలును చూడండి తప్పక జ్ఞాపకముంచుకోండి. 'సాన్ఫోర్జిడ్' లేబిలుగల నిట్టలతో కుట్టిన దుస్తులు దారి సార్లు ఉరికినా కూడ బాంనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రంగవని మీరు నమ్ముతచ్చును!

లేబిలు మీద 'సాన్ఫోర్జిడ్'

గుర్తు ఉన్నదా అని గమనించండి

అలాచేస్తే మీ దుస్తులు బాంనట్లుగా ఎన్నటికీ క్రంగవు!

తీవ్రత లేనిదిక 'సాన్ఫోర్జిడ్' అనే ప్రేమ మాతృకను అధికారవైకృత్యం. వీడి అంద కంపెనీ ఇన్ కార్పొరేషన్ (సమీకృత వాణిజ్యం యు ఎస్.ఎ.లో నెస్టానికము) వారి ప్రయత్నంవలన, ఈ కంపెనీ యొక్క కర్మిలైన ప్రమాణములకు తగినట్లుగా క్రంగుకుండా ఉండే నిట్టలమీదనే 'సాన్ఫోర్జిడ్' ప్రేమ మాతృక నేయింపు అంగీకారము యిస్తారు.

వివరములకు: 'సాన్ఫోర్జిడ్' సర్వీస్, 95 మెరీన్ డ్రైవ్, హంబోయి కె.

న్యూఢిల్లీ లేఖ

60 వేల మంది కొత్త ఉపాధ్యాయులు

మానవునిపై మరికొన్ని పెట్టుబడులను గూర్చి ఈ మధ్య వార్తలు వచ్చాయి. కాంగ్రెసు కార్యదర్శులలో ఒకరైన శ్రీ శ్రీ మన్నారాయణ్ ను ప్లానింగ్ సంఘంలో సభ్యులుగా నియమించారు. విద్యావంతులైన కొందరిని తగినచటానికిగాను వచ్చే మూడేళ్ళలో ప్రాథమిక పాఠశాలలకు 60 వేల మంది ఉపాధ్యాయులను నియమిస్తామని ప్రభుత్వం ప్రకటించింది. విరికయ్యేఖర్ను, పాఠశాలలకు అయ్యేఖర్ను నయా పైసలతో సహా ప్రభుత్వమే భరిస్తుంది. ప్రభుత్వంపై ఈ కార్యక్రమ భారం రెండవ సంచర ప్రణాళిక ఆఖరు వరకూగాని, డా॥ కె. ఆర్. శ్రీనాథ్ స్టేట్ మంత్రిత్వం ఉన్నంత కాలంగాని ఉంటుంది.

స్వాతంత్ర్యానికి ముందు తాతా-బిరా ప్రణాళిక ద్వారా శ్రీ శ్రీ మన్నారాయణ్ పైకివచ్చారు. తరువాత గాంధేయ ప్రణాళికను కూడా ఈయన తయారు చేశారు. స్వాతంత్ర్యం రావటంతో ఈయన కూడా న్యూఢిల్లీ వచ్చేవారు. తరువాత కాంగ్రెసు శీంధ్ర కార్యాలయంలో ప్రవేశించారు. కాంగ్రెసు 'ఎకనామిక్ రివ్యూ' ఈయన విడతకుండా వ్యాసాలు వ్రాసేవారు. ప్లానింగ్ సంఘంలో ఈయన శ్రీ గుల్లారీ లాల్ నందా అభిప్రాయాలను బలపరుస్తారు. అసగా చర్చా ఖాది మధ్యనిషేధం బలపడతాయన్నమాట.

శ్రీ శ్రీ మన్నారాయణ్ కు కొత్త ఉద్యోగం కల్పించటంతో కొన్ని ప్రశ్నలు బయలుపడతాయి. కాంగ్రెసు సంస్థ ఇప్పటికే బలహీనంగా ఉంది. నిర్మాణ కార్యక్రమంలోను, ముఖ్యంగా కాంగ్రెసు సంస్థ కార్యక్రమంలోను శ్రద్ధగాపనిచేసే అగ్ర నాయకులు క్రమంగా కరువైపోతున్నారు. కాంగ్రెసులో శ్రీ శ్రీ మన్నారాయణ్ చాలా మరుగ్గా వ్యవహరించేవారు. ఆయన సానాన్ని మళ్ళీ అలాంటి మనిషితో భర్తీచేయటం కష్టమే. 'నాకు

ప్లానింగ్ సంఘ సభ్యత్వం అక్కర్లేదని ఆయన చెప్పేసి ఉండవలసిందని ఇక్కడ కొందరి అభిప్రాయం. కాంగ్రెసుమంచి శ్రీ శ్రీ మన్నారాయణ్ లాంటివ్యక్తిని ప్రభుత్వం లాగెసుకోవటం అంత మంచిపనికాదని మరి కొందరి అభిప్రాయం.

60 వేల మంది ప్రాథమిక పాఠ్యాయుల మీద పెట్టిన పెట్టుబడికి వెనకాల కొంత భాగవత్ ఉన్నది. రెండవ ప్రణాళికలో విద్యాశాఖకు కేటాయించిన ధనాన్ని విదేశీ ద్రవ్యపూరకం మొదలైనవాటి ఇబ్బందుల

శ్రీ కృష్ణ

[ఆంధ్రపత్రిక ప్రతినిధి]

మూలంగా అంతా ఖర్చుచేయలేకపోయారు. దేశంలోకూడా తగినంత డబ్బు సమకూడక పోవటంవలన ప్రణాళికలో రూ. 300 కోట్ల దాకా తగ్గిస్తున్నప్పటికీ, విద్యాశాఖకు మొదట్లో కేటాయించిన డబ్బును మాత్రం తగ్గించే కత్తి ఏమానవమాత్రుడికి ఉన్నట్లు లేదు. అందుచేత ఖర్చు చేయలేకపోయిన ధనాన్ని కూడా విద్య విధంగా తగిలెయ్యక తప్పదు. సరేనని చెప్పి, విద్యాశాఖకు కర్పూర హారతిగా ఈ డబ్బు తగలేస్తున్నారు. ఒక పక్కన నిరుద్యోగాన్ని పెంచి వేయటం, మరొక పక్కన ఆ నిరుద్యోగాన్ని తగ్గించటానికి కొన్ని చర్యలు తీసుకోవటం చూస్తే అసలు నిరుద్యోగ సమస్యను పరిష్కరించాలనే శ్రద్ధ ప్రభుత్వాని కున్నదా అని సందేహం కలుగుతోంది. మధ్య విశేషం వలన నిరుద్యోగం ఎంత అధిక మైపోతుందో అనే ఆలోచనైనా లేకుండా సభ్యత్వం మధ్య విషేష విధానాన్ని అమలుపెట్టింది. నిరుద్యోగం పెరిగితే పెరిగింది, నైతికంగా ప్రజలు బాగుపడతారుగదా అని ప్రభుత్వం తన విధానాన్ని సమర్థించుకోవచ్చు. కాని దిగుమతి విధానం ఫలితంగా ఏర్పడిన నిరు

ద్యోగాన్ని నైతికంగా ఎలా సమర్థిస్తారు? మామూలుగా నిరుద్యోగులపై ఎంతో సానుభూతి చూపించే కార్మికశాఖ తమ దిగుమతి విధానంవలన ఎంతమందినిరుద్యోగులైపోయాలోకనీసం లెక్కలేనా సేకరించలేను. అందుచేత నిరుద్యోగులందరిమీదా ప్రభుత్వానికి సానుభూతి ఉందని వని భావించవలసినదే. సంఘటితులైన నిరుద్యోగులపై మాత్రమే వారికి శ్రద్ధ ఉన్నది అంటే అలజడి చేయగలిగినవారిపట్ల శ్రద్ధవహించుకుందన్నమాట.

మళ్ళీ ప్రాథమిక పాఠ్యాయులపై పెట్టుబడిని మంచి పారి పరిశీలిద్దాం. ఒక ఉపాధ్యాయుడు ఉన్న పాఠశాలలు సరిగా నడిచాయా అని మొదటిసందేహం. ఇప్పటిదాకా జరిగిన అనుభవాల్ని బట్టి ఈ సందేహం తీరటంలేదు సరిగదా బలపడుతోంది. ఉద్యోగాలు ఎక్కువ చేయాలనే మిషన్ పూర్వపు అనుభవాలనుకూడా విస్మరించి ప్రభుత్వ ప్రణాళిక కాలంలో విశాపాధ్యాయ పాఠశాలలు స్థాపించేశారు. ఈ పాఠశాలల గతి ఎలాఉంది మళ్ళీ ఎప్పుడైనా సమీక్ష చేయించారా? చేయి సే దాని ఫలితాలను గమనించారా? విద్యావంతులైన నిరుద్యోగులు అలజడి చేసుకొనికే సమస్యలు అందు చేత వారికి ఉద్యోగాలివ్వటం దేశభక్తి అని పించుకుంటుంది! మరి పాఠశాలకి చదువుకుందామని వెళ్ళే చిన్న పిల్లల సంగతేమిటి? తేలికే విద్య నేర్చుకోండ్రా అని రెండు గోజులకోక సారి గొంతెత్తి ఉద్ఘాటించే పెద్దలు తమ పిల్లలను హిందీకూడా నేర్పించి పాఠశాలలకు పంపించడం పగ పాపే పోయింది. 1958 లో ఏంఫలితాలు కలిగాయి అనేదాన్ని బట్టి కాకుండా ఎంత డబ్బు ఖర్చుచెయ్యగలిగాం అనేదాన్ని బట్టి దేశభక్తివృద్ధికి కొలత కడుతున్నాము.

విదేశానికి నా నిజమైన పెట్టుబడి పిల్లలు. నిరుద్యోగ నిర్మూలనము అనే శబ్దాడంబర కార్యక్రమం క్రింద పిల్లలను న్యాయంబరుకు తోందా అని ఎవరూ ఆలోచించటంలేదు.

(56 వ పేజీ చూడండి)

కూచిపూడి నాట్యం

వాస్తవవిషయాలెందుకు బయటపెట్టారు?

కూచిపూడి నాట్యం కౌస్త్రీయమైనది కాదని కేంద్ర నాట్య పదమూ నిర్ణయం చేసింది. ఈ నిర్ణయం వ్యాయాసమూలమైనది కాదని, కౌస్త్రీయమైనది కాదని ఆంధ్రప్రదేశ్ అకాడమీ గాక, ఢిల్లీ సెమినార్ లో పాల్గొనడానికి వెళ్లిన అకాడమీ ప్రతినిధి కూడా తెలిసిన విషయమే. మొత్తంమీద ఢిల్లీలో జరిగిన నిర్ణయం ఆంధ్రుల నాట్యకళా సంస్కృతికి తీవ్ర అపకారం చేసింది. ఈ అపకారానికి ఎవరు బాధ్యులు?

ఆంధ్రప్రతినిధిగా శ్రీ విప్లవ అప్పారావుగారు వెళ్ళివున్నట్లుంటే, అక్కడ జరిగిన వాస్తవ విషయాలను వారు సవిధంగా ఎందుకు వెల్లడించారు? శ్రీ అప్పారావుగారు నాట్యకౌస్త్రీయమైనది అధికారికంగా ప్రసంగించడానికి అర్హులని అకాడమీ భావిస్తే భావించవచ్చు; కౌస్త్రీసంబంధమైన ఆధారాలను వివరించగలిగివుండవచ్చు. అయితే, కౌస్త్రీలక్షణాలను నాట్యప్రయోగం ద్వారా సమగ్రంగా నిరూపించాలంటే, నటులలో ప్రయోగ కళలం అత్యవసరం. ఢిల్లీ సెమినార్ లో కూచిపూడి నాట్య ప్రయోగం ఎంతవరకు సత్యంగా జరిగిందన్నది ప్రశ్న.

ప్రయోగం ద్వారా కూచిపూడి నాట్యకళ విశిష్టతను ఇతరులకు ప్రదర్శించవలసివచ్చి వచ్చును. ఆ కళలో ప్రామాణికమైన వారిని ఎన్నుకోవాలిగా? అలా ఎన్నుకునే అధికారాన్ని అకాడమీ శ్రీ అప్పారావుగారికి ఇచ్చిందా? అధికారాన్ని పురస్కరించుకొనే ఎన్నిక జరిగిందా? ఏది ఏమైనప్పటికీ,

కావలెను

మా ఇమిటేషన్ నకల ప్రవేశపెట్టుటకు తీరములేక కమిషన్ పద్ధతిమీద ఏకైకంగా కావలెను. ఆకర్షణీయమైన వరుగులకు, నమనా పెట్టకు, ఉచిత వరుగులకు యింగ్లీషులో వ్రాయండి.

MODERN JEWELLERS (W P A)
Goal Bagh, Amritsar.

అక్కడ జరిగిన ప్రదర్శనం ఫలితంగానే మన నాట్యకళా సంస్కృతికి తీరని అపకారం

వెంపటి సత్యం

జరిగిందేమో నవివస్తున్నది. ఆంధ్రప్రదేశ్ అకాడమీ ఇప్పటికైనా కూచిపూడి కిచ్చ సంప్రదాయసిద్ధ నాట్యకౌస్త్రీయంలో ఎవరు

పరిశ్రమ చేస్తున్నారో తెలుసుకోవాలి! ప్రయత్నించి, వారి సలహాలనుపొంది కొంత మంది నాట్యప్రణిమలచేత ఢిల్లీ అకాడమీ ఎదుట ప్రదర్శనం ఇప్పించినట్లయితే, కూచిపూడి నాట్యం సకౌస్త్రీయమైనది కాదని జరిగిన నిర్ణయాన్ని రద్దుచేయించవచ్చు. ఇందుకు రాష్ట్ర అకాడమీ వెంటనే పూనుకుంటుందనీ, ఆంధ్రుల నాట్యప్రతిభను పునరుద్ధరిస్తుందనీ ఆశిస్తున్నాను. ★

ప్రత్యేక సభలో పరీక్షించండి!

కూచిపూడినాట్య తరతరములనుండి నృత్య విద్యను ఇంటి విద్యగా అనుష్ఠించుచున్నాడు. అందువలన వారి కది పుట్టుకతో లభించిన సహజ విద్య అయినది. రాజాపుతరమునకూడ ఈ విద్య కూచిపూడియందు లోటు కలుగదని ఇటీవల ఆగ్రామమునకు వెళ్ళినపుడు తెలియగలిగింది.

కేవలము నృత్య విద్యయందేగాక కూచిపూడినాట్య వివిధ కౌస్త్రీ పండితులకూడ అనుబంధిత, భరత నందికేశ్వర యాజ్ఞనల్కర్ గురించే జెప్పబడిన నృత్యసంప్రదాయములను విద్యార్పించిన ఉన్నత స్థాయిలో నిమగ్నమవుచు కొనసాగుచున్నారని సాహిత్యమున కితావధానము, సహజావధానములకులె ఈ విద్యయందు కూచిపూడినాట్య ఉత్తమ కల్పనాకీర్తి సహజపాండిత్యమును సాధించగలుగుతున్నారు.

కొందరు కూచిపూడి నృత్యము కౌస్త్రీయమైనది కాదనివారలు. ఈ సంగతి ఇటీవలే తెలియవచ్చినది. వారికౌస్త్రీ మెట్టిదో? ఆ కౌస్త్రీయ ప్రకారము ఇది సరిపోలేదు కాబోలు! బహుశా అది ఆంగ్లేయ ల కౌస్త్రీయమై వుండవచ్చును. భరత వర్ణమున అనాది నీడముగ వచ్చుచుండిన నృత్యవిద్య ఎట్టిదో నిర్ణయించగలిగిన లక్ష్యయత్నితలైన ప్రామాణికులు ఎందరున్నారు? వారెవరు? నైవిమర్శకులలో అట్టివారున్నారా?

ఇత్యాది విషయములను ఆలోచించక పోవినరీతిని నిర్ణయములు చేయుటలై చాటికీ తృణ మాత్రమైనను విలువ వుండ నేరదు.

కేవలము లాభమునకే నాట్యమును నేర్పుట, జరిస్వరమునకే అభివృద్ధి చేయును నేర్పుట, లక్ష్యరహితమున వదలి శిక్షార్థమున అనుసరించుట, అంగములను చూచుకొనుట మొదలైన దోషములుగల నేటిభరత నాట్యము కౌస్త్రీయమైనదనుచు, కూచిపూడి నృత్యము ఆ కౌస్త్రీయమైనదని తీర్మానించిన, నేటి పాండిత్యవర్మ మీ విధముగనున్నదనీ, ఇట్టి నిర్ణయములను చేయువారే మహాపండితులనీ అందువలన నేయిట్టివారికి స్థానములభించినవనీ, అనుకొనవలసినదేగాని మనము కూడ వారి ననుసరించి తీరవలయుననుకూడికే మేమున్నది. పంచాంగములు పోయిన నక్షత్రములు పోవునా? నాట్యకౌస్త్రీయ గ్రంథములను చదివినచెదరు? అని ఎందరికి అరమైవినోనా! ప్రకారము కూచిపూడినృత్యము సరిలేకపోవుట ఎట్లు? ఇత్యాదులన్నియు ముందు తేలవలసిన తెల్పవలసిన విషయములు ఈ బాధ ఆంధ్రదేశమున ఎందరికో ఉన్నట్లు తోచదు. అయినను ఇప్పుడు ఆంధ్రప్రదేశ్ సంగీత నాటక ఎకాడమీ వారున్నారు. వారు ఈవిషయమై ఏమి నిర్ణయించెదరో చూడవలసి వున్నది.

మనదేశమున నైవిమర్శకులకు తీసిపోని విద్యాంశులు కొందరులేక పోలేదు. లక్షణమే

హుచిహూడినాట్యం

పనికి రావనుచున్నాడు, అక్షిణం అంతయును
కొడుకునాడు, అక్షిణం ప్రభావం కొడుకునాడు,
కాదులే ప్రభావమునాడు, కేవలమే మహా
కండితు లెందరో మహాజ్ఞానుల గలరు. అట్టి
వారి హుచిహూడినే మహాజ్ఞానుల పరిష్కారం
మీరగా చాచించుచున్నది ఇట్టి మహాజ్ఞానులు
వైరుధ్యముల ననుసరించుచో లేక ప్రత్యక్షమైన
కేవలం గెదలో చూడవలసివున్నది.

హుచిహూడి సంప్రదాయమును యితర
లోకుల కేయలుటకు కొరకును హుచిహూడి
చాలావరకు తప్పదు. అందులోను ఆ గ్రామ
మును ఇదిరినవారే ముఖ్యభాగ్యులు. వీరిలో
నిదిగొట్టినవారు తప్పదు. సంప్రదాయమును
నిలబెట్టుకొనవలయునను అనేక మహా
జ్ఞానులు. ఇతర సంప్రదాయములలో నొక
ప్రమాదానికి అదే హుచిహూడి సంప్రదాయమును
చాచించు గలరు. అంతేగాని అసలు సంప్ర
దాయమును చాత్రము కంకెట్టుటకు ఎవరి
చేతనాకాదు.

ఇతర వరమున హుచిహూడి సంప్రదా
యము కాస్త్రీయమైనచో లేక ఇతర సంప్ర
దాయములు కాస్త్రీయములైనచో తేల్చుకొన
వలచినవాడున్నచో హుచిహూడివారిని, ఇతర

సంప్రదాయముల వారిని అంగ్రహించేవారు
నకు ముఖ్యమైన హుచిహూడినాడు
మీరగా చేతరచి, అట్టివారిని ముందు అక్షిణ
మున సభాముఖమున బరిక్షింపలేక పిమ్మట
ఒక్కొక్కరిచేత ప్రవర్తనము కేయలచి
అక్షిణముందలి సుగంధములను సభాముఖ
ముననే సభవారికి గుర్తించలేక చాత్రమును
హుచిహూడి సంప్రదాయముతో రేకనము
కొరకును. అంతవరకును హుచిహూడినాడు
నిలక యేమీ వుండదు.

నేటికిని కాస్త్రీయములకు, కాస్త్రీయము
కలదు. హుచిహూడివారికి అంగ్రహ సంప్ర
దాయము. అంగ్రహము ఒక సంప్రదాయ
మంటూ కలదని కొందరికి తెలియబోవచ్చు.
అదిహూడియును విద్యాంశముగా చలామణి
అగుచో ననేక వక్రప్రచారములు, అవర్తక
ములు పంధించిక తప్పదు. ప్రామాణికము
కాని వాడు ప్రమాణమును నిలబెట్టుకొంటు.
ఇట్టివారిని గుర్తించుచు చేకమునకు మీలు
చేయవలసిన వాధ్యుల రహితము. ఈ సందర్భ
ములో అంగ్రహచేయున అంగ్రహ సంప్రదాయ
మునకు చాత్రమే రావను సౌఖ్యంకలసికదిగ
అంగ్రహచేత ప్రభుత్వమువారిని అంగ్రహ
చున్నాడు. ★

పుచ్చా వెంకటసుబ్రహ్మణ్యశర్మ.

అభినవర్ణనలో ఒక అభినవ
గారి గొడుగుపోయింది. ఆయన
గ్లవ్ కక్రటరీవద్దకువచ్చి యీ
క్రింది విధంగా శోటిను కంప
వలసిందిగా కోరారు: “చంద్ర
శేఖరరావుగారి గొడుగు తీసిన
అభినవగారు నవదు గొడుగును
చంద్రశేఖరరావుగారికితరిగిఇచ్చి
వేయవలసిందిగాప్రార్థిస్తున్నాను.”
“గొడుగుతీసింది ఎవరో ఒక
అభినవరేనని మీరకు ఎలా నమ్మ
కలిగింది?” సందేహం పెలు
బుచ్చాడు కక్రటరీ.
“గొడుగుపోయి వా రం
రోజులు అయింది. ఇది అభినవర్ణ
నలోకడాకి తీసినవ్యక్తి ఎలాగో
పెద్దమనిషి. అయివుండదుగదా!”
—బోనుబాబు.

★ ఆంధ్రనాటక కళాపరిషత్తు ★

(రెవ వేదీ ప్రయోగాలు)

వీరడు! లో ‘దొంగవీరడు’ పాత్రధారి శోట
అట్టిలమై ప్రవర్తనయొగ్గుకొని సంభాషణ
అను రచయిత పరిగించాడు. అది పరిచారించ
కుండానే ప్రదర్శన జరిగింది. ‘దొంగవీరడు’
పాత్రకి ప్రత్యేక బహుమతి లభించినది.
‘దొంగవీరడు’ ప్రదర్శనకి ప్రభుత్వ బహుమతి
లభించింది.

ఈ నిర్ణయాన్ని ఒకవిధమున ప్రశ్నార్థ
కాలు! వ్యాయాధిపతుల నిర్ణయాలలోని
హుచిహూడి ప్రశ్నించడం సముచితమేనాదార
ణంగా! సుబేదీ: ‘రచనానిధి’ బహుమతి
‘తెరలో తెర’ నాటకానికి ఇవ్వడం

కావాలి కాదా అని ప్రశ్నించేవాళ్ళు.
‘రంగాలంకరణ’ బహుమతి ‘శిశు కుటుంబం.
ప్రదర్శనకు ఇవ్వడం వ్యాయాధిపతి అని
ప్రశ్నించేవాళ్ళు. ఇచ్చిన ప్రత్యేక బహు
మతులలో అరింటిలోను ఒకటి రెండింటిని
బహుమతిగా, ఏ వ్యక్తాల ననుసరించి
నాటక ప్రత్యేక బహుమతులను ఇచ్చారని
ప్రశ్నించేవాళ్ళు.

నాటకం విషయంలో కాని, నాటికల
విషయంలో కాని, ప్రదర్శనలకు గాని
ఉత్తమ కటనకుగాని ఇచ్చిన బహుమతులు
ఎంతో సమంజసంగా ఉన్నాయో నడంలో
సందేహం లేదు. కాని ప్రత్యేక బహుమతి
కుల విషయంలో వ్యాయాధిపతుల నిర్ణయా
లకు ప్రాతిపదికగా ఉండడానికి తరిమకు
నిర్వాహకులు వ్యాయాధిపతి నాటకాలకు నిర్ణ
యించినట్లు కనపడదు. ‘ఒక కుటుంబంలో’
ఒక పాత్ర; ‘అధికారి’ లో రెండు మూడు,
‘తెరలో తెర’ లో రెండు మూడు ప్రత్యేక
బహుమతికి అర్హతనుసంపాదించుకొన్నాయి.

ఈ పాత్రధారులకు జరిగిన అన్యాయం మీరు
ఎన్ని పరిషత్తులు నడిపి తీర్చగలరు?
‘పంజరం’ లో స్త్రీ పాత్రధారిణి; ‘దొంగ
వీరడు’ లో నల్లాయి కెటి; ‘సముక్త’ లో
కాస్త్రీ, అవధాని పాత్రధారులు ప్రత్యేక
బహుమతుల సందుకున్న కొందరితో సమా
నంగా నటించారు. వీరికిచ్చిన బహుమతులు
వారికి ఎందుకు లేకపోయాయి? ‘దొంగ
వీరడు’ లో ప్రధానపాత్ర ‘దొంగవీరడు’కి.
నాటక ప్రదర్శనాఫలితంగా మరో పాత్ర
అద్భుతంగా నటించి ప్రేక్షకులను,
వ్యాయాధిపతులను మెప్పించి రచయిత
అందించడంబట్టి సందేహాన్ని ప్రేక్షకు
లకు అందకుండా అధ్యక్షులరంగా నిలిపి.
ఆ ప్రదర్శనకు ప్రభుత్వ బహుమతి ఏ వ్యాయా
ధిపతి నుండి ప్రత్యేకం లభించగలదు?
పరిషత్తు నాటకరంగాలలో నిజమైన అభి
వృద్ధిని సాధించాలంటే ఇటువంటి పోటీలను
నిర్వహించడం చూడకోవాలి. చాలా రాజా
రావు ప్రభుత్వం నూర్చివేసిన తెరకలు
గా నాటక ప్రదర్శనా ప్రణాళిక విధించి
త్వ విధించి. వాటిని తప్పక నడుపుంటే,
పరిషత్తులలో, మనిషికి నూతనం ప్రకృ
రం వ్యాయాధిపతి అని గట్టు చూడాలి.

మీరకు అవసరమైన
అంగ్రహ మెట్రిక్యులేషన్, (కీ యూని
వర్సిటీ, విపి, విఎస్ సి, లా అండ్ రిట
కేషన్) పుస్తకములకు మాత్ర ప్రాయం.
వైజాగ్ బుక్ షాప్, వైజాగ్.

అందరి ఆనందం అందిస్తూ, కళ్ళకలలాడే అలంకారాలతో కవిండు కావిస్తూ, నులుల్ని వున్న జవాబి కాపులను విరజిమ్ముతూ, వందిల్లో పెండ్లి అవుతున్నది.

వధూవరులు పెండ్లిపీటలమీద కూర్చుని వున్నారు. కాటుక కేళులలో ప్రేమకర్తిక అను పెనవెలిచి, ముగ్ధ వికత ప్రసూనాన్ని తలపించే మోహనరూపంలో తనను ఇతరులు కనవిధంగా తన పరిని క్రిగంట చూస్తూ ఆనందిస్తూన్నది పెండ్లిమారుడు. కలకాలం నుండి కానుకంటూవున్న కలలు ఫలించి

వట్టుగా తనవన్న తరించినట్టుగా, అవి తన జీవితంలోని మరువలేని కుశాలగా యెంచు కొంటూ తన ప్రక్కన కూర్చున్న అర్ధాం

గిని తన వృద్ధయశికమీద మలచుకొన్న అరాధ్యదేవతగా తలచుకొంటూ, కొలుచు కొంటూ వలలు వున్నాడు పెండ్లి

మహారుడు.

ఎవరిమధులూ చూచినా ఆనందంతో కళలాడు తూన్నది. పురోహితులు వదిస్తూ వున్న మంత్రాలు వారికి నలుమూలలా ప్రతిధ్వనిస్తున్నది. 'నీతంజేవా కొండల కావ్యుని, నేనుజేదీ కలకై' అనే గ్రామ భాగం రికార్డు మేకనుండి వివరమూర్త్యుడి అటూ ఇటూ కూడావుడిగా తిరుగుతూవున్న శ్రీ పురుషులు ఒకరి నొకరు కానుకుంటూ అత్రయర్థంగా లభించిన వృత్తమధుని అనుకోవడానే అనుభవిస్తూ. లాట్ల అ వేస్తున్నాడు. విజృంభణలు యిద్దరు అడవి

అరువు నీ ముక్కు

కొత్తా మాటి మాటికి గడిగూరాల వంక చూసుకోంటూ వున్నాడు. ముహూర్తానికి వరీగా గొంగు నిమిషాల గృహధిమాత్రమే వస్తుంది. అప్పుడు మౌనంగా వుండిపోతాడు. అది చూసిన ముగా కొట్టి పోగొట్టినది. వారి హృదయ ప్రసంగం (శుభంగా మేళన) తమ ప్రేమకాన్ని ప్రదర్శిస్తూ వదిలించి వాయిదాస్థలను వాయిస్తున్నారు.

ఇంతలో అక్కడకు ఒక మూల పెడ గొల బయల్దేరింది. పెండ్లికొడుకు మంగళీ మూలం కట్టికాడు. పెండ్లికొడుకు పెడలో ఆ మూడు ముగ్గు పడిపోయినది. వరీగా అదే సమయంలో అరవింద పెడలోని చంద్ర వారం అంతరాల మయిపోయింది. సభలో కంకలం బయల్దేరింది. అందరూ ఆ మూలకు చేరుకొన్నారు. అందరికీ స్వామి అరవింద భర్త రంగారావు అక్కడకు చేరుకొన్నారు.

“అ...ఎవరయింది అయ్యా?” అంటూ అరువుతో ప్రశ్నించాడు. అరవిందపంటనే వమాధానం ఇవ్వలేకపోయింది.

“చంద్రవారం క...క...కనిపించటం లేదండీ.”

“అలాగా ఎప్పుడు పోయిందో?”
“ఏమో మరి. ఇప్పుడే చూసుకోంటున్నాను.”

“వెదకండి, వెదకండి! అన్నాడు అక్కడ చేరినవారు అందరూ. అప్పుడప్పుడే కథలు వ్రాయటం మొదలెట్టిన ఒక డిటెక్టివ్ రచయిత, పెండ్లికొడుకులకు కథలు బంధువు అందరిని ప్రోత్సహించి ముందుకు వచ్చాడు.

“ఏమిటి ఆ హారం బరువు ఎంత వుంటుంది?”

“మూడు యిరవై కానులు వుంటుందండీ.”

“మీరు కానీ చివరసారిగా చూసింది ఎప్పుడు?”

“ఈ దయం వది గంటలకు.”

“కాని మీరు మీ పేరు వున్నావా?”

“లేదు.”

“మీకు ఎవరన్నా విశేషాలు వున్నారా?”

“లేదు.”

“ఈమించండి. మీరు మీ భర్త గారు అన్యోన్యంగా వుంటారా?”

అరవింద విచారం ఒక్కసారిగా కోపంగా మారిపోయింది.

“చాలు చాలు వైటకు నడవండి! అని కనిపింది.

అది డిటెక్టివ్ రచయిత తన యీ సంఘటనను ఆధారంగా తీసికొని వ్రాయబోయే కథకు ‘చంద్రవారి చంద్రవారం’ ‘పండిట్

దొరికిన బండి, ‘దొంగ ఎవరు?’..... యీ మూడింటిలో యే పేరు పెడవాడు అని అలా చించుకొంటూ వైటకు నడిచాడు. రంగారావు అరవిందల యిద్దరు ఒకరి మొఖాలు ఒకరు చూసుకొన్నారు. వారి వదనాలు పూరిగా వాడిపోయివున్నవి. ఏ మాత్రమూ తేకక అసహనం వుంటుంది. అసలు యేమి జరిగింది అంటే?

* * *
అలాంటి పాఠంకాలం రంగారావు అసహనం యింటికి వచ్చేసరికి అరవింద ఎప్పుటి మాదిరిగా తనకోసం ఎదురుచూస్తూ గుమ్మంలో నిలబడినది.

ఎప్పుడైతే తన అసహనం తిరిగి వచ్చేసరికి అరవింద ఎదురుచూస్తూ వాకిట్లో నిలబడినది వుండడం, ఎప్పుడైతే వంట గిన్నెలు ఒకదానిమీద ఒకటి ద్వంద్వ యుద్ధం ప్రకటించి స్వల్పనిరామంతో ధన ధనమని చప్పుడు చేస్తూ వుంటున్నాయి, ఎప్పుడైతే చిన్నారి చిట్టిబాబు చెంప అర అంగుళం యెత్తున అనవసరంగా వాని వుంటుందో, అప్పుడే తన భార్య అరవింద

కోపంతో ధుమ ధుమ లాడిపోతూ వుంటుంది అని ములుపుగా తెలుసుకొంటాడు రంగారావు.

అలాంటి అరవింద అరవిచ్చిన అందమైన కన్నులతో అరవిందకు యేడు గుహస్తా నిలచిలేదు. అంటే, అలాంటి అరవింద ప్రసంగం కోపగ్రహంతో వున్నదన్నమాట “ఏమిటి అయ్యా? కలెక్టర్ బాగాలేవా? లేక యింట్లో బాగాలేవా?” అంటూ సరా మర్చించాడు కొట్టుతీసి వంకకు తగిలిస్తూ రంగారావు.

అరవింద నోదరిస్తున్నది.

“నిన్నే...ఏం మాట్లాడలేం?”

“.....”

“అయ్యో, కోపం వచ్చిందా?”

“.....”

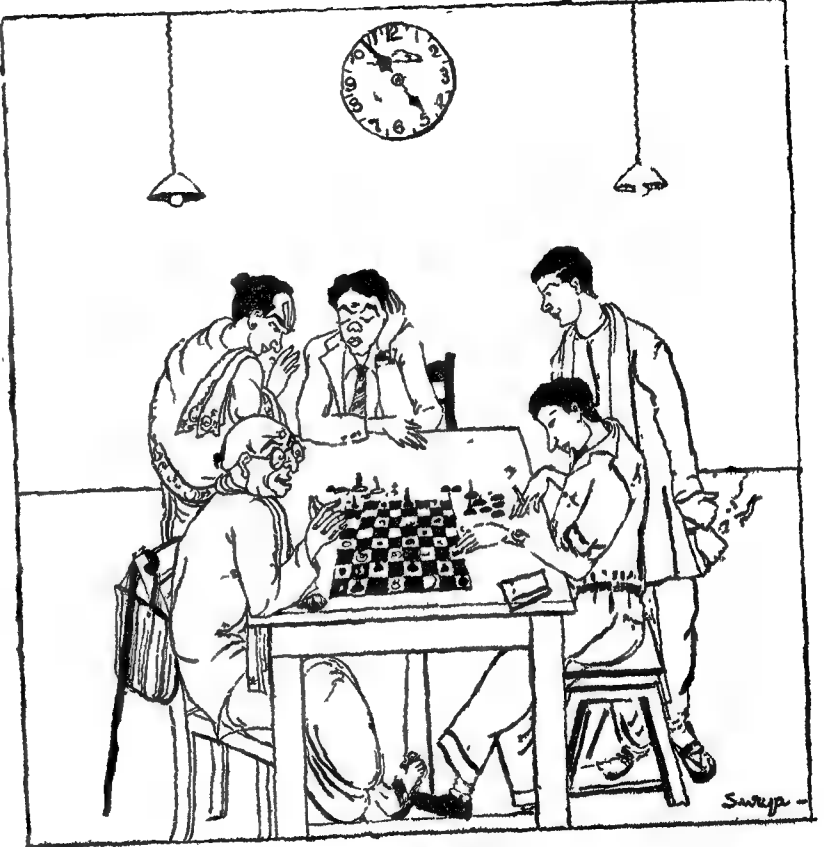
“ఏలనె అలాకా ఓ బంగారు చిలుక” అంటూ ఒక్క రాగం విడిచిందాడు.

“అరవింద ఒక్కసారిగా నవ్వేసింది.

“బాగానే వుంది. నవ్వించటం ఒక్కటి చేయకొన్నారు.”

“ఇది మరి బాగావుందికదా? నోదరి వచ్చిందా? మూతి విగించుకొని కూర్చోవటం, కారణంలేని రంగం ప్రకటిస్తే నేను మాత్రం యేం చేయగలను?”

“అయ్యో ఏమీలేదండీ”

—చిత్రకారుడు : అ. సూర్యారావు.

“అక్కే ఏమీ లేకపోతే యీ సత్యాగ్రహం ఎందుకు చెప్పండి?”
 “సత్యాగ్రహమూ లేదు, సాధించాల్సింది”
 “అది సరే అసలు ముఖం పెలివవ్వండి.”
 “అ... ఏమీ లేదండీ. మా చెల్లాయి...”
 “అ ఏం? మీ చెల్లాయి కులాసాగా వుండి కదా?” అంటూ ఆమెతో అడ్డుకున్నాడు రంగారావు.

“ఆ కేసుంగానే వుందండీ. మా చెల్లాయి పెండిముహూరం నిశ్చయించామని (చాకారం) వచ్చింది.”

రంగారావు పొట్ట చక్కలయ్యేటట్లు నవ్వు పాగాడు.

“మీ చెల్లాయి పెండి అయితే నీకు కోపం ఎందుకు? నీకు చేసిన తిరువాళి నేగా నీ చెల్లాయి పెండి చెప్పింది—అందుకు నీ ఆగ్రహమా?”

“బాగానే వుండి మీ తెలిసి.”

“మరి సంతోషించాంగాని యీ కోప తాపాలెందుకు?”

“సంతోషించారెండి దొరగారి సలహాకు.”

“అదే నేనూ ఆనటం సంతోషించమనే”

“చెప్పానుగదా సంతోషించామని.”

“అక్కే నీవు కోపంతో అంటున్నావు

సంతోషించమని. అంటే దుఃఖిస్తున్నామని అర్థం. చంపక అసలు గొడవ యేమిటో చెప్పేదూ బాబూ!”

“అవును అయ్యగారికి అన్నీ గొడవలే—మీ పని అయితే అరనిముదంలో చేసే ను కొంటారు.”

“నీకు ఒక సమస్యారం చేస్తాను. అసలు విషయం చెప్పమన్నావా?”

“అవును. అవును. సమస్యారాలు చేసి తప్పించుకొంటారు.”

“అది సరేగాని చెల్లాయి వివాహానికి అక్కగారి ఆగ్రహానికి యేమిటా సంబంధం అని?”

“ఏమీలేదండీ. పెండికి పెళ్లాలంటే మొగ వాళ్ళేం. మీరు యెలాగైనా వెళ్ళిపోవలసింది. అడవాళ్ళకు అన్నీ హంగులు వుండాలి.”

“అవును ఉండాలి కాదని ఎవరన్నారని? మిన్ను నేకదా కొలిచిరెలు కొన్నది.”

“హంగు అంటే చీరలు ఒక్కటే నేని బండి?”

“ఇంకా యేం కావాలో చెప్పరాదా?”

“మీకు తెలిదేమిటండీ?”

“తెలుసే నిన్ను అడగటం ఎందుకు?”

“అ. ఏమీ లేదండీ. ఒక చిన్న గొలుసు కూడా వుంటే బావుంటుందండీ”

“ఓ అదా? ధేన్, నెల్లెన్. ఎవరు కానివ్వారు? గొలుసు వుంటే బాగానే వుంటుంది”

“అవును కదండీ”

“అవును కానిండీ మరి మనకు గొలుసు లేదు కదండీ.”

“బాగానే వుందండీ. లేదుకాబట్టే చేయించమని చెప్పటం.”

“బాగానే వుంది. నీకు తెలిసి ఖచ్చితంగా దగ్గర యేముంది? గొలుసు అంటే మాట లతో వస్తుందా?”

“సరేలేదండీ. నా ముఖానికి అంత అద్భుతం లేనప్పుడు మీరు మాత్రం యేం చేస్తారు? నేనే మానేస్తాను. పెండిలేదు గిండీలేదు.”

“ఇది మరి బావుంది. చెల్లెలి పెండికి యెవరైనా వెళ్ళకుండా వుంటారా?”

“ఎవరూ వుండరుగాని బోసి మెడతో వెళ్ళవారుకదా యెవరూ వుండరు.”

“అయితే సమ్మయేమి చేయమంటావు?”

“ఏమీ చేయవద్దు లేదండీ” అంటూ అకస్మాత్తుగా లేచి నిలుచొని వినురుగా దన దన లాడుతూ లోనికి పరిగెత్తిపోయే అర్థాంగి కొంపపట్టకొని,

“అను అదూ! ఒక బడియా” అన్నాడు రంగారావు ఏమిటో చెప్పండి అన్నట్లు అతనివైపు చూసింది అరవింద.

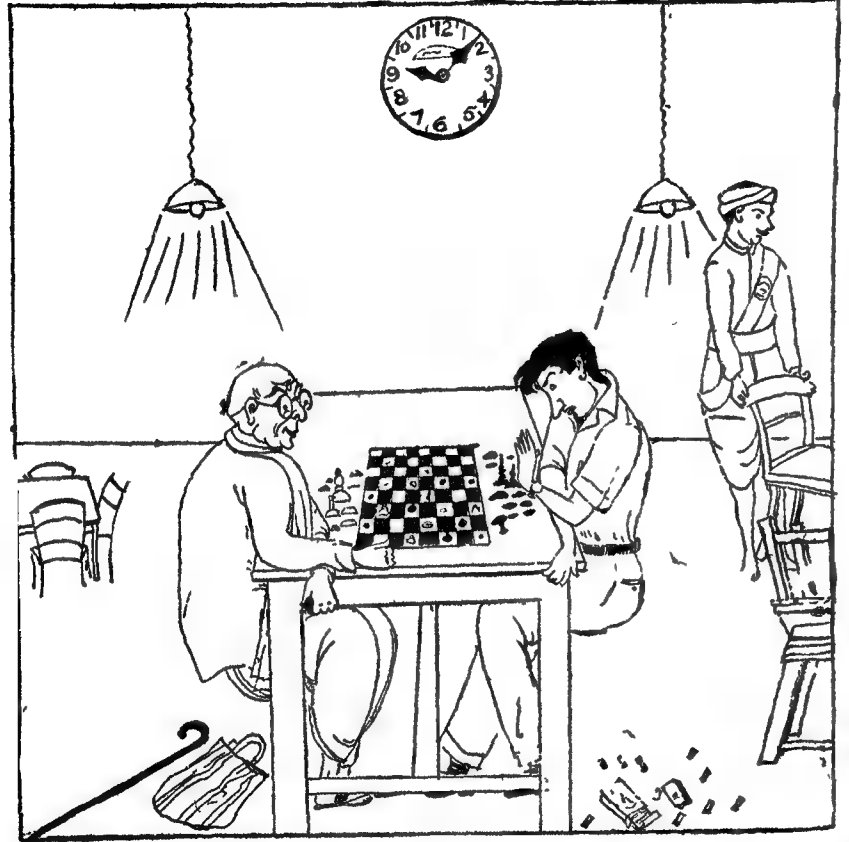
“అ. ఏమంటే. మీ ఫ్రెండు సరోజని యిప్పుడు యిక్కడనే వుంటున్నదిగా? మీ యిదిగది మంచి ఫ్రెండుగదా? వాళ్ళ ఆయన అసేపైంటు పెక్టరీ. అదిగాక బాగా వున్నవారు. పెండికి వెళ్ళినచ్చిందాకా యే దమ్మా చంద్రహారం యివ్వమంటే తప్పక యిచ్చేస్తుంది. మళ్ళీ యిచ్చేయ్యవచ్చు. ఏమంటావా?”

అరవింద మొఖం ఒక్కసారిగా విస్తారించింది. తనకు అంతవరకు ఆ బడియా రానందుకు ఆశ్చర్యపడింది. అనంతరంగా ఆయన మీద అరిగినందుకు నొచ్చుకున్నది. “మీరు చాలా మంచివారు నుమండీ. మంచిసలహా యిచ్చారు. మరి యిప్పుడే వెళ్ళి వస్తాను సరోజని యింటికి.”

“ముందు ముడుపు చెల్లించుకొని మరి వెళిండి. మరేమూలే. ఇక్కడ సలహాలు ప్రభావం యివ్వబడవు” అంటూ రంగారావు తన రెండు బాహువులను ముందుకు చాచాడు.

“చాలులేదండీ సరసాలు. వేళాకోళాలకు వేళాకోళాలేదా?” అంటూ వెళ్ళి నూతనమని లోనకు పారిపోయి, చీర మాడ్చుకొని అప్పుడే బయల్దేరింది సరోజని యింటికి అరవింద.

సరోజని తనకండ్లను తాను నమ్మలేక పోయింది ఎన్నో కోరికలు అనుమించిన ప్రాణ స్నేహితురాలిని చూచి ఆమె మనస్సు ఆశం

అరువు సొమ్ము

దంతో పరవళ్ళు త్రొక్కింది. ఎంతో ఆనందంతో, ఆదరంతో, ఆహ్వానంతో ఆహ్వానించింది లోనకు అరవిందను. ఆ లోనంలో తాము బడిలో చదువుకొనే లోనంలో హృదయాలు విప్పకొని యెన్నో కరుణ చెప్పకొనేవారు. ఒక్కొక్కసారి ఒకరి యింటలో ఒకరు భోజనాలు చేసి ఒకేనుంచం మీద పడుకొనేవారు. కాని బ్రతుకులో కొందరికి గతుకుటాలు, మరీ కొందరికి కోరికలుంటాయి. సరోజిని భర్త ధనికుడు. అది గాక మంచి ఉద్యోగమువుంది. అరవింద చదువుకునే లోనంలో అందాలబరిచి అనే పేరు పొందింది. కాని, ఆమె అందానికి తన ఆనందం లభించలేదు తరువాత ఆమెకు. ఆమె భర్త అధిక సంఖ్యాకుల్లో ఒకడైన అప్పర్ డివిజన్ గుమస్తా. వచ్చే జీతంలో సంపారం గడవటమే చాలా కష్టం గావున్నది. స్నేహితురాండ్రు యిద్దరు తిరిగి తమతమ జీవితాలను గురించి హృదయాలు విప్పకొని తనివితీరా మాటాడుకొనగాను. ఏన్నో విషయాలు మాటాడుకొన్నాడు గాని అరవింద తానువచ్చిన పనినిమాత్రం చెప్పలేదు. అరవింద ముసమ్మలో యేదో భావ సంఘటన జరుగుతున్నట్లు కనిపెట్టింది సరోజిని.

“ఏమే అరూ! నీ ముసమ్మలో యేదో బాధపడుతున్నట్లున్నావు. చెప్పివూ?”
“అట్టే ఏమీలేదు.”

“చెప్పకపోతే నామీద ఒకే”
అప్పుడు అరవిందకు చెప్పక తప్పలేదు. సరోజిని విరగబడి నవ్వించి.

“ఏ చ్చి ఏ ల్లా! ఈ మాత్రం దానికి యింతగా బాధపడాలా? నాదగ్గర నీకు సంకోచం ఎందుకు?” అంటూ సరోజిని తన నగలపెట్టెను తెచ్చి అరవింద ముందు వుంచేసింది సంతోషంతో. ఆనగలలో అరవిందకు నచ్చిన నగలు నిష్పందేహంగా తీసుకొనున్నది సరోజిని. నగలనన్నింటిని బాగా పరీక్షించి చివరకు ఒక చంద్రహారం తీసుకొని సరోజినిదగ్గర నెలవు పుచ్చుకొని ఇంటికి తచ్చేసింది. ఆనాడు సరోజినిదగ్గర అరుపుతెచ్చుకొన్న ఆ చంద్రహారమే యీ నాడు అకస్మాత్తుగా మెడలోనుండి అంత రాసమయిపోయింది. అందుకనే ఆలముగల ముఖాల్లో అంత భయంకరమైన భావాలు ప్రత్యక్షమైనాయి.

పెద్ద అయిపోయింది. అరవింద చంద్రహారం ఎగిరిపోయింది. రంగారావుకు మతి పోయింది.
ఇంటికి చేరుకొన్నారన్న మాటే గాని అప్పటినుండి అరవిందారంగారావుల కంటికి తునుకు పట్టలేదు. ఆ చంద్రహారం అందమయింది. ప్రత్యేకంగా తయారు చేయబడింది. ఇప్పుడు యేమిచేయాలి? సరోజిని? యేమి సమాధానం యివ్వటం?
ఎదురు చూపున్న పెనుకుపాను తానే వచ్చింది సరోజిని అరవిందకు కలుగంపించింది. “చంద్రహారం బావుందని చూసేందుకు చూవాళ్ళు యెవళ్ళో పుచ్చుకున్నారు. అలాటి హారమే చేయించుకొంటారట. వారం పదిరోజుల్లో యిచ్చేస్తాను” అని సమాధానం పంపించేవాడు రంగారావు.

పూవు మీ అదృష్టం చెప్పగలదు

నీ భవిష్యత్తులో ఏమి జరుగబోతున్నదీ, నీ సరియైన దర్శనసుగించిన్నీ నీవు తెలుసుకొనగోరవలయులే ఒక పోసుకార్డుపై నీకు యిచ్చమగు ఒక పుష్పము పేరున్నూ, నీవు వ్రాయులేదీ, వేళ వివరములున్నూ, నీ సరియైన చిరునామాయున్నూ వెంటనే వ్రాసి పంపుము.

క్రొత్తదివ కాస్త్రములోని రహస్య గణితము మూలముగా మేము గుణించి, నీవు కార్డువ్రాసిన లేదీ లగాయతు 12 మాసములలోను నీయొక్క అదృష్టము, లాభనష్టములు, జీవితమార్గము, ఏ వ్యవహారములో నీకు జయము కలుగునో, నీ ఉద్యోగం విషయంలో నుంచి చెట్టలు, మార్పులు, ఆరోగ్యవిషయము, పరదేశిగమనము, తీర్థయాత్రలు, వివాహము, స్త్రీకుటుంబము, సంతానము, నిధినిక్షేపములు, లాటరీ, అకస్మాద్రవ్యలాభము మొదలగు వానినిగురించి స్పష్టముగా మానవారీగా వ్రాసి యి. 1-4-0 లకు మాత్రము ఏ. పి. గా పంపగలము. (ఏ. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకం) దుష్టగ్రహము లేనయినా పున్న యెడల కాంతిచేయు విధానంకూడా తెలుపగలము. వివరములు మా పూచీపెన్ పంపబడును. మేము పంపిన భోగటా మీకు తృప్తిగా నుండనియెడల వెళుము వాపసు చేయబడును. ఒకసారి పరీక్షించి చూడుడు. మో అడ్డము ఇంగ్లీషులో వ్రాయండి.

Pt. DevDutt Shastri, Raj Jyotishi (WP-13) Jullundur City.

రంగారావుకు యేమీ తోచలేదు. ఆ ఫీసుకు నెలవుపెట్టేవాడు. ఇరవై కాసులకు తక్కువవుండని ఆ చంద్రహారాన్ని తయారు చేయించాలంటే కనీసం పదిపన్నెండు వందల యివా వుండితీరాలి. కష్టమేనా నష్టమేనా సరోజిని చంద్రహారాన్ని సరోజిని యిచ్చి తీరాలి. లేకపోతే పరువు దక్కదు. పరువు పోయిన బ్రతుకు బరువు. వెంటనే అతను తన స్వగ్రామానికి బయల్దేరాడు. ఎన్నో కుండో వుంటున్న ఒక చిన్నయిల్లుకు తేరం పెట్టాడు. ఎవరూ కొంటామని ముందుకు రాలేదు. చివరకు బ్రహ్మచర్యం మీద రెండువందలకు కొంటామని అమ్మారు. తరువాత, యింకా ఒక వెయ్యి రూపాయలు కొవారి వచ్చేమార్గం యేమీ అగుపించలేదు. అప్పుడే నీరన్న గారు అనే ఒక వడివ్యాపారముడు పున్నాడు. ఆయనవద్ద రెండురూపాయల వడికి ఒక వెయ్యిరూపాయలు బడులు పుచ్చుకొని పదిపానువందలకు నోటు వ్రాసి యిచ్చి ఆనామ్మ తీసుకొని తిరిగవచ్చేవాడు. నగరంలోవున్న నగల దుకాణాలు అన్నీ గాలించి గాలించి చివరకు ఒక దుకాణంలో సరోజిని చంద్రహారంలాటి చంద్రహారాన్ని కనుక్కున్నాడు. ఎన్నెందువందల యిచ్చి రామ్మి కొన్నాడు. చంద్రహారాన్ని తీసికొని సరోజిని యింటికి బయల్దేరింది అరవింద. ఆ మాటా యీ మాటాపెప్పి ఆలస్యం అయినందుకు క్షమించమని, హారం మారినట్లు గుర్తుండేమోని భయపడుతూ, చంద్రహారాన్ని సరోజినికి యిచ్చేసింది అరవింద. సరోజిని తన చంద్రహారం మారిపోయినట్లుగా యొక్కడా గుర్తించినట్లు అగుపించలేదు.

సరోజిని చంద్రహారం సరోజిని ముట్టింది. ‘అమృతయా’ అనుకొన్నాను ఆలముగలు! కాని, ఆసంతృప్తి కొన్ని క్షణాలకు మించి యొక్కనకాలం నిలవలేదు. తాము నీరన్నదగ్గర అరుపుతెచ్చిన సామ్మను తిరిగి తీర్చాలి. వచ్చేజీతంలో మిగుల్లుకొని బాకీతీర్చగలగటం అంత నులువుకాదు. వేరే ఆకాశంవచ్చేది యేమీలేదు. మొదట కొంచెం అధైర్యపడినా చివరకు గుండె రాయిచేసుకుని కుదుటపడాడు. అరవింద పనిమనిషిని మాన్పించేసింది. ఇల్లు తుడవటం, బట్టలు వుక్కటం, అంటుతోనుటం... వగైరాలు అన్నీ తానే పుచ్చుకొంది. అదిగాక తీరిక సమయాల్లో అడవిల్లలకు ఎండ్రాయుడరీ నేర్పటం, సంచులు కుట్టటం, నాకెటు క తిరించటం, సంగీతం నేర్పటం... మొదలైనవిచేసి కొంత ఆర్జించసాగింది. రంగారావు కాఫీ, బీడీ, బీడా వగైరాలకు స్వపీచెప్పాడు. ఆఫీసు అయిపోవటంతో

హనుమంతుడు

విజయనగరం స్తేషనులో హతాశుగా
శేషగిరిని చూసి ఆ కృత్య పోయాను,
అక్కడికెలా వచ్చాడా అని. మొదట వాణి
వచ్చిన పోల్యతోలేకపోయాను కూడాను.
“ఏంకోయ్ చంద్రం అని వాణి మొదట
వలకరించాక గుర్తించగలిగాను. మనిషి బాగా
మారిపోయాడు. మొదట్లో బక్కపలుచగా
వుండే వ్యక్తి ఇప్పుడు బాగా వొళ్ళు చేశాడు.
శరీరపు ఛాయలో కూడా కాస్త మెరుపు
వచ్చింది.

“ఎంతాకా వెళ్ళున్నావురా!” అన్నాడు
కంపార్టు మెంటులోకి వస్తూ.

“వా రేరు వెళ్ళున్నానుగాని, నవ్విక్కడేం
చేస్తున్నాడు?” అన్నాను వింతగా వాడి
మొహంలోకి చూస్తూ. వాడు నా ప్రశ్నకు
జవాబుగా చిన్న నవ్వు వచ్చేడు.

“మనం చాలా కాలానికి అక్కసాక్షుగా
కల్చుకున్నాం; ఏమంటావురా? నన్ను గుర్తు
పట్టడానికి నీకు కాస్త శ్రమేనా, నిన్ను
నేను సుఖపుగా గుర్తు పట్టేశానే. నవ్వు
యిప్పుటికి అలాగే వున్నావురా... నీలో
యేమీ మార్పురాలేదు. ఇవన్నీ మనం
తర్వాత చూడటంకంటే. నవ్వు ముందు
దిగు” అన్నాడు.

“దిగడం యేమిటా?” వింతగా వాడి
మొహంతోకి చూశాను.

“మాడరా అబ్బీ! నా సంగతి నీకేమీ
తెలిసింది కాదు. నీకంత తొందరపని
యేమన్నా వుంటే, కనీసం యారోజు
యిక్కడుండి, రేపు వెళ్ళిపో... ఏదీ నీ
పేటే?” అని చెప్పింది చూశాడు. నేను
యిరుకున పడిపోయాను. శేషగిరి చూచి
వట్టుదలగల మనిషి. వాడు యేదెలా అన్నా
డంటే అది జరిగి తిరస్కరించే! “ఇప్పుడే
అన్నామటేమిటా శేషగిరి! తిరుగు ప్రయా
ణంలో యిక్కడ తప్పకండా దిగుతారే...
అన్నాను.

“అదంతా పనికిరాదు. తప్పకదిగాల్సిందే”
అంటూనే నేను కూచున్న చెంచీకింద
వున్న పెట్టె లైటికి లాగబోయాడు.

ఇక వాడెలాగూ వలదని నాకు తెలుసు
వాడిమాల జరక్కపోతే యెదుటి వారిని
శాలుగు తిప్పేస్తాడు కూడాను.

“నీతో యిదే చిక్కురా! దిగుతాగాని

ఒకచరతు...” అన్నా.

“ఏమిటి?”

“మర్నీ రేపు వెళ్ళిపోతాను. నవ్వు
మరేమీ అటంకపర్చకూడదు.”

“సరే... అలాగే కానియ్...” అన్నాడు
చివరికి ఒప్పుకుని.

తప్పనిసరిగా అక్కడ దిగిపోవాల్సి
వచ్చిందంటే ఏ ప్రక్క బాధగా వున్నా,
పాతిస్తే హితుణ్ణి చాలా కాలానికి కలుసు
కున్నాను కదా అన్న సంతోషం కూడా
లేకపోలేదు. గానూ పచ్చజెండా చూపిస్తూ
విజిల్ వూదాడు తొందర తొందరగా
సాచు నుతో దిగిపోయాం.

“అవతవరంగా టిక్కెట్లు దండగయ్యిం
దిరా శేషూ” అన్నా సదుత్తరం.

“ఏం?”

“కాదు మరి వా రేణ్ణి కొన్న టిక్కెట్లు
అంతవరకూ వుపయోగించు కోవటం జరిగదు

ఎం. హనుమంతరావు

కదా! రేపుమర్నీ యిక్కడించి వేరే టిక్కెట్లు
కొనుక్కొనల్సిందే!” అన్నాడు.

శేషగిరి అదోలా నవ్వేడు.

“ఒసే ఆదా రేపు నవ్వు టిక్కెట్లు
కొనవవసరం లేదులేరా టి. టి. ఇ లండయా
మనకు తెలిసినవాళ్ళు. హాయిగా పెంకెండు
కొనులో పంపించే బ్యాగ్గిరానా... సరేనా”
అన్నాడు వుత్సాహంగా.

వాళ్ళందరితో ఏ డి కె లా వ రి చ య
మయ్యిందా అని ఆశ్చర్యపోయాను.

“రైల్వేలో వుద్యోగ మయ్యిందేమిటా?”
అన్నాను.

“నీ తెలివి మరి బావుందిరా చంద్రం!
రైల్వే వాళ్ళతో పరిచయం చేసుకుందుకు
రైల్వేలోనే వుద్యోగం చేయాలా
యేమిటి?” అన్నాడు నవ్వుతూ. నేను
మరింకేమీ అనలేదు. రిక్షాలో కూచున్నాం.

“అవుతే, యింతకూ నవ్విప్పుడు వెలిగి
స్తున్న వుద్యోగం యేమిటా?” అన్నా
అత్యంత కోపంతో.

“టి కంపెనీ యేజంటుగా వున్నానే
...” అన్నాడు చాలా తపిగా.

“నేషనుకి యెందుకొచ్చావు యిప్పుడు?”

“వూరికి నే ... ఇంట్లోవుంటే వుంటు
పోదు.. రోజురోజు మరయినా నేషనుకి
వస్తాను.. నీలాగే చాలామంది పాతన్నే హి
తులు కలుస్తారు..” అన్నాడు. కాస్తే వు
యిద్దరం మానంగా కూచున్నాము. ఇంటి
ముందు రికా అగింది. దిగాం.. రికా
డబ్బులు నేను యివ్వబోతూవుంటే, శేష
గిరి ఒప్పుకోకుండా వాణి యిచ్చేశాడు.
సామాను గడపలో పడేసి రికా వాడు
పోయాడు. శేషగిరి గది తాళం తీశాడు.
సామాను యిద్దరం చెరోకటి పట్టుకుని లోపల
ప్రవేశించాం. గది పెద్దదే అయినా
కుళింకా లేదు.

“మీ వాళ్ళని అమ్మగారంటికి పంపిం
చావా యేమిటి?” అన్నా.

శేషగిరి నా వేపు అదోలా చూశాడు.

“నీకు తెలిచేమిటా, మా అవిడ పర
లోకానికి ప్రయాణం చేసిందని?”
అన్నాడు. నేను గతుక్కుమన్నాను.

“అదెప్పుడు? నాకు తెలిశే!” అన్నా
“కనీసం ఒక వుత్తరంముక్కుయినా రాసు
కోవటా...”

“ఎవరికీ తెలియపర్చటం నాకిష్టంలేదురా
చంద్రం.. ఆమగ్గు నాకు తిట్టపడిన సంఘటన
లన్నీ ఒకే లాంటివి. అమ్మ యేనాడో చని
పోయిందని నీకు తెలిసిన విషయమే కదా!
నన్ను ముద్దుగా పెంచి, పెద్దచేసిన నాన్న
గానూ కూడా పోయారు. వాణివీరపథం
అప్పుడే మారిపోయిందనుకున్నాను. మరి
కొన్నాళ్ళకి మా అవిడ కూడా నన్ను విడిచి
పెట్టి పరలోకం చేరింది. అప్పుట్టుంచి నాకే
వింటో జీవితంమీద విరక్తి వుట్టింది. చాలా
మంది నన్ను మర్నీ పెళ్ళి చేసుకోమన్నారు.
నా కివంలేకపోయింది. ఎలాగో జీవితాన్ని
సుఖమయం చేసుకుంటూ గడిపేసున్నాను.”
అన్నాడు సంతోషంగా జీవితాన్ని వెల్లడి
చేస్తూ.

వాడి పరిస్థితికి నేను చాలా బాధపడ్డాను.
పాపం, వాడెలా తట్టుకోగలిగాడా అను
కున్నాను. స్నానం చేశాక హోటలుకి
తీసుకుపోయాను అక్కడించి తిరిగివచ్చి
యిద్దరూ కాస్తే వుత్తరం విక్రం తి తీసు
కున్నాం. సాయంత్రం అలా పికారుకు

బయలుదేరాం.

“అవులే శేషా! నీవు ద్యోగం యిక్కడే నన్ను చూడు.” అన్నా నాతోనే రోజంతా గడుపుతూవుంటే, మరి వుద్యోగం యెప్పుడు చేస్తానో అర్థంకాక.

“అ... కాని, అప్పుడప్పుడు చుట్టూ ప్రక్కల వూళ్ళకు వెళ్ళాల్సి వస్తుంది.” అన్నాడు.

త ర చు గ మూత్ర విసర్జన

తరచుగా మాత్రము వెలువడుట మిక్కిలి ప్రమాదకరమైనదిహ్మము శరీరాన్ని గుర్తించేయ దమేకాకుండా యీ వ్యాధి, తనవంధంలో దిక్కి వారిని ఆరోజుకారోజు మృత్యువుకు ఆసన్నుని చేయును. ప్రథమదశలో శారీరక మానసిక శ్రమలకు యధ్యుగించికుండుట, వదుములో నొప్పి చూపు మాంద్యము, కొద్దిలోతిమ్మరి నరముల సంహీనతతో యీ వ్యాధి బొడచూపును. నైరంజియులలోకూడిన వ్యాధికి వెంటనే తగిన చికిత్స చేయించకున్నచో అధికదాహం ఆకలి, గొంతు నోగు యెండుట, దురదలు కాళ్ళలో ఎగుళ్ళు తూకంకగ్గడిం శరీరమంతా పోట్లు కీళ్ళ నొప్పులు. కంటిపొరలు, కీయ గడ్డలు రావ పుండ్లు, యిట్టి భయంకర బాధాకరమైన వ్యాధులు మెన్నో సంభవింపవచ్చును

“వీనన ధారమ్” మాత్రమ వాడి, అనేక వేల మంది తమబాధల నుండివివరణబొంది మృత్యు కరాళమునుండి రక్షింపబడిరి “వీనన ధారమ్” శాస్త్రీయ వర్ధకులమీద, ప్రాచీన యూవానినైద్వి నిధానప్రకారం అమూల్య ఓషధుల కావద్దాముల, స్వాభావిక జ్వరముల పొరముతో తయారైనవి. “అమిత దాహం తగ్గి. పలుమారు మాత్రవిసర్జనచేయు అవసరము 2 లేక 3 రోజులలోనే మీకు చాలాభాగము నివారణగును కొద్ది రోజులలోనే మీకు వగానికపైగా వ్యర్థత చేకూరినట్లనివిందును. “వీనన ధారమ్” కొద్ది వ్యయముతో నుభముగా. తేలికగా నేమింప వచ్చును దీనికి ప్రత్యేకవధ్యము లేదు నిరాహారముతో నుండే అవసరంలేదు రోగులు వృద్ధికరమైన ఆహారము తినేందుకై రోగులు యిదివర కటికంటే యెక్కువరకాల ఆహారవద్ధాములు తీసికొనవచ్చును వివరములు గల ఇంగ్లీషు కర పత్రములు అడిగినచో ఉచితముగా పంపబడును

దర: 50 మాత్రల వీనా దు. 6-75

వ్యాకింగు పోస్టేజి ఉచితము.

ల డిండు స్థలము.

Venus Research Laboratory (A.P.W.)
P. O. Box No. 587, Calcutta

“అవులే చిక్కె నన్ను చూడు : ఇలా కేంపులు వల్లే వుద్యోగమవులే నాకు అంతగా యిష్టం వుండదు స్వా...”

“శేషగిరి చిన్నగా నవ్వేడు.

“నా జీవితానికి మాత్రం యీ వుద్యోగం కాగా పరిపూరించిరా.. ఏవూర్లో వున్నా నాకోకటేగా!” అన్నాడు.

“బానీ, మళ్ళీ పెళ్ళిచేసుకో కూడదూ! ఒక యింటివాడినవుంటే, యెంతో హాయిగా వుంటుంది?” అన్నాను.

“మళ్ళీ నువ్వు మొదటికే వస్తున్నావురా: మరి పెళ్ళి చేసుకోవటం నాకిష్టం లేదని చెప్పానుగా! నేను హాయిగా సంసారం చేసుకుంటే చూచి సంతోషించే వాళ్ళు లేరు. నేను చెడిపోలే విచారించే వాళ్ళు లేరు.. అలాంటప్పుడు యెందుకొ లేనిపోని బాధర బంధాలు తెచ్చిపెట్టుకోవటం?” అన్నాడు అదోలా నవ్వుతూ.

ఎదురుగా అనుపించే కాఫీహాటల్లోకి దారితీశాడు. వాణ్ణి అనుసరించటం తప్పించి వదలలేకపోయాను. ఎందుకూ అంటే, వద్దంటే విశేషంకాదు నాకు. కాఫీహాటల్లోంచి బెల్లపడి మరికొన్నేపు అటూ యిటూ తిరిగేవాం. గడిచిపోయిన సంగతులు చాలా చెప్పకొన్నాం. ఇంటికి తిరిగి వచ్చే సరికి చీకటిపడింది.

“చంద్రం, నవ్వించో నే వుండరా: నేను కేరీయర్ తీసుకుని వస్తాను” అన్నాడు శేషగిరి.

“కేరీయర్ యెందుకురా; మనమే అక్కడికిపోయి భోంచేస్తేకాదు” అన్నా అయోమయంగా.

“రాత్రిపూట యెప్పుడూ కేరీయర్ తెచ్చుకుంటానే...” అనేసి నా సమాధానానికే నా యెదురుమాడకండా కేరీయర్ పలుకుని వెళ్ళిపోయాడు.

వాడి అభిప్రాయ మేమిటో నా కేమి అర్థంకాలేదు. అలా కళ్ళెప్పుగించి చూస్తూ వుండిపోయాను. కాస్తేపటికి శేషగిరి వచ్చేవాడు. “తేబిలుమీద యిద్దరికీ రెండాకులు వేసి వడ్డించేశాడు వాడే! తర్వాత బీరువాలొంచి ఓసీనాతీసి తేబిలుమీద పెట్టాడు. అది బ్రాండ్ సీసా! నేను విస్తుపోయాను. రాత్రిపూట వాడెందుకు కేరీయర్ తెచ్చుకుంటాడో యిప్పుడు నాకర్థమయ్యింది. సోడా సీసాతెచ్చి గాసులోపోసి అందులో కాస్తవోశాడు బ్రాండ్.

“నువ్వుకూడా కాస్త త్రుచి చూడరా చంద్రం! ఇది కంట్రీడ్ కాగులే...తప్పలేదు. నైగా మంచి ఆరోగ్యవంతమైంది కూడాను...” అన్నాడు నవ్వుతూ.

తెల్ల మొహం వేసి చూడమే అప్పించి ఊంపరకూ మాటాడలేకపోయాను. జంకూ గొంకూ లేకండా నాముండే ఇలా ప్రవర్తించటం అసహ్యం కలిగించింది.

“ఈ విషయం తెలియ పర్వదానికేనా వచ్చిక్కడ దిగమన్నావు శేషా! నాకు తెలికండా వుండేందుకు యీ ఒక్కరోజు మానేస్తే యెంతబాగుండేది!” అన్నాను బాధగా.

శేషగిరి బాధపడకపోగా వుత్సాహపూరితంగా నవ్వేవాడు.

“నీకు తెలిస్తేమాత్రం యిందులో తప్పేముందిరా! ఏపనెవాసరే, రహస్యంగా చేసే అలవాటు నాకులేదని నీకు తెలుసుగా! ఇక నేనీ అలవాటికి యెలా దాసుడనయ్యా సంటావుకూ! ఊరూర తిరిగి తిరిగి వేసారి పోతుంటాను. ఒక్కొక్కప్పుడు చాలా శ్రమ అనిపించేది. అప్పుడే యీ బ్రాండ్ అలవాటయ్యింది. ఇప్పుడీ సీసాయే నా స్నేహితుడనుకో! దీనివల్ల నా మనస్సుకి యెంతో హాయికలుగుతోంది...నాజీవితంలో యింక హాయినిచ్చేది యిది తప్పించి మరేముందిచెప్ప? అయినా ఒక్కమాటచెప్పాను వివరా! నాడబ్బంతా యేంచెసుకోను? ఆనంద మనిపించేంతా ఆస్వాదించాలనే నాకోరిక. జీవితంలో మాధుర్యాన్ని కలిగించేది యేది చేతికందుబాటులోవున్నా విడిచి పెట్టను...బ్రతికివున్నా శేగాని, చచ్చాక యేం అనుభవిస్తాం చెప్ప? నేనిప్పుడిది రుచి చూస్తున్నాననీ, యీ రాత్రింతా పేలాప నలో గడిపేస్తానని అనుకోకు. సమపాళ్ళతోనే చేసుకుంటాను. అలవాటైపోయింది గనుక నాలో యేమీ మార్పుఅనుపించదు. చూస్తావుగా!” అనేసి గడగడా గ్లాసు ఖాళీచేశాడు

శేషగిరిమీద చెప్పలేనంత కోపం వచ్చింది. కనీదిరా లెంపా యీ లెంపా వాయించాలనుకున్నా. కాని, యెందుకనో కోపాన్ని దిగమింసుకోన్నాను.

“నువ్వెన్ని చెప్ప...యీ అలవాటు కుంచించిదిరా శేషా! నలుగురి దృష్టిలోను నువ్వు చులకనవుతావు కొన్నాళ్ళికి...” అన్నాను వూరుకోలేక.

శేషగిరి మళ్ళీ చాలా తేలిగా నవ్వేడు.

“అలా అని నువ్వనుకోంటున్నావుగాని చంద్రం, బ్రాండ్, బిస్కెట్ యిలాంటి ఖరీదైన పానీయాలు అలవాటు చేసుకున్న వాళ్ళు యింతవరకూ యొక్కడా త్రాళి పోతులు క్రింద జనుకల్లబడిలేరు. అది భ్యాషమగా చిలామణి అవుతోంది. ఇక పోతే డబ్బు విషయమంటావా, నాకోభయం లేదు...ఎందుకూ అంటే కేవలం మోతాదుగానే తీసుకుంటున్నానుగనుక...లేకపోయినా మా నాన్న గడించిపెట్టి

పోయారుగా :

“సరే, నీ యిదం...” అనేసి భోజనానికి ప్రవేశమింతాను.

“అలానే అనేకావుగాని, ఒక వేళ నువ్వే నా పరిస్థితిలో వుంటే, యేం చేసేవాడినో ఆలోచించావా?” అన్నాడు మళ్ళీ.

“అతన్నీ యిప్పుడెందుకులే... నుండు భోజనం ముగించు... బాగా నిద్రవస్తోంది.. తదుకోవాలి వేగిరం...” అన్నాను...

భోజనాలయ్యాయి. శేషగిరి పక్కలు యేర్పాటు చేశాడు. వాడు అన్నటుగానే వాడిలో యేమీ మార్పురాలేదు. మామూలుగానే మాట్లాడాడు. అందుకు ఒక విధంగా సంతోషించాను. ప్రయాణపు బడలికలో వున్నా సేమా, త్వరలో నిద్రవలసినది.

* * *

మరుచటిరోజు ప్రదయం కాఫీ త్రాగాక ప్రయాణం కట్టాను... శేషగిరి ఆటంక పర్వతం.

“ఆటంక పర్వతని మాటిచ్చానుగాని, లేకుంటే రెండురోజులవరకూ నిన్ను కదలనిచ్చేవాణ్ణి కాదురా చంద్రం... ఆ... అప్పుడే ప్రయాణ సన్నాహ మెందుకు? మెయిలు వచ్చేందుకు యింక చాల వేళ వుంది” అన్నాడు శేషగిరి.

“ఇక్కడ మాత్రం వుండి యేం చేసాం” ఆ వుండటం క్షేమమలానే వుందాం పద” అన్నాను.

సరే అంటూ తెలుసరాడు శేషగిరి. ఇద్దరకూ సేవను చేరుకున్నాము. మెయిలు వచ్చేందుకింకా చాల వేళ వుంది. వెయిటింగ్ రూమ్లో కూచుని కాస్సేపు కబురు చెప్పుకున్నాక అలా తిరిగి రావాలని పించింది.

“లేరా, అలా తిరిగివద్దాం” అనిలేచాను. శేషగిరి సామాన్ను తేరాకి అప్పజెప్పి వచ్చాడు. పాటుఫారమ్ యేమంతగా క్లిక్కిరిసి లేదుగాని, ప్రయాణీకులు గాగానే వున్నాడు. ఇద్దరకూ ఒకరి ప్రక్క ఒకరు నడుస్తున్నాం. ఇంకెలా? ఒక స్త్రీ మాకు యెదురుగా వస్తూ శేషగిరి వేపుగామోసు మానీ యింత మొహం చేసుకుని వచ్చింది. వాడు యిగురుసవడాడు. పాపం. నేనది గమనించానేమోనని నావేపు ఓమారు తిరిగి చూశాడు. ఏం లాభం. అప్పటికే ఆమె దగ్గరిగా వచ్చేసింది.

“శేషగిరి గారికి మా మీద కోపం వచ్చి వట్టుంది... యేమండీ!” అంటూ నిల్చుండి పోయింది ఆమె యెవరో విషయమేమిటో నాకేమీ అర్థం కాలేదు.

“అబ్బే : అదేం కాదులే సుకి! కాస్త పనుంది వస్తా... తర్వాత మాట్లాడుదాం”

అనేసి తప్పుకున్నాడు శేషగిరి. ఆమె కాస్త దూరమయ్యాయి.

నాలో కలిగిన అత్రుత భరించలేక “ఎవరా?” అని అడిగే నా మెల్లగా. శేషగిరి మెల్లగా నవ్వుతూ.

“దాపరిక మెండుకుగాని, ఆమె యెవరో మాటలబటి అర్థం చేసుకోలేక పోయావురా? అన్నటు నువ్వేలా అర్థం చేసుకొంటావులే.. నువ్వు చాల బుద్ధివంతుడివికదూ! నుకీల అనే వేళ్ళ... ఇప్పుడర్థమయ్యిందా?” అన్నాడు. నా కళ్ళు గిటన తిరిగాయి. శేషగిరి యింతగా దిగజారిపోతాడని నేనెప్పుడూ అనుకోలేదు.

“అవుతే శేషా : యీ విడతో బాగా పరిచయ ముందన్న మాట!” అన్నాను.

“ఈవిడతో నన్ను మాటే విట్రా? ఇల్లాంటి యువకులు చాల మందితో పరిచయ ముంది... నేను మొదటి చెప్పానుకదూ, జీవితంలో మధుర్యాన్ని చౌచి యేది అందుబాటులో వున్నా విడిచివెట నని...” అన్నాడు.

వాడి సిగ్గుమాలిన తనానికి నేనెంతగానో దూషించాను మనసులో.

“ఒక్కమాటరా శేషా : నువ్వుబాగా దిగజారి పోకున్నావు... ఇప్పుడు కాక పోయినా మరొకప్పుడైనా పక్కాతా పడావు...” అన్నాను ఒక పక్క కోపం వసుంటే.

“అది నీ అభిప్రాయం. కానీ, నేనే సుంటానో తెలుసా, యిదంతా జీవిత మధుర్యం అంటాను. బ్రతికి వుండగా మధురమ భూతుల్ని పొందలేనివాడి జీవితం వృధా అంటాను... యిదే నా ఆశయం” అన్నాడు.

వాడి మొండి వాదనకి నేనేంజవాబు చెప్తాను? ఇంకెలా? నే దూరంలో రైలుకుతి వినిపించింది. ఇరువురం వెనక్కి తిరిగాము. నేను బండిలో కూచున్నాను. శేషగిరి ఒక టి. టి. ఇని తీసుకుని వచ్చాడు నన్ను అప్పజెప్పడానికి. ఆ టి. టి. ఇని చూసే సరికి అతన్ని యొక్కడో చూసినట్లనిపించింది. మెదడుకి పని కల్పించాను. జైల్లో వచ్చింది.

“ననుష్కారమండీ, రాఘవరావుగారూ” అన్నాను.

“ననుష్కారం ... ఓహో, మీరా...” అన్నాడతను.

మాయరువురికి యేలా పరిచయ మయ్యిందా అని ఆశ్చర్య పోయాడు శేషగిరి.

“బరంపురంలో పిళ్ళ బావమరికి నాకూ మంచి స్నేహం వుండేదిలే శేషా; ఒకసారి అక్కడే మా యిద్దరికీ పరిచయమయ్యింది. మీరిద్దరూ స్నేహితులని యిప్పటివరకూ నాకు తెలియదు.” అన్నాడు రాఘవరావు.

“మే విద్యరం చిన్నప్పట్టుంచి స్నేహి

తులంలెండి...” అన్నాన్నేను.

ఇంజను కూతి వెటింది.

“మీరిక్కడే కూర్చోండి... మరో సేవనో వసాను... వస్తా శేషా” అనేసి రఘవరావు వెలిపాయాడు.

“చంద్రం, చాలా కాలానికి మనిద్దరం కలసుకుని త్వరలో మళ్ళీ వీడిపోతున్నాం. ప్రస్తుతం నేను గడుపుతున్న జీవితం నువ్వు పూర్తిగా అవగాహన చేసుకుని వుంటావను కుంటాను. నీ దృష్టిలో నేను చెడిపోతున్న వ్యక్తిని... లేదా చెడిపోయినవాణి. ఏం చేయ్యింది! నా జీవిత పథం అలా కూరి పోయింది.” అన్నాడు నిర్లపంగా.

శేషగిరిలో చాక్కొని వున్న యే నిరాశో అతణ్ణిలా మార్చి వుంటుందని అర్థం చేసుకుందుకు ఆటేకాలం పట్టలేదు. నేనేమీ మాట్లాడలేక పోయాను. పండి కదిలింది. పదడుగుల వరకూ పెట్టే ప్రక్కనే వడిచాడు శేషు.

“ఉత్తరాలు రానూవుండరా!” అన్నాను. “అలాగే” అన్నాడు.

“వస్తా... యికవుండు” అన్నాను. వాడలా క్రబామృలా నిల్చుండిపోయాడు. కనుమాపు మేరవరకూ యిద్దరం చేతులు వూపుకున్నాం... రైలు వేగం హెచ్చించింది. చెమర్చిన నాకళ్ళు ఒత్తుకున్నాను.

రోజులు గడుస్తున్నాయి. మాయరువురి మధ్య మళ్ళీ వుత్తర ప్రత్యుత్తరాలు ప్రారంభమై పోగిపోతున్నాయి. కొన్నాళ్ళు పోయాక శేషగిరి నుండి వుత్తరాలు రావటం ఆగాయి. నా కెందుకో అత్రుత కలిగింది. రాఘవరావుకి వుత్తరం రాకాను. నాలుగు రోజుల్లో రాఘవరావు దగ్గర్నించి వుత్తరం వచ్చింది. వుత్తరం చదువుకుని నీరై పోయాను. శేషగిరిని ఓరోజు పోలీసులు మద్రాసు తీసుకు పోతుండటం మాత్రం తను చూశాననీ, కారణం యెంత ప్రయత్నించినా తెలిసింది కాదని రాకాడు రాఘవరావు.

నిజంగా నేను చాలా బాధ పడ్డాను ఎంతో వున్నతికి వసాడనుకున్న వ్యక్తి యెంతగా దిగజారిపోయాడో... అనుకున్నా. ఎంత ఆలోచించినా, యే కారణాలవల్ల అరెస్టు చేయబడ్డాడో నావూహా? అందింది కాదు. పాపం, జీవితమధుర్యా శ్వేషణలో అన్నీ దురలవాటకే దాసుడయ్యాడు శేషగిరి: ఏ కారణమైనా అయ్యుండొచ్చు... అనుకున్నా చెయ్యిగిరినీ కళ్ళు ఒత్తుకుంటూ—“నాకోసం బాధ పడేవాళ్ళు యెవరున్నారా? అని ఆనాడు వాడన్న మాట జైల్లో వచ్చిందవ్వకు.

★

చే వ ప యి ట రిజల్టు. ఏం చేస్తాడో మరి యి యె న — అన్నాడు పరంధామయ్య — పెళ్ళాం తో. ఏం చేయడమేమిటి — దర్జాగా ప్యాన వు తా డు — తెలివి తక్కువ వాడా — చేతికాని వాడా! అక్కరాలా మీ కొడుకే అంది కామేశ్వరయ్య. ప్యానవడం మాటలుటే పిచ్చివానా — ఎంత కష్టపడాలో! టీ. కాగి తెలు వాడూ చదివినవాళ్ళకే చిక్కు లేదు. వివాహం — నిద్ర వాకాయ — కోర్కె నం పర్యవాయ అని పెద్దవాళ్ళు తిరిగి అన్నారటే. ఏది వివాహం సైబరీ — కార్యం మార్చి — పరీక్షలు ఏ ప్రీటు. నాకేమీ సమస్యకం లేదు నీకు ప్యాన వు తా డం టే, అ సమా నా ఆ పెళ్ళాంతో ఆ గదిలో ను పను న లాడటం ఎందుకంటే. ఏదీకే వచ్చిందా పెళ్ళాం. కోరిక కోల్పోకాయ దొరికినట్లుంది ఏదీ వరస. ఇంటిపనీ... బయట పనీ ఎదిగిన వు రాళ్ళంటే ఎలా చూసుకుంటారు. తండ్రి నెంత నుఖపెడతాయో! అచ్చే ఏదీమరం వాకు వచ్చలేదు. ఏవన్నా అడిగి లేకట్లు చూసుకుని మాట్లాడతాడు. ప్రతిమాట చెప్పడానికి ముందు ఓపాట, పాటను క తిరించి మాటా — మాటను క తిరించి పాటా — ఓహోహో ఏం కుమారరత్నం — బస్సు తరించింది అని రుస రుస అరంభించాడు పరంధామయ్య.

ఇప్పుడంటే మీరు ఇన్ని క్రింగనీకులు చెబుతున్నారు కాని — నేను కౌపరానికి వచ్చిన కోరిలో — మీరూ యింతే. మీ అన్నాయి కాదేమిటి — అన్నీ మీ పోలికలే పుటికి పుచ్చుకున్నాడు — అంది ప్రతి రుస రుసతో కామేశ్వరయ్య.

అక్క చెప్పే పెద్ద వాళ్ళుండగా — పగలూ రాత్రి — భేదం లేకుండా పిల్లదూ అలా గదిలో నుపనులు — కాకేం వచ్చిలే. పరీక్షలు ప్యాన కౌపాలనే పెంగేలేదు. ముందుచారి ఎలాగో అనే ఆకురత అంతకన్నా లేదు. ఎవ్వడూ యిలాగ ప్రేమ పిచ్చిలో గిజగిజ లాడిలే ఎలాగ. మంచి చెడ్డా ఉండక్క లేదా? అంటే — కొడుక్కి ఏం చెప్పతావో చెప్పు, అని గడవబాటాడు పరంధామయ్య.

* * * పరంధామయ్యగారు ప్రభువ కోసీ, తాటాకు మంటలాగ దడదడా వాగేస్తాడు. ఎలాంటి వాడినైనా దులిపిపారేస్తాడు. ఆ కోపంలో ఎవరూ ఏమీ అనకూడదు. అంటే యింకా రెచ్చిపోతాడు. అంచేత ఆయన కోపగించుకుంటూన్నప్పుడు కామేశ్వరయ్య యేమీ కలగచేసుకోడు. కోపం చల్లారాక పరంధామయ్య తిక్క తిప్పకొని తియ్యగా మాట్లాడుతాడు.

పరంధామయ్య చాలా ప్రయోజనము, ఏమీ వదులుకోకపోయినా కష్టపడి నీకుల్లి పాటు వ్యాపారంలో యంతగడించిన అద్భుత వంతుడు. ఆ వ్యాపార లాభంతో భూమి పుట్రాయంకా సంపాదించాడు. పెంకుటి కొంపప్రక్కనే పెద్ద మేడకట్టుకున్నాడు. ఔషధ సంబంధంచేతాడు. ఒక్కగాన ఒక్కకొడుకు క్రినివాసరావు.

క్రినివాసరావు రాజమండ్రివరకు మెంటు అర్జుకారేణి వీ. ఎ చదివి ఏప్రియలులో పరీక్షకు వెళ్ళాడు. క్రినివాసరావు పెళ్ళాం నీతి చాలా మంచిది. మామగారో మరే-

అయ్యగారి విశ్వేశ్వరరావు

భర్తని మరొకరు. అయినా ఏం చేస్తుంది. చెప్పండి విధిలేక భర్తని అనుసరించింది అరిగారి అండమానుకుని.

నీతి ఎంతయినా పెంగవుంది. పెళ్ళివాణే కోర్కెనుచూరం పెడిలేఖర్చుకోనినస్తుంది. యాడొచ్చినట్లె అని నీత తండ్రి చాడిం తాడు. పరంధామయ్య — పెంగట్లు పట్టి వీ.ఎ. ప్యానయితే కాని ఏదీ కార్యం చేయ నన్నాడు. క్రినివాసరావు కారేకే ఎగొట్టి — యింకా అరిచారంటికి ప్రతివారం వెళ్ళడం ఆరంభించాడు. అలాడు తరుచు తానడం అమ్మాయిలో మాట్లాడటం — యిలాంటిది ఏ కుండుగనాడో అయితే పుర వా లేదు కాని — కుండుగలేని ప్రతి కని అదివారాలు యిలా కుండుగలు లాగచేస్తే ఎలావుంటుంది? నలుగురూ ఏవనుకుంటారు? ఈ తిరుకులు వడిన వియ్యంకుడు మెలి గా కామేశ్వ రయ్యతో చెప్పాడు. తిక్కేక కరయ్య — పరంధామయ్యని మెప్పించి — ఒప్పించి — మెలిగా క్రినివాసరావు — నీతిమధ్య అడు తీర్పురు — పరంధామయ్య భగ భగ లాడుతూ

న్ను వుటికి. కాని క్రినివాసరావుకి మాత్రం భార్యకౌపరానికి వచ్చిందం టే హయాహాయ నీత పుట్టింటివద్ద వుంటే కారేకే ఎగొట్టి — అత్తారింటికి పోవడం క్రినివాసరావుకి యింకా హయా హయా. నువ్వు మీ పుట్టింటి వుంటేనే బాగుండేది. నేను కని అది వారాలలో హయాగా వచ్చేవాడిని — అన్నాడు క్రినివాసరావు. వరీక్ష కోపంలో నన్ను మఱిచిపోండి. మీకు పుణ్యంవుంటుంది — అంది నీత. నీకెలా వస్తోంది? ఆలా అనడానికే అన్నాడు క్రినివాసరావు. ఈ సంక త్వరం మీరు ప్యానుకాకపోలే — నామూలంగా మీ పరీక్ష తప్పింకుని అవకాశ వస్తుంది. నామాట నివండి — మంచి వారు కదు — అని **క్రినివాసరావు** గడ్డం వట్టుకొని బ్రతిమాలింది — కారేకే వెళ్ళుకుని.

ఇలా — నేను హయాగా వుండటం నీకేమందేదన్నమాట! అంటూ కోపత చెచ్చు కున్నాడు క్రినివాసరావు. మీరలా కోప గించుకుంటే నేనే చేసేదీ చేస్తుంది. దర్జాగా పరీక్షలు వ్రాయండి. బయం పొందండి నేను మీ యింటికి వచ్చినవేళ ముచ్చిదని నించండి. నామాట నివరూ — అని దీనంగా చూసింది నీత.

అక్క చెప్పే — నిన్ను వదిలి ఒక్క మీ మైనా వుండలేను. నాతో మాడా నువ్వు వసే నేను పరీక్షలలో మాడ్చుని వ్రాస్తాను. లేకపోలే — యీ యేటికి యింతే — అని విక్కచ్చిగా చెప్పాడు క్రినివాసరావు.

పరీక్షకి వెళ్ళే వాళ్ళంతా పెళ్ళాంకో వడు కున్నారటండీ? నామాట నివండి. అదేమీ వావుండదు. ఎవళ్ళోనా చూసే ఏమైనా అనుకుంటారు. దర్జాగా రెడింగు — పెట్టి నట్టుతాను. పెళ్ళాళ్ళలో యేటి రిడిగెదరు కాని. కలవలో హయాగా వుండేయ్య. తీర అనండి అని క్రినివాసరావు చేరులు వట్టుకొని — నీత ఎంతో నచ్చ చెప్పింది. మీ నాన్నగారు — మిమ్మల్ని కేక చేస్తూంటే — నాకెలాగో వుంటుందండీ — నామాట నివరూ? అని జాలిగా అడిగింది నీత.

యూనివర్సిటీవాళ్ళు వీ. ఏ. ప్యానకర దానికి ఒక్క ఏడాదేనని యొక్కడా కోలం నిర్ణయించలేదు. ఎన్ని సార్లయినా పోవచ్చు. పొద్దు-పొద్దుగా ప్యానుకౌతయ్య. నీత — నిన్ను వదిలి వెళ్ళలేను. కౌర్లాడటంలేదు. నన్ను బలవంతంగా ఎడవాటు చేయడం. అంత బలవంతం చేసి యేంలాభం. నా బుగ్ర పనిచేయటంలేదు. పరీక్షలో మాడ్చున్నా ప్రయోజనంలేదు. ఒంటరిగా నేను వెళ్ళి లేను. వ్రాయలేను. నువ్వు నా ప్రక్కని వుంటే దర్జాగా వ్రాసాను. నేను ప్యాను

కావాలి. నాతోపాటు నువ్వుకూడా పెట్టె సబ్బుకొని ప్రయాణం సాగించు, లేదంటావా - పరీక్షలు తలపెట్టకు అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

శ్రీనివాసరావు యిలా డీలాగా మాట్లాడుతూంటే తెలివిగలపిల్ల సీత పక పక నవ్వుతూ ధరిని అలా గదిలోకి తీసుకుపోయి పడక పర్మిలో కూర్చోని కురికించే మాటలు చెబుతూ 'నేనోమరం చెప్పావా? అంది. చెప్పమన్నాడు శ్రీనివాసరావు. ఏమంత్రం చెవిలో వ్రాచిందో-అంత పెంకిపట్టా ఆక తలపాచేసి-సరే! పెడతాను-అన్నాడు శ్రీనివాసరావు.

చామ్యు-అనుకుంది సీత చరచరా పెట్టె-బెడంగూ సరింది. పరంధామయ్యగారి నాకరు జట్టా తెచ్చి గుమ్మంలో పెట్టాడు. అయ్యతో చెప్పి ఇల్లా లీతో వట్టిచావుల తోనే మాట్లాడి - ఇవ్వంలేకపోయినా యిల్ల కదిలి రాజమండ్రివచ్చి లాడ్జిలో అడుగు పెట్టాడు శ్రీనివాసరావు. అలాడినచూస్తే దొక్కపొంది అతనికి. సీత వుంటే ఎంత బావుంటేది? అని అనుమానా అనుకుంటున్నాడు. సరిగా-యీ రసంకదాయంలోనే పరీక్షలు తగులడాలా-అని చిరాకుపడ్డాడు!

ఈ పరీక్షలు-విద్యార్థుల తెలివిని కొలిచే కొలతల్లా! నామోహం. ఈ పరీక్షలో

ప్రస్తుతం కాక పోతే వచ్చిన ప్రమాదం యేమిటి? అని సీతని తలుచుకుంటూ - పరీక్షలు ఎప్పుడయిపోతాయో? ఎప్పుడు యింటికి పోదామో అని క్యాంపెండ్లవైపు చూస్తున్నాడు శ్రీనివాసరావు - ఇంకెన్నాళ్ళదాకా యీ పరీక్షల బందిఖానా అనుకుంటూ!

■ లాడ్జిలో వున్నవాళ్ళంతా ఎంతో బిజీగావున్నారు. ఒక్కని మిషం కూడా వేసుకోవడంలేదు. తెల్లవాల్సా చదువుతున్నారు. చదివినవి ప్రశ్నించుకుంటున్నారు. ఏం వస్తాయో ప్రశ్నలు అనుకుంటూ భయపడుతున్నారు. ఎంతమంది కేసా యీ బాపతు బెంగలు వున్నాయి కాని - శ్రీనివాసరావుకి మాత్రం సీత బెంగ మిషంయీస్తే మరే బెంగాలేదు. కొత్తదాంప త్వంలో వుంటే గొడవ యిడవంటారా!

పరీక్షలు ఆరంభమయ్యాయి. చరచరా అయిపోతున్నాయి. శ్రీనివాసరావు కూడా పరీక్షలకు హాజరయ్యాడు. నిశ్చింతగా వ్రాశాడు. తాపత్రయ పడటంలేదు. వచ్చినది - రావీ - అతనికి ఒక లాగే వుంటే యేం బెంగవుంటుంది చెప్పండి. చప్పున అయిపోతే బాగుండును. పెందరాళి యింటికి పోవచ్చు - అనుకుంటున్నాడు శ్రీనివాసరావు.

పరీక్షలయాక పోటివాళ్ళంతా ఒకచోట కూర్చుని ఎవరెలా వ్రాశారో అని పోల్చుకునేవారు. శ్రీనివాసరావుకి యే బెంగాలేదు. హాయిగా కాలేజీకి పోవడం-తెలిస్తే రాయడం లేకపోతే మానేయడం. నిశ్చింతగా లాడికి రావడం. మే-ఒకటవ తేదీ చప్పునకస్తే బావుండునని క్యాంపెండ్లవైపు చూడటం, పొద్దు యేంవచ్చిందో అని ఆకు రతతో యెదురుచూడటం-చాలా బాగుంది పరీక్ష చదువు.

అది ఆఖరురోజు. పరీక్ష హాలుకి అతికరకుగావుంటే వాచరు వచ్చాడు. ముఖం ఎంతో ఎత్తీ మాట్లాడనీయడు. చప్పుడయితే నిప్పులు కమ్మలున్నాడు. తాక్యంగా కానీ చేసేవాళ్ళకి మహా గొప్పచిక్క. కీరమాపు కానీలు కొటేవాళ్ళకి యమ బాధ వచ్చి పడింది. బెంచీలంద బుక్కు పెట్టి కానీచేసే వాళ్ళు పాపం నిరాక చేసుకున్నారు. బొటనవ్రేలినిద ముఖ్యంగాల్ని వ్రాసుకు వచ్చిన విద్యార్థి-పాపం వున్నారనుంటూ వుమ్మిలో చేరిపేసి-కర్మిఫతో కడిగేశాడు. ఇలాగే అందరూ ఎవళ్ళ బాగ్గర్లలో వాళ్లున్నారు.

ఆఖరు అరగంట కొట్టారు. యముడులాగ ఆవాచరు సరిగా శ్రీనివాసరావు దగ్గరికి వచ్చాడు నుంచోయన్నాడు. శ్రీనివాసరావు సిల్లిల్లలాగ చిక్క మొహం తో నుంచున్నాడు. ఏం-అలా చిక్క మొహం తో చూస్తావ్-చేసింది తప్పేవా? అన్నాడు

★ పరికా పత్రిక ★

వాదకు. నేనేం తప్పుచేయలేదన్నాడే? అని పోనరావు. కాపీచేయడం తప్పుకొదన్న మాట నిద్రపిల్ల అంటేనా? అన్నాడు మురళిమూర్తి అవదరు. కాపీచేస్తే అది నిజంగా తప్పు అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. అదేమీ అలా జేబులో కాపీతం తీసి చూసి-మర్రి (వాస్తవాన్ని నే. అది కాపీ చేయడంకాదే? అన్నాడు ఘంటా గా అ వాదకు. అలా కాపీతం తీసి-చూసి-రాసి నంతమాత్రంలానే కాపీ అవుతుందా- మీరు పొరబడుతున్నారనుమండి అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. ఆ కాపీతం కాపీచేయ అన్నాడు వాదకు. ఇవ్వడానికిలేదన్నాడు నిక్కొకమాటంగా శ్రీనివాసరావు. అందరూ తెలవోతున్నారేమిటి చిన్న చిన్న చిన్నవ గారివాస అవుతూంటేమిట-అని.

ఈ గంధర్వగోళం (ప్రిన్సిపాలువాకా పోంది. కళ్ళెరచేసా-అ (ప్రిన్సిపాలు గారు యేమిటి రధన అనివివరించారు. ఈ నూడెంటు డెలివరీలుగా కాపీ చేశాడు పోరీ అన్నాడు వాదకు, నేనేమీ చేయ లేదన్నాడు శ్రీనివాసరావు. అతని జేబు లోనే కాపీ చేసిన కాగితం వుందిపోరీ అన్నాడు వాదకు. ఏం-వుందా! కాగి తం? అని అరిచాడు ప్రిన్సిపాలు. వున్న మాట నిజమేనని ఒప్పుకున్నాడు శ్రీనివాస రావు. మర్యాదగా ఆ కాగితం నాకు చూప తయ్యం-అంటే సరేనా ఒప్పుకోడం- మరాయస్తాడు అంటూ సందు చూసుకొని వాదకు, యిష్టం వచ్చినట్లు చెప్పాడు ప్రిన్సి పాలు. ఏం-శ్రీనివాసరావ్! నీ ప్రక రణ యేమీ బాగాలేదు. కాపీ చేయడం తప్పు. వాదర్ని యెదిరించడం-రెండోతప్పు.

ఏమంటావు యీ తప్పులకి? అని గరించాడు ప్రిన్సిపాలు. ఆ కాగితం యిక్కడ చూప డానికి నాకు నీ గే నూందండి అన్నాడు శ్రీనివాసరావు. కాపీ చెయ్యడానికి నీగే యడం. నలుగురిలోనూ కాపీ చేశావనిపించు కోవడానికి నీగేయ్యడం. కాపీ చేసిన కాగి తం చూపడానికి నీ గే పొందా? ఏం అర్థమంటయ్యా! ఓహోహో! అని ప్రిన్సి పాలు పోలీస్ చేసుంటే-వి. ఏ. వాళ్ళ యిలా కాపీలుచేస్తే డిస్మిస్ దివాలా తీసి వస్తే యీ కాలేజీలో అని వాదకుగారు వక్కొనించారు. ఎందుకంటే-నా మీద మీ కింత అనుమానం-యిదుగో కాగితం ఏం చూసాలో చూడండి-అని వుడుకు మోకు తపంతో శ్రీనివాసరావు జేబులోంచి కాగితంతీసి ప్రిన్సిపాలుగారికి ఇచ్చాడు- అతని ముఖంలో చాలా బాధ ప్రతిబింబిం చింది తీసి చూసే-అది తెలిసి కాగితం. అక్షరాలలేవు. దానిలో యింకో పోను కార్డు నైలాంటిది. ప్రిన్సిపాలు చూపాడు. వాదకుకు చూపించాడు. ఇదరూ తెలవోయ్యారు. ఇంకేమీ నీ జేబులో లేవా- అన్నాడు. వెలికాయ. ఏమేనా వుంటేగా. ఇందులో కాపీ చేయడానికేంవుంది? ఇంత గొడవ జరిగింది యీ పోనుకార్డునుగురించి, అంత గుమగుమార్లు. మానీ తెలవోయ్యారు. పాపం-కాపీ చేయలేకుంటా-శ్రీనివాస రావు, వాచరు పనికిటింది వాడిపెళ్ళాం (వాసిన ఉ తరముట! ఆవిడ ఆకారకి తన ఫోటో అంటించి-హుమరు గా మూడే మాటలు వ్రాసిందిట. మీ విజయవార్లు వివడానికి ఎదురుమానే-మీసీత అని, (ప్రియూ రాలి వు తరన్నా ప్రేమతో పరీక్షచూసి తెచ్చుకొని-చూసుకొని-హుమరు తెచ్చు కొని-పరీక్ష చేపరు ఘనమయింపుకే పట్టుకుంటాన్నా శ్రీనివాసరావు తప్పేమీ లేదురా- అని తోటివిద్యార్థులు అనుకుంటున్నారు. పాపం-కొత్తిగాకచ్చిన పెళ్ళాన్ని వదిలివుం డలేక-యిలా అవస్థపడ్డాడురా పాపం- అన్నాడు కొందరు బ్రహ్మచారి విద్యార్థులు. లేడినూడెంటు-శ్రీనివాసరావుని పలకరించి ఫీలవండి అని హెచ్చరించారు.

ఇలాగ పరీక్షచూపులో యంత ఉక్కి పోతకు రేకెత్తించి-ఉత్సాహంగా శ్రీనివాస రావు యింటికి చేరుకున్నాడు. కామేశ్వ రమ్మ మురిసిపోయింది. ఆ రోగ్యం తో అబ్బాయి యింటికి వచ్చినందుకు, తనమాట నివి యంత ఘన కార్యం చేసినందుకు- లోలోపల మురిసిపోయింది సీత. ఈ పరీక్ష కూడా ప్యాసయితే చాలాబావుండును అని ఎరిగిన జనతలకి దుండెట్టం

ఇంక పరంధామయ్య సం గ తి యెం చెప్పను. స్వతహా ఆయన లావాదేవీల మనిషి. వట్టి కొద్దుపక్షి. వాక్షిగానో-వాది గానో-పరివాదిగానో నిత్యం కొద్దుకిపోయి మోజరుచెప్పుకుంటాడు. ఈ ప్రి డర్ల బాధపడటం మహాకవంగా వుందంటాడు. మనచెప్ప చేతల్లోవుండే ఒక చలాకీపీడరు కావాలంటాడు వాళ్ళఅబ్బాయి చచ్చు వ వి. ఎ. ప్యాసయితే ప్రి డరుపరీక్ష చే పంపాలని-బల్ల కట్టింది-పీడరుబోరు పెట్టించాలని పరం ధామయ్యగారి గట్టిపట్టు. ఇలాచేసే పెంకి తనంచెనూన్న ప్రి డర్కి తగినగా నీ అవుతుందని ఆయన వచ్చినవమ్మకం. అంచేత నే వి. ఎ. రిజల్టు రేపేవస్తాయి-రేపే వస్తాయి అనుకుంటూ-ఆ రేపు చప్పనన నే బావుండునని గడపచాలాడు తన ఆ పరంధామయ్య.

* * *

ఆరాత్రి పరంధామయ్యకి నిద్ర లేదు. తెల్లారింది. కొడుక్కిలేని వి. ఎ. రిజల్టు వెంగ ఆయనకు ఎక్కువయింది. ఆ ఆకుర తతో నాదానిడిగా వున్నాడు. మెయిలు వచ్చేటయివుంది. పేపర్లు వస్తాయి. పేపర్లలో పరీక్ష ఫలితాలు. కేవలం చూసుకుని పోవాలి. అనుకుంటూ-అబ్బాయి నెంబ రెంతో కోడల్ని అడగవే అన్నాడు పరం ధామయ్య-పెళ్ళెంతో. తడుముకోకుండా 725 రు అంది కామేశ్వరమ్మ. డెయిరీలో నోటుచేసుకుని తీవిగా బయలుదేరాడు- పులిపాయల లాభంయిప్పించి మినిమం చిలి పాడు చల్లలమ్మని చల్లని వేళ తలచుకుని- గడపచాలాగానే ఎదురింటి ఈ శ్వే ర మ్మ కుమ్మింది. చ ఛా అ ని వతికిలగడ్డాడు. ఈ య న కి వున్న క కు వాల సిచ్చ యిండియాలో ఎవరికీ వుండేదేనా! కాస్త తమాయించుకొని బయలుదేరి రెండే దుగులు వేసేసరికి - ఎక్కడికో నడు కున్నార - అన్న గారు అంటూ ఎగురు వచ్చింది యీ మగ్గునే విరింతురూపం పరిం చిన వంకమ్మగారు అధికస్య అధికం బలం- యీ రెండు ఫీరంగి పేలుకు కేసునాల ఫలితం ఎలా వుంటుందో? అని పరంధామయ్య కొంచెంజంకినా- కేవలంహిరణ్యకేళునిలాంటి వాడేనా! టూ నెగిటివు మేక ఎఫ్ రెట్రెటివ్ అనే నూత్రం తలచుకుని మడమ తిప్ప కుంచా మలబార్ కాఫీహోటలు (ప్రాంతా) నిర్మాడు. మనరోజులు బావుంటే కేసు నాల తేనెత తప్పకుండా తగ్గుతుందని ఆయన అనుభవం.

ఎవరికీ యేమీ తోచకపోలే అవుతూ మలబార్ కాఫీహోటలు దగ్గల కూర్చుంటాడు. ఆపక్కనే బస్సు సాండుంది. రైల్వే బోయ్ జట్టాలు అక్కడే అట తాయి. పత్రికా-ప్రభా-సిందూ- ఎప్పు వెన్నులు అక్కడే అమ్ముతాయి. ఒకరికి కాఫీఖర్చు దుడ్డ భూలోక సిగరాలు

Kalapi KUMKUM

KALAPI INDUSTRIES BOMBAY 2.

అక్కడే తిరుగుతూంటాయి. తిటిగేవన వామనులు - ప్రిడర (బోకల్లు - రకరకాల వారి రంగస్థలం అది.

ఆ జేళి పరంధామయ్యగారి రాకనిమాసి స్నేహితులు ముసిముసి నవ్వులతో ప్రశ్నించారు - యీలా వచ్చారేమిటి అంటూ, అయి దారుగురు స్నేహితులతోటే - మావాడి పరిశు రిజల్టు వస్తాయిట యి వాళ్ళ. ముందుగా మాసిపోదామని వచ్చానన్నాడు - తీ వి గా పరంధామయ్య. మీవా డేమిటి ప్యాసుకాక పోవడ మేమిటి - ద రా గా ప్యాసవుతాడు పరంధామయ్య గారూ! అని ఒకరి తిరవాత యింకోకరు క్ష్యా సీసములో అడ్వాన్సుగా అభినందించారు - = స్నేహితులందరూ, ఈ కుభిళకునం - పాత పాడుశికునాల్ని తిరిమి తన్ను వాళ్ళ అనుకున్నాడు పరంధామయ్య.

ఇంతలో పేపరు బంగీలవచ్చాయి. చక చకా ఒక స్నేహితుడుపోయి ఆంధ్రపత్రిక తెచ్చాడు. ఎంతిండి మీవాడి నెంబరు - యివిగో - ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయం. వి. ఎ. రిజల్టు. వాల్లేరు - లేదీ - అంటూ ఓ స్నేహితుడు రిజల్టు కిరికల్లు చదవడం ఆరంభించాడు. 725 నెంబరు చూడండి! అన్నాడు పరంధామయ్య. అందరు స్నేహితులు యిదుగో 725! యిదుగో 725! అంటూ 725 భిజన చేశారు. ఎంతో గర్విం చాడు ప రం ధా మ య్య.

ఇంతటి మహదానంద సమయంలో - వట్టిమాటల్ని ధటిస్తూ - అలా మాస్తారేం పరంధామయ్యగారూ! టిపారీ చేయాలి - అన్నారు స్నేహితులు ఆరుగురూను. అవం ఎంతమాట! మీ చేతి చెప్పించుకుంటావా, ఇంటిదగ్గల యివాళ్ళే గ్రాండు టిపారి యిస్తా. మీరంతా వద్దురుగాని అన్నాడు పరంధామయ్య - వీ లున్నంతవఱకు ఇళ్ళిని తప్పించుకోవాలని పరంధామయ్య తోప త్రియం.

- సరి! సరి! యింత అవస్థపడి పేపరంతా వెలికి మీ వాడి నెంబరు వినిపించినందుకు యిడివా బహుమానం ఆ టిపారీమాట అటుందిండి - యిప్పుడు యీ మల బా ర్ హోటలులో యిథోచితంగా మీరు టిపారీ చేస్తేకొని మిమ్మల్ని వదలం అని పరం ధామయ్యని చుట్టేకారు ఆ ఆరుగురు స్నేహితులూ చనువుగా. వాళ్ళ పద్యవ్రాయనం నుంచి బయట పడేచారీ కనిపించేదు పరం ధామయ్యకి.

ఎందుకంత తొందర పడతారు. తప్ప కుండా చేస్తానగా నుద్దాహ్వానం. యిప్పుడు పగ్గు తీసుకురా లేదు. యేమీ అనుకోకండి అంటాడు పరంధామయ్య. మనీషర్న తీసుకు రా లేదంటే - వాళ్ళు వెనుకంజ వెయ్యకుండా వుంటారా అని పరంధామయ్య నమ్మకం.

మలబారు అయ్యరు మహా మంచివాడు.

ఎంతమందికై వా అగువు యిస్తాడు, యిస్తున్నాడు. మీ కెందుకు అగువు యివ్వడు. రండి పరంధామయ్యగారూ! అంటూ ఆ ఆరుగురు స్నేహితులూ ఆయన్ని మలబారు కౌఫీహోటలులో కూలవేసి - చుట్టూ కూర్చున్నారు. ఓకొ తెలియకుండా - మేహం వచ్చినట్లు - ఆ ఆరుగురు స్నేహితులూ ఆర రిస్తున్నారు. నెర్రరు మతిపోతూంది వాళ్ళకి సప్తయి చేసేసరికి. పోనీ యిదీ ఓ బాపరు అన్న కాంతిలాంటి కాఫీహోటలు కాంతి - ఇంటికీ - ఓంటికీ నుంచి దనుకున్నాడు పరంధామయ్య. మర్రాడు పరిశు ప్యా సయ్యాడుకదా - యీ సంతోషానికి యీ స్వల్పధార్తి ఫరవాతే దనుకున్నాడు.

ఇంక కాఫీపానం దళిలో వున్నారు అంతా. రామకర్కగారు కొడుకు తిలక్ తో వచ్చాడు. పరంధామయ్యగారూ - ఆ స్నేహితులు అంత ఆనందం గా వుండటం చూశాడు. చూసినవాడు తిన్నగా వుండే ముఖా వుండడే. అన్నటు మీకు తెలియదుగా. రామకర్క కొడుకు తిలక్ కూడా వి. ఎ. పరీక్షకు కూర్చున్నాడు. మన క్రినివాసరావు క్లౌసుమేటు పేదరికంనోవున్నా కొడుకు గ్రాడ్యుయేటు కావాలని ఎంతో దీక్షతో - ఎన్నో బాధలుపడి చదువుచెప్పించాడు.

పాపం - మీవాడి పరిశు... అన్నాడంటే రామకర్క, విం - వాళ్ళబ్బాయి పరిశుకేం పాపం వచ్చింది. అంత యింత అశ్చ దానికి వీలేసంత పుణ్యం వచ్చింది. మాకీ యిడీ వువ్వో - కాఫీ సంతర్పణ చేసింది - విం అలా తెలవోతారు. ఈదిన మేం యిస్తాం అనుకుంటున్నా రా ఒక్క నయ్యాపేసా కూడా మేం యివ్వం. బిల్లు యావత్తూ పరంధా మయ్యగారు యిస్తారు. ఈ మహాయాడీ - ఉప్పొ - కాఫీ సంతర్పణ మాకు ఆంధ్రా యూనివర్సిటీ - వి. ఎ. డిగ్రీ తాలూకు 725 నెంబరు యిప్పించింది. పరంధామయ్య గారికి - వారి అబ్బాయికి తీపితిపి జేతలు అని ఆ ఆరుగురూ తప్పట్లు లంకించుకున్నారు. పరంధామయ్యగారు యింతటి గౌరవం - ఆ అపళకునాలను ఎదిరించి - తనకు లభ్యం అయినందుకు జరికండువా ఒకసారి అటూ యిటూ పరుకున్నారు.

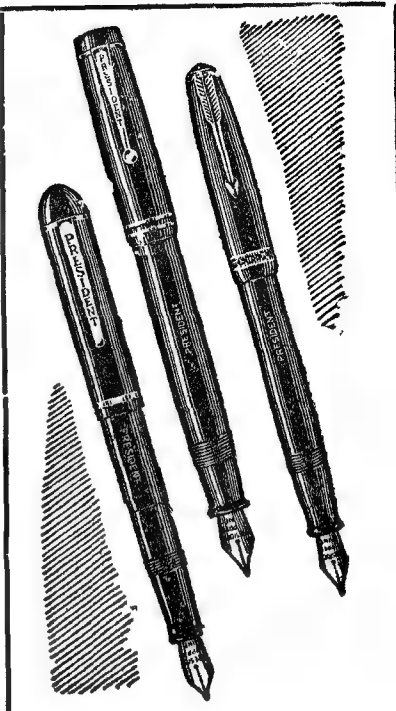
తెలవోతూ రామకర్క అందుకున్నాడు - ఇనుగోపిడే వాకొడుకు తిలక్. వాడూ B. A. పరీక్షకు వెళ్ళాడు వాడి నెంబరు 725 మీ పరంధామయ్యగారి కొడుకిది 725 అంటారా - అన్నాడు.

ఏమో! అదిమాకేం తెలుసు, యూనివర్సిటీ నుమానా నిద్రబోతూ నెంబర్లేస్తే ఒకే నెంబరు యిద్దరికి రావచ్చు - ఒకరి నెంబరు యింకోకరికి రావచ్చు. దానికి పరంధా మయ్యగారు బాధ్యులా? అన్నాడు ఒక స్నేహితుడు. ట్రూ! ట్రూ! అదేపాయింటు

అన్నాడు మిగతా స్నేహితులు. ఈ మిక్కా యింపులధాటికి తట్టుకోలేక రామకర్క మాటాడకుండా వ్రూగుకొని - ఒక జేళి రివ కొడుకే తప్ప చెప్పినాడేమోనని - హాట టికెట్టు తెచ్చున్నాడు.

ఈలోగా పరంధామయ్య - ముఖం యింత చేసుకొని, ఆ ఆరుగురు స్నేహితులతో విన్నాడుగా - మన రామకర్కగారి డబా యింపు, నెంబరు వాళ్ళబ్బాయిడేట. మా వాడు ప్యాసవడం కిట్లక్ - ఇల్లో కారం జలుకుంటున్నాడండి - మన వాళ్ళం లే. ఆఖరికి యిలా మారిపోతున్నాడు. పూరుకు పచ్చగా వుంటే - చిచ్చు పుట్టించడానికి విశ్వప్రయత్నం చేస్తారు. అని యింకా పరంధామయ్య ఏనో చెబుతూంటే - ఆ ఆరుగురూ అందుకున్నారు - వాడి వాడి అంటేనే వాడవుతుందింటే - ఆ రామ కర్క పిచ్చు కాక పో లే. ఆ నెంబరు మీ వాడిది లేకపోతే పేపర్లో పడుకుందా. ఈ కాఫీ కాంతి చేయిస్తుండా - అని పరంధామయ్య గారికి తిందాసతోనా అన్నారు.

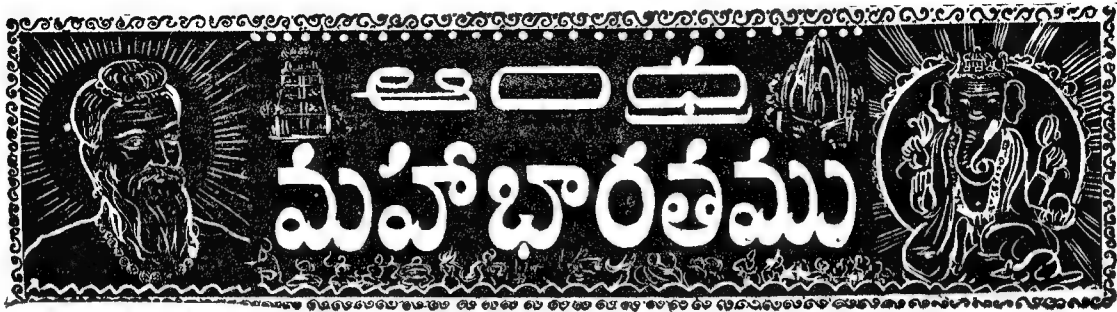
(43 ■ పేజీ చూడండి)

ప్రెసిడెంట్

పాకెట్ కలములు

వయరకములైన నమూనాల్లో, రంగుల్లో
తయారు చేసినవి.

[ఉద్యోగవర్ణమునుండి]

- క. నమరథులు గవలు భుజగర్వము పటువిక్రమము దుర్నివారంబులు వా
రిమనంబులు నిర్భయములు, దమ మొసలకు మించి బెట్టు దాఁకుదు రధిపా.
- సీ. వా రందఱును ధర్మపైభవంబునఁ దప స్సంపద నెక్కుడు జనుల కెల్ల
ధనువునాటంగంబులను బరిణతులు దాఁ కోర్తురు పరులకు నోర్వరాని
కోల్లల గలరు పెక్కులు పరాక్రమములు వేర్వేఱ చేసిన వీరు లొక్క
మొగ మయి తాఁకిన వెగ డంద కుండునే మన సేన మున్నవమానపాటు
- ఆ. దుఃఖపాటు గలిగి లోడరంగ వచ్చిన, వారు గాన యలఁతఁ బోరు ప్రాణ
మానవడక యోసినంతయుఁ బెనఁగుదు, రది నహించి నిలుచు టరిది మనకు.
- మ. నరుఁ డీమానమువాఁ డనంగ వశమే నా కంతవా రెందు నె
వ్వరు లే రింకను బుట్ట రా పులికి దుర్వారోద్యముం డైన యా
హరియుం దోడఁబ యేమి చెప్పదు నతం డాసేనలం గాచు నొ
క్కరుఁడుం గీటడఁగించు నీబలములక గాండీవదుర్గాంతుఁ డై.
- వ. అనిన విని యక్కొలుపున నున్న రాజులమనంబు లెల్లను జేవ పెడియె బీష్ముండు వెండియు ని ట్లనియె.
- సీ. బ్రాహ్మదేయులు మహారథు లేవురును వారి తరమ యుత్తరుండును ధరణినాథ
యతిరథవర్ణుఁ డయ్యభిమన్యుఁ డర్జునవాసుదేవుల కెన వచ్చువాఁడు
లఘుచిత్రములు నేర్చులావును దాల్మియుఁ గలఁడు తండ్రులపాటు దలఁచుచుండుఁ
గావున బెడిదంబుగాఁ బోరు సాత్యకి యతిరథోత్తముఁడు శౌర్యాన్వితండు
- తే. పాండవన్నహసక్తుఁడై యుండుఁగాన, యలుకమనమీఁదఁ బెద్దయుఁగలిగి పెనఁగు
వీర లిరువురుఁ బరుననివారు నమర, పరుల, నొప్పింతు రీయోధవరుల నెల్ల.
- మ. అలఁతఁ బోరు మహారథుల్ ద్రుపదమత్స్యాధీశు లుద్యద్యుజా
బలశౌర్యాధ్యులు పాండురాజసుతసంబంధప్రియన్నహముల్
గలిమింజేసి తదీయ దైన్యమునకుం గా నొచ్చియుం జచ్చియుక
గలిపింపం దమకించి చొత్తు రని కేకీభూతచేతన్ము లై.
- ఆ. వీరగుణము బలము వీఁకయుఁ గలడు మహారథుఁడు శిఖండి యతనితమ్ముఁ
డతిరథుండు దర్పయుతుఁడు ధృష్టద్యుమ్నుఁ, డుగ్రతేజః డనికి నుగ్రునల్ల.
- క. అతనిసుతుఁ డర్ధరథుఁ డా, ధృతవర్ముఁడు పిన్ననాఁడు త్రిమ్మటకాఁ డై
మతిహీనత శస్త్రాస్త్రు, ప్రతతిపరిశ్రమము లేక పాలసుఁ డగుటక.
- ఆ. చేదిభూవిభండు శిశుపాలతనయుండు, ధృష్ట కేతుఁ డధికధీరమతి మ
హారథుండు భోజుఁ డజుఁ డనురాజులు, నట్టివార తెంపు నలవుఁ గలరు.
- వ. ఉత్తమోజుండును యథామన్యుండును క్షత్త్రదేవుండును జయంతుండును నమితోజుండును విరాటుండును సత్యజితుం
డును ననం బరఁగు పాంచాలకులప్రదీపకులు మహారథులు మత్తమాతంగ బృందంబుచందంబునం బ్రతిబలంబు
పయిం గవిసి కోలాహలబహళంబుగాఁ గలంపం జాలుదురు కేకయవతు లేవురు సహోదరులు మహారథులు గడింది

మగలు గెంపురథంబుల మొత్తంబులతోఁ గార్చిచ్చు వగిదిం బొడుపుదురు కాశీకుండు నీలుండు సూర్యదత్తుండు మది రాజుండు శంఖుండు విరాటజ్ఞాతులు మహారథులు వివిధాయుధవిద్యావిశారదులు వారిపోరు భరంబై యుండు.

- సీ. చిత్రాయుధుండును జేకీతానుండు మహారథు లిద్దఱు నర్జునునకుఁ
గూర్తురు కయ్యాన కోర్తురు నేర్తు రాయుధముల కెల్ల నత్యుగ్గు లవి
ధమువార చంద్రదత్తవ్యాఘ్రదత్తులు వినుము సేనాబిందుఁ డను నృపాలుఁ
డతిరథోత్తముఁడు మారుతపుత్రు నెన యతం డొక్కరుండును వారియుజ్జీదిలావు
- ఆ. పాండు్యఁ డతిరథుండు బలఁగంబుగలవాఁడు, నమరథుండు గాశ్యుఁ డమితబలుఁడు
కుంతిభోజుఁ డాజికోవిదుఁ డతిరథుం, డతనియొద్దితోదు లధికబలులు.
- వ. రోచమానుండు మహారథుండు దేవనమానుండు.
- తే. అతిరథుల కెల్ల దల దండ్రీయట్టివాఁడు, యసురవిభుఁడు ఘటోత్కచుం డాహిడింబ
కొడుకు మాయాబలంబున నొడుముఁ బగఱ, నతనికడ దానవానీక మగ్గులంబు.
- వ. కోడినవారిం బేరుకొంటి నింతియ కాని రెండు వీళ్లను మంచిమగలు పెక్కిండు గల రని చెప్పి గాంగేయుండు.
- క. పాండవుల దిక్కువీరు ల, ఖండితబలు లైన నామొగంబునఁ బడి యు
ద్దండత చూపఁగ లేరు శి,ఖండిని నొక్కరునిఁ జంపఁ గాని కుమారా.
- క. అనవుడు దుర్యోధనుఁ డా,తని మీరు వధింపమికిఁ గతం జేమి యొకో
వినఁ దగునేనిం జెపుడా, యనుటయు నిట్లనియె భీష్ముఁ డతనికి నెమ్మిగా.
- వ. ఏ నాశిఖండిని జంపమికి మూలంబు సొంం గలదు తత్ప్రపంచం బంతయు వివరించెద నాకర్ణింపుము.

బీష్ముండు దుర్యోధనున కంబోపాఖ్యానంబు సెప్పట

- సీ. శంతనుపిమ్మట నత్యవతి దేవి యనుమతితోడఁ జిత్రాంగదునకు
స్నామాశ్రయపట్టంబు నమ్మతిఁ గట్టితి నల్ప కాలంబున నతఁడు దీతఁ
దత్తురోహవస్థఁ దదనునంభవుని విచిత్రవీర్యుని రాజుఁ జేసి పెండ్లి
సేయంగఁ దివిరి కాశీపతికూఁతులు కన్యలు మువ్వరు గలుగుటయును
- తే. నాతఁ డర్థిఁ దదీయన్వయంవరమున, కఖిలనృపతులఁ బిలిపించె ననియు నెఱిఁగి
తల్లి కెఱిఁగించి యొంటిమైఁ దత్పురమున, కాయితంబయి పోయితి నరద మెక్కి.
- వ. ఇవిష్విధంబునం జని యమ్మహోత్సవంబున నలంకృతలై యున్న యంబయు నంధికయు సంబాళియు ననుముద్దియల
మువ్వరం బిట్టి రథంబువయిఁ బెట్టికొని రా నచ్చటిరాజు రెల్లను జతురంగబలంబులతో వచ్చి నన్నుం చొదివినఁ
బటు విశిఖానలశిఖాకలాపంబున వేడిమి నూపి వారి నిలువరించి యరుగుదెంచి పత్యవతికి నప్పొలంతుల నొప్పిం
చిన నద్దేవి విచిత్రవీర్యునకు వారల వివాహంబుచేయ నుద్యోగించె నట్టియెడ నమ్మువ్వరయందుం బెద్దయది యైన
యంబ యను కన్యక నాతో నిట్లనియె.
- తే. సాంభపురవల్లభుండైన సాభ్యుమిఁదఁ, దలఁపుగలదు నాకతఁడును దగులు గలిగి
యుండు నాడెన నీవు ధర్మోత్తరుండ, వతనిపాలికిఁ దగ నన్ను ననుపవయ్య.
- క. అన విని నత్యవతికిఁ జెప్పిన నాయమ వనువ నంబఁ బెంపుగ వృద్ధాం
గనలం దోడుగ నవ్వడ, పనిచి యనిచితిని జనంబు ప్రస్తుతినేయన్.
- వ. ఇట్లు పనిచి తక్కినకన్నెల నిరువురం బాణిగ్రహణంబు సేయించితి.
- క. అంబయు నట సాభ్యునికడ్కకుం బోయిన నతఁడు భీష్ముకొనిపోయినదా
నిం బరచుం గైకొన ధ,ర్మంబే కన్యాత్వ మెడలె మగువా నీకున్.
- వ. ఇంక విన్ను భార్యగా వరియింపందగునే యనినఁ గామకరపీడిత యగుదు నక్కామిని యతని కిట్లనియె.
- తే. తమ్మునికేఁగాఁగ భీష్ముఁ డుదగ్రవృత్తిఁ, గన్నియలఁ గొనిపోయెడుఁ గాన బలిమి
నన్నుఁ గొనిపోయె నాచేత నిన్ను వినిన, యపుడె పుత్రైంచె దూషింప నసఘతగునె.

వ మాతండ్రి యెఱుంగక స్వయంవరాలంకారంబు నాకుం జేయించినకతంబున నింత పుట్టె నీస్తుండు నాచెలియండ్రం దనతమ్మున కిచ్చి నన్ను నీకడకుం దగననిచె దీన నేమి త పుని మఱియు ననేకప్రకారంబులం బలికిన ఎనక తన్నుం జేకొనక సాకుండ్రు.

క. కరుణంబుగ నేడ్చు తలో, దరిఁ బో పొమ్మిచట నింకఁ దడయకు మని మం దిరము వెడలంగ నడిచిన, సరిగె నదియు నార్తచిత్రయై వికలగతిన్.

వ. చని చని యెవ్వలంది యిట్లని వితర్కించు.

తే. సాక్షునకుఁ గానియపుడ సంసారమునకుఁ, బాసితిని యింక భీష్మునిపాలి కేల యరుగ నాతండు మూల మీహానికెల్ల, గాన యాతని సాధింతుఁగాక యేను.

క. గాంగేయు గెల్వ నెవ్వరి, కిం గొలఁదియె తపము పేర్చి గలిచెదఁగా కం చుం గాంత సనియె సంయమి, పుంగవు లొకకొంద టున్న పుణ్యస్థలికిన్.

వ. చని వారలకుం దనవృత్తాంతం బెఱింగించిన వా రిది రాజులు సేసినవని సాధులచేతఁ జక్కంబుననే యనిన నవ్వ విత దవశ్చరణంబునకు వచ్చితి ననుటయు నీవు మకుమారపు నీ కిది సొప్పడు వేతండ్రిపాలికిం బొమ్మిదియ పరమ దర్శం బని పలికిన వారి కన్నారీరత్నం ■ ట్లనియె.

క. ఎవ్వరు నెఱుంగక యుండఁగ, నివ్వనమునఁ దఱము సేత యిది నిర్ణయ మే నెవ్వారికడకు నే మని, యెవ్వఁ డి బో నేర్చుదాన నేటికి బంధుల్.

వ. అని చెప్పు నవసరంబున న య్యాశ్రమంబునకు హోత్రవాహనుం దను రాజర్షి వచ్చిన నమ్మును లభ్యాగతపూజలు సేసిన యనంతరంబ యంబం గనుంగొని యిక్కన్నియ యెక్కడిది దీని విషాదంబునకుం గారణం బే మని యడిగి వారివలన దాని జన్మప్రకారంబును దధ్యుత్తాంతంబును విని తన కూతుకూతురగుట యెఱింగి యయ్యంగన విసం దపస్విజనంబులకుం జెప్పి యప్పొలంతిం దన యంకతలంబుల నుచికొని వెండియు నడుగ నవిస్తరంబుగా నచ్చే దియ నెప్పిన విని శోకించి యెవ్వఁడనుప్రకారంబునకు విస్తారంబు జింతించి.

ఉ. నీ కిది యేటికిం దప మనింద్యచరిత్రపు నీవు నిన్ను నేఁ జేకొని కాతు నొక్కగతిఁ జెప్పెద భార్గవరాము నాశ్రిత శ్రీకరుఁ గాన్పు మూషదలు సందఁగ నీఁ డతఁ డాశ్రయించినన్ శోకము దక్కు మన్న విని సుందరి యల్లన యత్తవస్వితోన్.

ఆ. పరిశురాముఁ గానఁ బడయుట యెక్కడఁ గలుగు నాతఁ డెట్లు కరుణ సేయు ననఁ దపస్వి యిట్లు లను మహేంద్రంబగు, పర్వతమునఁ జేయుఁ బరమతపము.

వ. నన్ను మన్నించుం గావున మదీయదాహిత్రి వగుట యెఱింగిన నిన్ను రక్షించు నందుఁ బొమ్మను సమయంబునం బరశురామశిష్యుం దగు నకృతవ్రణుం దను ముని వచ్చి యతిథిసత్కారంబులం బూజితుండై యున్నఁ బ్రియపూర్ణ కంబుగా నాహోత్రవాహనుండు భార్గవుం డెయ్యెడ నున్నవాఁ దని యడిగిన నతం డి ట్లనియె.

క. తన ప్రియసఖుఁడవు నీ వని, మునిజనులకుఁ జెప్పచుండు ముదమున నిన్నుం గనుఁగొనఁగ నెల్లి యిచటికిఁ, జనుదెంచు ననేక శిష్యసంఘముతోడన్.

తే. అనిన విని యెల్లవారును నధికవార్ష, మెనఁగ నున్నంత మఱునాఁడ యేఁగుదెంచె భార్గవుం డమ్మునిండులు పరమభక్తి, సర్ప లిచ్చిరి హోత్రవాహనుఁడూఁ గనియె.

వ. తని పరశురాముని సంభావనంబును సంభాషణంబును బడసి కాశిరాజకన్యకం జూపి యిది నాదాహిత్రి దీని వృత్తాంతం బంతయు విను మని యమ్మానినిం గానిపించిన నదియును.

చ. కనుఁగవ నశ్రుధార లొలుకం జరణానత మైన రాముఁ డి ట్లను విను హోత్రవాహనునియట్లుల యేనును నీకు నీమనం బునఁ గలచింత యంతయును బుచ్చెద నాకడఁ జేరి తింక నీ వనటఁ దొలంగఁ బెట్టి గరువంబుగఁ జెప్పము దీనిమూలమున్.

వ. అనిన విని యమ్మహాత్మునకు సంబ దనవృత్తాంతం బంతయు పవిస్తరంబుగాఁ జెప్పి నీ వార్తకరణ్యుండవు నాపరిత పంబు దీర్చి నన్ను రక్షింపు మనవుడు నతం డి ట్లనియె.

క. పరిభవము రెండు దెలుగులఁ, దరుణీ తోచినది సాభ్యుఁ డగఁ దేర్తునో యు
ద్ధరుఁ డగు భీష్మునిఁ దేర్తునో, కరము ప్రియం బెద్ది హృదయగతముం జెపుమా.

చ. అనవుడు నింతి యిట్లను మహాపురుషా నను సాభ్యుఁ డింకఁ గై
కొనఁ డది సాలు భీష్ముడెనఁ గోపము నామదిఁ గల్గి యుండు నా
తని వధియింపఁ బూని యిటు తాపనవృత్తికి వచ్చి యిచ్చటఁ
నినుఁ గని యీవరాభవము నీఁగఁగ నీశరణంబుఁ జొచ్చితిఁ

తే. అనిన నాచెప్పినట్ల గంగాతృజుండు, నేయుఁ జేయక తక్కినశితశరముల
నతనిఁ బడవైతొ నూటడు మబల నీకుఁ, దపము సేయంగ నేటికిఁ దనువు డయ్య

పరశురాముఁ డంబం దోడుకొని బీష్మునియొద్దకు వచ్చుట

క. అని పలికి పరశురాముఁడు, ననుదెంచెను మునిజనంబు సమ్మదమునఁ దోఁ
జనుదేరఁ గురుక్షేత్రంబున కుద్ధతిఁ గాశిరాజపుత్రం గొనుచున్.

వ. వచ్చి సరస్వతీ తీరంబున విడిసి తనరాక నా తెలింగించిన నేను ముత్తిక్పురోహితవృథివిశిష్టబ్రాహ్మణ సమేతం
బుగాఁ బూజాద్రవ్యంబులు గొని తత్ప్రదేశంబున కరిగిన నమ్మహాత్ముండును మదీయభక్తివినయసంక్రమణులు
సంప్రీతి నభినందించి యర్చనలు గైకొని కాశిరాజకన్యకం జూపి నాతో నిట్లనియె.

తే. బలిమి ము న్నెల తెచ్చి తివ్వడఁది మగుడఁ, ద్రోచి పుచ్చంగఁ దగునయ్య నీచవృత్తి
వచ్చె దీనిఁ దమ్మునికి వివాహ మింక, నైనఁ జేయుము చెఱుచుట యనుచితంబు.

క. అనుటయు ననఘా తెలియఁ, విను మిది నాతోడ సాశ్వవిభవకు నేఁ గూ
ర్చినచాన నతనిపాలికి, ననుపుము న న్ననినఁగాదె యనిచితి మగుడన్.

తే. ఇంక నాతమ్మునికి దీని నెట్లు పెండ్లి, నేయ నేరుతు ననుడు నా చెప్పినట్లు
నేయ వై తేని నిన్ను నీచెలులఁ జాట్ట,ములను జంపుదు ననియె నమ్మునివరుండు.

వ. ఏను వినయంబు వదలక వినతుండ నగుచు వివిధవాక్యంబులం దెలుప నంత కంతకు నతనికిఁ గోపం బగ్గలం బైన
వెండియు.

అ. గురుఁడ వై సమ్రాజకోదండవిద్యామ,హాత్వ మిచ్చినాఁడ వలుగఁ దగునె
తారణంబు లేక యీరనమెత్తి యిట్లనినఁ బరశురాముఁ డాగ్రహమున.

చ. గురుఁ డని న న్నెఱుంగు దనఘుండవు నావచనంబునం దనా
దరణము నేసి తెన్నియొ విధంబులఁ బల్కెదు భక్తితోడ నీ
వెరపులు దక్కు మీయబల వేగమ పెండిలి నేయు మంతతో
మరల మదీయకోపశిఖమానదు వేటొక వేయుఁ జేసినన్.

వ. అనిన విని ధర్మాచరణంబున కింత పట్టి పెనంగనగునె పరామరత్నచిత్తయగు మగువ నిల్లాలిం జేయువాడుం గలరె
యిట్టి యకృత్యం బాచరించుకంటె నీచేత నెట్లయినను లెప్ప తొల్లి పెద్దలు వెప్పినచో పృవధరింపు మని యిట్లంటి.

తే. గర్వి యై కార్య మిట్టి,ద కార్య మిట్టి దని యెఱుంగక లోకంబు చనుపథమునఁ
దిరుగ కున్మదవృత్తి వర్తించునట్టి, వాని గురునైన దండింపవలయు నంద్రు.

క. అనుమాటకుఁ గాలానల, మునుజోలెను మండి కయ్యమున తాయిత మై
మొనలేర్చి వేగ యిచటికిఁ జనుదెమ్మని భార్గవుండు సంరంభమునన్.

వ. పలికెన నేనును,

క. అలుకఁదనంబున విప్రున, కలుగంగఁ దగదు గురుఁడు నై యున్నాఁడం
చలయక తలఁచితిఁ గా కిటు, నిలుమీ నీరణము నేత నిజ మగునేనిఁ.

క. క్షత్రియులఁ దొల్లి యలుకకుఁ, బ్రాత్రము నేసిత పె నాఁడు బలియుఁడు గంగా
పుత్రుఁడు పుట్టమిఁ గా కిది, యీత్రయి నింకేల చెల్లు నెఱుగవె నన్నుఁ.

పాపానికి పాపములే

భానుమతి రామకృష్ణ

సాహిత్య రంగంలో ప్రఖ్యాత అమెరికన్ నవలా రచయిత్రి పెరల్ బేక్ పేరు తెలియవా రుండరు.

ఆమె రచించిన “ది గ్రేడ్ ఎర్” నవల ప్రపంచ ఖ్యాతి పొందింది. ఆమె యితర నవలలు “జేగన్ సిద్”, “పెరిలియస్ ఆఫ్ ది మెన్”, “హి డెన్ ఫ్లవర్”, “గాడ్స్ మెన్”, “క్రిస్టోఫర్” మొదలయినవి కూడా మణిపూసలాంటివి.

ఆమె నవలలన్నీ ఎక్కువగా చైనాను గురించి, చైనీయుల జీవన విధానాల గురించి, జీవిత వ్యక్తుల గురించి వ్రాసినవి. కానీ కారణం పెరల్ బేక్ పుట్టింది, పెరిగింది, పెల్లాడింది, తన జీవితంలో సగాని ప్రేమ గడిపింది, చైనాలోనే గావడం. వర వరంలో జీరించిపోయిన చైనా వాతావరణాన్ని ఆమె తన రచనల్లో చక్కగా ప్రతిబింబింప చేసింది. పెరల్ బేక్ తల్లిదండ్రులు క్రైస్తవ మత ప్రచారకులు. మత ప్రచారకులుగా అమెరికా నుండి వచ్చి, చైనాలోనే నిరపద జీవించారు.

చిన్నప్పటినుండి పెరల్ బేక్ చైనా అంటే ప్రాణం. కానీ చైనీయులకే తెలు కాళ్ళంటే లోలోపల కోపం కాదు. ఒకప్పుడు బ్రిటిషువారి పాలనలో భారతదేశం బానిసత్వాన్ని భరించినట్లే, ఆ కాలంలో అమాయకులయిన చైనీయులు కూడా బ్రిటిష్ వారి ఆక్రమణకు, అన్యాయాలకు గురై అడ్డంకులు అనుభవించారు.

నీ మదెయ్యం

బ్రిటిషువారి కుపాకులను భయపడి మీకే తనంతో పైకే నోరు విప్పకపోయినా, తెలు కాళ్ళంటే చైనీయుల మనస్సుల్లో నుంటు వుండేది. తెలుపిల్ పెరల్ బేక్ విధిలో బోహంతే. “ది ఫారిన్ డెవిల్” (నీడు తెయ్యం) అని పిల్చేవారట చైనీయులు.

కృష్ణ కమలారేణి చైనీయులు, కృష్ణ

వారిని ద్వేషి చదానికే వినక రంలేని యింగ్లీషువారే కారణం అంటుంది పెరల్ బేక్. చైనీయుల పూవంల తనుండినా, బ్రిటిష్ వారి దౌర్జన్యాన్ని భరించేదాన్ని కాదంటుంది. బిడల హృదయాలను అర్థంచేసుకున్న తల్లిలాగా చైనీయులనూ, వారి నున్న తెమన హృదయాలనూ అర్థంచేసుకున్న పెరల్ బేక్ యీ వాటికి చైనా అంటే ప్రాణాలు పెడుతుంది.

చిన్నప్పటినుండి పెరల్ బేక్ సాహిత్య విపాక మెండు. తల్లిదండ్రులు అమెరికా నుండి తెచ్చుకున్న ఆంగ్ల సాహిత్యాన్ని తన విడవదేటు ఆరంభించి పదక యేడు వచ్చేసరికి చదివి పూర్తిచేసింది.

ముఖ్యంగా “ది కెన్సన్” సాహిత్యం ఒకటి చదివారు చదివింది. అందులో “అలివర్ ట్విస్ట్” తన కథిమాన పాత్రమైన నవల.

పదకయేడు వచ్చేలోగానే పెద్ద పెద్ద నవలలు చదివి పూర్తిచేసిన పెరల్ బేక్ నయినకంటే చదివి సంపాదించిన విజ్ఞానం వయసు ఎక్కువ అయింది.

పెరల్ బేక్ ఇలా నవలలు చదవడం తల్లి యిచ్చం వుండేది కాదు. మామయకు కనిపించ గుండా నవల లెక్కదేనా చాచేది. ఎలాగో వాచినవోటు పసికట్టి నెరికి తెచ్చి మళ్ళీ చదవడం మొదలెట్టేదట పెరల్ బేక్. దిను గురిన తల్లి, నవ్వుతూ వ్రాసుకునేది.

పెరల్ బేక్ తండ్రికి ఆసలు నవలలన్నా, నవలారచయితలన్నా వచ్చేదికాదు. నవలారచన ఒకరచనకాదనీ, అసలు ‘సమకాలిక నవలలు’ సాహిత్యానికి అవకారంచేస్తున్నాయనీ అయిన అభిప్రాయపడేవాడట... ఒకకోసా తనమామకు గొప్ప నవలారచయిత్రి కావోతుందని ఎరగని పెరల్ బేక్ తండ్రి నవలలు చదివడం జరిగే ప్రయత్నమనే కావడం

పంజరంలో చిలక

పెరల్ బేక్ చిన్ని తనంలోనే గొప్పగాప్ప నవలలు చదివి, సంపాదించిన విజ్ఞానంతో బాటు తండ్రికి తనకోసం నియమించిన ట్యూషన్ మాస్టరు కంగ్ దగ్గర ఎన్నో విషయాలు తెలుసుకుంది. చైనాలో పెరల్ బేక్ చదువు పూర్తి కాగానే, తల్లిదండ్రులు ఆమెను కాలేజీ చదువులకోసం, తమ మార్పుదేశం అమెరికాకు పంపించడానికి నిశ్చయించారు.

చైనాను విడిచి వెళ్ళడానికి పెరల్ బేక్ ఎంతో బాధపడ్డది. అమెరికావెళ్ళి కాలేజీలో చదివిన నాలుగుసంవత్సరాలూ నాలుగు యుగాలుగా గడిపింది. ప్రకృతిసౌందర్యం తోనూ అమాయక ప్రజలతోనూ నింక చైనాలో వుట్టిపెరిగిన పెరల్ బేక్, కృత్రిమ సౌందర్యంతో కూడిన అమెరికాలోని అగ్ని పెల్లెటాంటి యివకట్టడాలో వుండడానికి పంజరంలోని చిలకలాగా బాధపడిపోయింది.

అమెరికాలోనే వుడ్యోగం చేస్తున్న అన్నగారిని అవ్వడవ్వకు నెళ్ళిమాచికనుండే జీలవులో. అన్నగారిభార్యకూ, అన్నగారికి సరిపడక వాళ్ళయిలు ఒక నరంలా వుండేది. కానీవు అయింట్లో వుండలేక పోయేదట పెరల్ బేక్. కానీ అన్నగారి పిల్లల్లో అడుకోడంలో అంతామర్చిపోయేది.

కాలేజీలో చదివిన నాలుగు సంవత్సరాలూనూ, ప్రతి సంవత్సరం కాలేజీలో జరిగిన రచనల బోటీలూ ప్రథమ బహుమతులు తెచ్చుకుంది పెరల్ బేక్.

* * *

పట్టభద్రురాలయిన పెరల్ బేక్ ఒక కోసా తండ్రిదగ్గినుండి తంలి వచ్చింది. తల్లికి చాళా నయ్యగావుంది కాబట్టి నంటనే

బయటదేరి రమ్మని. నెల్లమిద సిడుగుపడ్డ బయింది...

ఆరోజే నామనంతా సరేసి ప్రయాణానికి సిద్ధమైన పెరల్ బక్ మరొకపిడుగులాంటి వార్త విన్నది. యూరప్ లో యుద్ధం ఆరంభమైంది కాబట్టి దేశాంతర ప్రయాణాలను ప్రస్తుతానికి ఆపేశారని. జబ్బుతో వున్న తన తల్లికి సేవచేయడానికి లేకుండా విధి, యుద్ధయాపంలో ఆడుపడ్డందుకు విచారించింది.

పూరికేవుండి ఏం చేయాలో తోచని పెరల్ బక్ యుద్ధం ముగిసి, తన తల్లిని చూటానికి చైతా వల్కేచాకా ఏదో ఒక వుద్యోగం చేయడానికి నిశ్చయించుకుంది. తాత్కాలికంగా తన చదివిన కాలేజీలోనే చిన్ని వుద్యోగం సంపాదించింది. కాని మనసంతా చైతాలోవున్న తల్లిమీదనే వుంది.

ఎంతో ప్రయత్నించినమీదట, తన తల్లి దండ్రులకు తెలిసినవారి సహాయంతో కొన్ని

* * *
తెలలర్యూత పెరల్ బక్ చైతా చేరగలిగింది. జబ్బుతో బక్కచిక్కిపోయి మంచానికి అంటుకుపోయిన తల్లిని చూసి పెరల్ బక్ బావురుచున్నది. ఎదిగిన తన కూతురును చూసి అంత జబ్బులోనూ మురిసిపోయిందా తల్లి హృదయం—

అహో రాత్రులా తల్లికి సేవ చేసింది పెరల్ బక్. డాక్టర్ సలహా మీద కొద్ది రోజులు దగిలో వున్న కొండల మీద నివసించడానికి తల్లితో బాటు తనూ వెళ్లింది.

‘మేనాలో దొరసాని’

తల్లి ఆరోగ్యం కాస్త కోలుకున్న తర్వాత పెరల్ బక్ కు పెండ్లి చేయాలని నిశ్చయించారు ఆమె తల్లిదండ్రులు. తల్లితో కొండల్లో నివసించేటప్పుడే, వ్యవసాయ పరీక్షాస్థానయిన ఒక అమెరికన్ యంత్రుని ప్రేమించింది పెరల్ బక్. ఆ విషయం తల్లి దండ్రులకు కూడా చెప్పింది. తల్లిదండ్రులకు పూర్వస్మృతం లేక పోయినా కూతురు మనసు బాధ పెటడం యివ్వంతేకా ఆ ఆమెరికన్ యంత్రునికి పెరల్ బక్ నిచ్చి పెండ్లి చేశారు.

ధర్మ వ్యవసాయ పరీక్షా స్థానం నందు జల్ల తనూ ధర్మోబాటు అన్నీ పూర్కూ తిరిగి వచ్చింది. మొట్టమొదట ఉత్తర చైనా వెళ్లింది ధర్మవంట పెరల్ బక్.

ఉత్తర చైనా, మధ్య చైనా అంత అందంగా లేకపోయినా, మొత్తానికి చైనా అయినందుకు తృప్తి పడింది. చైనాలో ఏ భాగంలో వుంటానో చైనా పెరల్ బక్ కు యివ్వమే.

ఆ కాలంలో ఒక్కొక్క వూరుకు ధర్మవంట మేనాలో వెళ్ళేదట పెరల్ బక్. మేనాలో వళ్ళే తెల్ల దొరసానిని చూటానికి ఫల్ల ప్రజలు విరగబడేవారట. మేనాకు కట్టిన వర్షాను తొలగించి, తోపలవున్న

పెరల్ బక్ ను తొంగిచూసి పకపక నవ్వే వారట—

ఈనాడు సినిమా తారలు పనే అవస్థ ఆనాడు పెరల్ బక్ పడ్డది. నలుగురు వున్న చోట సరిసమానంగా భర్త తో మాటాడే పెరల్ బక్ ను, చైతా స్త్రీలంతా నిర్దురంగా చూసేవారు.

ఉత్తరాది చైనాలో ఒక పల్లెటూళ్ళో వుంటున్నప్పుడు ఆ పూళ్ళోవుండే ఒక పెద్దంటి చిన్నికొడలు స్నేహితురాలయింది పెరల్ బక్ కు.

ఒక రోజు ఆ స్నేహితురాలు పెరల్ బక్ ను అడిగింది. “నలుగురూ వుండేచోట కూడా భర్తను పలకరించి మాట్లాడతావే, నీకు సిగ్గుగా వుండదా?” అని.

పెరల్ బక్ నవ్వి “మాకు అలామాట్లాటం అలవాటే, తప్పలేదు. అది చూడకాచారం” అన్నదట.

“అయితే మా దేశంలో మాత్రమే ఎందుకీలాంటి కటు బాట కి అన్నదట వంజరంలోని చిలకలాంటి ఆ అమానుకురాలు.

“మీ పూర్వీకుల అలవాటు యింకా మూరంగా ఆచరణలోపెట్టేమీ ఆత్మమామలాంటి వాళ్ళు, మీ దేశం ఏండా వున్నాయో గాబట్టి! లేకపోతే ఎవరిభర్తను వారు పలకరించి మాట్లాడితే తప్పేముంది!” అన్నది పెరల్ బక్.

‘ప్రాచీన చీనా’లో

“అమ్మయ్యా! యింకేమేనా వుందా!, నా పెండ్లియ్యి మూడేండ్లయింది. యింత వరకూ మామగారు నాతో పల్లె తి మాట్లాడలేదు. ఇంట్లో ఎదురు పడ్డప్పుడు నమస్కరించడంకప్పుడేనీ యింతవరకూ నోరువిప్పి ‘మామగారూ’ అని ఆయన్ను పిలవలేదు. నేనేకాదు నాతోడి కొడలుకూడా అంతే. అదే మాయితే కొద్ది మర్యాద. ఇంక నా భర్తను పలకరించి మాట్లాడాలంటే రాత్రి పదిగంటల తర్వాత యీ పడకగదిలోనే మాట్లాడాలి. ఈ రోజుగా యింట్లో తిరుగుతున్నప్పుడు నా భర్త నా కడుగు పడి నా మాట్లాడకూడదు. వరాయదానికి మరే తల పంచుకుపోవాలి” అని స్నేహితురాలు చెబుతూంటే పెరల్ బక్ ఆశ్చర్యంగా విన్నది. కరులపోసులాంటి అల్లింటి కట్టుబాట్లలో వదిలిపోయే తన స్నేహితురాలిని చూసి జాలి పడ్డది.

తనంతే దిద్దలోనే పెరల్ బక్ కు మరొక స్నేహితురాలు వుండేది. ఆ అమ్మాయికూడా చదువుకుని విజ్ఞానం సంపాదించుకోవాలని ఉవ్విళ్ళూరేదట—కాని ఆత్మగారు చాలా గయ్యోమనిషి అయినందుకల్ల భయపడి కంటింట్లోనే పడివుండేదట. అప్పుడప్పుడు పెరల్ బక్ దగిర రహస్యంగా పుస్తకాలు తీసుకుని రాత్రిళ్ళు ఇంట్లో ఆత్మగారూ, భారా, అందరూ నిద్రపోయిన తర్వాత కంటింట్లో కూర్చుని గుడిదీపం వెలుగురులో చదువుకునేదట—ఈ రోజు ఆత్మగారు చూసింది

ఆ అమ్మాయి దొంగతనంగా చదువుకోడం—వెంటనే కోడలి చేతిలోని పుస్తకాలు లాక్కుని తగలబెట్టడమే కాకుండా కొడుక్కు లేనిపోని చాడీలుచెప్పి కోడల్ని కొట్టించింది—ఇంటి చాకిరీతో విసుగుతిన ఆ నిర్భాగ్యురాలు తీరిక సమయంలో చదువుకోడానిక్కూడా నోచుకోలేదు. బ్రతుకుమీద రోతివుట్టింది...

* * *
...తెలవారేదరికి తన స్నేహితురాలు వురి కేసుకున్నదని పెరల్ బక్ కు తెలిసి చూటానికి వరుగలిగింది. ఇంకా తన స్నేహితురాలు ప్రాణాలతోనే వున్నది. “వెంటనే డాక్టర్ ను పిలిపించండి యింకా ప్రాణం వున్నది” అంటూ ఆ దుర్గా పడసాగింది పెరల్ బక్ -కతినరాలైన ఆత్మిగారు మాట్లాడకుండా వూరుకుంది. ఈ రోజుగానే మత నగువులు జీవాచారాల ప్రకారం శివాన్ని తీసికెళ్ళేముందు చదివే మంత్రాలు చదివడం మొదలెట్టారు. చైనీయుల నిర్ధారణ ఏమిటంటే చావబోయేవాళ్ళను బ్రతికించటం కర్మను అడ్డగించడం అన్నమాట. అది వారి దృష్టిలో మహాపాపం అట—చనిపోవడానికేగా వురి కేసుకున్నది ఆ అమ్మాయి! అందుకల్ల ఆమె నిరాలంకంగా చనిపోవడమే శాస్త్రయం. మళ్ళీ బ్రతికించడానికి ప్రయత్నించడం కర్మకు అడ్డుతగటమేగా!

పాపం!

ఎవరైనా పారపోయిన నీళ్ళలోపడి ముటిగి పోయి చావబోతున్నా, చుట్టూ గుని గూడిన చైనీయులు చావబోయే వ్యక్తిని చూసి “అయ్యా పాపం. అతనికి కాలం తీరిపోయింది. అందుకే నీళ్ళలో పడ్డాడు” ...అని జాలిపడుతూ చూస్తూ నించుంటారేగాని ఏ ఒక్కరూ నీళ్ళలోమాకి చావబోయే వ్యక్తినిమాత్రం రక్షించడానికి ముందుకు పోరట. ఎవరో నూటికీ, కొటికేకప్పు—ఒకవేళ చావబోయే వ్యక్తిని రక్షించినట్లయితే, ఆవ్యక్తి పునరన్య ఏత్రి పట్టు వారి అభిప్రాయం ఆలాంటి పునరీని తుడియొక్కబరువు బాధ్యతలు రక్షించిన వారిమీద వడతాయి అనికూడా వారిభయం. అనలు అన్నిటికంటే ముఖ్యమైంది ఏమిటంటే చావబోయేవాడిని బ్రతికించడమహా పాపం అని చైనీయుల నిర్ధారణమట.

శాస్త్రం

చైతా పశువుల్ని, గడ్డిల్ని విగతా జంతువుల్ని చాలా నీచాతీనంగా చూచేవారట. ఎందుకంటే జంతువులంతా, ముందుజన్మలో పాపాలుచేసిన మనుష్యులు కాబట్టి ఆనిధంగా జంతువులే వుటారు. ఆలాంటి జంతు రూపంలోవున్న పాపాత్ములమీద “అయ్యా పాపం” అని జాలిపడితే తమక్కూడా పాపం చుట్టుకుంటుందని వాళ్ళనమ్మకం అందుకే కొన్ని ప్రాంతాల్లో గొడ్డున మేత కూడా సరిగా వేయకుండా చాలా హింజి

(వవల)

దగాపడిన తమిళుడు

రచన: విజయలక్ష్మి

37

పుల్లయ్యకు ఇంట్లో 'పిడదించాల' అనే పిథిలో దొంగతనం వున్నట్లుం అలవాటై పోయింది. ఒక రాత్రి యింటిలో పడుకో దానికి మనస్కురించలేదు. రోజులు గడచిన కొద్దీ తమ యీ పనిలో ఆరితేరిపోతున్నాడు. ఇంట్లో మలు బాధలేదు. అకసరం అయినప్పుడు చిక్కి యివ్వగానే వాడికి నిద్రిత పిస్తాంది. రానురాను వాడికి రాత్రులు పడుకోవటం అలవాటైపోయింది. తెలివివున్నంత వరకూ తండ్రిని విడిచిపెట్టడంలేదు.

ఇప్పుడు తనపరిస్థితి చాలావయం. కడుపు నిండా తినకపోయింది. కుటుంబానికి తింజే. కొడుకునకు బటలు కుటించాడు. బడిలో నేనాడు—ఇలాగే నాకొస్తూ దూరమాతా దివి. ఆ కొడుకు చదువువీధి యెంతో ఆకలి పట్టుకున్నాడు.

అంతేకాదు తన వారానికి మాడు పారైతా మిగతావారిలా సినిమాదూస్తాడు. తండ్రియ్య యిప్పుడు ప్రాణస్నేహితు డియ్యడు. అన్నతో పాటుకొనదురమై పోయింది. బ్రాకెట్లు ఆటకేర్చాడు. ఒక రోజు యెదు, ఆరు రూపాయలవరకూ కట్టాడు. డబ్బు పోతున్న కొద్దీ పంకం పాచ్చవుతోంది — దురాగత సిక్కు తింట్లోంది — వేలాస్తాయ — వస్తే మళ్ళీ తన ప్రాణం... గొప్పబతుకు బతుకుతో నని ఆకలి తనకు 'పిడిస్తోంది. రాను రాను పోయినదెబ్బ వచ్చినా పి యికరం పాలం

దొరికిపో? అన్న పట్టడం పాచ్చవు తోంది. ఇప్పుడు దొంగతనం తప్పు, పాపం అన్న ముఠే తిల్యుకోడు. ఈమధ్య ఒక పారి దొంగిపోవలసింది కాని అదృష్టంకొద్దీ తప్పు కున్నాడు. ఒకవారంరోజులు జాగ్రత్తగా వున్నాడు.

ఇంకీ యీ ఆరునెలలలోనూ చేసినవన్నీ చిన్నదొంగతనాలే. ఏదీ తన దాహాన్ని తీర్చుకొనేవే. ఇంటికి యేరోజు కూడు, యేరోజు రెండు రూపాయలు యిస్తున్నాడు — బాగా బ్రాకెట్లు అడిస్తాడు యేమీలేదు. నీటితో అబద్ధాలుఅడటం అలవాటైపోయింది. అలా అడటంలో తప్పు గురించి అసలే ఆలోచించలేదు. ఇంత డెబ్బులోనూ నీటికి బటలే కొనలేదు. ఆమె అనివార్యంగా వుందని ఒకనాడు ఒక వీర తెచ్చాడు.

“ఎక్కడిది — రాలిరి కూరి యియ్యలే దన్నావు” అని ప్రశ్నించింది.

“పిడకెస్తాను, వీర — ఈ మంచోడు. గరిడీ పెయ్యమంటే నేనీనాను — మెచ్చి యెదురూపావారిచ్చి నీ పెళ్ళానికోక కొనిచ్చి అని యెచ్చినాడు” అన్నాడు.

నీరీ వీర కలుకుంటేగానీ — అదోలా అని పిస్తాంది. ఒకేంత ఒకరుతున్నట్టనిపించింది. అసలు ఆమె కిరీరంలో యెం పొంతకలటం లేదు. మొనుకు డెబ్బు తెచ్చి యిస్తున్నా ఆమెలో యెంత ప్రయత్నించినా సంతోషంగా లేదు. పుల్లయ్య ముఖంలో ఆమెకు యిదివరకున్న కోరికలు కనపడలేదు.

ఇదివరకున్న ఆమెయిక మాటలు ఆకలితోనే లేవు. మనిషి పుష్పిగావున్నా మోటుగా కనిపిస్తున్నాడు. వడకలో మార్పు స్పష్టంగా ఆమెకు గోచరిస్తోంది.

■ కట్టుకున్న వీర విచ్చేవరకు ఆమెకు మనస్సు కొలించలేదు. తేపు పజ్జే బాగం టాడేమోనని అనుకుంది.

ఒకనాడు, మొదట తన వూలో దిగిస్తాడువుండిన సరెంలానికి దొంగతనానికి వెళ్ళారు. ఆవేళే జరిగినదంతా జ్ఞపివచ్చింది. ఆవేళే పుల్లయ్యకి యీ వేళే పుల్లయ్య కూ యెంతోలేదా అనుకున్నాడు. “ఆపుల్లయ్య సచ్చిపోనాడు. సచ్చిపోనేడి ను రించి యెందుకు తలుస్తావని” యీ పుల్లయ్య తమ యించుకున్నాడు.

ఒకరోజు అన్న పుల్లయ్యని బలవంతం యింటికి తీసుకవెళ్ళాడు. అన్న యేమేనా అంటాడని పుల్లయ్యకు ఒక ప్రక్క చెదురుగావుంది. ఈ రోజులో చంద్రయ్య పుల్లయ్యకలిగి, అన్నమాట సరిగ్గా వివటించేడు. అన్న యెంచి చెడ్డామూటాడి వెంటకచ్చాడు. ఆ పాతకాలక గట్టు న కూర్చున్నాడు. సాయంత్రమైనా భూమి చలబడలేదు, ఆకాసం వేపుమాస్తూ అన్న అన్నాడు “వని మాట యేమంటావని”

“మనక్కడ దొంగకుతాది” అన్నాడు పుల్లయ్య “ఎందుకు దొంగకు? ఇకయెందు యెం దొంగి నా మిగిలింది నానీలిచ్చి! ఒక మూలపెట్టి యెవుడికే నా మూలికే దొంగకు?”

“ఎక్కడమిగులుతాది? పని దొరికితామనకు మంచిపని యిస్తారా?”

“ఎందుకివ్వరు?”

“ఎంతో రే-ఈపని బాగులేదా? ఎప్పుడో గవ్వలు పేలినట్లు పేలీదా? దాంతో ఈ వూర్లో వుంటావా? మళ్ళీ మా వూరిలో ఆరాజిగాడితో పోటీపడతా? మళ్ళీ వూరికి మొనగాడై యేలతా?”

అన్న వుండేంతో అంటున్న పులయ్య వేపు చూసి కొంతంగా “ఓరన్నా! గొడకు రాసిన గున్నం రాదు. జూదం ఆడిన డబ్బు రాదు—ఏ రోజున పేలబోతాదని చూస్తున్నావా? అది పేలదు—నివ్వు బరక లేవు—బరకేవు!”

“రోజులు యెప్పుడూ ఒకలాగ వుంటాయా?”

“చంద్రయ్య వృత్తే దొంగపని. నివ్వు నానూ కడుపుకోసం దొంగలయ్యావు. పని దొరికినాడూ దొంగతనానికి యెలే మనం పచ్చిదొంగలం అన్నమాట! అలాంటప్పుడు ఏ గవర్న మెంటోడినీ అనలేం—పచ్చిదొంగ లకి. రోజులు నడుస్తున్న కొద్దీ చెడ్డవేగానీ మంచికికావు. నామాట విని ఆ అలచూ చేసి ఆ నాలుగు రాళ్ళూ ఒకమూల యేసేవంటే ఏదోపని—కచ్చపడి కడుపునో యేసుకున్న దానికి—కచ్చపడకుండా నింపుకున్నదానికి లేదా లేదా?”

“ఇప్పుడు నాకివేమీ పెన్నక. నాడబ్బు సాలాపోనాది. అది రావాల. నాని వూరు కదలాల—నివ్వు ఎంతసెప్పు నాతలకెక్కడ”ని పులయ్య కలుపుగా అన్నాడు.

అన్న లేచిపోతూ “నానుటనాడుఅన్న చేతి అయినాది. ఆ బురదలో దిగిపోనావు. పండి అయిపోనావు.”

పులయ్య మాటాడకండా వెలిపోయాడు.

38

వైదికాలం ఒకనాటిపుడయం పులయ్య, చంద్రయ్య కలిసి వెళ్ళిపోతుండగా, బూచోడు తన మామూలుస్థలంలో కుక్కను ప్రక్కని పెట్టుకొని ఏదో గొణుక్కుంటున్నాడు. పులయ్య చటుక్కున, “వాడిని చూసావా? ఆడితే నీకు తెలుసునా?” అన్నాడు.

“ఆడు దేనుడితో సమానం—” అన్నాడు చంద్రయ్య. “నీవు యేడిచ్చినా పుచ్చుకోడు. పుచ్చుకున్నాడంటే నువ్వకు పెద్దలాభం వచ్చిందన్నమాటే!”

పులయ్య అలా నడుస్తూనే, “బంగారం కొబ్బరిచెట్టుకింద పోలి పెట్టానన్నాడు. గుట్టంతా లాగాను! అయినా, ఆడిఇల్లం ఎక్కడో యేంటా!”

“ఆడిఇల్లం అదిగో ఆ మాడంతోనట మేడ. బూచోడు మా గొప్పడు. పెద్దసదువు సదివి

నాడట—సెప్పినాడా కొబ్బరిచెట్టు కిందని!”

“అవును. ఏదీ ఆ ఇంటియెనక కొబ్బరి చెట్టు చేత!”

“రెండేళ్ళకితం చూసి నాను. అదిగో పెరట గదులు లేసిపోనాయి. ఏమాత్రం బంగారం?”

“అది దొరికితే మరీ మనం యీ యాపారం యిడిచిపెట్టేమన్న!”

చంద్రయ్య సం తో పం గా నవ్వాడు. “అంతా నాకు వదిలి! నాను ఆ గుట్టంతా లాగుతాను. ఎలాగైనా ఆ బంగారం అంకించుకోవాల. వానితో మనదరిద్రం పోతాది.”

మాడురోజులు పోయాక అన్న, చంద్రయ్య పులయ్య కలుసుకున్నారు. ముగ్గురూ కొలతగలుమీద కూర్చొని వూసులాడుకున్నారు. చంద్రయ్య అన్నాడు. “ఆ యింటి గుట్టంతా నాగీనాను. ఆ యజమానున్నాడే బరకగల్గేడు. ఆ మాడోంతకు మీద ఒకీ దివుండా? అందులోనే వుందట యినవపెట్టి. తాళాలు తలకించే వుంటాయట. ఇంట్లో యెపురికీ నమ్మడట! రాత్తుక్కు యెపురినీ దగిరికి నేరనివ్వడట!”

“ఇంతకీ బంగారం మాట.”

“ఇను మరీ..... యిల్లు కట్టడానికి కొబ్బరిచెట్టు కొట్టిం చేసే పునాదులు తవ్వకుంటే బంగారం, పెట్టికొని దొరికిందట. ఆ యేళ్ళనుంచి మరీ నమ్మడు—మనుసుల్నీ! బంగారం యొక్కడ దాస్తాడు మరీ యినవపెట్టెలోనే—”

“మరీ మనకి యంతకంటే అదును దొరకదు. ఆడి డబ్బు కానుకవా? బూచోడుది—మనం బంగారం అంకించుకున్నా పాపం చేదు” అన్నాడు పులయ్య.

“వినుమరీ. మనం తొందరపడే నాబం నేడు. సమయం నూడాల. ఇంత పెద్దపని మనం నెయ్యి నేడు—నెయ్యిబోము—అంచేత అన్న జాగ్రతగానూనీ పని నెరవేర్చుకోవాల. ఏ మాత్రం పారపాటుజరిగినా అంతా సరి! అంచేతనే ఆ యింటి నాగివోడిని మంచి చేసుకున్నాను!”

“పచ్చిపోనాం” అన్నాడు అన్న.

“ఏం?” పులయ్య అడుగున్నాడు.

“రేపుపొద్దున్న దొంగతనం అయ్యాక ఆడే అటువేపు తిరిగిపోయి పోలిపోలికి నిన్ను అప్పచెప్పిదా?”

చంద్రయ్య కాలుమని నవ్వాడు “నీకు కడుపుకి జరక్క దొంగనయ్యావు. నానో గొప్పొడవ్వాలని దొంగనయ్యాను. నాను యెందరి పోలిపోలికల్లోనో కారంజల్లాను. చంద్రయ్యలాగ వెళ్ళినా? వేసాను—నాధూ వేపం వేసాను. అడు సంగతులు నెచ్చేసరికి కొలమీదపడి మొక్కినాడు. అడు తోతలు తిరిగి రావాల పోల్చుకోదానికీ! మీకా బెంగేమి వద్దురా! అంతా పసందుగా జరిగి పోడం నా వూచీ! ఆ యజమాని అసలు ఆవరిసి వచ్చినదానినే నమ్మడట! నానా

(47-వ పేజీ చూడండి)

ప్రమాద రక్షణకు

ప్రశస్తమైనది

భీమా

ఎప్పుడో ప్రమాదం వచ్చేదీ, ఏ క్షణం ఎలా ఉండేదీ తెలియని ఈ దినాలలో

* అగ్ని * మోటార్ కారు * కార్మిక నష్టపరిహారం

* నౌక * పయడిలిట్ గ్యారంటీ * మొదలైన భీమాలకు

మా తో సంతోషం కలగండి;

యునైటెడ్ ఇండియా ఫైర్ అండ్ జనరల్ ఇన్సూరెన్సు కంపెనీ లిమిటెడ్,

“బాంబే లైవ్ నిర్లింగ్స్,” 9-బ్రాడ్వే, మద్రాసు-1.

Telephone : 4241. Telegrams : “UNIGEN”

(నాంచీలు : { బొంబాయి - కలకత్తా - కొలంబో - సింగపూరు - విజయవాడ.
 న్యూఢిల్లీ - పాట్నా - బెంగళూరు - కోయంబూరు

నక్షత్ర ఫలితాలు

[2-7-58 మొదలు 8-7-58 వరకు]

గ్రహస్థితి

కు	శ	గు	క
	శేషిని పునర్వసు కార్తి మొదలు. ధనుర్భార, కుంభ, మీనములలో చందుడు.		

* అశ్విని [చూ, చే, చో, లా] *

ఈ వారము యశ్చ కార్యములకు ఆటంకాలు కలుగుతవి. దగ్గిర బంధువులకు అనారోగ్యము కలుగుటచే ఆందోళన పొందుతారు. ఉద్యోగములకు బదిలీయై నూతన లున్నవి. మీకు దైవభక్తి ఎక్కువగుటచేతను చేయవలసిన ప్రయత్నము చేసి దైవముపై భారమువదులుటచేతను ఫలసిద్ధిని తుదకు పొందుతారు. వర్తకులకు నష్టద్రవ్యలాభము. 2, 3, 4 కార్యాలలోచని రేఖలు సాంగత్యము, దైవచింత. 6, 7 ఆటంకములు, ఆరోగ్యచింత. 8 న కార్యసిద్ధి, నష్టద్రవ్యలాభము.

* భరణి [లీ, లూ, రే, లో] *

ఈ వారము బంధువుల రాకపోకలవల్ల ఖర్చులు ఎక్కువ. రావలసిన డబ్బు చేతి కందకపోవుటచేతను అకాంతి, కొద్ది వ్యవహారములు కొంతవరకు అనుకూలమై. పరులకు సహాయము చేసిందికి పాటుపడూ, మాట జక్కుక నిందలను పొందుతారు. ఉద్యోగములకు కొత్త సమస్యలవల్ల కార్యభారము ఎక్కువ. వర్తకులకు వ్యవహారముపట్లపేటిలు ఇంట్లో వున్న స్త్రీలకు అనారోగ్యము. ఈ వారమునా కార్యభారము తిప్పట, ధనాభావము మొదలగు అవయోగములున్నా, స్వల్పముగా కార్యలాభము, ధనయోగము కూడా వుంటుంది. విద్యార్థులకు అభాగ్యము.

* కృత్తిక [ఆ, ఈ, ఊ, ఏ] *

ఈ వారము అనుకున్నట్లుగా పనులు జరగవు. ధనాభావముచే ఇబ్బంది కలుగుతుంది.

బంధువులకు సహాయము చేయబోయి జరగక మాటపడి మనోవ్యధ పొందుతారు. వాహనములలోగాని, ఎత్తరియిన స్థలములనుండి పడుట వలగాని, వాడి పనిముట్లవలగాని అవయవములకు గాయములు కలుగవచ్చును. యంత్రములు నడుపు నిపుణులకు, రహాయన కౌశల్యములకు, గనుల యజమానులకు కష్టముతో కూడిన లాభము. ఆటంకములు, నిందలు, మొదలగు అవయోగము లున్ననూ, 8 న కార్యలాభము, ప్రయాణము కలుగును. 6, 7 తేదీలలో ప్రమాద నూతన.

* రోహిణి [ట, వా, వీ, వూ] *

గత రెండు వారములనుండి కలుగుతూ వున్న ఆటంకములను గడిచి, అధికారుల సహాయముచేతను, మీ యు కిచేతను కార్య

బి. నరసింగరావు

సిద్ధి పొందుతారు. ఆరిక సిరి బాగుపడుతుంది. 2, 3, 4 తేదీలలో వౌందరలు తగిల కార్యక్రమము ఒక దారిని నడుస్తుంది. ప్రయాణము, 6, 7 తొట్టుపాటు. 8 అధికారుల ఆదరణ, ధనలాభము, బంధు దర్శనము, కార్యసిద్ధి, కవులకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. విద్యార్థులు ఉత్సాహముతో నూతన తరగతులలో చేరుతారు.

* మృగశిర [వే, వో, కా, కీ] *

ఈ వారము మీకు యోగకాలము. ఉన్న యిబ్బందులు తీరుతవి. అనుకున్న సామ్యుచేతికి వస్తుంది. కొద్ది వ్యవహారములు అనుకూలముగా తీర్చు అవుతాయి. పిల్లల అభివృద్ధికి కొన్ని ఏర్పాట్లు చేస్తారు. నూతన కార్యములు ప్రారంభిస్తారు. ప్రభుత్వ సహాయము కలుగుతుంది. పండితులతో జ్యోతిష గోష్టి జరిపి నూతనాంశాలు తెలుసుకుంటారు. 2, 3, 4 తేదీలలో ధనయోగము, యశ్చ కార్యసిద్ధి. నూతన కార్యారంభము. 8 పండితగోష్టి.

* ఆరుద్ర [కూ, ఖ, జ, చ] *

ఈ వారము మీకు యోగకాలము మైననూ,

మానసికాందోళన వుంటుంది. ధనయోగము కలుగుతుంది. కవితాగోష్టి, గానసభలవంటి వినోదాలలో బంధుమిత్రులతో కలసి పాల్గొంటారు. ఇదివరకు అనారోగ్యముతో వున్న దూరములైన ఆవుల షేమును తెలిసి సంతోషము పొందుతారు. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు వారమునా యోగకాలము. విద్యార్థులు కొత్త క్రౌసులలో చేరుతారు. ప్రతి, నూలు, బట్టలు, వెండినగలు, వియ్యము వ్యాపారములకు లాభయోగము. 2, 3, 4, తేదీలలో నీటిపై ప్రయాణము, ధనయోగము, కార్యసిద్ధి, కుభ కార్యాలలోచనలు, విందు, వినోదము. 8 న కుభవార్త.

* పునర్వసు [కే, కో, హా, హీ] *

గతవారము అసంతృప్తిగా వుండిపోయిన కార్యములు ఈ వారము లాభకరముగా ముగుస్తవి. ధనయోగము వృద్ధి అవుతుంది. కుభ కార్యాలలోచన చేస్తారు. సంఘ సంక్షేమ కార్యాలలో పాల్గొని కీర్తిగొంటారు. నూతన కార్యనిర్వాణమునకు మొదలు పెడతారు. విద్యార్థులు నూతన తరగతులలో ఉత్సాహముగా చేరుతారు. ఉద్యోగములకు అధికార హోదాలు పెరుగుతవి. విలువగల వస్తువుల క్రయవిక్రయములలో వర్తకులకు అనుకూల దానికన్న ఎక్కువలాభము వస్తుంది. 2, 3, 4 తేదీలలో సంఘసేవ, కీర్తి, ధనలాభము, కార్యసమాలము, విందు వినోదము. 6, 7 అధిక ఖర్చులు, 8 అలంకార ప్రాప్తి.

* పుష్యమి [హూ, హే, హో, డా] *

ఈ వారము చేదామనుకున్న పనులకు ఆటంకములు కలుగుతాయి. కార్యభారము వల్ల తీగుబడి వుండదు. ఆర్థికస్థితి బాగుండ నందున గృహసవరములకు ఇబ్బంది కలుగుతుంది. అకాల భోజనమువల్ల తలపోటు, కళ్ళుమంటవంటి అనారోగ్యచిహ్నాలు కనబడిగానే జీవనశైలి చేయుట మేలు. ఉద్యోగములకు ఒత్తిడి వున్నా అధికారుల ఆదరణ పొందుతారు. వర్తకులకు క్రయయెక్కువ. రాజకీయ వాదులకు మేలుగా వుంటుంది. వారమునా ఇబ్బంది, కలతలు, అనారోగ్యము ఉన్ననూ, ధనయోగము, కార్యలాభము కూడా వుంటాయి.

* ఆశ్లేష [డి, డూ, డే, డో] *

ఈ వారము మీకు విశ్రాంతి యోగము. మొదట్లో నిరాశగా వుంటుంది. కాని క్రమేణా విశ్రాంతి సహాయమువల్ల కార్యలాభము పొందుతారు. ధనలోపమువల్ల ఆందోళన. ఉద్యోగములకు మంచిరొజ్జులుకావు. వర్తకులకు మాంద్యం. విద్యార్థులకు అతిపాఠన సూచనలు లభించవు. రహస్యభేదనలో నిపుణులగుటవల్ల ప్రభుత్వ

ముచే ఆపనిలో నియమితులైతారు. ధనలో పనులు కలతలు, మనోవ్యధ, నిరాశివంటి అవయోగములున్నా ప్రయాణము మిత్రసహాయము, కార్యసిద్ధి, విదేశీయుల పరిచయము, అపురూప వస్తుసంపాదనవంటి మంచియోగములుకూడా వుంటాయి. 6, 7 లేదీలలో ఆపుల ఆరోగ్యచింత.

*** మఖ [మా, మీ, మూ, మే] ***

ఈవారము రెలపెట్టిన పనులకు ఆటంకములు కలుగుతవి. ధనాభావమునకు తోడు బంధువుల రాకపోకలవల్ల అధిక ఖర్చులచే మనోవ్యధ మత సంబంధమైన ఉపన్యాసములు వినుట వ్యాసములు చదువుటలను, సాధు పజ్జన సాంగత్యమువల్లన ఆధ్యాత్మిక చింతచే మనోవికాసము కలుగుతుంది. ఉద్యోగస్థులు కొంత శ్రమపడిన మీదట మేలు పొందుతారు. వర్తకులకు రాకవి ఆకలి వదులుకున్న బాకీలు తనూరాలాయి. వారసుంతా గృహ కలతలు అధిక ఖర్చులు, ఆటంకములు వున్నా ధనలాభము సాధు సాంగత్యము, ఆత్మవికాసము వంటి కుర్తయోగములు కూడా కలుగుతవి. 6, 7 లేదీలలో ఆపుల ఆరోగ్యచింత.

*** పూర్వఫల్గుణి (పుబ్బ) ***

మో, టా, టీ, టూ

ఈవారము పరోపకారమునకు పూనుకొని చేయలేక మాటపడి, విచారము పొందుతారు. కార్యభారము ఎక్కువ. ధనలోపముచేత తాపక్రియ పడతారు. దావాలలో గెలుపు కలుగుతుంది. ఇచ్చి పుచ్చుకొనే వ్యవహారాలలో వివాదపడతారు. విద్యార్థులకు ఆధాగమము, భార్య ఆరోగ్యము అందోళన కలిగిస్తుంది. ఆవరదినకులు, నవ్వులు నూనె వర్తకులకు లాభము. ఆటంకములు, కలహములు, కార్యభారమువంటి అవయోగములున్నా, ధనలాభము, కార్యావహాలమువంటి యోగములుకూడా కలుగుతవి. 6, 7 ఆరోగ్యచింత.

*** ఉత్తరఫల్గుణి (ఉత్తర) ***

[పే, పో, పా, పీ]

ఈవారము రాబడికి నిందిన ఖర్చులు కలుగుటచే అవ్వచేయవలసి వస్తుంది. మొదలు పెట్టిన కార్యములకు ఆటంకములు కలిగిననూ పట్టుబడితన కైర్వముతో ప్రయత్నించి ఫలమును తుదకు పొందుతారు. కిరీటముపై కురువులులేస్తాయి. అగ్నివలగిని, యంత్రములవలగిని ప్రమాదము కలగవచ్చును. ఉద్యోగస్థులకు బదిలీచే మనోవ్యధ, తొలుటపు సహాయమువల బుగనిమోదనము కలుగుతుంది. యంత్రములు వదులు నిపులులకు, గనుల యజమానులకు, ఖనిజ

ముల వ్యాపారములకు కష్టముతో కూడిన లాభము. ఇంజనీరింగ్ కాఖ వారికి మేలు కాలము. 6, 7 ప్రమాదనూచన కి ధనయోగము, అప్పుతీగుట.

*** హస్త [హ, ష, ష, ఠ] ***

ఈవారము మిశ్ర ధనలాభము, వ్యవహారములలో జయము, బంధుదర్శనము, విద్యాప్రాప్తి, నూతన కార్యప్రయత్నలాభము, మంచివార్తలు వచ్చుట, వాతమార్చి ప్రసంగములు, యంత్రగా ప్రసంగించుట, గణిత జ్యోతిషకాస్త్ర చర్చలు, కుఖభోజనము వంటి కుర్తయోగములు కలుగును. విద్యార్థులకు వాత కొడుకున్న స్థానములు లభించి నూతన తరగతులలో చేరుతారు. ప్రతి, దూది, నూలు, వస్త్రములు, ఇత్తిడి, కండు మొదలగు వరుకుల వర్తకులకు లాభయోగము. కవులకు, శిల్పిలకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము.

*** చిత్త [వే, పో, రా, రీ] ***

ఈవారము గృహముందు కుర్తకార్యములు జరుగుట, పుత్రిప్రాప్తి నూతనలు, ధనలాభము, విరుదులు పొందుట, ఆకస్మిక ప్రభుత్వ సత్కావము, ఘనకార్యాచరణ ప్రయత్నములు. దేవబ్రాహ్మణభక్తి, పుణ్యకార్యములు చేయుట, పుణ్యక్షేత్ర సందారము, దైద్య, జ్యోతిషకాస్త్ర ప్రసంగములు వంటి యోగములు కలుగుతవి. విద్యార్థులకు ఫలసిద్ధి. వ్యాపారానిధ్యోగస్థులకు మేలు కాలము. వ్యాపారవాడులకు, వండికులకు, ఉపాధ్యాయులకు వారసుంతా యోగము.

*** స్వాతి [రూ, రే, రో, తా] ***

ఈవారము మిశ్ర కలచిన కార్యములలో జయము, సిటిమిడి ప్రయాణము, తెల్లని వస్తువులు కొనుట, విదేశీయులలో పాల్గొనుట, దధిక్షిర మధుర పదార్థ యంత్రము ఖభోజనము వంటి పాత్రలలో చేయుటవంటియోగములు కలుగును. విద్యార్థులకు వాత కొడుకున్న స్థానములు లభించి కొత్త క్రొసులలో చేరుతారు. ప్రతి, దూది, నూలు, తెల్లని వస్త్రములు, వండి, వియ్యము, ద్రవపదార్థ వస్తువుల క్రయ విక్రయములలో వర్తకులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు మేలు కాలము. కుర్తయోగములున్నా వారసుంతా భయాంధోళన తో కూడి వుంటుంది.

*** విశాఖ [తీ, తూ, తే, తో] ***

ఈవారము ఇదవ స్ఫులాభము, వివాహాది కుర్తకార్యలోచన, కృషి మూలకముగా లాభము, ధన ధాన్యవృద్ధి, పశుసంవద, పరోపకారమువల్ల కీర్తి, ప్రభుత్వ కార్యనిర్వహ

ధరలు:

నూనె, వస్త్రములు : మందముగా వుండును.

నూనె దినుసులు : నిలబాటుగా వుండును.

తెలము, వందచార, చింతపండు : మార్పులేదు.

ఆహార ధాన్యములు : మందముగా వుండును.

పప్పుదినుసులు : నిలబాటుగా వుండును.

వండి, బంగారము : స్వల్పలేదాలో వుండును.

అరికా సాధారణ వర్తములు : కలుగును.

* * *

జన్మనక్షత్రము బట్టిగాని, జన్మనక్షత్రము పెరుగనివారు వామనక్షత్రము (వారి వారి పేర్ల ననుసరించి పేరు మొదటి యక్షరము)ను బట్టిగాని ఫలితాలు తెలుసుకొనువది. కృష్ణాక్షరము, పూర్వము పేరునకు స్వాతియు, క్రింద పేరుపేరునకు చిత్తియును, క్షేత్రపాలకుడనే పేరునకు హస్తయును, భీముడు, భైరవుడు అనే పేర్లకు పూర్వాషాఢయును చూచుకొనువది.

గణప గౌరవమువంటి రాజయోగములు కలుగుతవి. విద్యార్థులకు మనోరథము సిద్ధించి కొత్త తరగతులలో చేరుతారు. ఖరీదైన వస్తువుల క్రయ విక్రయములలో వర్తకులకు లాభము. కవులకు, గాయకులకు, కళాకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము. 6, 7 లేదీలలో కుటుంబకలహము. కి ధనయోగము.

*** అనూరాధ [నా, నీ, నూ, నే] ***

ఈవారము మిశ్ర రాబడి తక్కువ, కార్యభారము ఎక్కువ. గృహోపసరములు తీరనందున స్పర్ధలు. ఆరోగ్యము చేతుమన్నట్లు నూదనలు కనబడగానే గ్రహరాశైన వరికి కాంతిచేయుట మేలు. ఉద్యోగస్థులకు కొత్త పనులలో వర్తకులకు అందోళన. విద్యార్థులకు మనోరథము సిద్ధించక చింత. 2, 3, 4, 5, లేదీలలో ఆటంకములు, కార్యభంగము, క్రమకలిగిననూ సిల్పివర్తమునుండి సహాయము, కార్యలాభము కూడా వుంటాయి. 6, 7 ఆరోగ్యభంగము, రాజకీయవాదులకు ఎదురీతి. కి లాభయోగము.

న క్ష త్త ప లి తా లు

జ్యేష్ఠ [నో, యా, యా, యూ]

ఈ వారము సకాలములో అనుకున్న సామ్యు చేతికొందదు. అనిశ్చిత స్థితిలై కార్యాదరణకూ పాలుపొదు. తల పెట్టి న పనులకూ మొదట్లో అవశోధాలు కలిగినా, వారాంతమునకు మిశ్ర సహాయము వల్ల కార్యానుకూలత పొందుతారు. వర్తకులకు నిరాశగా వున్నా వారాంతమునకు లాభము. 2, 3, 4, 5, ప్రయాణము, విదేశీయలతో పరిచయము, విచిత్ర వసుసంపాదన కలుగు తవి. 6, 7 తేదీలలో ఆరోగ్యచింత. ఉద్యా గములకూ బదిలీ అవుతుండేమానని ఆందో శన. కార్యలాభం.

మూల [యే, యో, బా, బి]

ఈ వారము మిక్కిలి ముఖ్యము. ధనలోపము వుంటుంది. కొరిస సహాయము లభించదు. అవసరములు తీరిక ఆందోళన కలుగుతుంది. దేవము ప్రభావము చేసి కార్య సాధనకు ప్రయత్నించి ఫలమునుపొందుతురు. ఉద్యా గములకు అధికారుల అనాదరణ. వర్తకు లకు చాంచల్యము కొంతకాలమునుండి నిలిచిపోయిన బాకీలు వశమవుతవి. పుణ్య క్షేత్ర దర్శనములో చిత్ర వసువులను చూసారు. 2, 3, 4, 5, తేదీలలో అవయోగ ములున్నా పుణ్యపుణ్యాల సాంగత్యము, ఆత్మ విశ్వాసమువల్ల కాంతి, వస్త్ర ద్రవ్య లాభము కలుగుతవి. 6, 7 ఆరోగ్య చింత. 8 కార్యలాభము, ధనయోగము.

పూర్వాషాఢ [బూ, ధ, భా, ధ]

ఈ వారము అనుకూలతకన్న ప్రతికూలత ఎక్కువ. ఇచ్చి పుచ్చుకో నేపట చేచీలు వచ్చి మనోవ్యధ కలుగుతుంది. కొరు వ్యవ వారము అనుకూలించిననూ ఖర్చులు పెచ్చు గుటచే ఆసంతోషము వుండదు. భార్య ఆరోగ్యము చేడే నూచనలున్నవి. కొరలూ, రాగులువంటి అపరిచితులు మినుములు, నువ్వులు, నూనె, ఉప్పు మొదలగు వస్తువుల వర్తకులకు లాభము. అన్యజాతివారి వల్ల గౌరవము కలుగుతుంది. 2, 3, 4, 5 క్రమతో కూడిన కార్యానుకూలత. 6, 7, వివాహ

ములు, అవారోగ్యము. 8 ప్రేమారచే గౌరవము.

ఉత్తరాషాఢ [బే, బో, జా, జీ]

ఈ వారము ఎంత ప్రయత్నించినా యత్న కార్యములలో అనేక అలంకారాలు కలుగుతవి. సాధనము గలవారగుటచే నిరుత్సాహపడక పట్టుదలతో కలిగిన చిక్కులన్నీ తొలగించుకొని మేలుపొందుతారు. సోదరుని సహాయమువల్ల ఒడిదుడుకులు సద్దుకుంటాయి. జాగ్రత్తగా యుండుటవల్ల అవయవములకు దెబ్బలు తగిలే ప్రమాదము తప్ప వచ్చును. 2, 3, 4, కార్యభంగము, మనోవ్యధవంటి బాధలు వున్నా సోదర సహాయము, కార్యానుకూలత కలుగుతవి. 6, 7 ప్రమాదనూచన. 8 ధనలాభము. పోలీసుకాఖ ఉద్యోగులకు వారసుంత యోగకాలము విద్యార్థులకు ఆకాభంగము.

శ్రవణము [జూ, జే, జో, యూ]

ఈవారము మిక్కిలి యోగదాయకము. మియు కిచేత కార్యసాధనలో విజయము పొందుతారు. అధికారుల సహాయము కలుగుతుంది. కొరినారితో పరిచయము. ధన యోగము. ఈకావ్యధిక్కునుండి బంధువుల కుశలవార్త తెలుసుంది. విద్యార్థులకు కొరిన సానములు లభించి కొంతకాలములో చేరుతారు. జ్యోతిష శాస్త్రజ్ఞులకు, గణిత శాస్త్రజ్ఞులకు, కవులకు, చిత్రకారులకు, నటీనటులకు మేలుకాలము. 2, 3, 4, 5 ధనలాభము, కార్యసిద్ధి, మిత్రలాభము. 6, 7 ఆందోళన, 8 కుశలవార్త.

ధనిష్ఠ [గా, గీ, గూ, గే]

ఈవారము మిక్కిలి యోగప్రదము. గత వారము కాకుండా నిలిచిన కార్యములు ఈవారము సుముఖమవుతాయి. ఉద్యా గములకు అధికారముతోపాటు ధనాదాయము కూడా పెరుగుతుంది. విరుదులు పొందుట, ప్రభుత్వ సవ్యాసమువంటి రాజయోగములు కలుగుతవి. సంతోషమునకు కలిగిన అభివృద్ధిచే ఆనందము పొందుతారు. పండితిగోష్ఠి నూతన గ్రంథములు విడుపుటచే విజ్ఞానాభివృద్ధి కలుగును. 2, 3, 4, 5 ధ.లాభము, కార్యానుకూలత, పిల్లల క్షేమాభివృద్ధి 6, 7 నిలకడలేనిసితి అధికఖర్చులు, 8 వర్తకులకు లాభము. పండితులకు, ఉపాధ్యాయులకు, న్యాయవాదులకు మేలుకాలము.

కృత్తిక [గో, సా, సీ, సూ]

ఈవారము అన్ని రంగములలోనూ మిగుల చేసేయత్నాలు అనుకూలముగా సాగుతవి. రాబడి ఎక్కువవుతుంది. ఇంట్లోవారి ఆరో

గ్యము బాగుపడుతుంది. సంగీతసభలు, కవితా గోష్ఠివంటి విశోదములలో బంధుమిత్రులతో కలసి పాల్గొంటారు. నీటిపై ప్రయాణము చేయవలసి వుంటుంది. విద్యార్థులకొరిక ప్రకారము నూతన తగరతులలో స్థానములు లభిస్తాయి. దధిక్షిర, మధురపదార్థ యుక్త ముఖభోజనము చేస్తారు. ప్రత్తి, దూది, నూలు, బటలు, పెండ్లి, బియ్యము వ్యాపారములకు మేలుకాలము. 2, 3, 4, 5 తేదీలలో ధనలాభము, కార్యసిద్ధి, ప్రయాణము. కవులకు, గాయకులకు, నటీనటులకు యోగకాలము. 6, 7 ఎక్కువఖర్చులు, ఆందోళన. 8 దక్షిణదిక్కునుండి కుభవార్త.

పూర్వాభాద్ర [నే, సో, దా, దీ]

ఈవారము దూరప్రయాణము చేయవలసి యుంటుంది. అనుకున్న దానికన్నా అదాయము ఎక్కువగా పెరుగుతుంది. యత్న కార్యములు ఫలించి. సంఘములో కిరి గౌరవములు ఎక్కువగుతవి. మిత్రులతో నూ, స్త్రీలతోనూ విందు వినోదము, విద్యార్థులకు యత్న స్థానములు లభిస్తాయి. వర్తకులకు విలువ గల సరుకుల క్రయవిక్రయములలో లాభయ. 2, 3, 4 ప్రయాణము, ధనలాభము, కార్యసిద్ధి, విందు, వినోదము. 6, 7 అధికఖర్చులు. 8 అలంకారపాస్త్ర. కవులకు, గాయకులకు. కళాకారులకు, నటీనటులకు యోగకాలము.

ఉత్తరాభాద్ర [దూ, శం, ధా, ధా]

ఈ వారము కార్యభారము ఎక్కువ. రాజవార్తా ప్రసంగములు, వింత మాటలు వినుట, పరాక్రమమువల్ల ఘనత, ధనలాభము ప్రయాణమువంటి యోగములు వుంటాయి. ఆకాలభోజనమువల్ల వేడిచేసి బలహీనత, కడుపునొప్పి, శ్లేష్మివంటి నూచనలు కనబడగానే బ్రష్టప సేవచే యుట మేలు. ఉద్యాగములకు వనప్రదేశములకు బదిలీ అగుట గాని, ఒత్తిడి ఆగలేక కలవు పెట్టుటగాని జరుగును. విద్యార్థులు కొరిన సానములు దొరకవు. 2, 3, 4 ప్రయాణము, ఘనత ధనలాభము కార్యానుకూలము. 6, 7 అసారోగ్యము. 8 అనుకూలము.

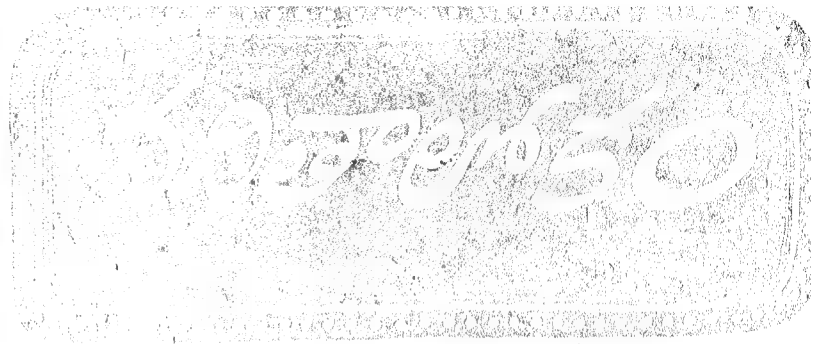
రేవతి [దే, దో, చా, చీ]

ఈవారము ప్రతికార్యమునకూ అవసర ఆలసము కలుగుతుంది. అనిశ్చిత స్థితివల్ల చికాకు ఎక్కువ ఆకాభంగము కలుగుతుంది. వర్తకులకు లాభము తక్కువ. రహస్యము లను కనుగొనుటలో చాతుర్యమును ప్రదర్శించి కృతకృత్యులవుతారు. ఉద్యాగములకు వన పర్యటిప్రాంతములకు బదిలీ అవుతుంది. విద్యార్థులకు మొదట్లో ఆకాభంగమైననూ తుదికు వాంఛిత ఫలాలుదొరుకుతాయి. 6, 7 చంచల మనస్సు, అత్యయం అవారోగ్య ముచే వ్యధ. 8 కార్యలాభము. ★

నారసింహ లేహ్యము

బంగారుతో చేరినది మేహము. ఎక్కడి, నిస్సృతవవగైరా హరించి బలము రక్తవృద్ధి కల్గించును 20 కు దీర్ఘము 1-4.0 పోస్టేజీరు 1-1.0

పి. సి. ఎ అండ్ కంపెనీ ఆయర్వేడ్ సమాజం పెరిడేసి (PO) నెల్లూరుజిల్లా.

మొదటి ప్రకరణము

“వైశాఖి భోజనం. ఆకలిగాలేదుకూడా” అన్నాడు బలరాం పిటమీద కూర్చుంటూ. “ఫర్వాలేదులేదురూ. ఈ ఒక్కపూటకే గదూ. ఆ లెనెంతవరకే తినండి. వచ్చేసరికి పన్నెండుదాటుతుంది. అప్పుడెలాంటింటా” అంది అమల పళ్లెంలో అన్నం పెడుతూ.

“ఏమిటి అన్నం యిలా ఎర్రగావుంది?” అన్నాడు బలరాం అన్నం చేతిలోకి తీసుకొంటూ.

“మొన్న సరళి కేర వియ్యం బదులు తీసుకెళ్ళి యివ్వాలి దంపుకువియ్యం తెచ్చిచ్చింది. వాళ్ళిట్టే దంపుకువియ్యమే వాడతారట మొన్న సమయానికి లేవని మన వియ్యమే తీసికెళ్ళింది” అంది అమల కూర వడినూ.

“ఈ దంపుకు వియ్యం ఆరోగ్యమేగానీ అన్నం మేకులావుంటుంది.”

“సరేగానీ మనకు ట్రైం సరిపోతుందా? టిక్కెటుదొంగడం ఉన్నది. డ్రైవ్ సినిమాలుకే రమ్మగా వుంటుంది. ఇలా ఏటికో సారి పెనలేట్ పోగ్రాం వుంటే థియేటరులో కొలుపెట్టడం బ్రహ్మచర్యం వివాహంత చిన్న థియేటరులో శాట్లప్రదర్శనేమిటి?” అంది అమల తన అన్నం పెట్టుకుంటూ బలరాం వాని చూడగా “ఏడుంబావు. భోంచేసి టాయ్ రెటయ్ అరగంటలో వెళ్ళిపోవొచ్చు. టిక్కెట్టు తీసివుంచమని కృష్ణకి చెప్పాను. వివాహపురిందరగా తెలులారీ”

“శా ఆలశ్యం ఏమీ వుండదు. నిదు నిదు పెట్టో రేడీ, వాట్సాపంపే వాకెంతో యిష్టం. ఈ వూళ్ళో ఎప్పుడో ఓసారి ఏకదశ బాధితులకో, మునునివారణకో, పోగ్రాం వుంటుందిగానీ, మా వూళ్ళో అయితే కనీసం వారానికి రెండుసార్లుగా శాట్లప్రదర్శనా లంటాయి. సినిమాలుకంటే ఎక్కువ ధనం వాకు.”

“మరి నవ్వెందుకు శేష్యకోలేదు?”
“అంతదృష్టం వాతాత్మకంలేలేదు. పోనీ చూసి ఆనందించటానికి అవకాశాలుంటే చాలా. ఇంతకీ నువ్వం మాటల్లోబడి ఆలస్యం చేసున్నాం.”

“మరిం ఫర్వాలేదు. కావలసినంత టైముందిగానీ, చీర కట్టుకుంటావా? వైలేవా?”

“అవును. నైట్ డ్రెస్ వైలేగదా. సరిగా తెలుపు చీర, నలుపు చీర తీసిమండుంమీద పెట్టి వచ్చా. రోసా వేసాయెబు రోట్లెన్నర తిన్నాడని, వేళిగాని వేళంటూ వేగిన్నాయి

భాగీదేశం” నవ్వంది అమల చెయ్యకదుక్కువి లేదు.

“మరి మూడుగంటలసేపు కుప్పిలోకూర్చొట్టానికి ఓకెండాడ్డూ? అదిగాక నవ్వండివకంకాయ కూర.”

“ఒర్రానుం” “ఏవోయ్ బలరానుం” ఏధిలోంచి కేకలు వివవదాయ్.

“ఎవరో మీ ఫ్రెండుగారు. కలుసుకుకుక్కోక తొందరగా తెలులండి. ఇంతలో శేష రేడిగావుంటాను” అంది అమల వెళ్ళున్న బలరాం నువ్వేచింది.

అమల బట్టలు కట్టుకొని అదంమందు నుండుని పోస్తో రానుకొంటూంటే బలరాం వాదానిడిగా లోపలికొచ్చాడు. “అయిన ఎవరో తెలుసా? శా ఫ్రెండుకొడు. నీదుట్టం మీ రెండోవదివ సెవెండ్రి రామకాధంగాడు. ఏదో పనిమీదవచ్చారట. పొద్దుపోయిందని, ఈ రాత్రికుండి వెళ్ళిపోవచ్చని యిక్కడికి వచ్చారట. ఎలా మనంవళ్ళిందీ? ఆయనకి

భోజనం పెట్టాడా?” అమల గతుక్కుమంది మొహం ముడుచుకుపోయింది.

“వేళాపాళా లేదు చుట్టాలరావటానికి.” వినుక్కుంది.

“అందుకే అరిగి అన్నాడు.”

“బావుంది మీ వరస. గృహస్థులు మీ నుండిపోయి ఆ అరిగిని రిసేవ్ చేసుకోండి.” తనరుసలాడింది అమల.

“వాళ్ళే? ఆయన నీదుట్టమే. దానికేం గానీ, యింకో అరగంట టైముంది. ఒక్క అరసాలేదు వియ్యం పావుగంటలో వండలేస్తా? కూరలున్నాయిగా. మహా అయితే టెన్ మినిట్స్ లేటవుతుంది. మానుకోనక్కరదు. ఏమంటావా?”

అమల మొహం కొంచెం విప్పిరింది. “లేటలే ఏం బావుంటుందండీ? మొదట్లో చక్కటి ప్రార్థనాగీతం ఎంత బావుంటుంది! విశే అదృష్టంలేదు” విచారించింది అమల.

“మొండు ఆయన్నో సారి పలకరించుదువుగానీ రా. ఇలా విచారించూ కూర్చుంటే—”

అమల గబగబా నిధిగదిలోకి నడిచింది. ఆ ముసలాయిన కుప్పిలో కూర్చుని ఏదో పుస్తకం తిరగెత్తున్నాడు. కుప్పిపక్కన గొడుగు సంచీవున్నాయి.

“అంతా బావున్నారా మావయ్యగారూ? మీరిదేశారావటం?” అంటూ నవ్వుతెచ్చుకొని పలకరించింది. ఆయన అమలకేసి చూస్తూ “బాగాకేవున్నారయ్యో. వచ్చిన పని అవక ఈ వూటికి వుండిపోవటం వచ్చింది.” వొచ్చుకుంటున్నట్టుగా అన్నాడాయన.

“దానికేమండీ? ఇదేం యిలాగాదా? మీ అమ్మాయియ్యలే అనుకోండి.” ధిర్రలేసి. చూస్తూ “మీరు మావయ్యగారిలో మాట్లాడుకుంటుండండి. శే లోపలికెళ్ళాను” అని వంట గదికేసి నడిచింది. “ఏర మాన్సుకొని వంట

“చుట్టమై చూడొచ్చి”

చేసే? ఆ అరగంట భాగ్యానికి విప్పా కట్టా టైం కేసు. అన్న మేకదూ ఎంతలా వుడుకుతుంది? అనుకొంటూ పొయ్యి రాజేసి ఎసరు పెట్టింది. “దక్కగా యీ పొటికి వెళ్తువుందును. జనం కిటికీలు బాదుతూ వుంటారు. రతీమన్యుధ స్వత్యం ఎంతలా వుంటుంది! అది మొదలైతే కూడా. చూస్తూనే రేదో, అదృష్టం కూడా వుండాలి. పొవం పొయ్యి గమ్మునే అంటుకొందిలే.” అమల చెవుల్లో గజ్జలు ఘణఘణ మోగుతోంటే బుర్ర ఆలోచనల్లో నిండిపోతోంది.

* * *
“లేవండి మామయ్యా. కాళ్ళు కడుక్కొని భోంచేద్దురుగానీ.” అంది అమల వీధి గదిలో కొచ్చి.

“అల్లే. ఎందుకయ్యా నీ కాళ్ళను? రేపు డయం భోంచెయ్యచ్చు. ఈ పూటకీ ఫర్వా లేదులే అమ్మయ్యా” అన్నాడాయన.

“అలా అనకండి. ఇంటికొచ్చిన చుట్టానికి భోజనం పెట్టటానికి క్రిమేంటి బాబాయ్? అటువంటి కంక రేమీ పెట్టుకోకుండా భోంచెయ్యండి.” అన్నాడు బలరాం.

“అదిగాదు నాయనా! మామూలుమనిషి నైతే క్రిమేనుందిలే. వెధవగొడవ. క్రింది పేదాది వచ్చే జబ్బు చేసింది చూకాన, అప్పుట్నుంచీ పత్యంగా తింటున్నాను దంపుడు బియ్యం అన్నంగాని పనికిరాదు వంకాయ, అవకాయ, లాంటివి వాడటం లేదు. వాలాకే తారంపు వుదర్నే వుదరదు అందుకేగదా, ఎప్పుడూ యిల్లు కదల్చు నేనిబ్బందిపడి యితర్ల నిబ్బంది పెట్టాలి. వూరేలం మెరుకులు వాసనచూసేనే జబ్బు తిరగవెడుతుంది. ఈ రాత్రి పూట మీరే క్రమపథతాయనా నాగురించి?” అన్నాడాయన దిగులుగా. ఆయన మాటలు వింటూ బలరాం స్థంభించిపోయాడు. అమల గుండె ఆగిపోయింది. ముసలాణ్ణి నమిలి మింగేద్దామన్నంత కోపం వచ్చింది. పత్యాలూ, పానాలూ వున్నవాళ్ళ పొరుగిల్లి కెందుకరావాలో? పానకంలూ పువకలాగ, చిరాకుగా లోపలికెళ్ళిపోయింది అమల. బలరాం కూడా నెమ్మదిగా లోపలి కొచ్చాడు.

అమల మందంమీద కూర్చునివుండి మూతి ముడుచుకొని.

“అన్నం వండావుకదా? నిమ్మకాయ వచ్చుతుంది. చారుంది. పెరుగుందికదా...?” అన్నాడు నెమ్మదిగా బలరాం.

అమ్మమ్మంకూతం ఏదీ? డంపుడన్నం

40-వ పేజీ చూడండి

బయ్యారము

చిత్రకారుడు : డి. సి. ప్రసాద్-గుంటూరు.

చీమెదకు

మంగళాకందూర్,
(విశాఖపట్నం)

ఇది బాకల్ మెడ చుట్టూ కుట్టుకోవడం ద్వారా చీమెదకును తయారు చేయవచ్చు. దీన్ని చేతులకుకూడ కుట్టుకోవచ్చు. దీన్ని పెద్దల చోరీలకు, పిల్లల బాకల్లకు, చిన్న పిల్లల ప్రాకులకు ఉపయోగించవచ్చు. నేను దీక్షనులో యిచ్చినట్లుగా ముందుగా చోరీ గొంతు వంకీలుగా కత్తిరించి వుండాలి. ఇంట్లో మిదను వుండేవారు ఇంట్లోనే కట్ చేసి కుట్టుకోవచ్చు. లేనివారు ముందుగా దర్జీ వానితో చెప్పి వంపులుగా కుట్టించాలి. ఈ వంపంతటిసే బాగరగా అనుసరించి కాబాకుట్టు దగ్గరి దగ్గరిగా, అంటే గుడ్డ కని పించకుండా కుట్టాలి. కాబాకుట్టు ముడు అన్నీ అంటే ప్రభాగం బయటివై పుకే అంటే గొంతువై పుకే వుండాలి. ఇక దీక్షనులోని పువ్వులు, మొగలు, చుక్కలు అన్నీ నేను యింకు సిరాతో నింపినట్లు పిల్లలదారంతో మీరు నింపాలి. పువ్వును, మొగ్గను కలిపే గీతను కాడ (పైన్ స్టిచ్) కుట్టుకోగాని,

గొలుసుకుట్టు (తయిన్ స్టిచ్) తో గాని కుట్టాలి. రంగులు ఎవరి యిష్టాన్నిచేత వారు కుట్టుకోండి. దీక్షను చాలా పెద్దదనుకున్న వారు కుడి, ఎడమ ప్రక్కల ఒక్కొక్క పువ్వును తగిస్తే సరి.

ఇక చేతులకు :- దీన్నే ఒక్క మూడు పువ్వుల్ని వేరే కాగితంపై క్రేస్ తీసుకొని చేతులచుట్టూ నేసుకొని కుట్టుకుంటే బాగుంటుంది. చేతులకుకూడ క్రిందిభాగం వంకీలు వంకీలుగానే కట్ చేయాలి. అయితే దీక్షను చేతులకు తీసుకున్నప్పుడు పూవులు రలకొందులుగా రాకుండా తప్పి కుట్టుకోవాలి. ఎందుకంటే మెడకు అయితే వంపులు ప్రభాగం లో వుంటాయి. కాని చేతులకు క్రిందిభాగం లో వుంటాయి.

ఇంకా ఓపిక వున్నవారు ఈ దీక్షనును చేతులకులాగ క్రేస్ తీసుకొని చోరీలకై

వనకభాగానికి, బాకల్లు, గొనులకు క్రింది భాగం చుట్టూ కుట్టుకోంటే చాలా బాగుంటుంది. ఏ భాగం అయినా వంపులుగా కట్ చేయడం మరచిపోకండి.

గొను చేతులకు, మెడకు, క్రింది భాగంపై యిలాగా ఒంపులుగా కట్ చేసి దీక్షనుకు చేస్తే మెపులో అమ్మే రడి మేడి గొనులకు ఎంతో ఆందంగా వుంటుంది.

ముఖ్యంగా ఇది క్రేపుసిల్కు గుడ్డపై చాలా బాగుంటుంది. తెల్ల గుడ్డకన్నా లేత నీలం, లేక ఆకుపచ్చ అయితే చాలా బాగుంటుంది. కుట్టేందుకు అలస్యమైనా, కాస్త ఓపికతో పూరించేస్తే చాలా బాగుంటుంది. తప్పకుండా ప్రయత్నిస్తారు కదూ!

ఈ దీక్షను చేతులకు లాగే క్రేస్ తీసుకొని, చిన్న పిల్లల పాపడాళ చుట్టూ నేసుకొని కుట్టినా కూడా బాగుంటుంది. అదీ వంపులుంటేనే బాగుంటుంది.

నేనూ చదివాను బి.టి.

అయితే ఏంటా భయం?

నా తల్లిదండ్రుల సంతానం అంతా ఎవ ముందుగురం. భగవంతుడు సమానంగా వుంచి ప్రసాదించాడా వారికి అన్నటు నలుగురు అడపిల్లలు, నలుగురు మొగపిల్లలు. అందులో నేనే పెద్దవాన్ని. మొగపిల్లల విషయంలో మానాన్న, అడపిల్లల విషయంలో మా అమ్మ బాధ్యత వహిస్తు పెంచి పెద్దవారిని చేశారు. చదువు సంధ్యల విషయంలో, డ్రెస్సులు కట్టించడంలో ఎగలు చేయించడంలో యింకా తదితర ఖర్చులన్నిటిలో మదువుదారు మా అందరికీ

గుండె చిల్లల్లను మీరు

నేనెంచేయడం

మీ దగ్గర కర్మరంగా పోవును ఒక పెప్పెను తప్పరించి, వాన్ని పోగొట్టుకుంటే వాన్ని, దొమ్ము వదిలేమున, దళింక కాలుకురిగింపే క్రిమింనుడంపెనల్ల చక్కని జరిగే అందరి కనువకర అవతుం అస్సాదిం డంది. పెప్ప కడం కనుమను క్రిమిం కా రెను గరిగించును.

ఇందులో హానికర కషాయాల లేవే పిల్లలకు మరడికంగా ఇవ్వవచ్చును. రొమ్ము పడిగేములు, గొంతు నొప్పి, పడిగేము, అధిక కఫము జలుములు, దగ్గులను కర్మరంగా నివారించును

మందుల వ్యాపారంపడివద్ద అమ్మనడుతున్నది సి.ఇ.పురపార్ట్ (ఇండియా) ప్రైవేట్ లి.

పోస్ట్ ఏజెంట్లు : చాదా కొ.

18, నైన్వనాయక్ బిడి, ముద్రామురి.

మానాన్న. కాని ప్రత్యేక కేద మొగపిల్లల గూర్చి మానాన్న, అడపిల్లలగూర్చి మా అమ్మ వహించా మొత్తంమీద అందరము మారితల దండ్రుల ప్రేరణమూతలకు గురిఅవుతూనే వుండేవాళ్ళం. మా ఎవముందుగురి గూర్చి మీకు ఏవో చెప్పి విసిగించుకుంటా, సందర్భం వచ్చింది గనుక నా ఒక్క విషయం యిందులో ముచ్చటిస్తా.

నేను ఇంటకు పోయినా బి.ఎ. కు వచ్చిన ఆ సంతకర్మరములో నే బి.ఎస్.సి. చదువు తున్న ఒక యువకుడికి యిచ్చి నాకు వివాహం చేశారు. కావరానికి వెళ్ళిన మాడు సంతకర్మరాలలో నాకు యిద్దరు సంతానం కలిగారు.

ఒకనాడు నేను మా ఆయన యి యిడరి పిల్లలతో ప్రయాణం చేయడం సంభవించింది. పెద్దపిల్ల నిద్రకు ఏడుపొంది. చిన్న పిల్ల పాలకు ఏడుస్తోంది. మొత్తంమీద ఏడుస్తూనే వున్నాను. పెద్దపిల్ల ను కొంచెం బాగాచేసి పడుకోబెట్టమని ఆయనకు అప్పగించాను. పాలక ఏడుమాన్న చిన్నపిల్లకు తిరిమ్య పని నేను చేస్తున్నాను. ఇటువంటి పరిస్థితిలో మా యిద్దరిని ఎంతసేపై కనిపెడుతున్నాడో ముమాడుగా వచ్చి పూర్తి సమీపనాన్న ఒక పెద్దమనిషి మా ఆయన్ను చూచి: "బాబూ! ఏం పని చేస్తున్నారు? మీ నాన్నగారు ఎవరు? ఎంతవరకు చదువుకున్నారో? మీ యింటిపేరమిటి?" ఇత్యాది ప్రశ్నలన్నీ తోచాడు. ఆయన బాటికన్నటికి తగిన సమాధానాలు యిచ్చారు. ఒక చైత్ర పిల్లను తోకొడుతూనే. అట్లాంటి ప్రశ్నల పరంపరకు నాకుకుడా వస్తుండేసానని ఎంతో ఆకేపడాడు. అతేమీ ఆయన నన్ను అడగలేదు. కాని ఆ పెద్దమనిషి భార్య మాత్రం పూటకో వంట "మీకు యి యిద్దరు పిల్లలే నాబోలు! అచ్చు నిబాళితే. " నానన్ను దుర" అనేసి పూటకుంది

మరి నేనుకూడా బి.ఎ. వరకూ చదివానుగదా, నా చదువుగూర్చి యిడరిలో ఏ ఒకరూ అడుగుతారేమో, ఆ సంగతి చెప్పి చదువు సార్థకమైనట్లు సంతోషిద్దామనుకున్నాను కాని ఎవరూ అడక్కపోవడంవల్ల అడచదువు ఎంత చదివి యింకేగాబోలు ననిపించింది.

మా నాన్న నాకు చదువు చెప్పిస్తున్నంత కాలం, "నీక్రింద అయ్యే ఖర్చుంతా నటి దిండుగేనే" అని తరుచు అంటూవుంటే మా అమ్మ చాలా బాధపడేది. నేనుకూడా ఎందుకు యిట్లా అంటున్నారా అని అనుకుంటూ వుండేవాన్ని. రెండో నాకు కలిగిన పరాభవంవంటి విషయాలు నా జీవితంలో చాలా వచ్చాయి.

నేను ఏ ఉద్యోగం చేయకపోవడం, మా నాన్నగారికిగాని, నా భర్తకుగాని యింత చదివినందుకు ఆరికంగా కొంచె మైనా సహాయపడలేక పోవడం యికన్నీ ఆలోచిస్తూ వుంటే ఆ నాడు మా నాన్న అనే మాటలు నాకు యిప్పుడు పూర్తిగా అర్థంవుతున్నాయి. అవును. నిజమే.

అడపి ఎంత చదువుకున్నా నీకు పిల్లలు ఎంత నుంది? మీ ఆయన ఏం పని చేస్తున్నారో? మీ అతివారినేవూ అని ఇట్లాంటి ప్రశ్నలే గాని ఒక్కరూ నీవు ఎంత వరకు చదువుకున్నావని అడిగిన పోవాన్ని పోలేదు! బాగా చదువుకున్నవాన్ని నేను పెప్పి చేసుకున్నాననే సంతోషం గాని, ఒక్కొక్క వ్యక్తుడు: ఖం గాని పొందేది ఏమైనా వుంటే అది నా ఒక్క భరే.

నాతయ్యలు నలుగురి క్రింద ఖర్చుచేసిన సామ్యంతా దమ్ముడి సై నలతో సార్థకం అయిందంటే అతిశయోక్తి ఏమీ లేదు.

దీనిని బట్టి అడచాని చదువు 75% సార్థకత లేదని నాకు బాగా అనుభవం అయి పోయింది. ఈ విషయం లో నాతో ఎంత నుంది ఏకేభవిస్తానో!

శ్రీమతి టి. ప్రభావతి

సంసారానికి ఎన్నో
వస్తువులు కావాలని,
ఉండాలని కోరు
కొంటాము గానీ,
దానివల లాభం
ఎంతో అంత కష్ట
మూ ఉందనేసంగతి

రకరకాల బాధలు

మటుకు నాకు ఇటీవలే బాగా
తెలిసి వచ్చింది. పుస్తకాల విషయంలో
కలిగే పాఠక బాధకా లన్నీ చాలా మంది
పోదరిమనులు తెలియచేసారు. ఇకపోతే
న్యూయింగ్ మెషిన్, గ్రామఫోను,
ఇస్త్రి పెట్టే ఫాస్కు మొదలయిన ఖరీదయిన
వస్తువులున్నా కూడా మనకి లేనిపోని
బాధలు కలుగుతాయి.

మా పుట్టింటిలో గ్రామఫోను ఉండేది.
వచ్చిన కొత్త సినిమాలోని మంచి రికార్డు
అన్న మానాన్న గారితో పాడు పెట్టి కొనిపించే
వాళ్ళం. కాని ఏలూభంకి రికార్డు తెచ్చిన
మరుక్షణం నుండి వేటగాళ్ళలా తయారయే
వాళ్ళం మిత్ర బృందం, తీసుకుపోదానికి.
వాళ్ళని మానూంపై జేగలూ రాంబందులూ
గురుకు వచ్చేవి నాకు. ఒకళ్ళకి రికార్డు
కావాలంటే మరో కళ్ళకి గ్రామఫోను,
రికార్డు రెండూ కావాలి మరి. కొందరకే
రికార్డు, ఫోనుతో పాటు పిన్నులు కూడా
నప్పై చెయ్యవలసి వచ్చేది. నాన్నగారి
ఘోషుక్కి ఇచ్చిన తరువాత అన్నయ్య
ఘోషుక్కి, ఆ తరువాత నా ఘోషుక్కి
ఇలా వంతులవారిగా ఇంటిల పొడియొక్క
ఘోషుక్కి తీసుకుపోయే వాళ్ళం. అవి మళ్ళీ మా
ఇంటికి చేరడానికి మాజవాను కాళ్ళు అరిగే
వరకు తిరిగిజేగాని వచ్చేవి కావు వచ్చిన
తరువాత మా నే ఏముంది? రికార్డుమీది
కవం సంగతి అటుంచి రికార్డు మన్నగా

తో మిలేసేనట్లు అరగదీసి మరి పంపేవాళ్ళు.
మరికొందరు మహానుభావులు గంటలు పెట్టి
మరి ఇచ్చేవాళ్ళు రికార్డు పెట్టే ముండి వెళ్ళేదు
వనక్కి వెళ్ళేదు. నిజంగా ఏడుపాచ్చేది. కానీ
ఏం చెయ్యింకో మాయింట్లో అందరికీ చెప్ప
లేసంత మొహమాటం. ఈ బాధలు పడలేక
స్త్రీలకు విరిచేసి ఓమూలపడేసాం దాన్ని.

శ్రీమతి సి. ఉత్తర

ఇలానే మొన్న మా ఎదురింటావిడ
హోటల్ నుంచి కఫీ తెప్పించుకొని
ఇచ్చేటాం ఓపారి ఫాస్కు ఇయ్యం లే ఇచ్చా
వారం రోజులయినా యివ్వలేదు. అవసర
మొచ్చి, తప్పనిసరిగా నేనే వెళ్ళి అడిగా.
ముఖం అదోలా చేసుకొని ఇచ్చింది. ఇంటి
కొచ్చిం తరువాత మూతతీసి మా నే
కొక్కులేదు. కాయితం చుట్టలా చుట్టి
ఉంది అదిమాసి లోపల ఎలా ఉందోని
మా నే భరింపలేసంత పాడువాసన కొట్టింది.
ఆవాసన పొగోలేటప్పటికీ తల ప్రాణం
తోక్కి వచ్చినట్లయింది!

ఈ బాధలు చాలవన్నటు మొన్న పండక్కి
మాడారు వెళ్ళినప్పుడు నాన్నతో పోరు
పెట్టి ఓ న్యూయింగ్ మెషిన్ కొనిపించి
తీసుకువచ్చా. దాన్ని చూసి చాలా మరిసి
పోయే దాన్ని. కానీ నామరిపం మాడు

కో నాల్గో ముక్కల
యింది. మామనాల్గో
కత్తిరింపులు నేర్పండి
ని ఒక రడిగి లే, మా
పాపకి గాను కుటివ్వ
ండని మరొకరు. ఇచ్చే
నయ్యతారా? ఊపిరి
పీల్చుకో దానికి బయిం

లేనట్లు చేసున్నాడు. మధ్యాహ్నం వంటి
గంటకల్లా తయారయి అయిదుగంటలవరకూ
కదలరు. ఏమైనా రానుకొందామన్నా,
కుటకొందామన్నా నిలులేకుండా అయిపో
తోంది.

కానీపు పడుకోదానికి కూడా నిలు
లేకుండా ఉంది.

మధ్యాహ్నం మే గా తీరు బాటు గా
ఉంటుంది. నూదిలో దారం ఎక్కించటం
చేత కాని నాకుకూడా మాకు కట్టింకులు
నేర్పండిని, కుట్టు నేర్పండిని చంపు
తూంటారు. అదికొక ఎన్నిసార్లు చెప్పినా
అర్థం చేసుకోలేరు. పోనీ ఒకటి రెండయిలే
ఎలానో ఓలా చేదును. కాని వారింట్లో
కుటింతుకొనే ప్రతీటూ (వారే ధర్మమాని
మగవారే వి మృతిం లేరులేండి) మాయింటికీ
తెస్తున్నారట టైలరింగు ఖర్చు మిగులుకుండిక
దాని. ఇప్పుడు అనిపిస్తోంది. “కొరింగ్ తల
కొక్కున్నట్టు” ఎందుకు కొన్నానా ఈ
మెషిన్ అని. అందరికీ ఇలాంటి బాధలు కలు
గకపోవచ్చు కానీ నాలాంటి మొహ
మాటలకీ తప్పకుండా ఇలాంటి అవస్థలు
వెంబడిస్తూ ఉంటాయి. కాబట్టి మొదట్లోనే
జాగ్రత్తగా ఉండాలి ఏమాత్రం చనువు
ఇవ్వకూడదు ఒక్క జాకేటేకదా పాపం
కుటిదామని అనుకొన్నామా! మనకే తి
కళ్ళ సార్లు సంజహించకుండా! ★

వంటలు

ఎంత జాన్తిగా కూరలువాడో వారికే నా
ప్రారగాయలు లేకుండా గడపటముకష్టమే.
మామిడికాయ దొంగక్కపోయినా కంద
పెండలము, పచ్చిమిర్చి, అల్లముతో కూడా
పెట్టకొని జాగరక తిడి తగలకుండ నాడు
కుంటే సంతోషం కూడ నిలవవుంటే. కంద
పెండలము ఒకేమాదిరిగా పెడతారు. కనుక
కందతో పెట్టే విధానము చెబుతాను. దీనిని
బట్టి, పెండలముతో కూడ పెట్టుకోవచ్చు.

కందతో

కావలసిన పామగ్రి:—మూడు సవాసేట్లు
కందకొని చెక్కుతీసి, కడిగి బట్టతో తిడి
లేకుండా కుడిచి, ముక్కలుకో నేతరవీసెడు
అవుతే కందలో తియ్యకంద, చిళ్ళికంద
అని రెండు రకాలు వుంటే. (అందులో

నేను చిళ్ళికందవేసి చూశాను. కాని తియ్య
కందకూడ పెడతారని విన్నాను.) తరువాత
ఒక సవాసేటికొంచెము తగించి చింతిపండు
ఒక పావుకేగ ఉప్పు, ఒక పావుకేగ కారము
ఒక పేటిలో మ్యాస్ పసుపు, మూడు
న్యూనుల మెంతులు, కొంచెము ఆవాలు,
గుప్పెడు మినపప్పు, గుప్పెడు సెనగపప్పు,
కుంకుడు కాయంత ఇంగువ, ఒక సవాసేరు
నూనె (నవ్వుల) కావాలి.

చేయవలసిన విధానము:—ముక్కలుచేసి
తయారుచేసుకు నేపధతి ఇండాక చెప్పానుగా.
చింతిపండు వుటిగింజతీసి, ముక్కలు, చింతి
పండు లోక్కి సగము నలగగానే ఉప్పు,
పసుపువానీ విలేసంత మొత్తం లోక్కి ఒక
జాడీలోపెట్టి, మూడవరోజు రెండు చెంచాల
మెంతులు వేయించి పిండిచేసి, ఈ పిండి

కారముపోసి, మెత్తగ చింతిపండు, ముక్కలు
మరల గుచ్చినతరువాత కలపవలెను. తరువాత,
నూనె కాచి కొంచెము (అనగా గుప్పెడు)
మిరపకాయలు, అవి వేగినతరువాత వరుసగా
సెనగపప్పు, మినపప్పు ఆవాలు, ఇంగువ
(పొడిచేసి) వేసిదింపి చల్లారినతరువాత పోసి
కలిపితే నిలవవున్న కొద్ది రుచిగా వుంటుంది.

అల్లముతో

కావలసినవి: ఒక సవాసేటి అల్లము,
అరవీకే చింతిపండు, ఒకన్యూను పసుపు,
ఒక పావుకేగ వుప్పు, ఎండుమిరపకాయలు
ఒక సవాసేరు, ఒక సవాసేరు నూనె
(నవ్వుల) తిరగ మూతకి గుప్పెడు మినపప్పు
సెనగపప్పు, ఘోహరుగా, రెండున్యూనుల
ఆవాలు నాలుగన్యూనుల మెంతులు ఒక
సవాసేరు తైలము

చేయవలసిన విధానము: అల్లము కుద్రిము
గా కడిగి పెచ్చుతీసి, మెత్తగా లోక్కించు
కోవాలి, చింతిపండు గింజ, పీచువీరేసి,
పుడ్డు తిడియినట్లుగా తెల్లనిగిన్నెలోగా,

వంతులు

వీలుగిన్నెలోగాని వేసి వుడకబెట్టి (గుట్టలాగ) చల్లారిన తరువాత దుబ్బారీ(మెత్తిగా) మిరపకాయలు గుప్పెడు అట్టెవుంచి (తిరగ మూతకు) మిగత కాయలన్ని కొంచెము నూనె వేసి వేయించారి, రెండు మున్నుల మెంతులుకూడ వేయించారి.

అప్పుడు మిరపకాయలు, మెంతులు మెత్తిగా వంగగొట్టారి. తెలము వుడుకు వప్పుడు వేయారి, పసుపు వుప్పు కూడా వుడకేటప్పుడు వేసి అడుగుంటకుండా కలియ పెట్టించారి. తరువాత మిగత నూనెతో, మిర్చి, పెంగపప్పు, మినప్పప్పు, ఆవాలు మెంతులువేసి (నూరిన అల్లముకూడ గుచ్చేటప్పుడే వేసి) తిరగమూతచేసి, అల్లము కారము, మెంతులిండి, పసుపు తెలము, వుప్పు కలిపివుంచిన దానిని తిరగమూతలో వోసి కాసేపు వుడకనిచ్చి దింపి చల్లారిన తరువాత బాడిలో పెట్టిన బాగర్లగా వాడుకుంటే, సంవత్సరం వుంటుందటారు కాని నాలుగునెలలు వుంటుందని నేను అనుకున్నాను.

పచ్చిమిర్చితో

మిది దోరగావున్న పచ్చి మిరపకాయలు అరవితేడు తొక్కి దానిలో సవాళేడు కొంచెము తక్కువగా చింత పండు గింజ వుట్టి వీరినదివేసి, ముహారు మూడుగిద్దలు వుప్పుకూడవేసి (అంటే పచ్చి మిర్చిలో కారము బాగావున్నది లేనిది వుంటే కనుక ముహారు అన్నాను) పసుపు వేసి తొక్కి బాడిలోవుంచి మూడవనాడు, మెత్తిగా పచ్చడికి వీలుగా వుండునట్లు దుబ్బి మెంతులు ఒకచెంచాడు వేయించి పిండిచేసికలిపి, ఒకసవాళేడు నువ్వుల మూనెను కాచి, దానిలో గుప్పెడు మిర్చి గుప్పెడు, పెంగపప్పు, గుప్పెడు మినప్పప్పు, ఆవాలు, కొంచెము ఇంగువనాడి, కొంచెము మెంతులువేసి తిరగమూతవేసి ఇదికూడా

చాలాదుబ్బిగా వుంటుంది. తిరగ మూత గింజలు ఎక్కువగానో తక్కువగానో తీసి వారి ఇషాన్ని బట్టి వేసుకోవచ్చు. వీటిని బెట్టి పెట్టి చూచుకుని తరువాత ఎక్కువ తక్కువ రెక్కరకారము మార్చవచ్చును.

ఫీట్రవరీ, మార్చినెలలో తీసినకండ, అరడు కనక చింతకాయనలె తొక్కిన కొంది సారము వచ్చును.

ఎస్. కె. దుర్గ (కాటూరు.)

“చుట్టమై చూడొచ్చి...”

(తీరి-వపేజీ తరువాయి)

మేకులా గట్టిగావుంటే ముసలాయన తన లేతనూనని మరచియ్య మేకందాను. అంది అమల.

బలరాంకి నవ్వొచ్చింది. అదిమానీ అమల కడుపొచ్చింది.

“నాఖర్య. లేకపోతే ఈపాటికి ధియే వుట్టో మాడ్చుని వుండవలసినదాన్ని..... చుట్టమై చూడొచ్చి దెయ్యి మై పట్టు కొందని ... నాకే దృష్టం లేదు” అంది భారంగా అమల. బలరాం అమల పక్కన కూర్చున్నాడు “చూడమలా! ఆయనేం గతిలేక మనింటికి రాలేదు. అనవసరంగా మనకి క్రమిస్తున్నానని ఎంతో నొచ్చు కొంటున్నాడు. ఒకే వాళ్ళిమ్మాయయితే యిలా విసుక్కొనేడా? మనం పెడితే తింటాడు. లేకపోతే పసుంటాడు. మర్యాద గల పెద్దమనిషింటికొస్తే ఎలా పనుపడుకొ పెడతాం? దాన్ములు యివ్వాలి కాబోతే రేపుంటాయి. ఆ భాగ్యానికి మంచి మర్యాదాలేకుండా ఎలా?”

“ఇప్పుడు నన్నేంచెయ్యమంటారు?”

“లేచి అన్నంవండు. వేసలా బజారు వెళ్లి వీరకాయలనూ, ఏదైనా తీసుకోస్తాను. కాసే నెయ్యి తొలింపేసి కూర వండొచ్చు. లేమరి. ఎనిమిది చాటి పోయింది.”

అమల మాట్లాడకుండా వంటగదిలో వెళ్ళింది. బలరాం కూరగాయలసంచి తీసుకొని విధిలోకి నడిచాడు.

* * *
తెల్లవారింది. అమలకి రాత్రంతా సరిగా

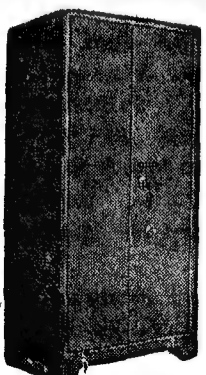
నిద్రపట్టలేదు. పట్టి నా చిరతీరువద్దకులో, ఉమాశంకరులో, రాధాకృష్ణులో నాట్యం చేస్తూ లేపేసేవారు. లాభం లేదనుకొని కను చీకటుండగానే లేచిపోయింది. ముసలాయన మూడుగుంటలకే లేచి కూర్చున్నాడు. అమల ఆయన కోసం నీళ్ళుకాచి స్నానానికి తోడింది. కాఫీ తాగడని తెలుసుకొని, అప్పుడే పాలమనిషి తెచ్చి పాలు కాచి యిచ్చింది. “బలరాం లేవలేదమ్మా?” అన్నా దాయన పాలగ్లాసండుకొంటూ.

“లేదు మామయ్యా! లేవమంటారా?”

“అతని లేస్తాడలే. పనేంలేదు. వెళ్ళి పోయే ముందు చెప్పాను.”

“ఇంత పొద్దుటే ఎక్కడికెళ్ళారు? భోంచేసి వెళ్ళురుగాని.”

ఆయన చిన్నగా వత్సకూ గాను క్రింద పెట్టి జేబులోంచి కొన్ని నోటుతీసి అమల కందిస్తూ ‘ఇవి వుంచుకోమ్మా’ అన్నాడు. అమల ఆశ్చర్యపోయింది “నాకు డబ్బెందుకు మామయ్యా?” అంది—“ఇది డబ్బునకో కమ్మా. సంతోషంగా యిస్తున్నాను. రక్తి రాత్రి వచ్చినా కన్నతండ్రికి చేసినట్లు చేశావు. ిబుణం ఎలా మర్చిపోను? నా కూతురేలే యిచ్చుకోకుండా వెళ్ళానా. తీసుకోమ్మా. నీకు నచ్చిన చీర కొనుక్కో? నేనే చీరకొని తెచ్చి తీరా నీకు నచ్చుకపోతే...అందుకని నువ్వే కొనుక్కో” అంటూ ఆయన నోటు అమల చేతిలో పెట్టాడు. అమల తలవంచుకొని రేడేకంగా ఆలోచిస్తోంది. బలరాం ఆరవీరూ బయట కొచ్చాడు. “వెళ్ళిన్నానోయ్ బలరాం. ఒకరినితో మాట్లాడి మెయిల్ వెళ్ళిపోతా. వీలుచూసుకొని మాయింటి కొసారి రండి. వస్తానమ్మా ఆదులా” అంటూ ఆయన సంచి గొడుగు పట్టకొని విధిగాంచి నడిచాడు. బలరాం ముక్కు వదిలించుకొని “అదేంటి బాబాయ్. అప్పుడే వెళ్ళిన్నాడు? నేవన్ కొస్తా నాగండి” అంటూ వెంటడించాడు. “వద్దు నాయనా. ఇప్పుడెళ్ళకపోతే అతను దొరకడు. ఫర్వాలేదులే. వెళ్ళా” అంటూ ఆయన దరచరా వెళ్ళిపోయాడు. బలరాం లోపలికొచ్చాడు. అమల ఆలాగే నుంచుని వుండి, చేతిలో విడుపడులు రెప రెపలాడుతున్నాయ్. అంతటి సహృదయుణ్ణి ఈనడించుకొన్నందుకు నొచ్చుకొంటూ “చుట్టమై చూడొచ్చి...” అనుకొంటూనే కళ్ళలో నీళ్ళుతీరిగాయి.

అతే సంతర్పరముల అనుభవముతో నవన పద్ధతులలో మాచే తయారుచేయబడిన యిసుపపెట్టెలు, ఉక్కు బీరువాలు, క్యాబ్ బాక్సులు, మరియు ఆఫీసు రాకులు సరసమైన ధరలకు సకాలములో తయారుచేసి యివ్వగలము.

ఆంగ్లదేశీయ ఈ పరిశ్రమను ప్రోత్సహించండి.

ఆంధ్ర సేఫ్ కంపెనీ,

పోదూము:	వర్కుషావు:
నరన్వతీటాకీస్ రోడ్,	మునిసిపల్ ఆఫీసురోడ్,
విజయవాడ-1.	విజయవాడ-1.

వనితా వాణి

విచిత్ర రామాయణంలో

మే 21 వ తేదీ 'ఆంధ్ర పత్రిక' యందు శ్రీమతి విద్యగారు వ్రాసిన వ్యాసంలో, రావణుని మరణానంతరమున వారినీ వాయు యైన మండోదరిని విభీషణుడు వివాహమాడినట్లు వ్రాసిరి. అట్టిచాంకమును తాము రామాయణమునందును జూచియుండలేదని జూన్ 18 సంచికలో శ్రీమతి జి. వరసమ్మ గారు 'ఇదియేమి వ్యాయమా? అను లేఖలో' పేర్కొనిరి. వారు సమగ్రముగ వన్ని రామాయణ గ్రంథముల జూడకయే పై విధముగ విమర్శ చేయుట సమంజసముగాదు. "విచిత్ర రామాయణము"లోని యుద్ధకాండములో (886 వ పుట) ఈ క్రింది వద్యములను జూచిన దైవం దేవము దీరగలడు:

గీ|| మరియు నిందుకు వలయు సమస్త వస్తు శయముదెండు, మండోదరి రయముగాన లంకృతంజేసి తోడ్కొందు పాంకమార వనిన వారన్నియు నొసర్చ వనిన విభుడు.

ఉ|| ఈరండె లంక కీకుండ మరేంద్రు డెటం మను బట్టుపుట్టమున్ భ్యాతి గగనవిభీషణుని యా దలఁ జాటియు రామనాను ని భ్యూతలి నున్నయంతకు నిభూతి నమృద్దుండవై నిశాచరుల్ (పీరి భజం నిద్రలు సరిందను యుందువు గాక రాజవై.

గీ|| అదిత్య విభుడు కిచిలో మోదంబుననున్న కరణి బొలుపుగ నిమ్మం దోదరితో నుండుమనుచు యా దిశరధరాజపుత్రుఁ డాశీస్సిడియెన్.
—డ. కరావిధిశర్మ,
తెక్కలి (కొత్తూరి) జిల్లా]

* * *

మందు పనిచేసింది

అప్పుడే భోజనంచేసి కూర్చున్నాను.

ఆంధ్ర-వార పత్రిక

అంతలో మా తమ్ముడు 'ఆంధ్ర పత్రిక' వీక్షి పట్టుకొచ్చాడు. నేను గబగబా వాడి చేతిలో పత్రిక లాక్కుని 'చేసుకొరుకు'కు ఎవరైతా వైద్యం చెప్పారేమనని 'వనితా వాణి' తిరగేశాను. 'వనితా వాణి'లో వ్రాసిన కొన్ని వైద్యాలు వా ప్రభండు ముందుగానే వాడింది కాని గుణం కవబడలేదు. కాగాక్షున పాగర్ డాం నుండి కమలగారు వ్రాసిన 'వల్లివైద్యం' వన్ను అట్టే అక్కరించింది. ఈ వల్లివల్ల వన్నా వా ప్రభండు 'చేసుకొరుకుడు' తగ్గుతుందేమో వన్ను అక్కరించి నాలా.

మా ఇంట్లో నల్లులు లేవు. వెంటనే మా త్రక్కింటి మామ్మగారి మంచానికి నల్లులున్న విషయం గుర్తుకు వచ్చింది. మామ్మగారి మంచానికివన్న నల్లులు కొన్ని తీసి, ఒక చేపలో పాట్రం కట్టుకుని, పత్రిక వీక్షి తీసుకుని, అంత ఎండలోనూ అక్క వద్దంటున్నా వివకుండా, రికొమిడ వా ప్రభండు ఇంటికి వెళ్లెను. వాలో కేళిగిన ఆత్రంమానే

వాకే నవ్వుకచ్చింది. నేను వాకేసరికి వా ప్రభండు నిద్రపోతున్నది. ఇదే మంచి సమయమని వా ప్రభండు తల్లో చేసుకొరుకుకు ఉన్నచోట నల్లుల్ని వేసి దుద్దాను. ఏమిటో అనుకుని చిట్టకుక్కన మేలుకున్న వా ప్రభండు నన్ను చూచి "ఏమిటి, ఇంత ఎండలో వచ్చి, కొంపమునిగినట్లు నన్ను నిద్రలేపేవు?" అంది. నేను ఏమి మాట్లాడకుండా 'వనితా వాణి'లో వల్లి వైద్యం చూపెట్టాను. అది చదివి "ఫీ! ఫీ! వా తల్లో నల్లులువేసి దుద్దావా? ఎవరు ఏవైద్యం చేస్తే, ఆ వైద్యం వెనుక ముందూలేకుండా చెప్పుటమేనా? నల్లులపేరు చెప్పేనే వా నకు కంపిస్తుంది" అంటు గబగబా వా రోమానలోకి పోయి గంటసేపు తలస్నానం చేసింది.

మరునాడు నేను వాల్లింటికి వాకేసరికి వా ప్రభండు ఎక్కటితో ఒక పాతమువల నల్లుకుని చాలసీరియస్ గా నల్లుల్ని పడుతున్నది. "నిన్న నల్లులంటే ఎంతో అసహ్యం అని చిదరించుకున్నదానివి, ఇప్పుడు నల్లులకొసం ప్రాకు తున్నా నేను పే" అన్నాను నవ్వుతూ. "నాకు నల్లులంటే అసహ్యమే కాని ఈ నల్లుల వైద్యం చెయ్యక తప్పలేదు. రోజూ చేసుకొరుకుడు, ఉన్నచోట ఎంతో దురదగాఉంది. వాధ పడేదానివి. నిన్న నవ్వు నల్లుల్ని దుద్దినప్పటి నుండి దురదపోయి ఎంతో హాయిగా ఉన్నది" అంది నల్లుల్ని చేసుకొరికినచోట దుద్దుకుంటూ.

కమలగారు ఈ వైద్యం నిజంగా చెప్పారో లేక మావ్యానికి చెప్పారోకాని, దీనివల్ల వా ప్రభండుకు చేసుకొరికినచోట దురద తగ్గుటమేకాకుండా, జాబ్బుకూడ ఉడి పోవలంలేదు. ఈ వైద్యం వ్రాసిన కమలగారికి నాధన్యవాదాలు.
—కుమారి కొజ వెంకటకమల, విజయనాడ]

మీ అబ్బాయి చదువు

మీ అబ్బాయి చదువును ఎ. ఎన్. మూర్తి, ఎం. పి. వ్రాసిన విద్యాదర్శిని అనే పుస్తకం చదివి నిర్ణయించండి. అందులో 82 రకాల యింజనీరింగు చదువులను గురించి, 84 రకాల వృత్తి చదువులను గురించి, వెంటనే వుద్యాగం దొరికే చదువులను గురించి, రకరకాల డాక్టరు చదువులను గురించి, హైస్కూలు చదువు అవగానే కొరతే చదువు అవసరం లేకుండా డబ్బు సంపాదనకు పనికివచ్చే ఎన్నో యితర చదువులు, మన దేశంలోని రకరకాల కొరతలు, వాటి ఎండ్రస్సులు, వాటిలో చెప్పే చదువులు, వాటికి అయ్యే ఖర్చులు, విదేశీ చదువుల వివరాలు, స్కూలు ఫైనలు తప్పిన వారికి మంచి భవిష్యత్తునిచ్చే చదువులు, యీ రకమైనవి పిల్లల చదువులకు సంబంధించిన అన్ని విషయాలు విద్యాదర్శిలో ఉన్నాయి. చదువుకొనే పిల్లలున్న ప్రతివారికి యీ 'విద్యాదర్శిని' అనే పుస్తకం చాలా అవసరం. 808 పేజీలు. వెల. రు. 4/- చి. పి. పోస్టు ఖర్చు రూ. 1/- అదనం. మూర్తి, (W), 88, పిటర్బురోడ్డు, మద్రాసు-14 అనే ఆడ్రసుకు మీకు కూడా ఒక పుస్తకం వెంటనే పంపించమని ఒక ఉత్తరం వ్రాయండి. —Swastik

మంగళసూత్రం మోడ్రైపోయిన ఈరోజుల్లో..

వింతమంది ఎన్నివిధాలుగా సంఘ సంస్కరణచేస్తున్నా మన ఆచార వ్యవహారాల్లో ఒప్పుకొన్నట్టిగా పూర్తి మార్పు ఇప్పటివరకూ రాలేదు. వైధవ్యం లోనూ అంతే సహగమనం అంతమొందిన పిదపకూడా కేళిఖండనాది వైధవ్యాలచారాలు 'మృ' 'ప' తప్పకుండా పాటించబడినాయి. అభుశారితయుగంలో వివాహాలపట్ల కానార్పిల్లి, సహితశాచారాల్ని ఉల్లంఘించిపై కేళిఖండనాది ఆచారాలనుకూడా ఉల్లంఘిస్తున్నారు. గాజూ పూసా తిసి వేసివా, విధవలు చీరా రవిక ధరించడం జుట్టు అలాగే వుండుకోడం ఈరోజుల్లో సాధారణవిషయం గామూరింది ప్రతివ్యక్తిచేత తిట్టూ కాపసార్థాలు తింటున్న సంఘం పిల్లందరినీ ఏమీ అవలెకపోయింది మొదట్లో నితరంగా నిమర్శించినా, క్రమేపి మాంసిగా ప్రాగుకుంటుంది సంఘం; మంగళీనూ తాల విషయంలోనూ అంతే. సమాజాలద్వారా, పత్రికలద్వారా, సినిమాలద్వారా, వివాదాల ద్వారా మహిళలు ముందడుగు వేసే ఈరోజుల్లో స్త్రీ మంగళీనూ క్రమే మోటుగా మారింది! అలాంటప్పుడు భ్రష్టతీవుండగా అది మెడలో ఉంటే ఎంతో భరించనిపోయక పోతే ఎంతో? (నివాహానికి చిన్నం మంగళీ నూత్రం అడవాళికు. కాని మగవాడికి పెండ్లి అయినట్టూ కొంట్లూ తెలిపే విధిక్కుమూలేదు స్వాతంత్ర్యభ్యుదయ కరంపరలో మహిళలు రానురాను మగ వాళ్ళి కు కూడా మంగళీనూత్రంలాంటి శిన్నం ఏదో ఒకటి కట్టారనుకుంటాను!) (క్రమత కొత్తపరి రాజ్యలక్ష్యగాలు "తన భర్తకోసం, ఆభరింపల పొందిన సంతానం కోసం స్త్రీ అనేక త్యాగాలు చేస్తుంది" అన్నాడు. అన్ని త్యాగాలు చేయడానికి సంసిద్ధురాలైన స్త్రీ ఒక్కతరికోసం అంతగా తనతత్వలాదార్పన అత్యంతలేదు. "భర్తృహిన్ అయిన స్త్రీని జరుగుఖం చాలజేమానన్నటుగా పంపి అందరిహిను రాలుగాకూడా తయారు చేస్తున్నారు. దీనిలో ప్రధానోదేశం అట్టిస్త్రీలు పుగమర్చి ఆకరించకుండా చేయవలెమి అయివుంటుంది" అని రాజ్యలక్ష్యగారు వ్రాశారు. పూర్వం ఈ ఉదేశానికి చాల విలక వుండేది

అటోబుల్లో స్త్రీ ఇష్టపిల్లగా విద్యలవిధిగా
సంచరిస్తుండేది కాదు భరిచాయాక స్త్రీకి
సంఘంలోగారంతరిచాయేది కుభకార్యుల
వక్రకూడా పూర్తిగావిలువలేకుండావుండేది.
ఇలే దిక్ బుదిఖానాగా నైరాక్యంలో
కొలం గడిచేది. ఉపవాసాలు దైవపార్
నలు తప్ప మరో ప్రప క్రితుండా వుండేది.
ఇన్నింటిని నిష్కగామామకు నే స్త్రీ తన భర్త
బాయాక తాను లావణ్య రహితంగా వున్నం
దుకు అంతగాచింతిల్దు. అదీగాక అందంగా
వున్న వస్తువుల్ని కన్నానర చూడడం, తరు
వాత కాంక్షించడం చూవక సహజం దిన్ని
దృష్టిలో వుండుకు నే పూర్వములు కేళిఖండ
నాది అచారాల్ని విధించివుంటారు. భర్త
విహీన అయిన స్త్రీనివాహలపట వేకుకల

(సమితి చతుర్వేదియల విశాల్వాక్తి

పలుక నీసిందకుడుదనికొనించారు. ఎప్పుడైతా
పరాయి వాళ్ళకు కనిపిస్తే అందరిమీనంగా
అసహ్యంగా కనిపించాలి. భర్త్యు వియోగ
దుఃఖులను, అంది విహీనత వలన, సంఘ
జన్మస్కరణ మాలంగనూ (విధవగా)
స్త్రీకి జీవితంమీద తీవ్ర నశిస్తుంది. కోరికలు
వాడేపోతై. మానసికంగా తప్పుక మార్పు
వస్తుంది ఈ రోజుల్లో మాత్రం అలాకాదు.
అలంకారాలతో పాటు, కే. ఖండనతో పాటు
చర్యం ఒరిచి పారవేసివేగానికొరికలు
నిగురిస్తూ వేపుతుంటే. కారణాలు స్వాతంత్ర్య
భావాల, బాహ్యంగా వ్యాపించిన పాశ్చా
త్య శాగరికత, నాజూకుతనం, సామూహ్యం,
అహంకారం, సినిమాలు మొదలైనవి.

“స్త్రి జీవితంలో మధ్యకచ్చి మధ్యనే పోయిన ధరి కోసమని ఈ కళాసంపదను తీసి వేయడం అశాస్త్రీయం... ప్రతి స్త్రీకీ అలంకార ప్రాయములైన బొట్టును వివేచించడం, గజాల పగులగొట్టించడం అసభ్యతతో కూడిన పనులు” అని రాజ్యలక్ష్మిగారి ఉవాచ. బోనీ ఇన్ని కోణాలుగా వసుంధ్ర ఆచారాల పన్ను మంటగూయే అనుకుందాం. అప్పుడు విగతము ముత్తైదుకూ ధేదం కూ వ్యతి. అండాకా ఎందుకు? ఈ రోజుల్లో చాలా మంది-ముఖ్యంగా చదువుకున్న మహిళలు.

భిల్లలున్నా కూడా గజలు నలభైసలు.
బొట్టు మోలైసవిగా ఎంచి తక్కువలగానే
కనిపిస్తున్నారు. అదేమంటే ఘోషనంటారు.
నేనెగిన విద్యావతులు కొందరు మంగళ
స్మృతిల్ని మెడలో వుంచుకొకుండా
ఏ అలమరలోనో, ఏ కలెక్టో తగిలించివుండ
డం ఘోషన పాటిస్తున్నారు మంగళస్మృతిం
ప్రేమచిహ్నం మాత్రం కాదు. భిల్లతో
పాటు వచ్చిన ఈ మంగళ బంధనం అత
నితో అంతరి సేనే అన్ని విధాలా మంచిది.

భర్తృనిహీన అయిన స్త్రీ మేడలో మంగళస్నాతం అలాగే వుంచాం అనుకుందాం. భర్తవున్నట్లే భావిమంది కదూ! అంతటితో ఊరుకోక తీరనికోరికలకు లోనవుతుంది. ఈ మేమిచ్చినాం మాటిమాటికి భంసగురుకు దబ్బి దుఃఖభారాన్ని ఇవ్వగిస్తుంది. కార్తీకు, నెళ్ళకు వేసే లెసెస్సు బిళ్ళలాగా పాపం ఆడివాళ్ళకి మంగళస్నాతాలు! విదాకులవివాహాలు, పునర్వివాహాలు సర్వసాధారణమైన ఈ గోజులో గమవుదాటిన తర్వాత లెసెస్సు బిళ్ళలు (మంగళ స్నాతాలు) ఎన్నెవరూ మార్చుకోవచ్చు సేమా! ఈ యాతనమూరి పని అర్చుతో కూడినదని కాబోలు భర్తలు సినిమా తెరమీది బొమ్మలా వచ్చా బోతువున్నా మేమిచ్చినాం లని చాలమందిచే యెంచబడే మంగళస్నాతాన్ని అలాగే కాళ్ళతర్దగా ఉంచాలంటారు పూర్వాపరాలు తెలిసిన వారీ రత్నాలు. బాదుపు! భర్తదని బోయాక ఆచారప్రకారం గానా పూసా, మంగళస్నాతాలు ఏకేపులోనో, ఏపూరి బయటనో ఏచాతచేతనో తీసివేయించేవారు. ఈ గోజులో మరొకరి ప్రమేయం లేకుండా ఎవరికి వారే విలునుబట్టి తీసిపారేస్తూవు, లేకుండా ఉంచుకుంటున్నారూ. సంఘం కాదని అంకెలు వేసినా ఈ మహిళలు లెక్క చెయ్యరు. అన్నీ మోటోబోయినై. ఆచారాలు మోటో అమానుషంగా కన్పిస్తున్నాయో విధవకిము తెదవకు ఇనుములెనా ధేదం కన్పించదు. కన్పించిన ప్రతి స్త్రీకీ ఎక్కడో ఎవరో భర్త వున్నాడని (దచ్చి) గాని, (తరికి)గాని, ఇతర దేగాలో గాని, సినిమాలో గాని) భావించాల్సి వస్తున్నది.

(23 వ పేజీ తరువాయి)

ఇంతలో రామకర్మ కొడుకు తిలక్కు యింటికిపోయి చూసి టిక్కెట్లు తెచ్చి తండ్రికి చూపించాడు. అందులో 725 నెంబరువుంది. తిలక్కు పేరుంది. శ్రీనివాస శాస్త్రి పేరేలేదు. పరంధామయ్య కొంచెం జంకుతున్నాడు. ఇదేంటి ఆఖరికి ఆ నెంబరు మన వాడిది కాదా? అని ఈ అంజలిలో నెర్రయి యిచ్చిన బిల్లు పరంధామయ్య చేతిలోంచి జారిపడింది కింద. ఆ ఆరుగురి స్నేహితుల నుండేలా ఆ బిల్లు భోపాటు కింద పడినంత ప్రమాదం జరిగింది. కాని ఆ ఆరుగురూ నిక్కణంతో అందుకున్నారు. నిజంగా 725 నెంబరు యీ రామకర్మ కొడుకుదే అయితే—అయినా కందుకంటే యంత పెరిగిపోవడం. ఎవరి గోల వారిదే—యీ 725 వాడేనని—ఎవరినీ తక్కు చేయకుండా వుండేవాడు. ఏ పెర్మి వాలో దిగివుంటాడు. యీ తిలక్కు ను చూసుకోవడానికి. అల్లే—పెర్మి పీజను కాదుటండీ—పది అబద్ధాలాడినా సరే—పెర్మి మాత్రం చేయించు అన్నాడు శాస్త్రి కాదుడు. అంతేత పెర్మికోసం యీ 725 నెంబరు కోసం యంత అబద్ధం అడుతూన్న రామకర్మని యాగిచేస్తే—ఆ వచ్చిన పెర్మి వారికి యీ గట్టు కాస్తా తెలిసిపోతుంది. రామకర్మకి ఆ అబద్ధాలకోసం అనేవాడు వచ్చివా—మనకి దంపతుల్ని విడదీసిన పాపం—పెర్మి ఆవుచేసిన పాపం చుట్టుకొని చినరికి గోవాత్యాపాతకంతో యిజికోలు అవుతుంది. అంతేత పరంధామయ్యగారు— యీ 725 నెంబరు వాడంలో వుండే విశేష విషయాన్ని గుర్తించి—రామకర్మ ను మన్నించి—తొందరగా మలబారుఅయ్యరు బిల్లు పెరించి యింటికిపోయి యావస్థుడినీ ఆగంద పరకసుల్ని చేయండి అన్నాడు— వీడిఉపశాన్తి నం చల్లగావుండా ఆ ఆరుగురిలో అగ్రవాడుకుడు. ఇదంతా చూసి రామకర్మ తెల్లజోయాడు—తిలక్కుతో పాటు చేతనయినవాళ్ళు అబద్ధాన్ని తియ్యని నిజంగా రూపొందిస్తారు. చేతకొనివాళ్ళు

నిజాన్ని నిజంగా చెప్పలేక అబద్ధంగా అన తారం చూపిస్తారు. ఇంత వాదించిన ఈ ఆరుగురు పరంధామయ్యగారిని మెప్పించడం కోసం అలా వాగ్దాటిని విసిరిపారేశారు. పాపం పరంధామయ్య నమ్మి—రామకర్మని అసహించుకున్నాడు. దర్జాగా తిలక్కుల పాపాలు నేనిస్తూ నమస్తేలుచెప్పి ఆ ఆరుగురూ చూయగా రైలం గట్టువాటి కిరిల నవ్వుతూ పోతున్నాడు.

మీ కాఫీ విశాల చూడలో ఎంత చెప్పినా మీకు నచ్చదురేంది. మీ వాడినే నెంబరెంత? అని అడిగిచూడండి. నిజం మీకే తెలుసుంది. ఈ విషయంలో అనవసరంగా నేను జోక్యం కలగజేసుకున్నాం గుకు మన్నించండి. మీ వాడు ఫేలవాలని నేను కోంతవా? వాడు తెలియదుటండీ—వాడు మావాడోటీ—శ్రీనివాసరావుజుట్టివా—అంటూ యింకా చెబుతున్నాడేమీ రామకర్మ. సరే యింటికిపోతే నిగ్గు—నిజం తేలతాయగా అంటూ చరచరా పరంధామయ్య యింటి వైపు పోతున్నాడు.

ఇంటికిపోయి యీ అబద్ధం చూస్తూ యిల్లంతా నిక్కబంగా వుంది. ఎవరూలేరా— అని అరిచాడు పరంధామయ్య. కన్నీళ్ళు గుక్కుకుంటూ వచ్చింది కామేశ్వరయ్య. పరంధామయ్య అనుకున్నాడు—పరీక్షాఫలితం లిటిగేషనులో పడిందని. ఏం—ఏడుస్తావ్ అన్నాడు పరంధామయ్య. నేను తిన్నగా వినిపించుకోలేదు యిందాకా. 725 నెంబరు 720 నెంబరు చూడమన్నాడట అబ్బాయి. 725 తిలక్కుదిట. 720 అబ్బాయిదిట. పరీక్ష తప్పిందని భుజాడు కుమారిపోతున్నాడు. కోడలు మనస్సు మనస్సులోలేదు. కాచిన కాఫీ ఎవరూ తాగలేదు—అలాగే చలారి పోతుంది. ఏం చెప్పమన్నాడు వా? పరస చూస్తే పైత్యం దడవనూంది అని కామేశ్వరయ్య కిందపడింది. కొడుకు—కోడలు—భారా—మటా మూగారు. వోణుకుడు గొంతుతో భర్తని పిలిచింది కామేశ్వరయ్య. కంకారుగా పరంధామయ్య డాక్టరుకి కలుగుచేశాడు. అబ్బాయి పరీక్ష పోయిందని—వాడిని పాథింక నని వా చేతిలో చేయిచేయండి అంది దీనంగా కామేశ్వరయ్య. శభా! నేను మాత్రం మనిషిని కాదుటే—పైత్యం తెచ్చుకో అని పరంధామయ్య అంటూండగానే కాదులో డాక్టరుగారు వచ్చి కామేశ్వరయ్యను పరీక్షించి—అల్లే ఏమీలేదు. అవిడికి నరాల బలహీనత వాడి. ఒక యింకొకన కొద్దు యివ్వాలి—నెల్లొళ్ళు. యివాళి నుంచి ఆరంభిస్తాను. ఆఖరున యిద్దరుగారి బిల్లు పెకం. అంటూ వాళ్ళకు వెళ్ళిపోయాడు.

వి. 2. పరీక్షాఫలితాలనాడు మలబారు అయ్యరు—దండుగ టిక్కెట్ బిల్లు అక్కడ—డాక్టరుబిల్లు యిక్కడ—720 నెంబరు తాయాకు యేడు త్రయిక్కడ—725 తాయాకు నవ్వులు అక్కడ! ఎంత ఆకాశంగం యివారే అని అంతటి పరంధామయ్య నిరుత్సాహపడి నిలువునా నీరయ్యాడు.

కోడిపుంజులలాగ మీదిమీదికి వచ్చి—బల వంతం కాఫీపార్టీ నామూలంగా సంతో యించి మలబారు చూడటంలో పోటీ తిండి పోగించి—రామకర్మను దెబ్బాయించి—తనకు తనకందానపాలు పోడిన దేవాలయాల ఆధు గురు స్నేహితులూ పాపం పరంధామయ్యకి చుట్టుకున్న జైల్లి వచ్చారు—ఆరు రూపాయల అరువుబిల్లుతో సహా.

ఇంకా అలాడిలాగా వుంటూండగానే తుమ్ముల ఈశ్వరయ్య—ఎదురయిన విలింతువు వెంకయ్య వెనువెంటనే శాపకానికి వచ్చారు. ప్రళయ కరుణల నికర ఫలితం యిప్పటికి నిజరూపం చూపెట్టిందని పరంధామయ్య బాధపడుతున్నాడు.

ఇంతలోనే రామకర్మ వచ్చి—చేతులు పట్టుకొని—నమ్మ అపార్థం చెసుకున్నారా— అనిదిక్క మొహం వేశాడు.

శ్వే—అలాంటిది యేదీ లేదే—బాధ పడ కండి అని పరంధామయ్య బదులు చెప్పాడు.

నమ్మ సంతోషపెట్టాలి—ఇవాళే మధ్యాహ్నం టిక్కెట్ యివ్వన్నాను. మీరు తప్పకుండా దయచేసి మావాడిని చల్లగా దివిం చారి అన్నాడు రామకర్మ.

పిల్లలుగల వీడవాడిని ఎందుకయ్యి యీ పార్టీ తేడద. పొడుగు నేను యిచ్చిన పార్టీ 720 కే గదా. ఆ బిల్లు నవ్వు పెరించేయ. చాలు అని పరంధామయ్య అంటూండగానే—నవ్వుతూ రామకర్మ వెళ్ళిపోతున్నాడు.

సమైక్యమైన సంజ్ఞాగూడు

భార్యకు నిత్యవశ్యకములు

కాసిముస్ కమారుమాత్రులు.	జింజిప్ వైద్యసిద్ధి, విత్తలాంతి.
కర్రన్ గోరూజనమాత్రులు.	జ్యురెన్ సకల వైద్యరమాలకు.
బాలక్స్ వరదనమాత్రులు.	కాలరెక్సు కొలం, అవ్యధిగ్రాహి.

తదితర మందులపై మాకు ప్రాముఖ్యం

సంజ్ఞాగూడు-పత్తపాథ్

ప్రధానములు: యింకొకటి కోరవలసివచ్చును.

(భాంచీలు: ప్రొద్దురాబాదు రై విజయవాడ)

అధైర్యపడవద్దు

కాస్తీయమైన, నిజమైన SEX—ADVICE పొందవచ్చును. మీకు ఉండుకొన్న లక్షణములు వ్రాయుచూ, యింకా వివరాలకు కనక పంపేడి. డాక్టర్ రత్నం నెన్స్, (Estd 1904) మలకపేట బిల్డింగ్సు, హైదరాబాద్ - 2. (దక్కా-క)

బాల సాహిత్య

దివి నరసింహరావు

[అది ఒక ఇల్లు. ఆ యింటో ఎవ్వరూ లేనట్లుంది. గుమ్మంలో తెల్లపిల్ల, నల్లపిల్ల ఉన్నాయి. తెల్లపిల్ల నల్లపిల్లతో మెరిగా ఏదో చెబుతోంది.]

తెల్లపిల్ల :

నల్లపిల్ల నే ప్రమా!
నల్లని ఒక కబురునీకు,
చెబుతానీక వినుమా!
ఉటినిద యింటివారు
రోజులన్నీ పెటివారు.
గుట్టుగ నే నటకుబోయి
పటితెక్కు రోజెలను.
గుమ్మంలో నిర్మి నీవు
గుట్టు తెలియ నీయవద్దు!
ఎవ్వరని వచ్చిరని
మ్యపు! మ్యపునుని అరువును.

నల్లపిల్ల :

ఇంటివారి కంటపడితె
కుంటిదాని వాడువేమో
పాడురోజు శకుంతే
పొట్టనిండదా ఏమీకీ
లేనిపోని బాధ లన్ని
దేనికోయి మనకు నేడు.
కానిపనికదారిరీయ
మనకు ముప్పవచ్చును.

తెల్లపిల్ల :

మొదుబారె నీమొదకు,
మాదుతప్ప నీదు బుది
వద్దంటే లాభమేమికి
సద్దుచేయవద్దు నీవు
యిద్దర కూ రోజెలను
సరుకొనీ తిందమాయి!
(తెల్లపిల్ల లోనికివెళ్ళి చూడు రోజెలు
తెస్తుంది.)

తెల్లపిల్ల :

ఉటిపెన పెటిపటి
బుట్టలోని రోజెలన్ని
గుట్టుగనే తెచ్చివాను
ఒకటి నీళ్ళ రెండు వాకు,
ఇక వాగులువాడగాకు!

నల్లపిల్ల :

గుమ్మంలో నిర్మి నేను
గుట్టుదాచి కాచివాను.
నా పాలుకు ఒక్కరోజు
వ్యాయమాయి నీ నీయగ.

తెల్లపిల్ల :

కాలిగోరులివే
కంచను చూడు!

నల్లపిల్ల :

కంటిపాప లివే
కంచను చూడు!

తెల్లపిల్ల :

రోమ్మ రోమములు
రాలెను చూడు!

నల్లపిల్ల :

చిమ్మ చీకటులు
కమ్మెను చూడు!

తెల్లపిల్ల :

వాదమెందుకూ,
పోదము తీర్చుకు.

నల్లపిల్ల :

వైర మెందుకూ
రారా! పోదము.

(నల్లపిల్ల, తెల్లపిల్ల, వడుస్తుంటాయి.
వాటి కోక కోతి ఎదురయ్యింది. ఆ కోతి
చేతిలో "తాను" కూడా వుంది. పిల్లలు
కోతికి నమస్కరిస్తాయి.)

* * *

తెల్లపిల్ల :

ఉటిపెన పెటిపటి
బుట్టలోని రోజెలన్ని
గుట్టుగనే తెచ్చివాను!
గుమ్మంలో కాపునిర్మి
గుట్టుదాచి పెట్టెనది!
రోజెలివిగో అందుకొని
వ్యాయమంగా మాకుపంచి
సాయపడుము కపిరాజా!
(ఆ చూడురోజెలు కోతికిస్తుంది.)

కోతి :

మర్కమేమి శేవటీ
ధర్మకాటా నిలపెట్టి
దగాలన్ని కటిపెట్టి
తగవుతీర్చి వ్యాయమగా.
సత్యంవన! ధర్మంవెర!
(కోతి రోజెలనుతుంచి, "తాను"లో
నేనీ తూసుంది. ఒకవేపు హెచ్చుగావుంది.
దానిలో రోజెలిసి నోటితో కొరుక్కులివి,
మళ్ళా తూసుంది. చివరికిది తిగుతుంది.
మళ్ళా హెచ్చుగానున్న శిబ్బిలో రోజె
ముక్కు కొరికి తిని తూసుంది. ఈసారి యిది
తిగుతుంది. ఈ విధం గా చూడురోజెలు
హరించినవోయి చిన్నముక్కు మిగులుతుంది.
పిల్లలు తెల్లవోయి చూస్తుంటాయి.)

కోతి :

పాపమేమి చేకారో
లోపమేమి చేకారో
రోజెల తూకంలో, నా
పట్టుతీప్పి పోయింది!
మీ కర్మలు కాలిపోను
నాకు మిగుల క్రమయ్యెప్పుడు.
చివరికోక్క చిన్నముక్కు
శిబ్బిలోన నిల్చింది!
తక్కడకూ అద్దె మీరు
తప్పక యివ్వాలినుమా!
చిన్నముక్కు అద్దెకింద
చెలిపోయె నదియుగూడ,
వల్లివస్తా పిల్లలూ!
మల్లివస్తా పిల్లలూ!
(కోతి పోతుంటే పిల్లలు (నడకప్పగించి
చూస్తుంటాయి.)

రెండు పిల్లలు :

కీమలాడు కొనుటవలన
కాసంతయు దక్కలేదు
టక్కులాడి మర్కటము
ఒక్కముక్క మిగల్చకన
దొక్కనిండ మెక్కివేసె!
తగవులాడు కొనుటవలన
తగిన కానీ జరిగె మనకు!
(కళ్ళనీళ్ళతో నల్ల పిల్ల, తెల్లపిల్ల, రెండు
శేసుకుంటూ యింటిదారి పట్టాయి!) ★

మొగుడు

ఒక గ్రామంలో విష్ణు శర్మ అనే బీద బ్రాహ్మణుడు నివసిస్తూండే వాడు. అతడు యాయవారం చేసు కుని జీవిస్తూ ఉండేవాడు. అతని భార్య దుర్గమ్మ. పేరుకి తగ్గట్టుగానే ఆమె పరమగయ్యాళి. రోజూ భర్త నోక సారైనా కొట్టండే ఆమెకి తోచేదికాదు. ఇట్లా ఉండగా కరువు వచ్చింది. ఇక మన శర్మకి పిడికెడు బియ్యమైనా దొరకడం చాల కష్టమైంది. చీవాట్లు, చెప్ప దెబ్బలు కూడ ఎక్కువయ్యాయి విష్ణుశర్మకి. ఒకరోజు ఎక్కువ బియ్యం తీసుకు రాకతోనే యింటికి రానివ్వనని చెప్పింది దుర్గమ్మ. శపించినట్లుగా ఆరోజు అనలు ఏమి దొరకలేదు. ఇంటికి వెడితే భార్య ఏంచేస్తుందో అనే భయంతో విష్ణుశర్మ ముక్కడా అక్కడా తిరిగి ఒకయింటి అరుగు మీద విశ్రమించాడు.

రాత్రి భర్త యింటికి రాక పోవడంవల్ల ఎవరినీ కొట్టడానికి లేక పోయింది, దుర్గమ్మకు. ఆ కోవ నుంథా దొడ్లో ఉన్న రేగిచెట్టు మీద చూపించింది. ఆ రేగి చెట్టుని

“బ స్కీ ల బా బు”

బాదడం మొదలు పెట్టింది. చాల కాలంగా ఒక భూతం చెట్టుని ఆశ్రయించుకొని ఉంది. ఈ దెబ్బల తాళలేక ఆ భూతం పారిపోవడం జరిగింది. అది పోతూ పోతూ విష్ణు శర్మని చూసి జాలిపడి విష్ణుశర్మ దగ్గరకు వచ్చి “నేను మాళవదేశ రాజకుమారి చంపాదేవిని పడతాను. ఎంతమంది వైద్యులొచ్చినా పడ లను. నువ్వువచ్చి ‘నేను విష్ణుశర్మను, దుర్గమ్మ మొగుడిని’ అని చెప్పు.

“రమ”

నేను ఆ రాకుమారిని వదులుతాను. దానివల్ల నీకు క్షి, ధనమూ వస్తాయి” అని చెప్పింది. శర్మకి భూతం చెప్పిన పద్ధతి నచ్చింది. భూతానికి తన నమ్మతి తెలిపి మాళవదేశానికి బయలుదేరాడు.

మాళవదేశపు రాజు విజయవర్మ తన కుమార్తెను పట్టిన భూతాన్ని వదిలించినవారికి అర్థరాజ్య మిచ్చి, తన కుమార్తెనిచ్చి వివాహం చేస్తా నని చాటించాడు. ఎంతోమంది వైద్యులు వచ్చి ప్రయత్నించారు. కాని లాభం లేకపోయింది. విష్ణు శర్మ తను భూతాన్ని వదల్చగల నని రాజుగారికి నచ్చచెప్పి రాజ కుమారి వద్దకు వెళ్లాడు.

“ఎవరు నువ్వు? ఎందు కొచ్చావు?” అంటూ హుంకరించింది రాజకుమారి చంపాదేవి.

“నేను విష్ణుశర్మని. దుర్గమ్మ మొగుడిని” అని చెప్పాడు, విష్ణు శర్మ.

“వరే నేను వెల్లిపోతున్నాను. నేను అవంతిదేశపు రాజకుమారి విద్యావతిని పడతాను. ఇంక అక్క డికి మాత్రం రాకు. వచ్చినా ప్రయో జనం ఉండదు” అని చెప్పి భూతం వెడలిపోయింది.

రాజకుమారి చంపాదేవి మామూలు మనిషయింది. అన్న ప్రకారంగా రాజుగారు విష్ణుశర్మకు అర్థరాజ్య మిచ్చి, చంపాదేవి నిచ్చి వివాహం చేశారు. ఇక తన కష్టా లన్నీ తీరినట్లే అనుకున్నాడు విష్ణు శర్మ. కాని యింకో ఆపద వచ్చి పడింది.

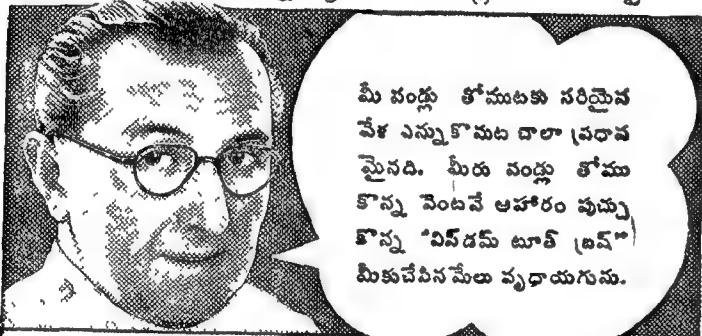
అవంతిదేశపు రాజకుమార్తె విద్యావతికి భూతం పట్టింది. ఎవరూ నయం చేయలేకపోయారు. చంపా దేవిని విష్ణుశర్మ భూతంబారినుండి రక్షించాడని అవంతి రాజుగారు విన్నాడు. విష్ణుశర్మని తన వద్దకు పంపమని మాళవదేశపు రాజుగారిని

దేవికోసం?

“మీ దంతముల జొగ్రత్త పర్చండి!”

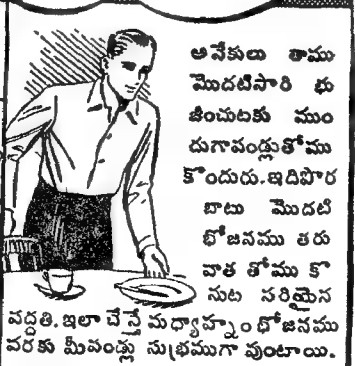
విజ్ఞేడమ్ దంత చైద్యుడు అది యెట్లో మీకు తెల్పును

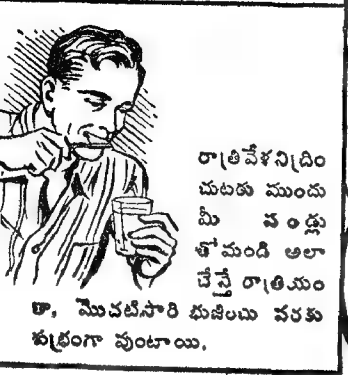
మీ వండ్లు తోముటకు సరియైన వేళ ఎన్నుకొనుట చాలా ప్రాధాన్యత వున్నది. మీరు వండ్లు తోము కొన్న వెంటనే ఆహారం వుచ్చు కొన్న ‘విజ్ఞేడమ్ టూత్ బ్రష్’ మీకు చేసిన మేలు వురాయును.

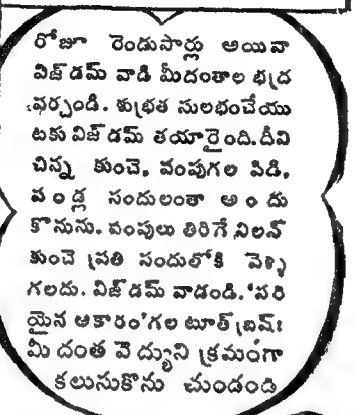
ప్రతి రోజునము తరువాత మీ వండ్లు తోముట సరియైన వేళ. తీవ్రపదార్థాలు తిని నచో ముఖ్యంగా వెంటనే వండ్లు తోముట మరీ అవసరం.

అనేకులు తాము మొదటిసారి భుజించుటకు ముందుగా వండ్లు తోము కొందురు. ఇది పొర బాటు మొదటి రోజునము తరువాత తోము కొనుట సరియైన పద్ధతి. ఇలా చేస్తే మధ్యాహ్నం రోజునము వరకు మీ వండ్లు సుభ్రముగా వుంటాయి.

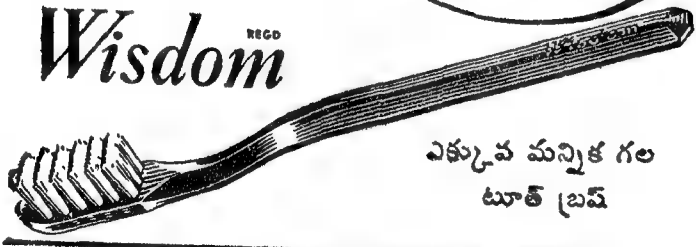

రాత్రి వేళ నిద్రించుటకు ముందు మీ వండ్లు తోమండి అలా చేస్తే రాత్రియంతా, మొదటిసారి భుజించు వరకు కుభ్రంగా వుంటాయి.

రోజూ రెండుసార్లు ఆయివా విజ్ఞేడమ్ వాడి మీ దంతాల తీవ్ర ఘర్షణి. కుభ్రత సులభంచేయుటకు విజ్ఞేడమ్ తయారైంది. దీని చిన్న కుంచె, వంపుగల పిడి, వండ్ల నందులంతా అందుకొనును. వంపులు తిరిగే నిలవ కుంచె ప్రతి వండులోకి వెళ్ళగలదు. విజ్ఞేడమ్ వాడండి. ‘సరియైన ఆహారం’ గల టూత్ బ్రష్! మీ దంత వైద్యుని క్రమంగా కలుసుకొను చుండండి

Wisdom

ఎక్కువ మన్నిక గల టూత్ బ్రష్

ప్రాధేయపడ్డారు. రాజుగారు అల్లుడిని పెళ్ళిమన్నారు. విష్ణుశర్మకి పెళ్ళక తప్పలేదు. తనజీవితం యింతటితో సరి అనుకున్నాడు. బయలుదేరాడు. ఒక ఉపాయం తట్టింది.

అవంతి దేశపు రాజు విష్ణుశర్మని సగౌరవంగా ఆహ్వానించారు. రాజకుమార్తె వద్దకు వెళ్లాడు విష్ణుశర్మ.

“ఎవరు నువ్వు? నన్ను వదిలించడానికి వచ్చావుటరా!” అంటూ మీదికి వచ్చింది భూతం ఆవహించి యున్న విద్యావతి.

“నేను విష్ణుశర్మని. దుర్గమ్మ మొగుడిని” అన్నాడు మెల్లగా.

“ఓరి, దుర్గమ్మడా! మళ్ళీ వచ్చావు! పోనీ అనిదయ తలినే అనలుకే మోసం వచ్చిందే. ఉండు. నీ జీవితం యివాల్పితో ఆఖరు” అంది భూతం.

“తొందరపడకు. నా గుటించి నేను భయపడటం లేదు. నేను రాజకుమార్తెను పెండ్లిచేసుకుని సుఖాలు అనుభవిస్తున్నానని దుర్గమ్మకి తెలిసిందట. దీనికంతకీ కారణం నువ్వేనని గ్రహించి యిక్కడికి వస్తూందట. ఒక బండినిండా పెద్ద కట్టలతో వస్తూందిట. ఆ కట్టలన్నీ విరిగేదాక నిన్నూ, నన్నూ యిద్దరినీ కొడుతుందట. అప్పుడే ఈ పూరి పొలి మేరలదాక వచ్చిందట” అని తొణకకుండా చెప్పేశాడు, విష్ణుశర్మ.

ఈ మాటలు వినేసరికి హడలెత్తి పారిపోయింది భూతం. పాపం, తను తిన్న దెబ్బలు గుర్తుకివచ్చి ఉంటాయి. తన యుక్తి ఫలించినందుకు సంతోషించాడు విష్ణుశర్మ. ఇంకేముంది, అవంతిరాజు కుమారినికూడా పెండ్లాడి, యిద్దరు పెళ్లాలతో సుఖంగా కాలంగడిపాడు. విష్ణుశర్మ.

★ ద గా ప డి న త మ్ము డు ★

(31-వ పేజీ తరువాయి)

చీవాట్లు పెట్టాడట. నీ మొగుడికి ద్రోహం చేసినదానిని నాకు సెయ్యక అని కొరికి నులీసిన మాటలు అడతాడట! ఆ యమ్మకి పద్మవారం ఈ రావులుతో అసలు మొగుప్పే తిట్టుకోని ఏడుస్తాడట! నా వేనా వచ్చినాది కొదంబాడట. అడి సంగతో మరీ. రాత్తుకు సరి గా పడుకోడట-పడుకున్నా యెదో పేల పన! ఒకో నాడు ఎందుకో భయం భయం అనిపిస్తాడట-తిప్పతాగేసి పడుకోంటాడట — అదిగో ఇ సమయంమాసి మనం యెయ్యాల కాటు!”

“అంత యెత్తు మేడఇంట్లో యెందరం బాలో విరాతాదా?” అన్నాడు పులయ్య.

చంద్రయ్య నవ్వి “ఆ పిరికి వుంటే మనకు బతుకేలేదు. ఆకొసమీద పడిపోతున్నా మనం అడ్డుతాం అన్నోడే యేమెనా యీ లోకంమీద సెయ్యకలడు. ఆ మేడ యేపు యెప్పుడై నా నూనావా?”

“ఓ యెన్నోసారు.”

“సెప్పు. యెలాగ యెక్కుతావా?”

“అటువేపు సంగు యిటువేపు సందు. ముందు గోడ్డుమీద దీపం—అటు సందులో దీపం నేడుగా నీ యిటు సందులో వున్నాడే—చీకె” అన్నాడు.

నేనంతా అప్పుడే పెనుయేసుకున్నాను. ముందు దీపం సందుదీపం బద్దిలకొట్టడం! పడెనుటి యేపు మాడో అంతస్తునుంచి నీళ్ళు బోదానికి రెండు సిమ్మెంటు గొట్టాలు కదలాకా వున్నాయి కాదా—నీకటిరాత్రి కొడ్డంట తొమ్మిది దాటితే యేపురూ తిరగరు—మంచి రాత్రి మీద యెక్కి పోవడం—చేసినపనిచేసి రెండోవక్కనుంచి అలాంటి వే మూడు గొట్టాలున్నాయి. వాలుగు మెట్లు దిగితే ఆ గొట్టాన్ని పట్టుకో వచ్చు. పట్టుకోని దిగిపోవడం ముఖం—”

“ఇటు పక్కనుంచే పో?”

“వద్దు ఇటువేపు పెద్ద సందు...వచ్చినా రాత్రి పొలీసాలు తిరిగితే తిరుగుతారు... గప్పున దాగోదానికి అన్నీ గుమ్మాలే యీ లుండదు. అటువేపు సందులో పెరటి గుమ్మాలు యే దోడ్లో నై నా దాగుండి గలం—”

“తలుపులు వేసేరా? అన్నాడు పులయ్య. “నాను తీనానుకదా? అలాగపోతే ఆ సందునుంచి రెండు మూడు సందులున్నాయి. యే సందునుంచి యెలిపోయినా సముద్ర పొడుకే. వేస గాలం మనలాంటిలు యెందకో పడుంటారు...ఇదికమీద పడుకున్నటు బట్ట వేసేమే.....అంతా గడకం వుంచుకోండి...ఆ సరియైన యే భక్తి

నా నే మీ యిళ్ళకి వస్తాను—”

మిగిలిన యిద్దరూ చంద్రయ్య చెప్పినట్లు అంగీకరించారు.

చీకటి రాత్తులు వచ్చాయి. అనుకోని పదిహేనురోజులెందిగానీ చంద్రయ్య వెళ్ళామని అనటంలేదు. పులయ్యకు చాలా ఆత్మీక గావుంది. ఎంతవేగిరం యీపని ఆయి పోతే తను మళ్ళీ నవరీ వెళ్ళిపోదామని కలలు గంటున్నాడు. మూడురోజులై పనిలేదని యింటిదిగిరే వుంటున్నాడు. రాత్తుకు కొడుకూ తనూ గడపలో పడుకుంటున్నాయి. నీలి గదిలో పడుకుంటోంది.

వేళ తనివారం. పొద్దున్ననుంచి పులయ్యకు అందోళనగానే వుంది. యేమిటి ఆలస్యమని చిరాకెత్తుతోంది. ఇదేదో ఆయి పోతే, తనవూగు వెలిపోదామని—నీలి కి తనకూ తగువువచ్చినా యెలాగో సర్దుబాటు చేసుకుందామని అనుకున్నాడు. తనవూగు యెంతగా మారిపోయిందో తనూ యెదో చెక్కానుక్కొ కొనుక్కొని నుటిని నమ్మకొని చెబుటోడ్చురెతాతానని—మళ్ళీ అనుకున్న జన్మతనకువసుందని యెన్నో విధాల అనుకున్నాడు. ఈ ఆశతో కూడుకున్న ఆలోచనలు ఈ ఆలస్యాన్ని సహించ నివ్వకండా చేస్తున్నాయ్. తను ఒంటిగా గడపలో పడుకొని యిటు అటు కదులు తున్నాడు. ఎదురుగుండా చెట్లు కొమ్మలు గాలికి కదులుతున్నాయి. కాలవకంపు ఘోరంగా వుంది ఏదోపిట్ట అగుపు విసటాన్ని పసందుగాలేదు. దూరాన్న రైలు కూత!

నీలి, ప్రక్కవపున్న ఇంటిగల అమ్మ

వాకిట కూర్చొని ఆమెచెవున్నమాటలు వింటోంది. మలు అమ్మప్రక్కన కూర్చొని ఆమె చెప్పేమాటలు వింటున్నాడు. లోకాల్లి రామాయణం అయ్యక విసిగెత్తించమా మలు అయ్యప్రక్కకు వచ్చాడు. తండ్రి కొడుకులకు నిద్దరంటలేదు. తండ్రికి భవిష్యత్తు ఆకాశవకంగా కనిపించడంచేత దాని విషయమై లో చించుకుంటున్నాడు. కొడుకు పగటివేళ బాగా నిద్దరపోయాడు. అంచేత నిద్దరరాలేదు.

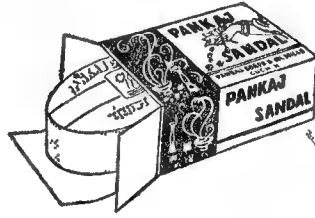
మొగుడు యింట్లోలేడేమో, పిల్లికోసం యేడ్చిన అవిడ రానురాను స్వవిషయంలోనికీ దిగింది. బహుశా ఆమెజీవితంలో యెదరికీ చెప్పరాని స్వవిషయాలు నీలితో గుటుగా గుసగుసలాడుతూ చెప్పుకుంటోంది— “నీలమ్మా! ఆయేల పిల్లి సచ్చిపోనేదు— నలుగురూ అని పోతారు నానే పిలిచిసంపి, నాయేడుపు దానిమీదపెట్టి తీర్చుకున్నా నని...నామొగుడి సంగతి యేదాదికాలేదు గానీ...వచ్చి...నూ సన్నావుకదా! ఈ తి ఆడదానికంటే అదోనం—నాను నోరెత్తితే పిల్లి నాగైపోతాడు. నువ్వు వున్న ఇంట్లో అదికి ఉండేదాడు...ఎవరూ నా అనే వోళువుండే వోరుకాదు—మొక్కిలీసోడు— ఆయితే గడించుకోనేవోడు— అలాగే సుకపడేవోడు, తిండి. తాగుదూ, ఒకశేంటి? పిధి వీడంతా నానంటే జడుస్తారా? అనేంట్లో ఆడివగర లొంగిపోనాను. ...తన్నేవోడు— అడుతెన్ని తే సుకమనిపించేది—మల్లా యెంతో సుకపెటేవోడు— అలాంటోడు సచ్చిపోతే—నానూ సచ్చిపోవాలనుకున్నాను— యెదవవేణం— తీపు— పిల్లిని దూరం దిగితేసి అదుఃఖం యేడిసి తీరుసుకున్నాను— నా సెప్పుదూ కల్లింటు నీరు తెచ్చుకోనేదు నీలమ్మా—

తాజాగాను, సువాసనగాను ఉండును

పంకజ్ శాండల్

టాయిలెట్ సోపు

శరీరమును కోమలముగాను, అందంగాను, వడుచుచునగాను ఉంచును.

మరికే సోప్ & అయిర్ మిక్చర్, కొచ్చిన్.

★ దగాపడిన తమ్ముడు ★

అప్పుడే అజాకలాగ నిచ్చివాన్నయి పోనాను...

నీలి యీ ఘోషవంతనూ విన్నది. అప్పుటికి చాలా రాత్రయింది. “పడుకో నీలమ్మ! ఈ తినునివ్వి కావని” అవిడ లేచిపోయింది. నీలి గదిలోనికిపోయి పడుకున్నా మలుపుండి వుడిగి అయ్యకు తేస్తున్న ప్రశ్నలు వింటూ వింటూ అలా నిద్రపోయింది.

కాలం దొర్లి పోతోంది. కానీ పులయ్యకు, పనుకురాతేను. ఆ చెట్టు వేపుచూస్తున్న కొద్ది బూతోడూ బంగారమే అగుపిస్తోంది. ఆకితో ఆటోదనలు ఆలలాడి పోతున్నయ్యే. కొడుకు మీద పడుకోని చిన్న చిన్న కూని రాగాలు తీస్తున్నాడు. తీస్తూ తీస్తూ వుండగానే వాడికి కండ్లు బరుకెక్కి పోయాయి.

ఇంతలో పులయ్య యింటి యెడరగా యిద్దరు నిల్చున్నారు. పులయ్యకు వాళ్లను చూడగానే ఆ ఆకారాలనుబట్టి పోల్చుకున్నాడు. సంతోషంతో లేవబోయి కొడుకును ప్రక్కకు వేస్తే వాడు లేచి పోయాడు. వాణ్ని మెల్లగా తట్టి లేచేసరికి లేచి కంటపడగానే పులయ్యకు పట్లరాని కోపం వచ్చింది—వాణ్ని పెగచేసి నీలి యొక్కడ లేచిపోతుందనో మెల్లగా తిరిగి వచ్చి వాడిని వత్సంమీద వేసుకొని కావేపు జోకొట్టినట్లుగా ఒక్క తడిమాడు.

ఆ చిన్ని వూదయంలో అప్పుడే సంత యం పొడనూపింది—ఈ వేళ యెలాగైనా తనను అయ్య రాని వ్వడని నిశ్చయించుకున్నాడు. ఆ కోజా రాత్రీలా అయ్య కనకారే మెల్లమెల్లగా అయ్యకు కనపడకండా అనుసరించాలని నిశ్చయించుకున్నాడేమో నిద్రపోతున్నట్లు నటించాడు. పులయ్య కొద్ది సేపయ్యాక మలుని మెల్లగా పక్కమీద వేశాడు. కొడుకు నిద్రపోతున్నాడని విశ్వాసం చేసుకున్నాక మెల్లగాలేచి అడుగులు ముందుకు వేస్తుంటే కొడుకు కళ్లు తెరిచి చూస్తున్నాడు.

అదిగో...ఆ కొడుచివర! అయ్య ఆ యిద్దరి కలుగుకున్నాడు. లేస్తే కనిపించి పోతానని యింకా అలా చూస్తూనే ఉన్నాడు. ముగ్గురూ కదిలి ఒకమూలకు చేరుకున్నారు. అక్కడ నిల్చున్నాక చంద్రయ్య గొణిగాడు. “తలుపుతీసుకొని జొక్కతే మేడమీద పడుకున్నాడు. ఇంటావొళ్లంతా పెళ్లి పోనారు. అంతా కీగా వున్నాది. ఆడిదగ్గర పిస్తూలు వున్నాదట. ఒక్కొక్క కళ్లు పెట్టకొనిపని పెయ్యాలి. ఇలాగ యెల్లెటప్పుడు యెవడైనా పోలిపో

డడిగితే రెండో అట పిసికూనించివస్తున్నాం” నముద్రంపాడున పడుకోదానికి పోతున్నాం అనిపెప్పాలి” తిరువార ముగ్గురి చేతులు ఒక వాని మీద ఒకటి ఆవిరి “మన దినాలు బాగులేక మనలో యేఒక్కడ వారికినా ఆడేముడు తోడుగా మిగతా యిద్దరినట్లుగా మీకే తెగినా పెప్పకూడదు” అని ముగ్గురూ ప్రమాణ స్వీకారం చేసారు. చంద్రయ్య ఇంకొందయంకూడా చెప్పాడు. మిగతావాళ్ళు కంటనే వారి పోయిన వాడియింటికి వెళ్లి పోలింతులు కొట్టినా తిట్టినా తనుకేం తెలిపని పెప్పినట్లు చూడాలని దొరికినవాడు కూడా తను దొంగ తనం చెయ్యలేదని చెప్పాలని మరి మరి చెప్పాడు.

ఇక ముగ్గురూ కాలకడవటం యాచిన్ని కళ్ళకి కనుపించాయి. అయ్యతో నున్న అన్న—చంద్రయ్యలను గుర్తుపట్టాడు. వారుకొడు మలుపు తిరిగారు. కంటికి అగ పడలేదు! గబగబలేచాడు—కొడు చివరకు వెళ్లి తొంగిచూశాడు—ముగ్గురూ అగు పించారు. అదిగో—చెత్తల దొక్క—వొంగిని ప్రాకుతూ ఆ దొక్కచాలు నుంచి చూశాడు. అయ్య నెనుకు చూశాడు. కానీ, కొడుకు యిలా వచ్చాడనీ, యా చాటున వున్నాడని యెలా తెలుసుకుంటాడుకీ—మళ్ళీ యింకోసండు...యీ సందు తనకు బాగా తెలుసు—యెన్నిసార్లో ఈ సందుత్రోవ తిరిగారు...ఇక్కడే ఇదిగో అవిధిపిల్లలు గొణికాయలు ఆట ఆడుకొనేవారు. తనూచూసేవాడు పరచాగా. తన బడి ఈసందులోనే కదా...విధిలో చీకటిగా వుంది—వాళ్ళు వెళ్లిపోవటం కాలవలో వంగి మరిచూశాడు—చీకటేనా ముగ్గురూ ఆగడం తనకు కనిపించింది—అలా కాలవ ప్రక్కనుంచే నడిచాచి నడిచాడు—అదిగో చెత్తలదబ్బా అచాటున కూర్చొని వంగి చూస్తుంటే అచక్కల మినమిష నిలుగులో ఆరెంచి గోడలు గలమేడమీదికి ప్రాకుతున్న మనుషులు స్పష్టంగా అగుపిస్తున్నారు. ఆశ్చర్యంగా రెప్ప వేయక కండా చూస్తున్నాడు. ఎక్కడలేని కోరిక తనను వులైజ పరుస్తోంది. అయ్యలాగ తనూకమేడ వైకి యెగ బ్రాకొ—కానీ అయ్యకి తన అక్కడికి వచ్చావని తెలిస్తే...అయ్యతో ఆ పారి చెప్పి కే కొట్టాడుకదా—అసలే మాటాడను అనుకోని అలా జోరుకలుకొని చూస్తున్నాడు.

ఇంతలో తనకు కుక్క అరుపు వినిపించింది. ఆ అరుపు వినిపించేసరికి చివరివాడు పగంవరకు యెగబ్రాకాడు. అగిపోయి మళ్ళీ యెగబ్రాకుతున్నాడు...

ఒక స్త్రీ డరు దొంగతనంకేసు ఒకటి తీసుకుని దొంగకు శిక్ష వడకుండా కేసు గెలిపించాడు. కోర్టు బయటకు వచ్చినతర్వాత దొంగ ఇలా అన్నాడు “మీరుగలం ఎలా తీర్చుకోవాలో తెలియడంలేదు స్త్రీ డరు గారు. తర్వాతవచ్చి మీ దర్శనం చేసుకుంటాను” “ఫరవాలేదు. కాని తీరిక చేసుకుని కొంచెం పగలుపుట రామా ఇంటికి” జవాబిచ్చాడు స్త్రీ డరు. —పోసుబాయి

మేడ వీధి వేపు వుండుండి జాబావని అరుస్తున్న ఒక్కట బూచోడు “పడుకోర నాయనా!” అని అంటున్నా అరుస్తోంది. పగం నిద్రరనుంచి మేల్కొన్న బూచోడు ఇలా అంటూ లేచి చూశాడు...చీకటిగా వుంది. కుక్కతన దగరనుంచి ఒక్క గంతుగంతి అడే పనిగా అరచగానే బూచోడు లేచి దాని దగరకు వచ్చాడు. మేడవేపు చూడగానే చివరి వాడు మేడయొక్క పోవడం చూశాడు. వెనువెంటనే కుక్క అరుపు తోబాటు “ఒకే క్షిణి దొంగలు దూరారూ... దొంగలురా...దొంగలూ—దొంగలంటూ పెద్దకేలు పెట్టసాగాడు. ఆ కేలు కుక్క అరుపు క్షిణివాసరాపును మేల్కొల్పాయి. ఇంతలోనే! ధన్ ధన్ అన్న ప్రేలుడు కెల్లం వినిపించింది.

కొద్దిమీదాలు అంత భయంకరం అగి పించింది. ముల్లుక్కుడా భయం వేసి ఆ చెత్తల దొక్కలోనికి దిగిపోయి దగ్గరకు ముడుచుకుని ఒకమూల కూర్చున్నాడు. అయ్యమళ్ళీ = గొట్టం పట్టుకొని దిగిపోతాడేమోనని కళ్ళెప్పు చెప్పి చూస్తున్నాడు. = దొక్క ప్రక్కనుంచే మనుషులు పర గతుతున్నప్పుడు వినిపిస్తోంది. ఎందరి గొంతుకలో వినిపిస్తున్నయ్య. ఇంతలోనే లారీలు వచ్చే కెల్లం—అవన్నీ వింటుంటే చిన్నప్రాణం = దొక్కలో యెవరికి కనిపించకుండా చెత్తలో చెత్తె, మురికిలో మురికె—రెండు సత్కీత్రాలులొంటి కళ్ళతో భువినుండి ఆకాశం వేపు చూస్తున్నది—ఆ కళ్ళు నిరీక్షిస్తున్న పనియెంతో జరగలేదు” “అయ్య దిగలేదు. నా అయ్యరాతేదు...

అయ్య యెప్పుడో సాడు? మా అయ్య గానిది నాను కదలను!" అని ఆ చిన్న పాఠం వితుకు వితుకుమంటూనే పట్టుదల నూపుతోంది.

చాలాసేపటికి కోలాహలం తగింది. మనుషులు తిరిగి వెళ్ళిపోతున్నారు. బూబోడూ, కుక్కగురించి చెప్పుకుంటున్నారు. దొంగలు గుళించి యేదో అనుకుంటున్నారు కాని మిల్లుకి యేమీ చెప్పని పటలేదు. విన్నముక్కలయినా ఆరంభకాలేదు. "మా అయ్యని ఆయేళ్ళే పేషినిదగర ఆలా కొట్టేసి వారు—ఇక్కడా అలాగ నేనన్నారో? వాగెందుకుండీ? మా అయ్యని కొట్టిపోలేకరిసేస్తాను—యెలాను...యిప్పుడైతే...ఆ మేడయొక్కగలనా? ఎక్కిలే మా అయ్య నన్ను మాసి యేల వచ్చివానని కొట్టడా? మా అయ్యకి యెప్పుడైనా కొట్టి అరిద్దరూ ఊరుకుంటారా?" ఇలా పరిపరి విధాల ఆ చిన్ని హృదయం ఆ కెల్లి గృహంలోనే, ఒక ప్రక్క కంటిరెప్పలు బరువెక్కుతున్నా ఓమూలకంపుతో ఒక్కొక్క తెములుతున్నా ఆరాటం జెందుతోంది!

మాసి మాసి కన్నులు కాయలుకాసి పోయాయి. అంతా నిశ్శబ్దం ఆవరించింది. నల్లటి ఆకాశం మిణుకుమనే చుక్కలూ—తనమటూ రకరకాల వస్తు సముదాయంతోయ్యెడల చెయ్యారెంజే తోడయ్యాయి. చివరికి విసుగుజెందిన మనసుకు ఒక ఆలోచన తట్టింది. "అయ్య ఆతోక యింటికి యెలిపోనాడేమా! లేక పోతే అలాగ ఓడ దించడానికీ యెలిపోనాడేమా యెల్లి పొద్దులేసినదాకా చూస్తాను" అని అనుకొని మెల్లగాలేస్తూ చుట్టూ చూశాడు. అగతా చీకటిగా నిశ్శబ్దంగా ఉంది. భయపడి వచ్చిన ప్రాంత వెంటజే యింటికి పరుగెత్తాడు. గడపలో అయ్య లేడు. అలాగ అయ్యకోసం యెదురుచూస్తున్న కళ్ళు చాలసేపటికి గానీ మూతపడలేకపోయాయి.

(ఇంకా వుంది)

“పెరల్ బుక్”

(29-వ పేజీ తరువాయి)

పైటేవారట. వారిసిదంతమే పెరల్ బుక్ నే హీతురాలి ప్రాణాలు బలితీసుకుంది. అమ్మాయి పూర్తిగా చావకపోయినా, అవంతంగా చంపింది వారిసిద్ధాంతం.

ఒకసారి పెరల్ బుక్ నిద్రపోతూండగా దర్బారానికి ఎవరో తెలుపుతారు. తెలుపుతీసి చూస్తే ఆ పూర్వోనే కొత్తగా ప్రాక్టీసు పెట్టిన అమెరికన్ డాక్టరు. గుమ్మంలో నిలబడివున్నాడు. నాలుగువీధుల అవతల ఎవరో వీడయింటికి కొడలుకు కవపు కానుపట. మంత్రసానివల కాలేదట. తెల్ల డాక్టర్లంటే మనసులో చెనీయులకు నమ్మకం లేకపో

యినా, చావు బదులు ముగ్ధపున్న భార్యను బ్రదికించుకోవడంకోసం ఆ పూర్వో వున్న ఒక్కగానొక్క అమెరికన్ డాక్టరు సహాయాన్ని ఆశించాడా అమ్మాయి భర్త.

అసలే చావు బతుకులలో వున్న మనిషి, తను వెళ్ళి ఆపరేషన్ చేసి లోపుగానే చనిపోతే అమెరికన్ డాక్టరు చంపేకాడంటారనే భయంతో చెనీయులభావ తెలిసిన పెరల్ బుక్ నిమగ్నమౌతూడానికి, నర్సు లేనందువల, నర్సుగా కూడా కొంతసేం సహాయపడానికి స్వజాతీయురాలైన పెరల్ బుక్ ను కొరడా డాక్టరు.

పరాయి దేశంలో స్వజాతి వాండు ఒకరి దరువున్నా చాలా ప్రాణాలు యినారు ఒకరి కోసం ఒకరు. వాండే స్వదేశంలో వుంటే కొట్టుకు చస్తారా.

వెంటనే పెరల్ బుక్, డాక్టర్ వెంట గుడిలాంతరు వెలుతురులో నాలుగు వీధుల అవతలవున్న చెనీయుల ఇంటికి నడిచి వెళ్ళిందా అర్ధరాత్రి పూట.

బాధగా

గానీ వెలుతురు లేని, ఒక చిన్న గదిలో చిన్న మంచమీద, ప్రసవవేసంతో అప్పటికే సగం ప్రాణంపోయిన ఆ యింటి కోడలు పడుకొని ఉంది. ఆమెపక్కనే మొరటుగా పురుడుపోయబోయినాండినయను మంత్రసాని భయపడుతూ వించుని వుంది. సాధారణంగా చెనాలాని పల్లెటూళ్ళలో మంత్రసానిచేత కానంత కవపు కానుపెత్తే, కనలేని అయిలాలిని అమ్మలక్కలంతా రాల్చిపోస్తారట; అటు ఏమతిరాలూ, యిటు ఏమతిరాలూ తామెరగనితెల్ల డాక్టరు, కోడలు పురుడు పోయడానికి రావడం చూచిన ఆత్మగారు కళ్ళ నీళ్ళు పెట్టుకుంటూ చుట్టూ చేరిన అమ్మలక్కల దగ్గర కొడల్ని తిట్టిపోయాడంటే మొదలేటెందట.

డాక్టరు ఆ అమ్మాయిని పరీక్ష చేసి మంత్రసాని మొరటు ప్రసవవేసల విడకడుపులోనే చనిపోయాడనీ వెంటనే ఆపరేషన్ చేసి విడను తీయకపోతే తల్లి ప్రాణంకూడా దక్కదనీ చెప్పాడు—కానీ తను ఆపరేషన్ ను చేసిన తర్వాత కూడా తల్లి ప్రాణం దక్కకపోతే తను బాధ్యుణ్ణి కాననీ, అందుకు నమ్మతించితేనే ఆపరేషన్ చేసాననీ అన్నాడు. ఆ విషయాన్నే చెనీయుల భావలో పెరల్ బుక్ ను ఆ యింటికి పొడికి చెప్పి వాళ్ళి ఒప్పందం తీసుకొమ్మన్నాడు—పెరల్ బుక్ చెప్పింది.

“అపరేషన్ చేయకపోయినా ఆ అమ్మాయి చనిపోతుంది. సరేనా?” అన్నది. “సరే” అన్నాడు అతే, ఆ అమ్మాయి భర్తా అందరూ.

“ఆపరేషన్ చేసి తెల డాక్టరు మా కొడల్ని చంపాడని అనుకోవడం తర్వాత...”

“అనం” అన్నాడు వాళ్ళు. (సకేషం)

ఆరువు సొమ్మ

(18-వ పేజీ తరువాయి)

ట్రాన్స్ మెన్స్ చెప్పి పొద్దుపోయి యింటికి వచ్చేవాడు. ఈ విధంగా కష్ట పరంపరలను యెదుర్కొంటూ అతి జాగ్రత్తగా గడుపుతూ వచ్చినా వీరన్న బాకీ తీర్చేసరికి మూడు నాలుగు సంవత్సరాలువైగానే గడిచింది. చిటచివరకు అతి కష్టంమీద బాకీ తీరి పోయింది.

కానీ, ఆ యిద్దరు యెంతో మరీ పోయారు. మూడు నాలుగేండ్లలోనే యెంతో ముసలివారు అయిపోయారు. తరువాత రంగారావుకు హైద్రాబాదు బ్రాన్స్ పర్ అయింది.

ఆ రోజు ఆదివారం. సాయంత్రం ఆరు గంటలు అవుతుంది. ‘సరోజినీ’ అనే పిలుపు విని వెనుదిరిగి కనుపించిన ముసలి మనిషిని చూసి నిర్ధారితపడి నివ్వరపోయి చూస్తూ నిట నిలవున నిల్చునిపోయింది సరోజినీ పట్టిక గార్చెన్నుట.

“అలా చూస్తూనేం సరూ? నేనే ఆరనిదను.”

“ఆ...ఆరనిందా? అదేంటి అరూ అలా మరీపోయావేం?”

విన్నుచూసి మూడు నాలుగేండ్లు అయిందేమా? యింతలో అంతమార్పా? ఏమిటి విశేషాలు. రా” అంటూ ఆరనిందను ప్రక్కనేవున్న కాంటి కోకు తీసుకొని వెళ్ళింది.

వేడి వేడి కాఫీ చప్పరిస్తూ “ఏమిటి అరూ చెప్పయిలా మరీపోయావేం?” అని ప్రశ్నించింది సరోజినీ ఆతురతతో.

“నిజం చెప్పనా సరూ? నా యీ మార్పుకు నీవే కారణం.”

“నేనా?” తానుకూన్నా కాఫీ కప్పును అలాగే విడిచేసి అర్థంకాని ఆప్టింగ్ తో ప్రశ్నించింది సరోజినీ.

“అవును నీవే సరూ!” అంటూ తాను సరోజినీ దగ్గరనుండి దండవారం వుచ్చుకొన్నది మొదలు అప్పటివరకు జరిగిన సంఘటనలు అన్నిటిని క్రమంగా చెప్పకు వచ్చింది ఆరనింద.

“బలే. ఎంత చిత్రంగావుంది? నేను నీకు యిచ్చిన చంద్రవారం అసలు బంగారంకాదు. వైస బంగారపు గిట్టె. నాకు మాత్రం యేం తెలుసు? నేను నీకు యిచ్చిన వారాన్నే నాకు తిరిగి యిచ్చివేశాననుకొన్నాను”

“ఆ. అలాగా” అంటూ ఆశ్చర్యంతో కిటికీనుండి అప్పుడే నాంపల్లి నీడకా వైపుకు నడుస్తూన్న రైలు బండిని చూస్తూ అలాగే కుర్చీలో కూర్చునిపోయింది ఆరనింద!

(మొదటి అనుసరణ)

క్రాబోయే పెళ్ళికూతురు (విజయవాడలో రివ్యూలో వదిలివెళ్ళి అరుణయట ఓ కుర్చీలో కూర్చుని, 'ఓ అబ్బ' అంటూ ఉడకపోత గురించి తం అభిప్రాయం తెల్లబెడించి, మెడ వెనక్కి చాల్చి నీలాంబులలోకి వృషి పారించింది. చుట్టూ కుర్చీలలో నాగేశ్వరరావు, 'చెంచులక్ష్మి' డైరెక్టరు వి. ఎ. ముప్పారావు, 'సాహితీ' సహనిర్మాత భావ శారాయణ, ప్రభాపాడకున్న్వ తెనకొకబుద్ధు చెప్పటం అంటూన్నారు. ఆ కుర్చీలో 'అమ్మాయి' కబుర్లు వింటోంది కాని పోర్న లోక కోణాలు డైలాగులు చెప్పటంలేదు. తీక్షణతలను రెక్క పెడుతూ ఉందని

ఎవరన్నా సంచాయిషీ తెదిలే న క్మేయ వచ్చు. కాని ఆ 'అమ్మాయి' మటుకు, ఆతి ప్రయత్నంమీద మెల్లిగా మెడ తైకత్తి

వార్తావరణం

"జడ బరువు" అంది టూకీగా. 'అసలే ఏడు మల్లెపూల ఎరు గుకుమారిని అలా మొయ్యలేవంత పెద్దవాల్లాడ ఎవరు వేసు కోమన్నాడు' అన్నాడు నాగేశ్వరరావు.

'మల్లెపూల జడగా అంచేత బరువుండ కూడదే' అన్నారు మరొకరు.

"ఇవి మల్లెలుకొవు. గుల్షాద్...గుల్షాద్! మనవంతున ఏమంటారండీ...అబ్బో అంటారు. గుల్షాద్ పూలు చాలా బహువు. గజ స్మర జడ మొయ్యాలి." అంది అమ్మాయి మెడ ఎత్తికుందానే, అలా ఆకాశంలోకి చూస్తూ.

'అలా అవస్థ పడకపోతే, అజడ! ఓకుర్చీ వేసి మర్యాద చేయించరాదూ' అన్నాడు నాగేశ్వరరావు...దగ్గరోఉన్న ఓ పెద్ద మనిషి, అమ్మాయి గుల్షాద్ జడకోసం ఓ

జల్లెడుపోవారి 'కాశ్యపంధిని'లో రామారావు, అంజలి దేవి

రీ వేసి, జడని అందుమీద కూర్చోబాడు.

అమృత్యు అంది ఆ అమ్మాయి నిటానగా కూర్చుని. ఆ అమ్మాయి పేరు అంజలిదేవి అనినా, అమ్మాయి అనే అంతా పిలుస్తారు.

“అందుకనే నూ పిల్లలి ఎవ్వడూ పూలజెడ వెయ్యను... చాళీసలే మోస్తూ లేరు. ఏమిటో పెట్టి వేసాం” అంది అంజలిదేవి. ప్రసూతిం, ఆమె ప్రత్యేకం సరదా పడిగాని, పిల్లలికి తన బలం కలిగి సామర్థ్యాలు చూపాలనిగాని గులాబ్ ఫూలలో మణుగుజడ వేసుకోలేదు, ప్రభా ప్రాడతనాన్ని వారి అడపె తనం చిత్రకథలో అమ్మాయి సంతోషం పట్టుబట్టి ఈజడ వేయించారు. పెళ్ళి కూతురులా ముస్తాబు చేశారు. కథ బలీయం కాకపోతే, వాళ్ళికి వచ్చిన పిల్లాడికిచ్చి ముద్దుటగా పెళ్ళి చేసేస్తారు కూడా. కాని ఆ కథలో అమ్మాయికి, అయ్య ‘సినిమా నాగేంద్రావులా’ ఉన్న అబ్బాయిమీద అపార మైన అనురాగం. అతన్ని తప్ప ఒకరినూ కన్నేర్చి చూడదు. అలాటి సందర్భాలలో పెద్దలు మామూలుగా, అతను భర్త ఒకరు లేవ్వరేనా ఘనపాలేదంటారు. ఇలాటి కథావతులు వచ్చిపడితే అమ్మాయిలు, అబ్బాయిలు, గత్యంతరం కనబడక అత్యుచార్థకు మార్గాలు మార్గాంతరాలు పరిశీలిస్తారు.

* * *

కథలో అమ్మాయి, మూర్తిభవించిన కోక దేవతలా, ఉరి శివారున రావెట్టు నీడన ఉన్న సుబ్రహ్మణ్యేశ్వరస్వామి దగ్గరకు వెళ్లి మొఱపెట్టుకుంది. ఆయన విని, గంభీర ముద్ర చాల్చాడు.

“నాకు నచ్చని వాడిచేత పుస్తెలతాడు కట్టించుకోవడం కన్న ఉరి వేసుకు ఇక్కడే ఉనిపోతాను. నీపాదాల దగ్గరే ప్రాణాలు అర్పిస్తాను” అంది పెళ్ళి కూతురు.

అయినా స్వామి తలస్థంగా ఉన్నట్టు, జటించాడు. అమ్మాయి దేవుణ్ణి దేదిరించ కానికీ, డబ్బాయించడానికీ రాలేదు. ఆయన తన పేరు ముక్క వడేసి మరీ పోతాను నుండి. చేతున్నేసింది కాబట్టి, చీరతొలగి పక్కం నుంటే చీర చీరం అంటించి ఆహుతి కావడానికి సిద్ధపడింది.

* * *

దేవుడు మూటానికి—మొట్టమొదటగా కన్నా ఉన్న వాళ్ళి—కలిసుడుగా (రాయి తిన్న వేసి నందు వలనే కాదు) కనబడతాడు. ఆయన అంటే గట్టినివాళ్ళు, అవునూ కాదు అని స్పష్టంగా చెప్పడానికి తల తటాయించే రాజకీయ నాయకుడిని సామ్యం లేస్తారు. కాని దేవుడు చెయ్యదలచుకున్నది చెప్పాడట. ఎటొచ్చి ఆసంగతి చెప్పాడు. ఈ సంగతి తెలిసినవాళ్ళు ఆనతారు. తల్లి వాళ్ళు ఈ కథలో అమ్మాయిలా నాలుగొందలరూపాయలు చేసే చీరని వారలిచ్చి, ప్రాణాలు నైవేద్యం పెట్టేయబోతారు. కాని అది అశాం

ఆర్. ఆర్. పిక్చర్స్ వారి ‘కార్తవరాయని కథ’ చిత్రంలో గిరిస.

తంజరగను. ఈ కథలో నూజరిగిపట్టు (నూజిన వరకూ) తో వదు. ఎందుకంటే, అమ్మాయి పెంకు నంటించేవరకూ ఆ మెండు ప్రేమించిన అబ్బాయి పెంకున గంలేసి, మంటలార్చి ‘కమలా మరీ బోయింహా’ అన్నాడు. అమ్మాయి అతన్ని కాగరించుకుని భోజన ఏడిచింది. అబ్బాయి ఆమెకురులు నిమిరి, ‘భయపడకు’ అని నమస్కాయించాడు.

‘ఇంక చాలెండిసార్. కట్’ అన్నాడు. డర్మకుడు అదుర్తి నువ్వురావు.

అమ్మాయి, నాగేశ్వరరావు వేరవేరవ్వారు.

‘ఇంకో టేక్ తీసుకుందాం’ అన్నాడు నువ్వురావు.

‘ఎందుకు’ అంది అమ్మాయి నుతారంగా.

చీర బాగా అంటున్నారేమిట... అంటు కోని చీరని ఈ అబ్బాయి అతి సామాన్యంగా అర్జ్యం అంటే బ్రహ్మాండంగా ఉండదు.

* * *

‘అయితే ఓ చిన్నవాడా! మీర కాంతుండానే ఎలా చచ్చిపోతామనుకున్నావు? శేవుడిదగ్గర ఉత్తురినాటకమా? అమ్మాయి నాగేశ్వరరావు ‘మెండులక్ష్మి’లో ప్రసన్న నరసింహుడిలా పెంకగా.

‘అయితే, ఓ చిన్నవాడా! మీర కాంతుండానే ఎలా అర్చబోయావు.’ అంది అమ్మాయి అంజలిదేవి వెటకారంగా.

“చీరకాలకుండా అర్చబోలేదు; అవ బోయాను” అన్నాడు నాగేశ్వరరావు చతుర్త్వంగా.

* * *

రెండో టేక్ తీసుకున్నప్పుడు వరకు డైరెక్షన్ నువ్వురావు ‘బర్నార్’ ఆయింట్ మెంట్ డబ్బా తెప్పించి, ‘ఇది చేతులకు రాను కొండి. లేకపోతే చేతులు కాలరన్య’ వన్నాడు.

“నాకు ఈ హంగులక్కలేదు. చెయ్యి ముందుంటే మరీ ముంచింది...” అన్నాడు.

‘ఆడపెత్తనం’లో కన్నాంబ, సూర్యకళ, కుటుంబరావు.

సాగేశ్వరరావు.

నోడివారు నచ్చచెప్ప చూడారు గాని సనేమిరా అన్నాడు సాగేశ్వరరావు.

* * *

ఈసారి చీర బాగా అంటుకుంది.

‘కమలా!’ అంటూ పరుగెత్తి వచ్చాడు అబ్బాయి. వస్తూనే, చెంబు మంచుకున్న తోటుకు ఓ అంచులించిన దొరకపువ్వుకొని -అసిరిలో అనుకోకుండానే అంతా ఎలా చెస్తారో అలాగే-ఒక్కసారి ఝాడించే సరికి తుజారంలో మంట అరింది; ఉత్తరార్ధంలో సాగేశ్వరరావు & చెంబును సరిపి పూర్తిగా నిప్పును అర్చకాడు.

అమ్మాయిని కాగితలో పాదువుకున్నాడు. ఆమె భోగనవడిచింది... డైరెక్టరు తప్పిగా కట్ అన్నాడు.

* * *

“అబ్బా ఏమి ఎండలు. వీటికి తోడు గాడువు” అన్నాడు సాగేశ్వరరావు మళ్ళీ ఆకుబయలు కూర్చోని.

తచ్చే ఏడాదినుంచి మే నెల అంతా నెలవు తీసుకొని, చల్లని పటున ఉండే దలచుకున్నా వన్నాడు. నీ నీ మా నటులకి ముఖ్యంగా శేషవిలోనగటిపూట పని చేయడం మహాయాతన. బయట ఎండకి తోడు గుడియో పెడ మూలన లోపలా అంతరికన్న ఉడికి బోతుంది. ఇదికొక, చైపవర్ దీపాలనెగ అదనపు వివేదం.

* * *

1980 నాటికి తీసుబాటు తీసుకుని విదేశ యాత్రకు బయల్దేరి వెళ్లదలచుకున్నట్లు కూడా సాగేశ్వరరావు మాటలు సందర్భంలో చెప్పడం

‘హీన పతనం ఆర్పిల్లు తిరగ దలచు కున్నాను. గవర్నమెంటువాట్లు అనుమతించే ఖర్చుతో మొత్తం భూగోళాన్ని పాదువుగా ఒక ప్రదక్షిణం చేయవచ్చుననకుంటాను’ అన్నాడతడు.

“హా! మా గుర్నాధం విమలాపురం వెళ్ళడని నీ కలాలెందు?” అని దబాయుస్తున్నాడు కాపెన్ ఆంజనేయులు (డా॥ శివరామకృష్ణయ్య) ఆశ్చర్యంగా రావుబహద్దర్ గంగాధరం (జి. ఎఫ్. ఆర్.) చూపుతుంటే రికమక జవాబేదో చెప్తున్నాడు “ధన్” (రమణారెడ్డి) రిపబ్లిక్ ఖానీ హాస్యచిత్రం “పెళ్లిపందడి”లో ఒక ఫన్సీ కళ.

ప్రభావారి ఆడపెత్తనం దాదాపు పూర్తి అయినట్లే. ఆ దుర్ల సుబ్బారావు దర్శకత్వాన తయారవుతున్న ఈ చిత్రంలో అంజలీదేవి, సాగేశ్వరరావు, నూరికళి, కన్నాంబ, రేలంగి, కుటుంబరావు మొదలగువారు నటిస్తున్నారు. రచయిత పినిశెట్టి.

సంగీత దర్శకుడు రాజేశ్వరరావు. నిర్మాత కెనర్.

అగ్ర శ్రేణి తారాగణంతో రూపొందుతున్న జలధవ్వారి ‘రాజనందిని’ జాలెనాలుగున విడుదలకాబోతోంది. మల్లాది రామకృష్ణ శాస్త్రిగారు కథ, మాటలు పాటలు వ్రాశారు. ఎన్.టి. రామారావు, అంజలీదేవి, జి. వరలక్ష్మి, గిరిజ, శుక్కుడి, రేలంగి, ఆర్. సాగేశ్వరరావు, మహాంకాశి వెంకయ్య మొదలగువారు పాల్గొన్నారు. సంగీతం టి. వి. రాజు సమకూర్చారు. దర్శకుడు వేదాంతం రాఘవయ్య.

మంచి రోజులు

కృష్ణచిత్రవారి ‘మంచి రోజులు’ చిత్రం నిర్మాతానికి, ప్రసిద్ధ నటుకు శ్రీ సి. ఎన్. ఆర్. ఆంజనేయులు జూన్ 12వ వాహినీలో

వారంభూత్సవం జరిపారు. ఈ చిత్రం
రక్త నిర్మాత శ్రీ ఎ. పద్మనాభరావును,
ప్రజానికులంతా ఆధిపత్యం వహించి కుభాకాం
జులు తెలిపారు. పద్మనాభరావు, నిర్మాత
గా, కథా రచయితగా ఆంధ్రప్రదేశ్ కు
'తెక్క కలెక్టు' (కర్వాణీ విక్రే) (కర్వాణీ విక్రే)
వారా పరిచితుడు. ఈ చిత్రానికి ఇప్పుడు
దర్శకత్వం నిర్వహిస్తున్నారు. రచయితలు
శ్రీ శ్రీ, ఆర్.ఎ. సంగీత దర్శకుడు పెండ్యాల
తొలికాజు చిత్రించిన పన్ని వేలంలో
మూడు (ఎం. ఎల్. ఎ.) మూర్తి, మూలని
నిర్మిస్తున్నారు. ఆ కోణానుండి 25 వరకు
వరసగా ఆ వెబ్ సైట్ నిర్మాణం పొందినారు.
భార్యగ్రహణం వేదాంతం చిదానందం.
కళాదర్శకుడు శ్రీ మణి.

'మంచికోణాలు' చిత్రంలో సి. ఎస్.
ఆర్, నాగభూషణం, రమణారెడ్డి, కుటుంబ
రావు, అలారామలింగయ్య, బొమ్మపాటి,
నర్సరాజు మొదలగువారు ప్రముఖపాత్రలు
నిర్వహిస్తున్నారు.

హిందీ 'సువర్ణ సుందరి'

రజతోత్సవాలు జరుపుకొన్న 'సువర్ణ సుందరి'
చిత్రం, "విఆర్.ఎం. లేఖండా" ముద్రా
పాటులోని పీస్ ఫుడియోలో హిందీలో
తిరిగి తయారవుతోంది. ఆర్.ఎం. ప్రచార
ంలో కనిపించక పోయినా, చిత్రంలో
పుష్కలంగా ఉంటుందని దానికి సందేహం
లేదు. కారణం వేదాంతం రావు కయ్య
గాడు. బ్రహ్మాండమైన వెబ్ సైట్ అంజలి
దేవి ప్రభుత్వం పాల్గొన్న సృష్టిం ఒక
దాన్ని ఆయన ఇటీవల చిత్రించారు. భార్య
గ్రహణం దర్శకుడు ఎం. ఎ. రమామూన్.
ఇటువంటి సృష్టిలు ఇందులో ఆరు ఉన్నా
యని చెప్పారు నిర్మాణంగా దాదాపు
తూరి అయినట్లే.

నాగేశ్వరరావు, అంజలి దేవి ముఖ్యపాత్ర
ధారులు. శ్యామ, కుంకుం, ఆగా, వి. ఎస్.
జోషీ, రాధాకీషన్, భుమత్, నిరంజన
శర్మ, సుప్రూ, బాలనటి డెయిసీ ఇరానీ,
మొదలగువారు పాల్గొంటున్నారు. మాటలు
మీర్జా ముక్రమా, పాటలు భర్తీ వ్యాస్
చేశారు.

నిర్మాత ఆదినారాయణరాజ్, దీనికి
సంగీతం సమకూర్చారు.

అక్టోబరు నెలలో ఈ చిత్రాన్ని రాజ్ శ్రీ
శ్రీర్ ఎవారు దేశవ్యాప్తంగా విడుదల చేసు
పెరు.

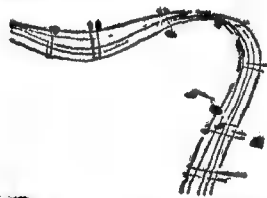
ప్రసాద్ కొత్త చిత్రం

దర్శక నిర్మాత ఎల్. వి. (కారద)
ప్రసాద్ గారు జులైలో తమ రెండవ
హిందీ చిత్రం నిర్మాణం ఆరంభించినట్లే
ఉన్నారు. వారు 'ఫోటి బెమాన్'. రచయిత
బెందర్ రాజ్ ఆనంద్.

బర్ రాజ్ సాహ్ని, రమామూన్, మహా
మాన్ ఇందులో ముగ్గురినీ చుట్టులుగా పటి

గొప్ప చిత్రాలు నిర్మించే బుడకుం చాలక్స్ సిత్ కూడి ఉంటుంది

నేటి నేటి పర్వం.
కథలో బిగువు.
సంగీతం.

ఇవే కాకుండా, ఇంకా

ఈ చిత్రం చూస్తున్నంత నేపు
నూతన అనుభవాన్ని పొందటం,
దానిని ఇతరులకు చెప్పటం.

చిత్రం చూస్తున్నంత నేపు
అనందంగా ఉండటం.
అదేదో చెప్పలేక పోవటం
జరుగుతుంది

మారు చిన్నదాన్ని పొందటం తద్వారా.
ఈ లక్షణాలు

బి.ఎ. యస్ దాం
చిత్రంలో ఉన్నాయి.
చూడండి

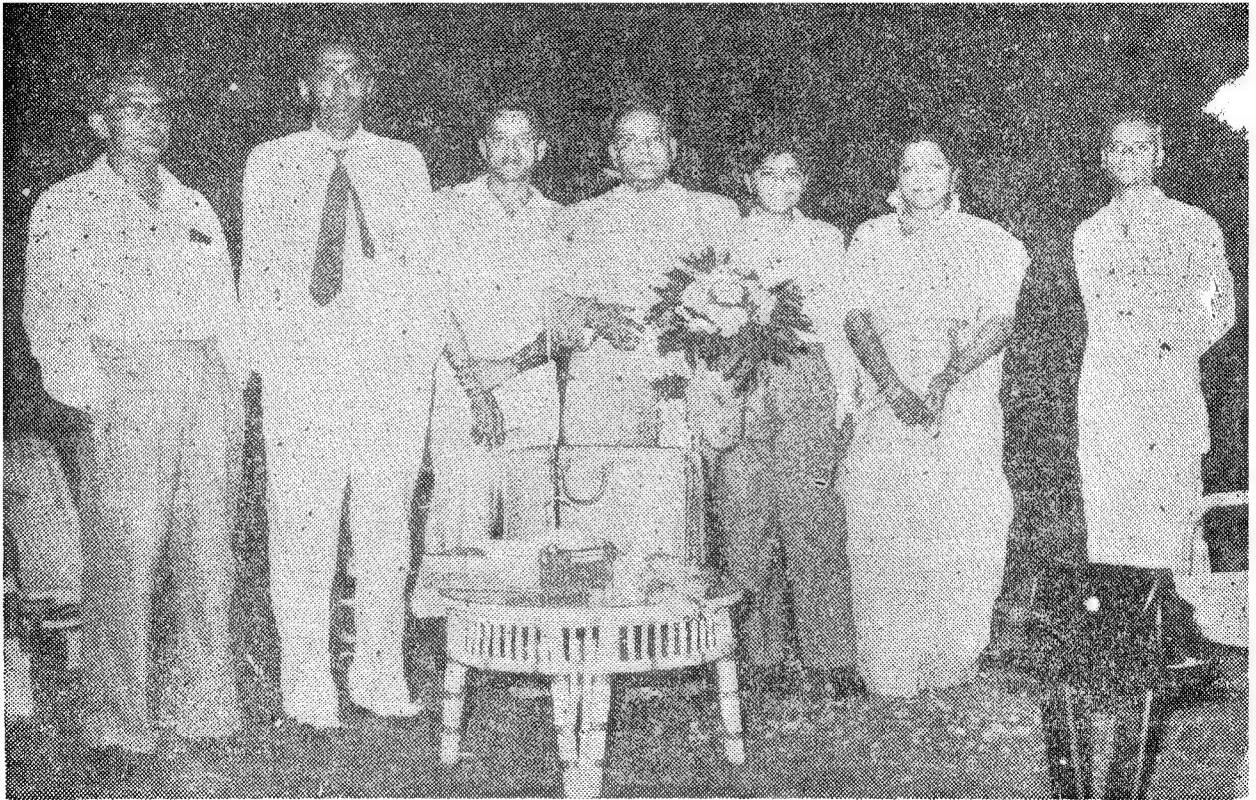

చెంచులక్కి

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ అంతటా విజయభేరి మ్రోగిస్తోంది
ఆబాల గోపాలం కూడదగ్గ చిత్రం

నిర్మాత-దర్శకుడు బి.ఎ. సుబ్బారావు. ముఖ్యపాత్రలు: రాజేశ్వర రావు

జపాన్ పర్యటననుండి తిరిగివచ్చిన రామకృష్ణ. భానుమతికి ఆయనకూ మధ్య నున్న బాలుడు వారి కుమారుడు భరణి.

శ్రీ రామకృష్ణ నివేదిక :

★ జపాన్ లో ఫిలిం పరిశ్రమ ★

“ఎవరిమీద ఎవరి కెక్కువ గౌరవమో నాకు గట్టిగా తెలియగాని మొత్తానికి జపాన్ లో ఇనుకూ, ప్రతి జనుడూ కూడా తెల్ల వాడయ్యేమున నాలుగున్నర గంటలకే మేలుకుంటారు.” అన్నాడు భరణి అధిపతి, దర్శకనిర్మాత శ్రీ పి. ఎస్. రామకృష్ణరవు తన జపాన్ యాత్రా విశేషాలు చెబుతూ.

జనులకు మటుకు కష్టించి పనిచేయడంపట్ల గురి, గౌరవం, ముక్కువా ఎక్కువ. ప్రతి వాళ్ళూ సగటున రోజుకు 18 గంటలు పని

చేస్తారు. వేళచాలదని, బాగుండదనికాబోలు నూర్య భగవానుడూ నాలుగున్నరకే డ్యూటీలోకి వస్తాడు అన్నారాయన నవ్వుతూ.

జాపనీస్ వణిక్రముఖుడు, శ్రీ పి. రోడ్ డి. అతిథిగా 18 రోజులు ఆ దేశంలో తీయన పర్యటించారు. వాలల దగ్గర్నుండి కలాలదాకా వివిధ రంగాలలో అక్కడి వారి జీవన విధానాలూ వారి దృక్పథాలూ, విలువలూ, కార్యదక్షిణత, క్రమశిక్షణ, వారి సౌందర్య విహీన మొదలైన వివిధ విషయాల గురించి, సాధ్యమైనంతవరకూ సకలమూ కనీ, వినీ తెలుసుకువచ్చిన రామకృష్ణ, “జపాన్ గురించి ఏం చెప్పను? ఎంతని చెప్పను. అది చాలాగొప్పజాతి, గొప్పదేశం. దేశాన్ని వర్ణించడం స్వర్గస్థును వర్ణించడమే అవుతుంది... అతిశయోక్తికాదీది.” అన్నాడు...

పొలాల్ని విలువ

...జపాన్ చాలా చిన్నదేశం జనాభా ఎక్కువ. అందుకని, వారికి భూమి విలువ బాగా తెలుసు. ఒక్క అంగుళంమేరకూడా

వృధా చేయరు. రైల్వేలెనుకి గజందూరం దాకా పొలాలు ఉంటాయి. పల్లెలూ పట్నాలూకూడా అతిసుభంగా ఉంటాయి. ఏదీ ఎక్కడ ఉండాలో అక్కడే ఉంటుంది. గొడ్డు, బద్దెఘలూ చేఖాతిరిగా తింగడం మనకి ఎక్కడా కనబడదు ఇళ్ళు కూడా ‘వీరుగా’ అందంగా ఉంటాయి. ఎక్కువగా కర్రతో కట్టినవి. చక్కని వర్ష చిత్రాలతో ప్రతి గోడనీ అలంకరించుకుంటారు. స్త్రీలు అందరూ, మన దేశంలో గృహిణులలాగానే, నిండుగా, గౌరవభావం కలిగించేవిధంగా ఉంటారు. జపాన్ లో పిల్లలగురించి చెప్పకోవడానికి, చెరీబ్లాసమ్ పువ్వులనుమానే చాలు. అంత స్వచ్ఛంగా చక్కగా ఉంటారు అంత బడికి వెళ్తారు. ఆ దేశంలో నూటికి 99 మంది చదువుకున్న వాళ్ళే. ఎటొచ్చి డిగ్రీ చదువులు అందరూ చదవరు. నూటికి ఖర్చు జానీ. చాలామంది వృతులు-వి ఇంజనీరింగ్, నేర్చుకుంటారు.

జపాన్ లో ప్రయాణ సదుపాయాలు ఎక్కడా తంపేలేదుకు పీలులేకుండా ఉంటాయి. అవన్నీ ప్రయివేటు యాజమాన్యన నడుస్తాయి. రైలు దగ్గరనించీ. అంచేత సహజంగానే పోటీఉంటుంది. దాని వల్ల ప్రయాణికులకు సదుపాయాలు హెచ్చుగా చేస్తారు టౌకరా యివ్వడం ఎక్కడా లేదు. యాత్రికులకు తూజాల మీద అభిమాన పాత్ర మయిపోతుంది జపాన్ అన్నార రామకృష్ణ.

నినిమావార్తలు

స్తారు. కుమారినందా వాళ్ళు ఫోటోజెహన్. క్వామ రెహమాన్ గృహిణి. కు భాఖో శ్రీ మహమద్ కు జోడా. జోకర్ రాధాకిషన్. వీరుకాక మరో ముఖ్యపాత్రను ధుమర్ నిర్వహించడమవు.

చాయాగ్రహణ దిర్ఘతవ్వం చ్వరకా దివేచా నిర్వహిస్తారు.

పాటలు వాస్తవే, లేంద్ర వాస్తవం.

వాణికి శిలం రైకిషన్లు సంగీతం సమ కూర్చున్నారు. ★

ఫిలిం 'పొలం'లో

చలనచిత్ర పరిశ్రమ గురించి మాట్లాడుతూ, మన చిత్రాలకి వాళ్ళి చిత్రాలకి పోలిక లేక పోయినా సుడియోలు మాత్రం దాదాపు ఒక్కలాగే ఉంటాయన్నారు. అక్కడ పాలుకు ఆరవందల చిత్రాలు రియలైజ్ అయ్యాయి. మరి పాలుగువందల విదేశాలనుండి వస్తాయి. ట్రాన్స్ జెనరల్ లో పాలుగు సుడియోలు ఉన్నాయట. పాత రాజధాని కోట్లో ఒకటి ఉంది. ఒక్కొక్క సుడియోలో ఎగిరిపోయింది పది ఫ్లోర్లు ఉంటాయి. జివీ కిచ్చు శేల శేగు చెక్కతో ప్లాట్ ఫారం వేసి దానిమీద సెట్ కట్టారు. వాటికి కొయితం, స్ట్రెప్స్, డిలీవ్రేడ్ వాడతారు. ఒక్కొక్క సుడియోలో పీన ఫతం వెయ్యిమంది పనిచేస్తారు. జపాన్ లో స్వతంత్ర నిర్మాతలు కొద్దిమంది ఉన్నారు. చిత్రాలన్నీ సుడియోల పరంగానే తయారవుతాయి. నటులూ టెక్నిషియన్లూ కూడా సుడియో ఉద్యోగులుగానే కాంట్రాక్టు పనిచేయడానికే ఉంటారు. అందువల్ల స్వతంత్ర నిర్మాతలకు కూడా ఏదో ఒక సుడియోలో కలసే చిత్రం తీస్తారు. మనలా, అక్కడ 'స్టార్ సిస్టం' లేదు. నటులు, తమ యిష్టం వచ్చినన్ని చిత్రాలలో నటించరు. స్ట్రీటాన్సింగ్ లేదన్నమాట. పెద్ద నటులు పుచ్చుకునే మొత్తంకూడా పదివేల రూపాయలకు మించదు. నటీనటులు వేళ్ళకు షూటింగ్ కు రాకపోవడం వంటి ఇబ్బందులు లేవు.

మండి ఫిలిం 'కట్' కట్టలేదు

"నేను చాలామంది పనిచారితో, కళా కారులతో మాట్లాడాను. ఎవ్వరూ వర్తమాన సినిమాకులను గురించి కానీ, తమ పనిగురించి కానీ ఆసంతోషం వ్యక్తం చేయలేదు. అందరూ చాలా మునుగుగా ఉంటారు. జపాన్ లో డైరెక్టర్ - ప్రొడ్యూసర్లు లేరు. దర్శకుడు అయినవాడు నిర్మాత కావాలని ఎన్నడూ ప్రయత్నించడు.

జాపనీస్ సుడియోలలో వాడే పరికరాలు ఎక్కువగా ఆ దేశంలో తయారైనవే. కొన్ని అమెరికానుండి వస్తాయి. కామెరాలు, క్లిప్ప్రమాణ యంత్రాలు, కలర్ ఫిలిం తప్ప మరేమీ దొరుకుతే చెబుకోరు. మామూలు ఫిలిం పుష్కలంగా దొరుకుతుంది. ఉండికదా అని, అక్కడ చిత్రాలు మేళవొద్దీ ఉండవు.

కథలు ముఖ్యంగా సాంఘికాలూ, జాన పదాలూ. వాళ్ళ జానపదాలు, జమీందారీ మాయం నాటివి. కథారచన, స్క్రిప్టు వగైరాలన్నీ తుట్టుగా పరిశీలించి, ఖరారు చేసుకుని, నిర్మాణం ఆరంభిస్తారు. 15 రోజులలో చిత్రం పూరించేసి వేస్తారు. అలాగని రోజుకి

24 గంటలు పని చేయ్యరు. అసలు ఏ సుడియోలోనూ పూర్తి రికీ ముందు, పాతంత్రం రిలీజ్ పాత చిత్ర నిర్మాణం జరగదు. ఇక్కడలాగా, కరెంట్ కట్ చేస్తారు కాబోలనుకోకండి. అక్కడ సుడియోల వాళ్ళనూ విద్యుత్తు క్లిక్ కోసం కార్పొరేషన్ మీద ఆధారపడరు. అందరు సొంత జనరేటర్లు పెట్టుకున్నారు. 'ప్రతి సుడియోకీ ఒక పవర్ హౌస్'!

జపాన్ లో వంటకీ వార్డుకి 'గాస్' వాడుతారు. తరవాత విద్యుత్తు క్లిక్. శేళం మొత్తంమీద మామూలుగా ఎక్కడా విద్యుత్తు సార పరిమాణం కూటపడి ఒక్కలకు మించదు. అందువల్ల షాక్ తిని చనిపోయే ప్రమాదాలు బొత్తిగా నశించిపోయాయి. "ఇంతవరకూ ఎలక్ట్రిక్ షాక్ వల్ల చనిపోవడం అనేది ఇక్కడ ఒక్కసారి కూడా జరగలేదు" అని తమ సుడియోగురించి ఒకాయన వాళ్ళో చెప్పారు.

సినిరామణీయం

జపాన్ లో పక్కా థియేటర్లు మూడు వేలు ఉన్నాయి. ఒక్క ట్రాన్స్ జెనరల్ లోనే ఆరువందలన్నాయి వాటిలో సినిమాలు పాలుగు వందలు. మిగతావి స్వతంత్రాటక సంగీతాలలు. టెంపరరీ పెడలు అవబజ్ కార్టీలు ఎక్కడా లేవు. చలచిత్ర ధర్మి చరిత్రలో అద్భుతం అవతగ్గ సి నేర మా థియేటర్ ట్రాన్స్ జెనరల్ ఉంది. అక్కడ ఏడాదినించి 'సెనెన్ కండర్స్' ఆఫ్ డి

వర్క్ లో అనే చిత్రం ఆడుతున్నారు. సి నేర మా ఎంత బ్రహ్మాండంగా ఉంటుందో, దాని ఖర్చుకూడా ఆ రెక్కలోనే ఉంటుంది. అది మన దేశంలో అవతరింపడానికి పాతికేళ్లు పట్టవచ్చు. అసలు ఎన్నటికీ రాకపోవవచ్చు.

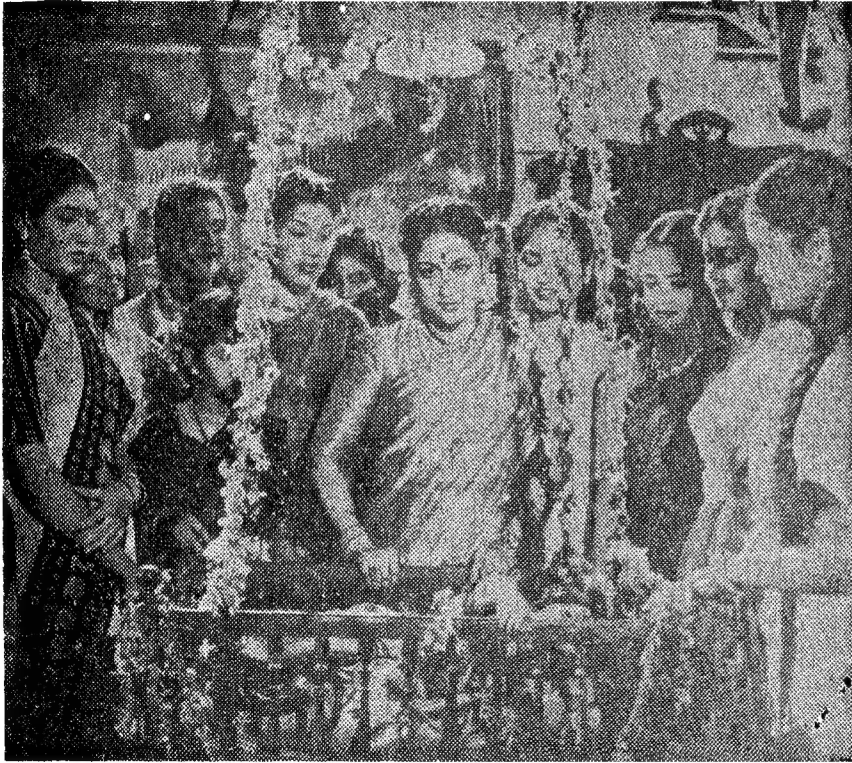
సినిమాలు కాక, రోజూ-స్క్రీన్ టేవ్ దాన్లు దగ్గరనుండి, జాపనీస్ జాతీయ స్వతంత్ర గానపభివరకూ-అనేకరకాల కాలక్షేపాలు జరుగుతూ ఉంటాయి.

స్వప్న సిమ

పాతంత్రం విడుదలకల్లా ట్రాన్స్ జెనరల్ 'మేలిసీరిముసుగు' ధరిస్తుంది. తక్షణం, నీలాంబరంపై సత్తా తలలాగే, ఈ చీకటి తెరమీద నియోన్ లైట్లు రకరకాలవి రంగురంగులవి శేత్రపర్యం గా ఉదయిస్తాయి. అంతా స్వప్న సిమలో స్వర్గభూమిలా, చిత్ర సిమలో 'డ్వి సీలాండ్'లా భాసిస్తుంది... దైవదీపియాలతో అలసిపోయిన జాపనీస్ స్త్రీ పురుషులు, అక్కడి అమెరికన్లూ, మనోహరమైన ఈ స్వప్న సిమలోకి క్రమంగా మేలుకుంటారు. ఈ 'సాగరిక నిరాశీరితం' ఇతర పశ్చిమదేశాలకి మల్లే తెల్లవారేదాకా సాగదు. రాత్రి పదకొండుగంటలకల్లా మొదలై విడుదలమేలలో 'ఫేడ్ ఔట్' అయి పోతుంది. అక్కడితో చూట్టేస్తే మూసేస్తారు. ఒక సీమదొర అన్నట్లు 'ఒక్క చుక్క దానం' కూడా దొరకదు.

బిమల్ రాయ్ చిత్రం 'మధుమతి'లో జానీవాకర్, బుధు అద్వాని, బైజ్ శర్మ

సంగీతావారి "ఇంటిగుట్టు"లో పుష్పవల్లి

'తెర్రీకులు' ఎవరేనా ఏ 'కావరే' హాలులోనో, బాగులోనో ఒప్పు తెలియక, కప్పు మూసుకుదూర్చువచ్చేనూడెన్నో, హోటలులో హోటెల్స్ లో, ఓటాక్స్ మాట్లాడి అందులోకి ఎక్కించి, ఆ కార్ల కేబుల్స్ కార్లు ప్రకారం ఆరని బసకు బట్టా వేయించేస్తారు. టాక్సీవాళ్ళు కూడా అక్షు చాలా పెద్దకుడుపులు. బహుయోగ్యులు. అండిలో 'శ్రీ ద్రు' అనే గారు యోగసమాధిలో ఉన్నాడని లోకులకంటే, కేబులు సరించి, అతనికి 'పన్ను' విధించరని చాలామంది చెప్పారు. అఖరుకు తీవ్రమూడా తీసుకోరటం. అసలు కాస్తే, ఇక్కడ యాత్రికులకు కప్పు అంటే నమ్మండి అన్నాడోక బిక్రము నాతో.

నాట్య కాలలు

'ట్యాగ్స్ ఒకరి' తో 'హాస్య' కౌశ్లం అనేది ట్యాగ్స్ లోననే పెద్ద నాట్యకాలం. అది ఓరోకిదోది. రెండువేలమంది కూర్చో వచ్చును. వందచేరేళ్ళపైన 19 లోపు వయసు కల జాపనీస్ చిన్నదాన్ని, చూడక్కర్లేని కాన్ని చూడవలెనుమంటే, ఈ థియేటర్ కి బెక్కారి. వస్తే ఒక్కసారి చూడుతుందల మందిని చూడవచ్చు. చూసి చక్క చాకుండా ఒక్క నిమిషం కూర్చుంటే, చిర

కాలం మన కళ్ళపైదట మెదులుతుందనిపించే టంతటి రమణీయ వృత్తాన్ని చూడవచ్చు. చిరకాలం మనసులో మెదిలే మధుర సంగీతాన్ని వివవచ్చు. అప్పుడు కలిగే అనుభూతి, నరించి హాళుచెయ్యడంకన్న వెర్రిచూడడం మంచిది. ఏడాదికి 365 రోజులూ ఈ డాన్సు ఉంటుంది కాబట్టి మీరెప్పుడు వెర్రినా చూడవచ్చు.

జపాన్ జాతీయ సంస్కృతి కేంద్రాలలో, ముఖ్యంగా ఈ భాగానికి సంబంధించి చూడక్కర్లేది. 'బందకు' అనే కేబుల్ మూలం. దీనికే ప్రభుత్వం ప్రత్యేకం ఒక థియేటరు నిర్మించి నిర్వహిస్తోంది. భూగోళాన్ని రెండుతో భాగించి, ఒక నగాన్ని పోర్లీ నే ఎంతఎత్తుగా కీచిగా ఉంటుందో, ఉపాంబదలకుంటే, ఈ థియేటరును ముందు చూడండి.

'టెకరాజా' అనేది అమెరాజాన్. ఇక్కడ పాశ్చాత్యబాడలో సంగీత నాటకాలు ప్రదర్శిస్తారు. అన్ని పాత్రలను స్త్రీలే నిర్వహిస్తారు. కమ్మలవండునగా ఉంటుంది అంత. సంగీరంకూడా వినుట విందుగా ఉంటుందిగాని, అందులో కొంత పాశ్చాత్య ప్రభావం కనిపిస్తుంది. చానుండ దనికాదు. సంగతి తెప్పారు. మిగతాది జాతీయ సంగీతం; భాషా జాపనీస్.

మరొకటి 'కయాక్' ఇక్కడ, సంత్ర దాయబద్ధమైన జాపనీస్ నాటకాలను ప్రదర్శిస్తారు. పురాణకథలు. ప్రాచీన జాపనీస్ ఆలంకరణ. సంగీతంకూడా కాస్త్రీయమైనదే. ఇక్కడ విశేషం అన్ని పాత్రలనూ పురుషులే ధరించటం.

ట్యాగ్స్ లోని ఇతర విశేష కాలక్షేపాలన్నీ దొరలపదరిని. మాజీరాజధాని ట్యాగ్స్ నగరంలో మటుకు ప్రాచీన కళలను పరిరక్షించి, వైకే లేవడానికి ప్రభుత్వం అవ్వ రాగిన కృషి జరుగుతోంది. అందుకు తమ కాలయా అన్నాయి. ఇక్కడే ప్రపంచ ప్రసిద్ధమైన గేయ సంగీత వృత్తాలు కూడా శేర్పూరు. ఇక్కడ గేయసాహిత్య ఒక మెలు పొడుగుంటుంది. గేయసాట నాట్య కాలకు వచ్చి వృత్తి ప్రదర్శనలు ఇస్తారు. వాళ్ళ యిల్లవి వెర్రి చూడాలంటే రాత్రి 9 తరవాతే. చక్కని మెరిసిసంగీతం వింటూ, గ్రీన్ టీ, పరపులో టీ, కావలసినవాడు వీరు, త్రాగుతూ కొంత సేపు కూర్చునివెళ్తారు. గేయసాట ఇల్లన్నీ, రమ్యంగా అలంకరించి ఉంటాయి. చక్కటి చిత్రాలు కాగితపు దీపాలు మొదలైన వాటితో ఆ చ్ఛాదకరంగా ఉంటాయి.

మొత్తానికి జపాన్ సందర్శనం ఒక మధురానుభూతి అన్నాడు రామకృష్ణ. ★

న్యూఢిల్లీ లేఖ

(10 వ పేజీ తరువాయి)

జేబానికి అతిప్రధానమైన ప్రాత్యేకలనుకూడా నమ్ములేదనే కారణంతో వెస్టింగ్ హిస్టును ఈ కాలంలో విద్యాభిజ్ఞులకు తనకుకూటాయిం చివరనాన్ని ఏమి ఉపయోగముందో తెలియనికానీ ప్రకటనలకు ఖచ్చితమైంది. ఇందులోని సుమేమితో తెలియదు.

రాష్ట్రాలకు ప్రత్యేకించిన అధికారాన్ని తీసి కేంద్రమే హస్తకం చేసుకునేందుకు వీలుగా కౌతక రాజ్యాంగాన్ని త్వరగా సవరించటం మంచిది. ప్రస్తుత రాజ్యాంగం ప్రకారమే కాదు, 1921 నుంచి విద్యాధికారం రాష్ట్రాలకే అప్పగించబడింది. ప్రాథమిక విద్య రాష్ట్ర ప్రభుత్వాల అధికారంలోకి కూడా రాదు. మునిసిపల్ సంస్థలది. కేంద్ర విద్యాభిజ్ఞ రాజ్యాంగ శాస్త్రకలకు అతీతమైనదైనా తమ రాజ్యాంగ విరుద్ధ ప్రకరణలను అనుగుణంగా రాజ్యాంగాన్ని మార్చుకుంటే చావుంటుంది. ★

ఈ కవిత్వం
ఫోటో : - వి. నారాయణ, రాజమండ్రి.]

రాజసులొచన..గీరిజ
నాగయ్య...జగ్గయ్య
గుమ్మడి..సి.యస్.ఆర్
ఆర్.నాగేశ్వరరావు..ప్రభు
పేకేటి & రేలంగి
నటించిన

జీరుమేలావారి

నమ్రాద

స్టూడియో
వాహినీ

FLOODLIGHT

నిర్మాత: వై. ధనరాజ్.

డైరెక్టర్ అద్దాలనారాయణరావు.